D-030144

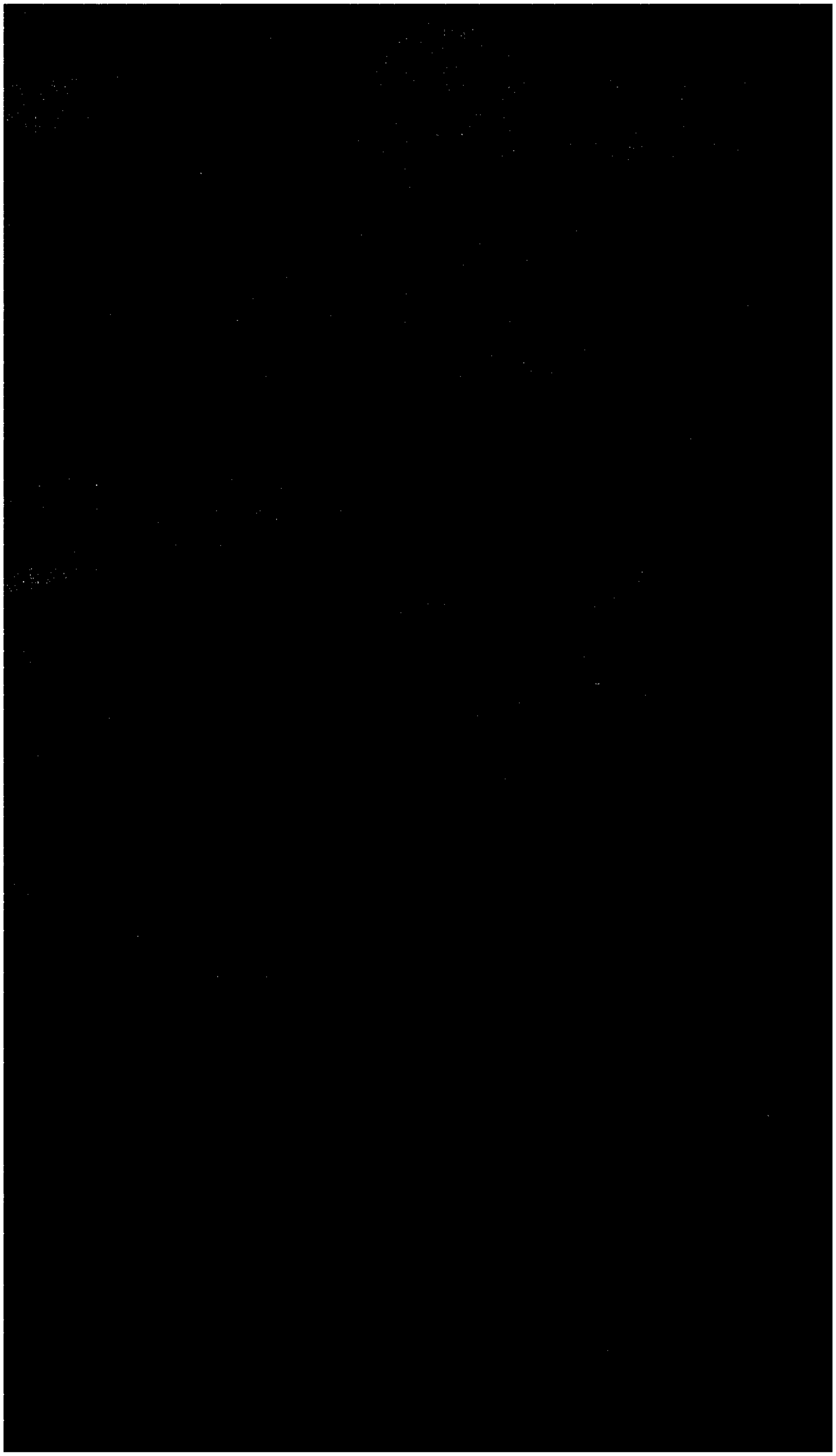

THE

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICIAL REPORT.

Twentieth day of the Fifth Session of the Andhra Pradesh Legislative Assembly

---

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Wednesday the 18th August, 1965.

The House met at Half-past Eight of the Clock

[*Mr. Speaker in the Chair*]

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

MOVABLE AND IMMOVABLE PROPERTIES AT T.T.Ds OUTSIDE TIRUPATI.

521

* 126 (5021) Q. *Sri T. Balakrishnayya* [*Put by Sri S. Vemayya, (Buchrireddipalem)*]. Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(*a*) whether a statement will be placed on the Table of the House showing the properties (1) Movable and (2) Immovable owned by Tirumalai-Tirupati Devasthanams, Tirupati, in the State excluding Tirupati; and

(*b*) how these properties are managed in these places ?

The Chief Minister (Sri K Brahmananda Reddy): (*a*) & (*b*). A statement is laid on the Tabee of the House.

Statement placed on the Table vide *L.A Q. No.* 521 [*126 (5021)]

(A) Statement showing the movable and immovable properties owned by Tirumala Tirupathi Devasthanam in the State, excluding Thirupathi.

There are no movable properties of Tirumala-Tirupathi Devasthanams in the State outside Tirupathi excepting the furniture, vessels, books and publications, etc , in the various information centres of

Tirumala-Tirupathi Devasthanams in (1) Hyderabad, (2) Vijayawada, (3) Kalahasthi, (4) Bhadrachalam and (5) Srisailam.

Statement showing the immovable properties owned by Tirumala-Tirupathi Devasthanams in the State, excluding Tirupathi.

Serial number and name of the village in which the properties are situated.	Survey No.	Extent of land gifted to Tirumala-Tirupathi Devasthanam.	
1. Kothakota, Madanapalli taluk, Chittoor district.	390	12-34	
2. Kotakonda, Madanapalli taluk, Chittoor district.	382	2-82	
3. Jillellamanda, Vayalpad, Chittoor district.	621	0-80	
	706	0-12	
	714	0-13	
	945	0-23	
	1811	0-20	
	1435	0-50	
	Paimash No.		
4. Gandla Dinne and Cahgaleru, Hindupur taluk, Anantapur district.	1 to 19	461-65	
		2-54	
5. Peddanapalli, Peddapuram taluk, East Godavari district.	240		
	8511	24-06	105-18
	2312	47-18	
	25	21-86	
	22	1-92	
	10	4-21	
	5	6-50	
6. Apparaopalayam, Atmakur taluk	400/2	0-50	
	481/2	0-70	
	998/2	2-25	
7. Kundanam Gurthy, Alur taluk	189	8-58	
8. Surareddipalayam, Ongole taluk.	692/2	7-69	
9. Devarakonda, Pathikonda taluk.	64/1	0-86	
10. Komaragiri, Pithapuram taluk	605	4-90	

Serial number and name of the village in which the properties are situated	Survey No.	Extent of land gifted to Tirumala-Tirupathi Devasthanams.
11. Kodiganahalli, Hindupur taluk, Anantapur district.	97/6 193/2	7–24
12. Hindupur village, Anantapur district	87/1	2–08
13 Tippireddigaripalli, Vayalpad taluk, Chittoor district	273	0–49
14. Ramapuram village, Visakhapatnam	9	Vacant site.
15. Hathi Belgal village, Alur taluk, Kurnool district	242	19–13
16. Belupalli village, Palamaner taluk, Chittoor district.	.	0–29
17. Dhammanapalli village, Badvel taluk, Cuddapah district.	.	0–50
18 Atmakur village, Nellore district	1447	0–75
19. Taratava, Bhimavaram taluk, East Godavari district.	98/7	1–00
20. Choultry at Mangapuram, Chandragiri taluk.	.	.

(b) Almost all the above immovable properties of the Tirumala-Tirupathi Devasthanams outside Tirupathi are being leased out in open public auction year after year by deputing one of the Devasthanam officials, but the lands at Peddanapali, Peddapuram taluk, East Godavari district were leased out for six years from fasil 1373 to 1378.

Sale of Site near Balaji Bhavan by T.T.D.

522—

* 198 (5687) Q.—*Sri A. Sarveswara Rao (Eluru)*.—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(*a*) whether the T.T.D Board has decided to sell away its site to the State Government which is situated near Balaji Bhavan, Himayatnagar, Hyderabad which was earmarked for a Sanskrit College for which Dr. Rajendra Prasad, Ex-President of the Indian Republic, laid a foundation stone; and

(*b*) whether it is a fact that the office of the Endowment Commissioner is proposed to be constructed on that site?

Sri K. Brahmananda Reddy.—(*a*) The answer is in the negative.

(*b*) Such a proposal was once under consideration, but has since been dropped.

Sri S. Vemayya —May I know, Sir, under what circumstances the matter has been dropped ?

Sri K. Brahmananda Reddy.—Sir, it was originally allotted for the Sanskrit College and our revered late President of the Republic Dr. Rajendra Prasad laid the foundation It is considered not desirable to change it.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (సత్తెనపల్లి)·—సంస్కృత కాలేజీకి వేరే స్థలం ఎక్కడైనా నిర్ణయించారా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మనందరెడ్డి·—వేరే స్థలం కొశ్చన్ లేదు. Foundation వేసిన చోట కట్టాలి.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం (మాడుగుల) —సంస్కృత కాలేజి యిప్పుడు ఎక్కడ పంక్షన్ చేస్తున్నది ? వేరే వసతిగృహము ఏర్పాటైఉందా?

శ్రీ కె బ్రహ్మనందరెడ్డి —Actual గా ఎక్కడఉందో నాకు బాగా తెలియదు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం --సీతారాంబాగ్ లో వరండాలలో వర్కుచేస్తున్నది. అంతకంటె మంచిది కట్టించడానికి యత్నంచేస్తారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మనందరెడ్డి: —అది కాదండి. హిమయత్ నగర్ లో ఉన్నటువంటి స్థలంలో సంస్కృత కాలేజీకోసం రాజేంద్రప్రసాద్ గారు foundation stone వేశారు. ఆ స్థలంలో కట్టాలని ప్రయత్నం.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:--Foundation stone తీసివేశారు. Tablet లేదు యిప్పుడు.

శ్రీ కె బ్రహ్మనందరెడ్డి -దాచిపెట్టారేమో.

ELECTRIC ROPE-WAY ON TIRUPATHI HILLS.

523—

* 266 (6361) Q.—*Sarvasri A. Sarveswara Rao and V. Satyanarayana (Penugonda)*.—Will the hon the Chief Minister be pleased to state .

(*a*) whether quotations were called for laying the electric rope-way from the foot of the Tirupathi Hills to the top , and

(*b*) if so, the names of the companies that applied and the name of the company whose quotation was accepted ?

Sri K Brahmananda Reddy —(*a*) The answer is in the negative. The Survey team has commercial investigation work; and on the basis of the field data that will be available, place and estimates will be prepared and got approved and tenders will be invited.

(*b*) Does not arise.

శ్రీ ఏ. ఫిశ్వేశ్వరరావు (మైలవరం)·—టెండర్సు పిలవలేదు అన్నారు, సర్వే చేస్తున్నారం అన్నారు: ఏవరు సర్వే చేస్తున్నారు ? ఆ కంపెనీకి Japanese coelaboration ఉన్నదా ? సర్వే ఎంతకాలంలో పూర్తవుతుంది ?

Sri K Brahmananda Reddy —The Executive Officer has reported that the following three companies have offered their services for taking up survey for the aerial rope-way (1) for the short route from Chandragiri side and (2) for the longer route from Alipiri in order to get salient data for estimates and specifications.

(1) Reblit & Co, U S.A, represented by Sri A. Gopal

(2) Arbuthnot & Co, representing British Ropeways

(3) James Grant (Private) Ltd, Calcutta, representing a Japanese Survey Team.

As the quotation of James Grant & Co, Calcutta, for survey of both the longer and shorter routes was the lowest, the Board of Trustees T T Devasthanams, entrusted the work to them at a cost of Rs 24,000. The Survey team has already commenced the investigation work and the survey is expected to be over in about three months

The Executive Officer has also reported that details, plans and estimates will be prepared basing on the field data submitted by the above company and the same will be got approved and global tenders will be invited.

The Executive Officer has also reported that the longer route from Alipiri side which requires a rope-way length of about 5 miles would cost about Rs 3 crores while the shorter route from Chandragiri side which is about $1\frac{1}{2}$ miles in length would cost about Rs 50 to 60 lakhs. The proposed route will lift about 600 to 800 passengers per hour besides having provision for lifting freight cargoes, building materials, temple provisions and food articles to the tune of 10 tons per each lift required at Tirumalai

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు:--ముఖ్యమంత్రిగారు చెబుతు ఆర్బత్‌నాట్ కంపెనీ apply చేసిందన్నారు. ఆర్బత్‌నాట్ కంపెనీకి చాల చరిత్రఉంది. దానికి ఈ కంపెనీకి సంబంధమున్నది. ఆదే పునర్జన్మలో వచ్చిందా? దానికి ఎందువల్లయిచ్చారు.

Mr Speaker —That has not been accepted.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి -ఆ ఆర్బత్‌నాట్ కంపెనీకి దీనికి సంబంధం ఉన్నదో లేదో తెలియదు. జపనీస్ కంపెనీకి యిచ్చారు.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ (కర్నూల్).-Rope-way ద్వారా చేసే ఈ పద్ధతి కంటె చంద్రగిరి వైపు రెండవ రోడ్డు ప్రొపోజల్లు యింతకుముందు drop చేశారు. చంద్రగిరి గాట్ రోడ్డు వేయడానికి మరల అవకాశంఉంటే పరిశీలించడానికి ప్రభుత్వం పూనుకుంటుందా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి -అది drop చేశారోలేదో నాకు తెలియదు. Drop చేశారని అనుకోను. పెండింగ్‌గాఉంది. The point here is, Sir అసలు యిప్పుడు traffic చూస్తే traffic statistics మేము ఒకరోజున వెళ్లినప్పుడు for the last వారం పదిరోజులలో చూస్తే not more than 130 vehicles are passing, కాబట్టి దేవస్థానం వారు consider చేస్తారు ఆవిషయాలన్నీ.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు :—అధ్యక్షా, rope-way survey జరుగుతోందన్నారు. అది కోట్లు, లక్షలు రూపాయలతో కూడిన కార్యక్రమం. Second alternative road తో బాటు యిదికూడా చేస్తారా ? లేక Road కార్యక్రమం విడిచిపెట్టి యిది చేస్తారా ? స్పష్టంగా సలహా చెప్పారా ? ఈనాడు దేవస్థానం గురించి మనం చర్చించాల్సిన అవసరం ఉంది. రెండింటినీ చేయాలని చెప్పారా ఏదో ఒకటి చేయాలని చెప్పారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఆ information లేదు బహుశా alternative గా ఆలోచిస్తున్నారనుకుంటాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—అధ్యక్షా, Alternative గా ఆలోచిస్తారని ముఖ్యమంత్రిగారు శెలవిచ్చారు. పాసెంజర్సు రష్ ఎక్కువవుతున్నది. Ghat Road బెటరా Rope-way బెటరా ఏది బెటరని conclusion కి వచ్చారు?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—వారు ఏమి conclusion కి వచ్చారో ఇంకా మాకు తెలియలేదు. సర్వే జరుగుతోందని యిప్పుడే నేను మనవిచేశాను. అలిపిరివైపు అయితే 3 crores ఖర్చవుతుంది. చంద్రగిరి వైపైతే 60 లక్షల చిల్లర ఖర్చవుతుంది. రెండింటిని compare చేసి ఏది భరించడానికి అవకాశం ఉందో చూసి Rope-way better అనిగాని మరొకటి better అనిగాని యిదమిద్ధమైన నిర్ణయానికి వచ్చారో లేదో చెప్పలేను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అధ్యక్షా, అప్పుడు traffic కి 130 బస్సుల కంటె లేదు అన్నారు. అవి ఎక్కువ చేస్తే సరిపోతుందేమో ప్రస్తుతం బస్సులు లేనందువల్ల held up అయిపోతున్నారు. అందువల్ల ఇప్పుడున్న బస్సులను increase చేసే సంగతి ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అదికూడా దేవస్థానంవారు ఆలోచించవలసిన విషయమే. Traffic కి బస్సులను ఎక్కువచేసి దర్శనానికి ఎక్కువ అవకాశం యిచ్చి పిల్గ్రిమ్సు తొందరగా దేవుని దర్శనం చేసి క్రింద, పైన ఎక్కువసేపు ఉండకుండా దిగి వెళ్లడానికి అవకాశం యిస్తే బాగుంటుంది. It is a solution, Sir, which can be thought of by the T.T.D.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు :—సాధారణంగా యిటువంటి విషయాలలో ప్రభుత్వమే సలహా యిస్తూంటుందని అందరికీ తెలిసిన విషయమే. పాతరోత క్రొత్త వింత అని Rope-way attraction ఉంటుంది కనుక దానికి తగిన ప్రాతిపదిక సృష్టించాలని ముఖ్యమంత్రిగారు సలహా యిస్తారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇవన్నీ సలహాలు వారి ఆలోచనలోనే ఉన్నాయి.

Depositing Temple Funds in Co-operative Banks.

524—

*212 (5798) Q.—*Sarvasri G. C. Kondaiah (Nellore) and S. Vemayya*.—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

whether the Government decided to deposit temple funds in the Co-operative Banks and Societies ?

Sri K. Brahmananda Reddy —The answer is in the negative.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య:—డిసైడ్ చేయకపోయినా ఆలోచనలో అయినావున్నదా. వుంటే ఏ ప్రాతిపదికమీద ఉన్నది ?

Si K. Brahmananda Reddy :—The temple funds are being deposited, Sir. No decision has been taken, Sir, but the Devasthanams are permitted to deposit their temple funds in any scheduled bank, in the Andhra State Co-operative Bank, such District Central Co-operative Banks as have been approved by the Registrar of Co-operative Societies.

శ్రీ జి. సి. కొండయ్య:—ఏ బ్యాంకులో ఎక్కువ వడ్డీ ఇస్తారో అక్కడ వేసుకోవచ్చునా లేక ఈ బ్యాంకులోనే పర్మిట్ చేశారా ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—It is submitted that according to rule (6) of the rules framed under section 102 (*k*) of the Hindu Religious and Charitable Endowments Act, any monies belonging to a religious institution and not required for minimum expenditure shall be invested in fixed deposits for periods not exceeding 3 years in a scheduled bank as defined in the Reserve Bank Act, the Andhra Co-operative Bank or such Central District Co-operative Banks as have been approved by the Registrar of Co-operative Societies for the investment of funds of the District Boards and Municipalities constituted under the Madras District Municipalities Act or Post Office Savings Bank or purchase or in the first mortgage of immovable properties with the previous sanction of the Commissioner and in loans on promissory notes to needy and solvent institutions with the previous sanction itself of the competent authority.

శ్రీ కె. మారారెడ్డి (రాజంపేట్):—కొన్ని దేవాలయాలు ఈ నిధులను నేషనల్ డెవలప్‌మెంట్ లోన్స్ క్రింద జమచేస్తున్నాయి. మూడు సంవత్సరాలకంటె ఎక్కువ అవుతున్నది కాబట్టి అది సరైన పద్ధతా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—డబ్బు వుంటే నేషనల్ డెవలప్‌మెంట్ లోన్‌గా చేయవచ్చు.

EXECUTIVE OFFICERS OF DHULIPUDI TEMPLE AND KOMMUR TEMPLE

525—

* 1385(4783-L) Q.—*Sri Tenneti Viswanatham* :—Will hon the Chief Minister be pleased to state :

(*a*) whether the Executive Officers of Dhulipudi Temple (Repalle taluk) and Kommur Temple (Bapatla taluk) are under orders of transfer to facilitate enquiry in corruption charges ;

(*b*) whether the order has been implemented ; and

(*c*) if not, why not ;

Sri K Brahmananda Reddy·—(a) The answer is in the negative. The Executive Officer of the Temple at Dhulipudi was transferred on administrative grounds No orders were passed regarding the transfer of the Executive Officer of Kommur temples.

(b) The order of transfer relating to the Executive Officer at Dhulipudi has been implemented.

(c) Does not arise.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం·—ఆర్డర్ వేసిన ఎన్నాళ్ళకు ఇంప్లిమెంట్ అయింది ? Was there an attempt not to implement it ?

Sri K Brahmananda Reddy —No, Sir He was transferred on administrative grounds in the order dated 20th March 1965 and handed over charge to some other gentleman and he was relieved on 8th May 1965.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం·—దానికి కారణం ఏమైనా వ్రాసివున్నదా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి·—ఏమీ వ్రాసిలేదు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ·—ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ గ్రౌండ్స్‌మీద ట్రాన్స్‌ఫర్ జరిగిందన్నారు. ఆయనమీద కంప్లయింట్స్ ఏమైనా వున్నాయా ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—He was transferred in order to facilitate enquiries into the charges against him

Sri S. Vemayya.—May I know what are those charges and the gravity of the charges ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి;—చార్జెస్ నాదగ్గర లేవు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — ఎంక్వయిరి ఫెసిలిటేట్ చేయటానికి ట్రాన్స్‌ఫర్ చేశామన్నారు. రెండు నెలలు ఎందుకు ఆలస్యం చేశారు ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—He was transferred on administrative and other grounds in the order, dated 20th March 1965 and the Executive Officer handed over charge to Sri K. Venkateswarlu, Executive Officer of Pedapulivarru and got himself relievd on 8th May 1965.

Mr. Speaker.—The question is, why was there two months delay in the implementation of the transfer order.

Sri K. Brahmananda Reddy.—I cannot say, Sir, but there does not seem to be any order from the Commissioner or the Government staying such transfer or anything.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:—కరప్షన్ చార్జెస్ వుండికూడా ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ గ్రౌండ్స్ అని సమాధానం వ్రాయటం ఏమి న్యాయం ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—To facilitate that enquiry he was transferred. That was a transfer on administrative grounds.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:—నేను ప్రశ్న అడగటమే "టు ఫెసిలిటేట్ ఎంక్వయిరి ఇన్ కరప్షన్ ఛార్జెస్" అని అడిగాను దానికి డిపార్టుమెంటువారు స్ట్రెయిట్‌గా సమాధానం పంపకుండా ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ గ్రౌండ్స్ అని సమాధానం ఇవ్వటంవల్ల మరి నాలుగు ప్రశ్నలు అడగటానికి అవకాశం ఏర్పడుతున్నది.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి :—వారు ఇద్దరికి సంబంధించి ప్రశ్న వేశారు. రెండవ వారిని ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయలేదు.

Temple at Yadlapalli, Tenali Taluk

526—

*167 (5384) Q.—*Sri Tenneti Viswanatham* :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(*a*) the names of the managing and other trustees of the temple at Yadlapalli, Tenali taluk for the last ten years;

(*b*) the annual income of the temples;

(*c*) whether the accounts of the temple are audited regularly and properly; and

(*d*) whether any surcharge pending against the managing or other trustees for more than six or seven years has been written off recently by the Government, if so, the reasons therefor?

Sri K. Brahmananda Reddy: (*a*) There are two temples at Yadlapalli. A statement containing the information in respect of both the temples is placed on the Table of the House.

(*b*) *Name of the temple*	*Annual income.*	
	Rs.	
(*i*) Sri Ramalingeswaraswamy temple	4,279.00	for Fasli 1374.
(*ii*) Sri Yogananda Lakshminarasimhaswamy temple.	11,476.00	

(*c*) The answer is in the affirmative.

(*d*) The answer is in the negative.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE

Vide answer to clause (*a*) of L A Q No 526 [*167 (5384)]

I. *Sri Ramalingeswaraswamy temple* :—

The following are the names of the managing and other trustees of the Trust Board of the temple for the last ten years

(1) Sri Alaparthi Nagabhushanam and

(2) Sri Manne Venkatramayya

were appointed as trustees on 3-12-1948

(1) Sri Prathipati Bhushaiah

(2) Sri Raminem Koteswara Rao and

(3) Sri Alapati Lakshminarayana

were appointed as trustees on 3-10-1960 and they are now continuing as trustees of the temple Sri P. Bhushaiah was elected as managing trustee

II. *Sri Yogananda Lakshminarasimhaswamy temple* :—

The following are the names of the managing and other trustees of the Trust Board of the temple for the last ten years.

(1) Sri Alapati Venkatramayya, S/o Subbayya,

(2) Sri Alapati Suryanarayana and

(3) Sri Alapati Nagabhushanam

were appointed as trustees on 31-8-1954 The following persons were appointed as trustees on 31-8-1957 :

(1) Sri Alapati Venkatramayya,

(2) Sri Alapati Koteswara Rao and

(3) Sri Arumandla Pitchaiah.

Sri A. Koteswara Rao was elected as managing trustee. After accepting the resignation of the trustees, Sri Alapati Venkatramayya and Sri Arumandla Pitchaiah, the following persons were appointed as trustees on 11-3-1958.

(1) Sri D. V. L. Narasimha Rao and

(2) Sri Alapati Venkateswarlu.

After the resignation of Sri A Venkateswarlu was accepted, the following two persons were appointed as trustees

(1) Sri Alapati Suryanarayana and

(2) Sri Alapati Jagannadha Rao

Sri Alapati Suryanarayana was elected as managing trustee Sri Dasari Venkatramayya was appointed as trustee on 15-6-1961 in the place of Sri D V L Narasimha Rao, whose term of office expired by 10-3-1961 The above members *viz*, Sri Alapati Suryanarayana, Sri Alapati Jagannadha Rao and Sri Dasari Venkatramayya are continuing now as trustees Sri A Suryanarayana is the present managing trustee

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాధం :—ఎడ్లపల్లి టెంపుల్‌కు సంబంధించి చాలా డబ్బుకు వోచర్స్ దొరకలేదని, 70 వేల రూపాయలవరకు 5,6 సంవత్సరాలనుండి ఎంక్వయిరీ పెండింగ్‌లో వుందని, ఈ మధ్యనే తీసేసినట్లు కన్పిస్తోంది.

Sri K Brahmananda Reddy :—My information is, audit of accounts has been done regularly and properly upto Fasli 1372 by the Commissioner of Local Fund Accounts Neither surcharge proceedings have been started against the Managing or other Trustees nor any amounts written off so far as Ramalingaswami Temple is concerned. So far as Lakshminarasimhaswami temple is concerned, the accounts of the temple have been audited properly and regularly by the Local Fund Commissioner upto Fasli 1370 Neither surcharge proceedings have been initiated against any of the trustees nor any amounts have been written off. Instructions have been issued by the Commissioner to get the accounts of both the temples for the remaining period also audited.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాధం :—1954 నుండి అధికారుల ఎంక్వయిరిలో వుంది. వారికి నోటీసు వెళ్లిన తరువాత వోచర్స్ ఎడ్జస్ట్‌చేసి అన్నీ బాగానే వున్నాయని వ్రాయటం జరిగింది. 6 సంవత్సరాలు పెండింగ్‌లో వున్నట్లు భోగట్టా వున్నదా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇంతవరకు ఆడిట్ చేశారు, బాగానే వుందన్నారు.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు :—యోగానంద దేవాలయం విషయం చూసినప్పుడు 15 సంవత్సరాలుగా ఒకే కుటుంబంవారిని ట్రస్టీలుగా వుంచుతున్నారు వారు దేవాలయానికి సంవత్సరం సంవత్సరంకు ఎక్కువ ఆదాయం చూపకుండా వున్నా వారినే ఎందుకు కంటిన్యూ చేయవలసివచ్చింది ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—యోగ్యులని పెట్టినట్లు వుంది.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—మంత్రిగారు క్రిందివారు ఇచ్చిన రిపోర్టును చదువుతున్నారు. కరప్షన్ గురించి మేము అడిగితే ఆ యాస్పెక్ట్ ఎంక్వయిరీ చేయకుండా మంత్రిగారు కేవలం అక్కడనుండి వచ్చిన ఇన్ఫర్మేషన్ చదువుతున్నారు. ట్రస్టీలు డబ్బు కట్టలేదని, మిస్‌మేనేజ్‌మెంట్ చేశారని కంప్లెయింట్స్ వచ్చాయా, వుంటే అవి ఏమిటో సెలవిస్తారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — నాకు వచ్చిన మూడు పేజీల ఇన్‌ఫర్మేషన్‌లో కంప్లయింట్స్ వచ్చినట్లు లేదు.

శ్రీ పి. గున్నయ్య (కొత్తూరు) — దేవాలయాలకు వచ్చిన నిధులనుండి కనీసం 15% అయినా హిందూమత ప్రచారానికి ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తలపెట్టలేదు కాని దేవాలయాలలో హరికథలు మొదలైనవి ఏర్పాటు చేసుకోటానికి వీలుంది.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య — అధ్యక్షా: 1370 ఫసలీవరకు audit అయినట్టుంది. ఇప్పుడు 1375 వ ఫస్లీలో వున్నాము - ఈ మధ్య audit విషయము ఏమిటి? Funds విషయములో ఏమి చేస్తున్నారు? Audit ఎందుకు జరుగలేదు?

మిస్టర్ స్పీకర్:— Instructions have been issued to get the accounts audited for the remaining years also." అని చెప్పారు

శ్రీ టి కె. ఆర్. శర్మ:— అధ్యక్షా: Audit జరిగిన తరువాత Audit Report లో irregularities గురించి ఏమైన చెప్పారా? ఉన్నట్లయితే వాటి వివరాలు చెబుతారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — ఇప్పుడే మనవిచేశాను - regular గా చేశారని- neither surcharge proceedings have been started against the Managing or other trustees nor any amounts written off

Sri T K. R. Sarma:—That is not the thing. My question is with regard to audit remarks, especially finances and keeping of the accounts. The surcharge has not been made. That is well and good, but is there anything to show that the auditors have made any remarks with regard to the finances of these temples?

Sri K Brahmananda Reddy.—I have no information.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాధము - అధ్యక్షా: అసలు అడిగిన ప్రశ్న Surcharge వరకు రానివ్వలేదు. అందుచేత యీ ప్రశ్న వచ్చింది. మొట్ట మొదట అసిస్టెంటు కమీషనర్ అయిదారు సంవత్సరాల క్రితం నోటీసు యిచ్చారా? లేదా? ఈ Accounts అన్నీ పాడుగావున్నాయని, ఖర్చుకనిపిస్తుందిగాని vouchers కనబడటము లేదని, యిటువంటి నోటీసు Department నుండి managing trustee కి వెళ్ళిందా? లేదా? అందులో ఏమైన టోగట్టావుందా లేకపోతే మళ్లీ తెప్పిస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి - ఇక్కడేమి టోగట్టాలేదు.

VYAGRESWARA SWAMI TEMPLE, KESANAKURRU, AMALAPURAM TALUK

527—

*269 (6372) *Q*—*Sri Vavilala Gopala Krishnaiah* :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state.

(*a*) what is the property and annual income of Sri Vyagreswara Swamy and Venugopalaswamy temples of Kesanakurru, Amalapuram taluk, East Godavari district,

(b) whether any audit was conducted, and

(c) who is managing the temples now?

Sri K Brahmananda Reddy —

(a) *Name of the temple*	*Property*	*Annual income*
(i) Sri Vyagreswaraswamy temple	Ac 22-38 cents of wet land	201 bags of paddy and Rs. 61 cash
(ii) Sri Venugopalaswamy temple	Ac 12-10 cents of wet land	149 bags of paddy.

(b) The answer is in the affirmative

(c) The trust Board containing the following persons as members is managing the temples at present

(1) Sri Sorapalli Surayaraju

(2) Sri P V V Satyanarayanaraju,

(3) Sri Kanduri Atchutharamaiah

(4) Sri Gadiraju Suryanarayanaraju

(5) Sri Rasidi Satyam.

Sri Karapalli Suraparaju is the Chairman of the Trust Board

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అధ్యక్షా, Correct గా audit చేశారా? అన్ని సరిగావున్నాయా?

Sri K Brahmananda Reddy —Yes Sir, the accounts were audited by the Assistant Commissioner of Local Fund Accounts, Kakinada, and audit reports have been received upto Fasli 1371

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అసలు ఆదాయము correct గా వచ్చిందా? ఆ వచ్చిన ఆదాయము సద్వినియోగము జరిగిందా?

Sri K. Brahmananda Reddy :—There is no information to say that any adverse comments have been made.

RANGANATHASWAMI TEMPLE LANDS

528—

*4783 Q —*Sri V Srikrishna (Put by Sri S. Vemayya)* —Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state:

whether the Government issued orders permitting the sale by auction of the lands situated in Dosarajupalli, Maddipadu, Inamana mellur, and Gundlapalli in Ongole taluk, Guntur district belonging to Sri Ranganathaswamy temple at Thiruneermalai in Madras State

(b) whether the Government are aware that these lands (in Guntur district, Ongole taluk) are in possession of the tenants of the respective villagers, and

(c) if so, what protection does the Government give to the tenants while issuing the said order ?

Sri K Brahmananda Reddy:—(a) and (b) : The answer is in the negative.

(c) Does not arise.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు. —Temple lands కొన్ని చోట్ల సంవత్సరానికొకసారి public వేలము వేసి lease కు యిస్తున్నట్లు కన్పిస్తున్నది. కొన్ని చోట్ల ఆరు సంవత్సరాలకు యిస్తున్నారు. దానికి ప్రభుత్వ విధానమేమైనా వుందా ? ఒక సంవత్సరము public వేలం వేయడము, లేకపోతే 5, 6 సంవత్సరాలివ్వడం, స్పష్టమైన విధానము అవలంబిస్తారా? ఇదివరకు అవలంబించి వున్నారా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి·—Specific period ఉన్నట్లు లేదు. Subject to correction Sir, మన rules లో ఏదో పెట్టుకున్నట్టుంది. 3 years లోపల వుండకూడదనో పైన ఉండకూడదనో, Something is like that-But I am not sure.

శ్రీ యస్. వేమయ్య —ఈ temple lands ను అక్కడక్కడ వేలం వేస్తున్నారు. Tenancy Act ఉన్నప్పుడు, tenants కు protection వున్నప్పుడు Tenancy Act ను violate చేసి వేలంవేస్తున్న సంగతి ప్రభుత్వానికి తెలుసా ? అది లేకుండా protection ఉండేట్లు చూస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి·—అదివేరే ప్రశ్న Tenancy Act, temple lands కు apply కావాలా లేదా అనేది వేరే ప్రశ్న-బిల్లు consideration లో వుంది.

NAMES OF THE TRUSTEES OF THE MELLESWARASWAMY TEMPLE, PEDAKAKANI

529—

*177 (5469) *Sarvasri T K. R. Sarma, Vavilala Gopalakrishnaiah :* Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) the names of the members of the Board of trustees of Sri Melleswaraswamy temple in Pedakakani, Guntur district and the name of the President of the Managing Trustees ;

(b) whether the Government are in receipt of any petition during July and August of 1964, alleging that the President of the Trust has misappropriated Rs. 5,000 from the funds of the said temple;

[illegible] the action taken thereon ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—(*a*) Sri Gantupalli Suryanarayana, Sri Kotha Venkateswarlu and Sri Myanala Gopalareddi are the non-hereditary trustees of the subject temple and Sri G. Suryanarayana is the Managing Trustee.

(*b*) The answer is in the negative.

(*c*) Does not arise.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—అధ్యక్షా ! దీని ఆస్తులు వారి యింట్లో పెళ్ళికి వాడుకున్నారని సొమ్ములు పిల్లలకు అలంకరించుకున్నారని petition ఏమి రాలేదా? ఆ కాగితాలు తీసివేశారా? మీదగ్గరనుండి వారికి registration ద్వారా జవాబు వచ్చింది. Acknowledgement వచ్చింది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—Managing trustee దగ్గిర డబ్బు వుండదు — It is handled by the Executive Officer అని మనవిచేస్తున్నాను. No petition was received either by the Hindu Religious Endowments Board or by the Government in July or August 1964 alleging that the managing trustee has missappropriated the amount of Rs 5,000 from the temple funds, but in December 1964 a petition was received in the Commissioner's Office containing an allegation that the Executive Officer of the subject temple has paid Rs 4,000 to the Managing Trustee for performing the marriage function of the daughter of the latter and it was written in the accounts of the temple as advances for supply of materials to the temples

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—అసలు allegation correct కాదంటారా? లేక అది prove కాలేదంటారా? ఎవరు విచారణ చేయలేదంటారు?

Sri K. Brahmananda Reddy :—No Sir, చదువుతాను.

"In December, the Deputy Commissioner, Hindu Religious Endowments, Vijayawada, reported that the Executive Officer of the temple who is responsible for day-to-day administration and jewellery, etc., made certain irregular advances under the instructions of the Managing Trustee for supply of bricks and sand. The amount has been collected and credited to the temple accounts. For these irregular advances, the Executive Officer was kept under suspension and charges were made against him The matter is under investigation."

TEMPLES PROPERTIES IN AMMAPALEM

530—

*55-A (4412) *Q* :—*Sri J Vengal Rao* (*Vemsoor*) :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(*a*) the number of temples owning property in Ammapalem, Madhira taluk, Khammam district, together with the particulars;

(*b*) the persons under whose management the said property is;

(*c*) the income derived during the last 10 years and the balance;

(d) whether it is a fact that the property of the temples in the village is being misappropriated, and

(e) the action taken so far by the Government ?

Sri K. Brahmananda Reddy —(a) Three.

(b) Under the direct supervision of the Government.

(c) Rs. 5,032—Rs. 115 19 in each—Rs. 1,250 in the shape of Government bonds).

(d) The answer is in the negative.

(e) Does not arise.

PROPERTY OF RAMA AT KATIRAJUGUDEM.

531—

*56 (4414) Q —*Sri J Vengal Rao* —Will hon the Chief Minister be pleased to state

(a) the value and particulars of the property of Sri Rama Mandiram at Katirajugudem, Khammam taluk, Khammam district ;

(b) the person who is managing the said property ;

(c) the amount of the income derived by the said temple ;

(d) whether it is a fact that one Sri Manchikanti Ramakrishna Rao had disposed off some part of the said property ; and

(e) if so, the action taken so far by the Government in the matter?

Sri K Brahmananda Reddy. (a) Statement is placed on the Table of the House.

(b) Sri Manchikanti Ramakrishna Rao.

(c) Rs. 520.

(d) The answer is in the affirmative.

(e) Action is being taken to take the institution and its landed property under Government supervision.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE

Vide Answer to L A.Q No 531 [*56 (4414)]

Statement of the value and particulars of the property of Sri Rama Mandiram at Kachirajugudem village, Khammam taluk, Khammam district.

S No	Extent Ac Gt	Classification	Value Rs.
20	1.02	Dry	300
25	1.20	,,	450
28	3 07	,,	700
54	8 07	,,	800
56	2 12	,,	400
60	4 28	,,	1,300
87	19.23	,,	1,000
103	9.14	,,	2,700
284	15 09	,,	1,500
285	3.00	,,	300
289	6.03	,,	600
334	2.04	,,	400
335	1.07	,,	100
362	8 37	,,	3,600
368	0 10	,,	50
370	0.24	,,	150
371	0.12	,,	40
376	3 10	,,	1,500
414	0.23	,,	50
415	9 25	,,	900
313	1.38	Wet	4,000
322	0.36	,,	2,000
323	0.08	,,	400
326	0 32½	,,	1,500
327	0 30½	,,	1,500
23	0.24	Bagat	100
369	1 11	,,	1,000
375	3.02	,,	1,500
Total	110-29		28,840

శ్రీ జె వెంగళరావు _ఈ దేవాలయాల ఆస్తులను-కొంతమంది—ఇప్పుడు మంచికంటి రామకృష్ణారావు అమ్ముకున్నట్లు దానిమీద ప్రభుత్వము చర్యతీసుకోనట్లు వుంది. అది యదార్ధమా ? ఇప్పుడేమైన చర్య తీసుకుంటారా ?

Sri K. Brahmananda Reddy:—It is reported that Sri Machikanti Ramakrishna Rao has disposed of lands to the extent of 85 acres, 17 guntas, valued at Rs 23,940 No endowment property can be sold or mortgaged prior to the sanction of Government. As such the sale of the land by Sri Machikanti Ramakrishna Rao_ఆ కొన్నవాడు గల్లంతు అవుతాడు,

The lands still stood as patta lands in the name of the institutions according to the latest revenue records In order to set right the matters relationg to the institution, necessary action is being taken by the Director of Endowments.

శ్రీ జె. వెంగళరావు —మంచికంటి రామకృష్ణారావు అనే అయన left communist ప్రస్తుతము detenue గా వున్నారు. ఈయన 100 ఎకరాలలో 83 ఎకరాలు అమ్ముకున్నాడు రైతుల పరిస్థితి అధ్వాన్నంగా వుంది. ప్రభుత్వము ఏమి చర్య తీసుకుంటుంది? డబ్బు recover చేస్తుందా? ఏమి చేస్తుంది?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి—మహానుభావుడే, ఈ సంగతి చూడాలండి. Sir, the purchaser buys property at his own risk. If he does not care to see the patta, if he does not agree to see other things, it is generally at his risk.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ·—అధ్యక్షా! ఇటువంటి మహానుభావులు అన్ని పార్టీలలో వున్నట్లు కనబడుతున్నారు. అలాంటి మహానుభావులందరిపైన జాగ్రత్తగా enquiry చేసి తగిన చర్యలు తీసుకుంటారా?

మిస్టర్ స్పీకర్:—అందరిని ఒక చోట పెడితే సరిపోతుంది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి.—ఇప్పుడు మన నోటీసుకు వచ్చినాయన ఈయన ఒక్కరే.

శ్రీ ఎం. రామగోపాలరెడ్డి (మైదారం)·—అధ్యక్షా! ప్రభుత్వము యిప్పటికైనా suit వేసి తక్కిన property ని seize చేసుకొమ్మని notice యిస్తారా కొన్నవారికి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి·—ఇప్పుడు చెప్పడము కష్టము. The matters relating to the institutions are being enquired into.

Property of Venugopala Swami Temple, Dammapeta Village.

532—

*90 (4790) *Q*—*Sri J Vengala Rao* Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(*a*) the value of property owne by "Venugopala Swami" temple in Dammapeta village, Kothagudem taluk, Khammam district;

(*b*) whether it is a fact that the Revenue Officers have illegally issued pattas for the temple and in the name of others;

(*c*) whether it is also a fact that the said temple is in a dilapidated condition without any daily worship; and

(*d*) if so, the steps taken by the Government so far to improve the condition?

Sri K Brahmananda Reddy ·—(*a*) Rs 15,000

(*b*) Regular patta was effected durmg the Jamabandı of 1957 ın favour of the present occupants Necessa y actıon ıs however beıng taken by the Collector, Khammam for the cancellatıon of the patta

(*c*) The answer ıs ın the affirmatıve

(*d*) Steps are beıng taken to appoınt a Pujarı and also to restoer the landed property to the ınstıtutıon

శ్రీ జె వెంగళరావు —అధ్యక్షా, యీ దేవాలయాల భూమిని తహశీల్దారు కొంతమంది పేర పట్టా వ్రాసారు దేవాలయం శిధిలావస్థలో వుంది. ఆ officer మీద యేమైనా action తీసుకుంటున్నారా? ఇంతకాలం నుంచి ప్రభుత్వం అలా రద్దుపెట్టడానికి కారణం యేమిటి?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — అవసరం వచ్చినప్పుడు action తీసుకుంటారండి. 1957 లో యిచ్చినటువంటి పట్టాలు. The Collector ıs takıng steps for the cancellatıon of Pattas

SCHEMES TO RELIEVE UNEMPLOYMENT IN TWIN CITIES

533—

*1178 (5653) Q —*Sri A Sarveswara Rao* —Wıll the hon Mınıster for Fınance be pleased to state

(*a*) whether sıx schemes were started ın the twın cities (Hyderabad and Secunderabad) to relıeve unemployment sıtuation ın 1964-65 as recommended by the Central Supervısory Commıttee for employment schemes,

(*b*) what are those schemes and the amount sanctıoned for them; and

(*c*) how many unemployed persons were absorbed into them ?

The Mınister for Fınance (Dr *M Chenna Reddy*)·—(*a*), (*b*) *and* (*c*): A statement ıs laıd on the Table of the House.

STATEMENT LAID ON THE TABLE [VIDE L A Q No. 533 (*1178) (5653)].

(*a*) Durıng 1964-65 four schemes were started During 1965-66 one more scheme has been started Another scheme relatıng to the manufacture of Geographıcal Globes, ıs yet to be started.

(*b*) *and* (*c*) The details of amounts sanctioned for each of the scheme, the dates on which they were started and the number of persons employed in each scheme are gifen below

Sl No	Name of the Scheme	Recurring expenditure	Non-recurring expenditure	Total	Date of starting	No of persons employed
1	Scheme for setting up of Umbrella Unit	2,21,002	2,390	2,23,392	13-2-1965	22
2	Scheme for the manufacture of envelopes and and paper bags	1,14,900	9,000	1,23,900	17-2-1965	45*
3	Scheme for manufacture of file pads and file tags	93,700	7,100	1,00,820	22-2-1965	72*
4	Scheme for the manufacture of chalk crayons	37,100	11,000	48,100	6-3-1965	7
5	Scheme for the manufacture of corrugated card board boxes	2,75,820	33,950	2,09,770	13-5-1965 (1965-66)	4
6	Scheme for the manufacture of Geographical Globes	49,600	4,800	54,400	(Not started)	

*In addition to these 150 employees working in the above Centres 135 workers of the Special Division, Federation of Industrial Co-operatives have also been working in the schemes at items 2 and 3 above. Thus in all 285 employees have been working in the Centres

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు:—అక్కడ envelopes, umbrellas and file pads అవన్నీ తయారౌతున్నాయని చెప్పారు. ఏ మొత్తంలో తయారౌతున్నాయి? ఈ తయారయిన వస్తువులను ఆదరించి మన ప్రభుత్వశాఖలలో కొనుటకు యేమైన instructions యిచ్చి encourage చేస్తారా? లేకపోతే దాని ఖర్మానికి దానిని వదిలి పెట్టేస్తారా?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి:—అక్కడ తయారయిన వస్తువులను గవర్నమెంటు డిపార్టుమెంటులు కొంటున్నాయండి ఈ manufacturing programme తీసుకుని ఆ విధంగా వారికి యివి market అయ్యే అవకాశములు యివ్వబడినవి.

డాక్టర్ టి. వి. యస్. చలపతిరావు (విజయవాడ-సౌత్):— యీ scheme ప్రారంభించేముందు twin cities లో educated un-educated technically educated ఎందరున్నారో survey జరిపారా? అలా అయితే దానిని House లో Table మీద వుంచుతారా? అలా చేస్తే సర్వే ప్రకారం figures లో ఎంతమందికి యీ scheme లో వృత్తి కల్పించడానికి అవకాశం కల్గిందో తెలియజేస్తారా?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి —గౌరవ సభ్యులు చెప్పినటువంటి comprehensive survey అనేది జరిగిందని నేను చెప్పలేను. General గా దానికి సంబంధించి నటువంటి Employment Exchange వివరాలు తప్ప వారు చెప్పిన సర్వే జరగలేదు.

శ్రీ ఎం రామగోపాల్ రెడ్డి:—అధ్యక్షా, expenditure చాలా అయింది. దీనికి తగినంత employment దొరకలేదు. 5, 6 వేల రూపాయలకు ఒక మనిషికి employment దొరకాలని మన దగ్గర అంచనావుంది. మొదట scheme for setting up umbrella unit మీద రెండు లక్షల రూపాయలపై చిలుకుమరల recurring expenditure వేరే వున్నది ఇదంతా చేసిన 22 మందికి appointment దొరుకుతుందా అన్నట్లు వుంది అటువంటి scheme కి స్వస్తి చెపుతారా?

డాక్టర్ ఎం చెన్నారెడ్డి —అధ్యక్షా, non-recurring expenditure చాలా కొద్దిగా వుంది. గౌరవసభ్యులు యిది గమనించారు. మొదట సంవత్సరం ఖర్చు అయ్యేదంతా, దాని ఖర్చు క్రింద చూపింది, దాని క్రింద recover అయ్యేది అంతా కూడా credit అవుతుంది. కాబట్టి this is not real state of affairs of the actual expenditure

శ్రీ కె. రాజమల్లు (చిన్నూర్) —అధ్యక్షా, మంత్రిగారు federation of industrial co-operatives కూడా పేర్కొన్నారు. Finance support లేక liquidate అయ్యే పద్ధతిలో వున్నది. ఇది నిజమేనా ?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి·—"Federation of Industrial Co-operatives" యొక్క schemes అన్నింటిని కూడా reorganise చేసి వాటికి తగిన-సహాయం చేయబడుతుంది.

శ్రీ ఎ సర్వేశ్వరరావు —Unemployment situation కాస్త relieve చేద్దామని చాలా సంవత్సరాలుగా ప్రభుత్వం కొంత డబ్బు యిక్కడ కేటాయిస్తున్నది. ఈ schemes అన్ని కూడా 6 వ సం॥లోనే పూర్తయినట్లు సిద్ధాంతాల్లో కన్పిస్తున్నది. ఇంతవరకు మనం కేటాయించిన డబ్బు ఖర్చు కాలేదు. Quantity ఎంతెంతో వాళ్ల అడిగిన దానిని కూడా కొంచెం సూచించమని కోరుతున్నాను.

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి. —అధ్యక్షా, last year వరకూ schemes జరుగలేదని కాదు Different institutions వారికే grants గా, loans గా డబ్బు యివ్వడం జరిగింది. అలా యివ్వడం co-ordination గాను centralised తీసుకుంటుంటే అనే పద్ధతి యిప్పుడే representatives నుబట్టి యిందులో different institution పద్ధతిన ఆ supervisors కమిటీలో పెట్టి వారితో ఆ schemes చేయబడుతున్నాయి. ఇక మొత్తం capacity జరుగుతుందా అని చెపితే —

The total value of production upto 30-6-65 is.

1	Scheme for manufacture of Umbrellas	Rs 71,967
2.	Scheme for manufacture of Envelopes and paper bags	,, 35,510
3.	Scheme for manufacture of file pads ... and file tags.	,, 27,261
4.	Scheme for manufacture of chalk crayons	,, 1,735

అన్నీ dispose అయినాయి. అన్ని sale agreement క్రింద వున్నాయి. మొత్తం వారు తీసుకుంటున్నారు.

డాక్టర్ టి. వి. యస్. చలపతిరావు:—అధ్యక్షా, Twin cities లో comprehensive survey జరుగుతుందని మంత్రిగారు సెలవిచ్చారు. ఇప్పుడిలాంటి సర్వే undertake చేయడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నదా? లేకపోతే ప్రారంభిస్తారా?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి:—అట్లా ప్రత్యేకించి వేరే చేయాలని ఆలోచన యేమీ లేదు. గౌరవసభ్యుల సూచనలను ఆలోచన చేస్తాం.

Cobblers Society, Reddigudem

534—

*913 (1549) *Q.*—*Sri V Visweswara Rao:* Will the hon. Minister for Finance be pleased to state.

(*a*) whether it is a fact that the Reddigudem Cobblers Society, Vissannapta samithi, Krishna district, has applied to the Government the Khadi and Village industries Board for its registration in 1962;

(*b*) if so, whether it has been registered; and

(*c*) if not, the reasons therefor?

Dr *M Chenna Reddy* (*a*) A proposal was made to the Andhra Pradesh Khadi and Village industries Board by the Vissannaheta Panchayat Samithi for the registration of the Reddigudem Co-operative Society in November, 1963.

(*b*) Yes, Sir

(*c*) Does not arise.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు:—ఇప్పుడు 63 నవంబరులో వుందన్నారు. ఎందుకు registration చేయలేదు? ఎందుకు help చేయలేదు?

డాక్టరు ఎం. చెన్నారెడ్డి:—Register చేసినాం అన్నామండి.

శ్రీ వి విశ్వేశ్వరరావు:—63 నుంచి వుంది. ఎప్పుడు చేశారు? 2 సంవత్సరములు యెందుకు పట్టవలసివచ్చింది?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి:—ఆలస్యం జరిగినమాట యదార్థమండి. Generalగా convention ఏమంటే financial assistance అయినా registration చేయాలని ఆలోచించవలసినదిగా Block Development Officer, Assistant Director of Industries and Khadi Board మధ్యన ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలు జరగడంతో కొంత ఆలస్యమయింది. గౌరవసభ్యులు దానిని ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చినప్పుడు అటువంటి ఇబ్బందులు ఏమీ లేవు. Registration చేసిన తర్వాత finances గురించి నిర్ణయాలు తీసుకోవచ్చని చెప్పి, అందుకు ఆలస్యమైంది.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు.— Societies register చేసినపుడు వాళ్లకు రూ 1,000 వుండాలనిచెప్పి నియమంలేకుండా societies కు తగిన స్తోమతుతో వారు finance చేసినపుడు societies పనిచేయడానికి అవకాశముంటుంది అందులో ప్రత్యేకించి cobblers వున్నారు. ప్రభుత్వం ఆలోచించి వారికటువంటి instructions యిస్తారా ?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి — Limit ఎంత పెడితే బాగుంటుందో చెపితే యిప్పుడున్నదానిని తగ్గించే అవకాశాలు ఎలావున్నాయో తప్పకుండా ఆలోచిస్తాం

KHANDASARI SUGAR MILLS

535—

*1241(6154) Q —*Sri M Ramagopal Reddy* —Will the hon Minister for Finance be pleased to state

(*a*) how much cane was purchased by the Khadasari Mills in Nizamabad District during 1964-65 season (*i.e.*, September 1964 to April 1965;

(*b*) what was the rate paid by the Khandasari Mills (Minimum and Maximum may be indicated); and

(*c*) what is the rate at which Khandasari sugar was sold ?

Dr M Chenna Reddy:—(*a*) During 1964-65 (September, 1964 to April, 1965) 1,19,987 M Tonnes of cane was purchased by the Khandasari Sugar Factories in Nizamabad District

(*b*) Minimum Rs 40 per M. Tonne

Maximum Rs 60 per M Tonne

(*c*) Between Rs 150 and Rs 175 per quintal

శ్రీ ఎం. రాంగోపాల్‌రెడ్డి —అధ్యక్షా, ఆ sugar తగ్గలేదు. మామూలుగ sugar కన్నా ఖండసారీ Sugar కు 30, 40 రూపాయలు ధర ఎక్కువ పెరిగింది Sugar factory 54 రూపాయలు per ton యివ్వగా 40 రూపాయలు వాళ్లు అలా యిచ్చారు ప్రభుత్వం దానిని ఎట్లా సమర్థిస్తున్నదో సెలవిస్తారా ?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి —అధ్యక్షా : గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు అందులో percentage of recovery 5, 6% మాత్రం పెరుగుతుంది మిగతాదానికి 9%, 10% పోవడానికి అవకాశాలున్నాయి కంట్రోలు లేదు ఏవిధంగా దీనిపైన కంట్రోలు పెట్టగలమా యనే ఆలోచన ఒక సంవత్సరంగా జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు అందులో వున్నారు. ఇప్పుడు price పెట్టడానికి Director of Agriculture కు proposals పంపినాం. వచ్చే season కు నిర్ణయం జరగాలనుకుంటున్నాం.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—అధ్యక్షా, యీ Khandasari Sugar Factories పోల్చి చూస్తే loss 50% ఉంది. ఇది ప్రభుత్వం గుర్తించినదా? రెండవది, sugar factories వాటినుంచి వచ్చేటటువంటి molasses Control Order ను khandasari sugar factories యివ్వకపోవడమనేది black market చేయాలనే ఉద్దేశంతో యీ factories licence యెక్కువ భాగములో ప్రభుత్వం లొంగినదాయని అడుగుతున్నాను

డాక్టర్ ఎం చెన్నారెడ్డి:—అధ్యక్షా, మనం ఖండసారి sugar factory recovery ని పెద్ద factories తో పోల్చిచూస్తే గౌరవసభ్యులు చెప్పింది యదార్థం. కాని బెల్లం వేసేటటువంటివాళ్లకు 100 percent ఉంటుంది అనేటటువంటిది ఉన్నది. మనం పెద్ద factories పెట్టుకోవడంలో అనేక limitations ఉన్నాయి. మన రాష్ట్రంలో sugar factories కావాలని 7 applications Government of India ముందుపెడితే వస్తాయివస్తాయి అని 2సంవత్సరాలనుంచి జరుగుతోంది. అధ్యక్షా, మొన్న నేను మనవిచేసినట్లు యీ molasses పై control యీమధ్యనే concerned officer తో మాట్లాడాను. కొందరు గౌరవసభ్యులను సలహాలు యిమ్మన్నాను. ఆలోచిస్తున్నాం. Molasses పై control ఎట్లా పెట్టాలి? పెట్టడంవల్ల యిబ్బందులు ఏమిటి? Rural area లో cattle feed కు మిగతావాటికి ఏమైనా ఉపయోగపడుతుందా అని అన్నారు. ఇవన్నీకూడా ఆలోచిస్తున్నాం

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు:—మంత్రిగారు చెప్పినట్టుగా బెల్లంకన్నా దీంట్లో ఎక్కువ దిగుబడి అవుతుందనేది అందరు అంగీకరించవలసిన విషయమే. అయితే వారు చెప్పినట్టుగా పంచదార సరుకుకు 40 నుంచి 60 వరకూ vary వుండవలసిన అవసరంలేదు మామూలు పంచదారకు, ఖండసారి పంచదారకు రెండింటికికూడా ధర బాగానే వున్నది. మామూలు పంచదారకంటే ఖండసారికి ఎక్కువ ధర వుంది. ఆ దృష్ట్యా చూసినప్పుడు మామూలు sugar factories ఎంత ధర యిస్తున్నాయో అంత ధర యివ్వడానికి అవకాశంవుందా అని.

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి:—రైతుకు గిట్టవలసిన ధరగురించి యిదివరకే మనవి చేశాను ఒక నిర్ణయమైన ధర ఉండాలనే అభిప్రాయాన్ని మేము అంగీకరించాం. అయితే అది ఎలా వుండాలి అనేది Director of Agriculture as Commissioner for sugarcane is examining it. దానికి తరువాత ఒక నిర్ణయానికి వస్తాం.

శ్రీ టి. కె ఆర్. శర్మ:— అధ్యక్షా: U. P. లో Khandasari Sugar Factories లో recovery మంత్రిగారు చెప్పినట్టు 6 percent గాక 8 percent వరకూ ఉంటుందని వారు research ద్వారా తయారుచేస్తున్నారు. ఆ విధంగా యిక్కడకూడా ఖండసారి sugar factories లో హెచ్చు recovery రావడానికి వీలుగా ఉండేట్లు ఏర్పాట్లు ఏమైనా చేస్తారా?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి:—అధ్యక్షా: యు. పి. information నాకు తెలిసినంతవరకూ correct కాదేమో: U. P. లో పెద్ద factories కే 8 percent రావడానికి కష్టంగావుంది. ఏమైనా మన రాష్ట్రంలో ఖండసారి sugar factories efficiency improve చేయడానికి ఈ technical experts గాని ఈ manufacturing line లో వున్నవారుగాని ఆలోచిస్తున్నారు. కొన్ని improvements కూడా జరిగాయి.

EXPENDITURE ON METRIC SYSTEM OF WEIGHTS AND MEASURES.

536—

*942 (3227) Q —*Sri M Pitchaiah [Put by Sri Vavilala Gopala krishnaiah]* —Will the hon Minister for Finance be pleased to state:

the amount of expenditure incurred by the Government on account of the introduction of metric system of Weights and Measures in all sectors in the State?

Dr M Chenna Reddy·—A sum of Rs 37 26 lakhs has been incurred by the Government on adoption of metric system of weights and measures in the State to the end of 1963-64.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య·—"Metric system" పెట్టి weights and measures పెట్టామన్నారు ఇవి Hyderabad లో ఎక్కువమందికి యిచ్చారు ఊళ్లల్లో వున్నవారికి యింకా యివ్వలేదు ముద్రలు వేటికిపడితే వాటికి వేస్తున్నారు దానిమీద control ఏమీలేదు చాలా యిబ్బందిగా వుంది దాని విషయం ఆలోచిస్తారా?

డాక్టర్ ఎం చెన్నారెడ్డి — "Manufacturing units" ఎక్కడెక్కడ వున్నాయో నా దగ్గర information లేదండి కాని districts లో అక్కడక్కడ యిస్తూనేవున్నారు ప్రతి జిల్లాకు యివ్వాలనివుంది. తూర్పుగోదావరిలో 8 centres వున్నాయి. ఇంకోటి కావాలని application వచ్చింది. Equity అన్ని చోట్ల ఉన్నదా లేదా అనేది ఒకసారి పరిశీలిస్తాను.

RURAL INDUSTRIES

537—

*1242(6155) Q —*Sri Vavilala Gopalakrishnaiah* ·—Will the hon. Minister for Finance be pleased to state

(*a*) whether any grant was recived by the State Government from Central Government for Rural Industries Planning during 1964-65. if so, how much was received and spent; and

(*b*) whether any amount was surrendered, if so, how much and the reasons thereof?

Dr M Chenna Reddy.—(*a*) Yes, Sir. Of the amount of Rs.10 74 lakhs received as grant, an amount of Rs. 8 17 lakhs was spent

(*b*) No, Sir The question of surrendering the unspent balances does not arise as the Government of India have made an ad-hoc allotment of Rs 60 00 lakhs at Rs 20.00 lakhs for each of the three Projects in the State, spread over for a period of four years with effect from 1962-63 and have been releasing funds from year to year with reference to the actual expenditure incurred

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— వాళ్ళు allot చేసిన మొత్తం డబ్బు ఎందువల్ల ఖర్చు చేయలేదండి.

డాక్టర్ ఎం చెన్నారెడ్డి :— అధ్యక్షా ! రూ. 10.74 లక్షలలో రూ 8.17 లక్షలు ఖర్చు అయింది. ఖర్చు కాకుండా మిగిలింది 1.57 lakhs మాత్రమే, తరువాత కొన్ని buildings కట్టడం జరిగింది తరువాత పంజాబు నుంచి, పారియాల నుంచి కొన్ని lathe machines తెప్పించేటప్పుడు అక్కడ వారికి వేరే commitment వున్నందువల్ల supply చేయడంలో కొంత ఆలస్యం అయింది. అంతేగాని పెద్ద మొత్తం ఏది ఖర్చు కాకుండా మిగిలిపోలేదు.

డాక్టర్ టి. వి. యస్. చలపతిరావు :— Rs 8 74 lakhs ఖర్చు అయింది అంటున్నారు. ఆ వివరాలు తెలివిస్తారా. A Statement may be placed on the Table.

Dr. M Chenna Reddy :—I will place the Statement on the Table.

Mr. Speaker :—The hon. Minister can take his own time and he can pass on the information to the hon. Member.

INDUSTRIAL ESTATE AT NELLORE

538—

*1223(6074) Q—*Sri S Vemayya* :—Will the hon Minister for Finance be pleased to state :

(*a*) whether the construction of Industrial Estate at Nellore has been completed now ;

(*b*) if answer to (*a*) is in affirmative the names of various units so far started and yet to be started ; and

(*c*) the expenditure incurred so far for the construction of the Estate ?

Dr. *M. Chenna Reddy* :— (*a*) Yes Sir, except fixing the well pump received in May, 1965.

(*b*) Only one unit (Nellore Enamels) has started functioning. A statement showing the names of the units yet to start functioning is placed on the Table of the House.

(*c*) Rs. 1 81 lakhs.

STATEMENT LAID ON THE TABLE [VIDE ANSWER TO CLAUSE (B) OF L. A. Q. 538 [*1223 (6074)]

	Name of the industrialist	*Line of manufacture*
1.	M/s. R. K. Radiators, Nellore	Radiators and Air Conditioned Coolers.
2.	M/s. Nellore Stainless Steel Industries.	Stainless Steel Products, Hospital Equipment and Surgical Apparatus.
3.	M/s. Vijayalakshmi Industries	Stainless Steel Ware and Surgical instruments.
4.	M/s. A. M. A. Laboratories (Private) Ltd.	Pharmaceuticals, Tonics and Injectable preparations.

Name of the industrialist	Line of Manufacture
5. M/s Deccan Industrial Works	Stainless Steel, Hospital Ware and Surgical instruments.
6 M/s Master Tyres, Nellore	Motor retreading
7 M/s Ajantha Industries, Nellore	Water Meters
8 M/s Allied Industries, Nellore	Paints, Varnishes, etc
9 M/s P V Subba Reddy, Nellore	Ferrous and Non-Ferrous Foundry.
10 M/s Y Venkateswarlu, Nellore	Electrical Cables
11 M/s S Nasurulla Khan	Plastic Cane and Steel Furniture.
12 M/s Vemureddy Sundara Rami Reddy	Furniture and Cabinet making
13 M/s Sainath and Co , Gudur	Mercanite
14 M/s T V Narasimha Rao, Popular Industries, Kovvur	Thermometers and Glass Syranges
15 M/s K Audiseshaiah Gupta	Readymade Garments
16 M/s R V Ratnam, Nellore	Barbed Wire
17 M/s D Venku Reddy	Fabrication
18 M/s A Syamasundara Reddy	Fractional H P Motors
19 M/s. V Ramachandra Reddy	Mild Steel and Copper Wire drawing.
20 M/s Veguru Subba Naidu	Spectacle Frames
21 M/s Amara Rosaiah	Printing Inks
22 M/s Aruna Industries	Barbed Wire
23 M/s S Ranga Rao, Gudur	Envelops
24 M/s P Srinivasan, Nellore	Electric 3 Phase Motors
25 M/s Y Balarami Reddy, Alluru	Electric Accessories and goods.
26 M/s M Venkata Subba Reddy, Indupur	Cable manufacturing.
27. M/s. D Radhakrishnareddy	Iron Wire Nails, Barbed Wire, etc.
28 M/s A. Narayana Reddy, T Gudur.	Glass ampules and scientific apparatus.
29. M/s Smt. I Yasodamma, Ambapuram	Hosiery
30. M/s K Subbaramaiah	Metric Weights and Ferrougs Foundry.
31 M/s T S Mani	Radio and Electricals
32 M/s. S Seshaiah, Dakkanur	Mosaic Tiles
33 M/s Manzir Industries	Tin containers
34 M/s. Saibaba Tyre Foundry	Tyre Foundary
35. M/s. M. Dasaradharami Reddy, Nellore.	Matric Weights
36. M/s Bharat Manufacturing Co , Kavali	Tin containers.
37 M/s P Sankara Reddy, Nellore	Synthetic resinst
38 M/s D C Reddy, D S Automobiles	Welding Mesh works
39 M/s C N Venkata Rao	Blue cut tacke and wood screws.
40 M/s P. Sudhakara Reddy, Nellor	Bolts and Nuts
41 M/s Sri Venkateswara Industries	Corrugated Paper Board Boxes
42 M/s Sidhar Industries	Paper Bags.
43 M/s Vinayaka Saw Mills	Furniture and wood works
44. M/s Nellore Bangle Industries	Film and Celluloid Bangles

శ్రీ ఎస్ వేమయ్య — మిగతా units ఎప్పుడు వస్తాయండి? ఎందువల్ల ఆలస్యం అయింది?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి — అవి Still construction లో వున్నాయి. వారి ఉత్సాహాన్ని బట్టి, పనిని బట్టి వుంటుంది 3 మాత్రం complete అయినాయి. ఒక నెలలో production చేయబోతున్నాయి. కొన్ని production లో వున్నాయి. మిగతావి construct చేస్తున్నారు.

శ్రీ జె వెంగళరావు :— అధ్యక్షా ! ఈ మధ్యన మంత్రిగారు ఈ industrial estates అన్నీ కూడా private వ్యక్తులకు అమ్మివేయాలని ఒక statement యిచ్చారు. ప్రభుత్వం అట్లా నిర్ణయం చేసిందా ? త్వరలో అవుతుందా ?

డాక్టర్ ఎం చెన్నారెడ్డి —ప్రభుత్వం నిర్ణయం జేసింది. ఒక నెల రోజులలో hire purchase system మీద dispose of చేస్తారాండి.

Gazetted Officers in the Health Department.

589—

*859 (6480) Q.—*Sarvasri C. D. Naidu (Chittoor), P. Rajagopal Naidu (Tavanampalle) and K. Narasimha Reddy (Thamballapalle)* : Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(*a*) the number of Gazetted Officers in the Health Department who have been appointed on regular basis and completed their period of probation and still continuing without being declared as approved probationers ;

(*b*) the reasons for not declaring the officers as approved probationers who passed all the necessary tests required to be passed during the period of probation ;

(*c*) whether it is a fact that officers appointed temporarily drawing their increments , and

(*d*) the reasons for not extending the same benefit for officers appointed regularly ?

The Minister for Health and Medical (Sri Y. Sivarama Prasad) :— (*a*) Forty-five.

(*b*) In some cases, proposals for declaration of probation have been received and they are under consideration of the Government. In other cases, declaration of probation could not be taken up either due to certain complaints pending against the officers or due to want of service particulars from the Accountant-General which are being gathered.

(*c*) The answer is in the affirmative.

(*d*) The question of permitting these officers to draw their increments pending declaration of probation is under consideration.

శ్రీ పి రాజగోపాలనాయుడు — యింతకుముందు పనిచేసే వారి కంటే temporary వారికి increments draw చేయడంలో ఎందుకు preference యిచ్చారండి?

శ్రీ వై శివరామప్రసాద్ :— Preference యివ్వడం కాదండి ఇంతకు ముందు పని చేసేవారికి declaration of probation కాగానే యివ్వడం జరుగుతుంది. Temporary వారికి increments యివ్వడానికి అర్హత వున్నది ఎప్పుడు పడితే అప్పుడు వారిని పంపించి వేయవచ్చును అందుచేత ఎప్పటికప్పుడు యిచ్చివేయడం జరుగుతోంది

ALL INDIA CULTURAL CONFERENCE AT HYDERABAD.

540—

*740 (5689) Q.—*Sri A. Sarveswara Rao* :—Will the hon. Minister for Excise and Prohibition be pleased to state.

(*a*) whether any financial assistance was granted by the Government for All India Cultural Conference held at Hyderabad from 31st January to 2nd February 1965,

(*b*) if so, how much ; and

(*c*) whether a condition was laid down for granting financial assistance that the Organisers of the Conference shall print its proceedings, discussions, debates, papers read, etc, and publish it ?

The Minister for Excise and Prohibition (Sri M. R. Appa Rao):
(*a*) Yes, Sir.

(*b*) Rs. 15,000.

(*c*) No, Sir.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు :— అవి వారికి విరాళం యిచ్చినప్పుడు నేను అడిగినట్లుగా అక్కడ debates గాని, వారు చదివిన పేపర్లుగాని publish చేయడమని చెప్పడం జరిగిందా. వాళ్ళు చేయనున్నారా ?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు :— యిది విరాళం కాదు మన State Government జరిపింది ఈ conference. అది publish చేయడానికి కూడా ఆలోచనలో వుంది. దానికి డబ్బు కోసమని Govt. of India కు వ్రాశాం.

శ్రీ ఎ సర్వేశ్వరరావు :—All India వారు యిచ్చినా యివ్వకపోయినా ఒక వేళ అక్కడనుంచి negative గా వచ్చిన మనం అయినా ప్రయత్నం చేస్తామాండి?

శ్రీ ఎం ఆర్ అప్పారావు :—ఆలోచన చేస్తామండి

శ్రీ పి. నారాయణరెడ్డి :— Awards యిచ్చాం అని చెపుతున్నారు. ఏటేంత యిచ్చింది చెపుతారా?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు.—ఇవి Government of India వారు యిచ్చారు. Panchamurtha (Short sketches of Five ancient Telugu poets)–Rs. 2000 Nagarjunasagar (Burra Katha, written in Hindi) Rs. 500

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు — ఆ యిచ్చిన డబ్బు ఏదో గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా వారు యిచ్చారు గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా మొత్తం భారత దేశాన్ని అంతా దృష్టిలో పెట్టుకొని యిస్తారు కనుక దానిమీద ఎక్కువ ఆధారపడడానికి వీలులేదు కాబట్టి ఇంగ్లీషులోకిగాని హిందీలోకిగాని తెలుగులో వున్నటువంటి ఉద్గ్రంధాలను అనువదించేప్పుడు ప్రత్యేకమైన ఆదరణ మనం చూపించడానికి ప్రయత్నం ఏమైనా చేస్తారా. దాన్ని గురించి స్పష్టమైన అభిప్రాయం వుందా ?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు :— దీనిని గురించి ప్రస్తుతం ఏమి లేదండి. వారు వ్రాస్తే దాన్ని గురించి ఆలోచిస్తామండి

History of Telugu Literature in Hindi

541—

*673 (5397) Q.—*Sri C. Bali Reddy* [*Put by Sri P. Narayan Reddy Vadamalpet*] :—Will the hon Minister for Excise nd Proibition be pleased to state :

(*a*) whether any book in the History of Telugu Literature has been written in Hindi ;

(*b*) if so, the name of the author of the said book ?

(*c*) whether any awards have been granted to the authors of such books at least to encourage Hindi ; and

(*d*) whether it is a fact that the authors of such books in other States such as Madras, Kerala etc., have been given awards ?

Sri M. R Appa Rao :—(*a*) Yes, Sir.

(*b*) A statement contai ning the names of the books and authors is placed on the Table of the House.

(*c*) Yes, Sir.

(*d*) This information is not available with the Government. The position will be ascertained from Madras and Kerala States and will be placed on the Table of the House after receipt.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE

STATEMENT SHOWING THE NAMES OF BOOKS AND AUTHORS WHO HAVE WRITTEN BOOKS ON THE HISTORY OF TELUGU LITERATURE WRITTEN IN HINDI—*vide* ANSWER—TO CLAUSE (*b*) OF L A Q No 541[*673 5397)]

Name of books on the History of Telugu Literature written in Hindi	*Name of the Author*	*Granting of awards to the authors.*
1. Telugu Sahityaka Itihas. Year of Publication—1960 Publishers—M/s. Rajpal & Sons, Kashmirgate, Delhi—6.	Sri A Hanumat Sastry, Aligarh University, Aligarh.	..
2. Andhra Bharathi, Year of Publication 1962 Publishers – Kalaniketan — Patna	Sri Balashowri Reddy	..
3. Telugu Sahityaka Itihas. Year of Publication — 1965 Publishers—Hindi Samithi Education Department, Govt. of Uttar Pradesh, Uttar Pradesh.	Sri Balashowri Reddy of Dakshina Bharat Hindi Prachara Sabha, Madras.	.
4. Telugu aur Uska Sahitya.	Sri Ayachitula Hanumatsastri, Head of the Telugu Department, Alighar, Muslim University Alighar	..
5 Panchamurtha (Short sketches of Five ancient Telugu Poets)	Sri Y. Bala Sowri Reddy, Sahitya Vibhag, Dakshina Bharat Hindi Prachar Sabha, Madras.	Received an award of Rs 2,000 from the Government of India.
6. Nagarjunasagar (Burra Katha, written in Hindi)	Sri Vemuri Radha Krishna Murthy	Received an award of Rs 500 from the Government of India
7. Comparative stuy of Vemana and Kabir.	Sri Varanasi Rama Murthy ' Renu '—	..

Pilot Schemes Regarding Prohibition

542—

*1159 (5553) Q.—*Sri N Mohan Rao* (*Put by Sri S Vemayya*) —Will the hon Minister for Excise and Prohibition be pleased to state

(*a*) the results of the Pilot Scheme prepared regarding prohibition.

(*b*) whether thre are any possibilities of extending the said scheme, and

(*c*) if so, the area to which it is intended to extend the same;

(*a*) *Sri M R Appa Rao* :—The Scheme is successful to a large extent in combating illicit distillation of liquor.

(*b*) The matter is under consideration.

(*c*) The matter is under consideration

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య — ఆ స్కీము కొంత వివరించండి ?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు :— Pilot scheme అని non-officials నుంచి అక్కడ మండపల్లి సమితి వారి పర్యవేక్షణ క్రింద ఈ prohibition enforcement జరిగేట్లుగా ఏర్పాటు చేశామండి.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు .— దానికి ఎంత ఖర్చు పెట్టారు, ఎన్ని మాసాలు work చేసిందో చెబుతారా ?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు :—దాదాపు work చేస్తూనే వుంది. 1-1-1964 నుంచి ప్రారంభం అయింది. వారికి honorarium యిస్తున్నాం. 150 రూపాయలు చైర్మన్‌గారికి, 100 రూపాయలు ఒక సభ్యుడికి, మరో 100 రూపాయలు యింకో సభ్యుడికి—మొత్తం ముగ్గురు సభ్యులకు యిస్తున్నాం.

Neera Bhavans

543—

*1088 (5189)Q — *Sri K Mara Reddy* [*Put by P. Narayan Reddy*] :— Will the hon. Minister of Excise and Prohibition be pleased to state:

(*a*) whether it is a fact that Government gave extension of time (business time for functioning of shops) for Neera Bhavans at Hyderabad and Secunderabad, and

(*b*) in how many places Neera is sold in Hyderabad and Secunderabad at present?

Sri M. R. Appa Rao :—(a) No.

(*b*) Permission was accorded in Febraury 1964 for sate of Neera through mobile vans at 12 places in Hyderabad and 7 places in Secunderabad but actually 10 centres are now functioning in the twin cities i e , Neera is being sold only in 10 centres, 6 in Hyderabad and 4 in Secunderabad

శ్రీ పి నారాయణరెడ్డి — ప్రభుత్వానికి దానివల్ల ఎంత ఆదాయం వస్తుందో చెబుతారా ?

శ్రీ ఎం ఆర్ అప్పారావు ·— ప్రభుత్వానికి ఏమీ ఆదాయం రాదండి అది ఖాదీబోర్డు వాళ్లకు పోతుంది

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాధం :—నీరాకు ఏదో దుర్వాసన వుంటుందని వింటున్నాం. అది సర్దుబాటు చేయడానికి వీలువుంటుందా ?

శ్రీ ఎం ఆర్ అప్పారావు .—దుర్వాసన ఏమీ లేదండి

శ్రీ టి కె. ఆర్ శర్మ —నీరాను పగలు ఎన్ని గంటలవరకూ అమ్ముతారండి· 10, 11 గంటలు దాటితే వాసన రావడం ప్రారంభిస్తుంది. వాసన రాకుండా వుండడానికి ఏమైనా కలుపుతారా దీంట్లో ?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు —ఇది వేరే స్కీమండి. ఇది హైద్రాబాదులో స్కీము అక్కడ అమ్మే నీరా లేదు. అక్కడ రెండు గంటలవరకూ పర్మిషను యిచ్చారు. ఇక్కడ ఏమీ టైము యివ్వలేదండి ఎందుకంటే అది ఐస్‌లో పెట్టి అమ్ముతారు

డాక్టర్ టి. వి ఎస్. చలపతిరావు :— ఈ నీరాకు demand పెరుగుతోందా, steady గా వుందా, తగ్గుతోందా ? మంత్రిగారు శలవిస్తారా ?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు :—ఇది బాగానే వుందండి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— నీరాకు demand పెరిగిందంటున్నారు. సాయంత్రం ఆరు గంటలవరకూ వుంచడానికి ఉద్దేశించినా పెరుగుతోందాండి ?

శ్రీ ఎం ఆర్ అప్పారావు — అది కాదండి. ఇది హైద్రాబాదు సిటీది అని చెప్పాను

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య ·— హైద్రాబాదు సిటీ సంగతే నేనూ చెబుతున్నాను విడిగా వుంచేసి సాయంత్రం ఆరు గంటలవరకూ వుంచితే కూడా ఎక్కువ డిమాండు వస్తోందా ?

శ్రీ ఎం ఆర్. అప్పారావు ·— అది విడిగా వుంచడానికి వీలులేదండి. ఐస్‌లో వుంచాలి.

శ్రీ ఏ సర్వేశ్వరరావు — కల్లూ, నీరా రెండూ కలసిన సందర్భమై మాట్లాడుతున్నాను ఎందుచేతనంటే మంత్రిగారు దీన్ని కూడా represent చేస్తారు కనుక మంత్రిగారు రెండు గంటలవరకూ నీరాను ఉపయోగించవచ్చును అని

అన్నారు. కాని దీనికి scientific basis మాత్రం ఏమీ కనిపించడం లేదండి రెండు గంటలకు అంటే అది పులుస్తుంది అని అభిప్రాయం అయివుండవచ్చును. అది వేసవికాలంలో పులువవచ్చుగాని, శీతాకాలంలోనూ, వర్షాకాలంలోనూ రాత్రివరకూ అమ్మడానికి అవకాశం కల్పించాలి వేసవికాలంలో కూడా మట్టులు ఎక్కువగా వున్నట్లయితే అప్పుడు కూడా ఆరు గంటలవరకూ allow చేసే proposals వున్నవా? లేకపోతే ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ ఎం ఆర్. అప్పారావు ·— దాన్ని గురించి యింకా ఏమి నిర్ణయం తీసుకోలేదండి

శ్రీ ఎం. రామగోపాల్‌రెడ్డి ·— ఇవి ప్రజాస్వామ్యం రోజులు. ప్రజాభిప్రాయాలు తెలుసుకుని ఆ విధంగా దుకాణాలు అంతవరకూ వుంచుతారాండి.

శ్రీ ఎం ఆర్ అప్పారావు .— ఇంకా నిర్ణయం తీసుకోలేదని చెబుతున్నాను·

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం ·— ఇది ప్రిజిడేర్‌లో వుంచితే తప్పులేదు అంటున్నారు కదా : మన పెద్దలంతా దీన్ని ప్రిజిడేర్‌లో వుంచి దాన్ని అనుభవం పొందుతున్నారా ?

శ్రీ ఎం. ఆర్ అప్పారావు :— చాలా మంది కొంటున్నారండి. ఇక్కడ డిమాండు ఎక్కువగానే వుంటోంది.

PERMITS FOR CONSUMPTION OF OPIUM

544—

*1160 (555) Q —*Sri N. Mohan Rao* (*Put by Sri S Vemayya*) : ·Will the hon Minister for Excise and Prohibition be pleased to state :

(*a*) the district-wise Number of persons to whom permits have been given for the consumption of Opium during the last two years i e , during 1963-64 and 64-65 , and

(*b*) the basis on which permits are being issued ?

Sri M R Appa Rao ·—(*a*) A statement is placed on the Table of the House

(*b*) Permits are issued on the basis of a Medical Certificate to those persons who got themselves registered before the Medical authorities before 1-7-1959, the only restriction being that the issues are reduced progressively till it has reached a minimum essential dose. As for unregistered addicts permits are being issued and the question of further continuance is under correspondence with the Government of India.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE.

STATEMENT SHOWING THE DISTRICT-WISE NUMBER OF PERSONS TO WHOM PERMITS HAVE BEEN GIVEN FOR THE CONSUMPTION OF OPIUM DURING THE LAST TWO YEARS *i.e.*, 1963-64 AND 1964-65.

(*Vide L.A. Q. No.* 541 [*1160 (5555)])

Name of the district		Year 1963-64		Year 1964-65.	
		Registered	Unregis-tered	Registered	Unregis-tered.
1		2	3	4	5.
1.	Srikakulam .				.
2.	Visakhapatnam .	..	..	.	.
3.	East Godavari ..	606	1	576	5
4.	West Godavari .	110	.	75	.
5	Krishna ..	59		59	.
6	Guntur ..	367	..	350	.
7.	Nellore ..	48	..	40	..
8.	Anantapur ..	4	..	4	
9.	Cuddapah	26	..	26	.
10	Chittoor ..	68	..	68	..
11.	Kurnool .	.		..	..
12.	Hyderabad ..	595	12	595	12
13	Medak .	19	..	19	..
14.	Nizamabad .	42	..	34	..
15	Mahbubnagar	23	.	23	..
16.	Warangal .	29	.	22	..
17	Khammam .	125	.	109	..
18.	Nalgonda .	4	..	2	..
19.	Karimnagar .	4	.	1	..
20.	Adilabad .	20	.	20	.
	Total .	2,149	13	2,023	17

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :—Permits యివ్వడానికి last date ఏదైనా నిర్ణయించారా ?

శ్రీ ఎం. ఆర్ అప్పారావు :—ఇది 31-3-59 తోనే ముగించేశారండి. కాని కొంత మంది repcresent చేశారు. అందుచేత Government of India కు వ్రాశాము—ఇది యిప్పుడప్పుడే ముగించవద్దని వ్రాసినాము. ప్రస్తుతం యిస్తున్నాం.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు :—Permits extend చేయమని Central Government కు వ్రాశాము అని చెబుతున్నారు. కొంతమంది old people ఇది లేక పోతే మేము బ్రతకలేము అనీ, అదికావాలనీ అంటున్నారు. కనీసం ఏదైనా age limit అయినా పెట్టి, వాళ్ల కేసులలో అయినా ఈ permits ప్రతి 3 నెలలకూ revision అనేది లేకుండా permanent గా చేసే పద్ధతి ఏమైనా ప్రభుత్వం వారు ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ ఎం ఆర్ అప్పారావు :—ఇది అంతా Government of India వారి subject వారికి వ్రాశాం. వారిదగ్గరనుండి యింతవరకూ permission ఏమీ రాలేదు. అయినా కొంతమంది పెద్ద వాళ్లకు యిస్తున్నాం.

శ్రీ ఏ. సర్వేశ్వరరావు :— ఈ permits విషయంలో తూర్పుగోదావరి జిల్లా వారిది, హైద్రాబాదువారిది ఎక్కువగా కనిపిస్తున్నది. అక్కడినుంచివచ్చిన ప్రజా ప్రతినిధులు, మంత్రులు ప్రభుత్వోద్యోగులుకూడా ఉన్నారు. ఈ ఎక్కువగా వాడిన impact వారి మీద కనిపించిందా ?

శ్రీ ఎం. ఆర్ అప్పారావు :—ఏమీ కనిపించలేదండి

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య (ఎర్రగొండిపాలెం) :—కర్నూలు, శ్రీకాకుళం — ఈ రెండు జిల్లాలలో అసలు permit holders ఎవరూ లేరాండి ఇది వైద్యానికి పనికి వచ్చేది కదా ! ఆ జిల్లాల వారికి ఎందుకు permits యివ్వలేదు ? అసలు applications రాక permits యివ్వలేదా, లేకపోతే recommend చేసి Centre కు పంపలేదా ?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు :—శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్టణం జిల్లాలలో opium addicts ఎవరూ లేరండి

FACILITIES TO THE BANJARA COMMUNITY IN THE STATE

545—

*785 (6019) Q —*Sri S Vemayya* —Will the hon Minister for Social Welfare be pleased to state.

(*a*) the facilities that are being given to the Banjara community now in the State; and

(*b*) amount spent on them, if any, during 1963-64 and 1964-65 ?

The Minister for Social Welfare (Smt. T. N. Sadalakshmi) :—(a) The Banjaras in Andhra area come under Scheduled Tribes but in Telengana neither they are treated as Scheduled Tribes nor as Denotified tribes. Under the Centrally Sponsored schemes for the purposes of extension of aid, the Banjaras of Telengana, area bing given facilities available under Centrally Spnsored schemes meant for denotified trikes.

(*b*) It is not possible to specify the amount that was spent exclusively for Banjaras community alone. A statement giveing the particulars of the amount spent both in Andhra and Telengana regions for Yerukulas, Yenadis and Sugalis and denotified tribes respetively which includes 'Banjaras' is aid on the Table of the House.

STATEMENT LAID ON THE TABLE Vide ANSWER TO CLAUSE (b) OF L A Q No. (545 [*785 (6019]

TELENGANA REGION

Centrally Sponsored Schemes

(Amounts for implementation of Scheme for Denotified Tribes including Banjaras)

ANNEXURE—A 1963-64

S. No	Name of the District		Schools		Wells		Bulls		Housing	
			New schools	Continuing schools	63-64 allotments	Spill over of 61-62	63-64 allotment	Spill over of 61-62	63-64 allotment	Spill. over of 61-62
1	Hyderabad	.. ..	5,000	1,600	8,000	.	10,000		8,000	500
2	Nalgonda	.	10,000	..	12,000	..	20,000	.	15,00	
3.	Warangal	. ..	10,000	800	8,000	.	16,300	.	20,000	
4	Mahbubnagar	.	5,000		4,000		8,200		15,000	
5	Nizamabad	..	10,000		4,600		14,000		20,000	
6	Karimnagar	. ..	2,600	800	2,000		6,800	.	8,000	
7.	Adilabad	. . .	5,000	800	2,000		4,000	..	4,000	
8	Khammam	.. ..	5,000		6,000		6,000	93	15,000	
9	Medak	. ..	4,400		6,000		6,000	.	10,000	.
10.	Asifabad	. . ..	5,000	.	4,000		8,000	..	5,000	
			62,000	4,000	56,000	.	99,300	93	120,000	500

(1964-65)

Sl No.	Name of the District	Schools for the continuation of old schools & opening new schools.	Housing	Bulls
1.	Hyderabad	8,000	17,000	6,000
2.	Nalgonda	7,000	20,000	12,000
3.	Warangal . . .	8,000	30,000	12,000
4.	Mahboobnagar . . .	6,000	15,000	5,000
5.	Nizamabad . . .	6,000	30,000	13,000
6.	Karimnagar . . .	7,000	10,000	4,000
7.	Adilabad . . .	7,000	10,000	2,000
8.	Khammam . . .	6,000	15,000	4,000
9.	Medak . . .	6,000	10,000	4,000
10.	Asifabad	6,000	5,000	4,000
		67,000	1,62,000	66,000

ANDHRA REGION

GRANT-IN-AID SCHEMES

(Amounts for Implementation of schemes for Yenadis and Sugalis including Banjaras)

ANNEXURE—B

(1963-64)

S. No.	Name of the District	Housing	Wells	Spill over works.
1.	Anantapur		4,000	10,000
2.	Krishna	20,000		
3.	West Godavari	5,500	4,000	
4	Srikakulam		10,000	
5.	Cuddapah	4,000	1,000	
6.	Visakhapatnam	4,000	2,000	
7	Chittoor	4,000	2,000	..
8	Guntur	3,400		9,440
9	Kurnool			2,560
10	Nellore	2,500		
	(800 for the arrears salaries of the staff worked at All[illegible]adugu Yenadi colony for the period from 1-10-1961 to 31-3-1962)			
11	Anantapur	5,800		
	Total	49,200	23,000	27,000

(1964-65)

Sl. No.	Name of the District.	Amount distributed for	
		Housing	Wells
1	Cuddapah .. .		2,000
2.	Kurnool	5,000	4,000
3.	Anantapur .	5 500	4,000
4	Chittoor	5,500	6,000
5.	Nellore..	16,000	14,000
6	Guntur . ..	13,000	10,000
7	Krishna	5,000	4,000
8.	East Godvari	..	..
9.	West Godavari	.	
10.	Visakhapatnam	..	.
11.	Srikakulam	..	6,000k
	Total .	50,000	50,000

OLD AND CONTINUING SCHEMES : NORMAL SCHEMES.

ANDHRA REGION

ANNEXURE—C.

(Amounts given for Yerukulas, Yenadis and Sugalis includes Banjares).

	1963-64. Rs. P.
Chittoor district :	
1. Elementary school at Malchur including mid-day meals	3,000 00
(1) One Higher Grade teacher	960 00
(2) Dearness Allowance	120 00
(3) Sweeping charges . .	36 00
(4) M.O commission charges for sending the pay, etc, to the teacher at Rs 1.50 per month	18 00
(5) Mid-day meals . . .	1,700 00
(6) T.A and other miscellaneous charges for meetings	30 00
Total	2,864 00

In round figure Rs 3,000.

2 Hostel at Kalahasti for 60 boarders ..	11,700 00
3. Maintenance of park and radio at Malchur Colony.	500.00
(1) Licence	10 00
(2) Maintenance of children's park—Salary of Gardener at Rs. 25	300.00
(3) Women Welfare Centre in Malchur, Yenadi Colony up to 31st October 1963 .	4,000 00
(4) Continuance of Anti-Malarial operations in Malchur and Jayanti Colonies up to 31st October 1963	700 00
Cuddapah district	
1 Supply of mid-day meals, books, slates, etc., to the Denotified tribes children .	1,500 00
Guntur district :	
1. Women Welfare Centre in Stuartpuram Denotified Tribes Colony up to 31st October 1963	3,400.00
2. Supply of mid-day meals to Lambada children studying in elementary schools in Kothapalli, Reddipuram, Lalipuram and Gangupalli Tanda .	6,150.00

Nellore district:

1. Continuance of residential school at Kothacheruvu. 23,700.00

	Recurring. Rs. P.
(1) Pay and allowance of Headmaster	1,266.00
(2) Pay and allowances of Assistant Teacher ..	1,218.00
(3) Pay of Rattan Instructor ..	900 00
(4) Pay of Carpentary Instructor . ..	972.00
(5) Boarding and feeding charges . ..	7,680.00
(6) Maintenance charges of radio set	10.00
(7) Washerman and boarder charges	242 00
(8) Coconut oil and soaps, etc ..	350.00
(9) Stationery . ..	200.00
(10) Clothing . ..	800 00
(11) Honorarium as Warden to the Headmaster	180.00
	Non-recurring. Rs. P.
(12) For completion of the construction of the teachers quarters, etc.	6,500.00
(13) Providing barbed wire fencing to the school.	2,862.00
Total ..	9,362 00

Kurnool district ·

1. Supply of mid-day meals for the children of Sugalis, Yerukulas and Yenadis studying in the reclamation schools 9,000.00

Name of the item.	(1964-65) Budget estimate. (1964-65)
	Rs.
(*a*) Elementary schools in Malchur, Yenadi Colony of Chittoor district	3,400
(*b*) Hostel at Kalahasti of Chittoor distrct ..	11,700
(*c*) Park and Radio in Malchur, Yenadi Colony (Chittoor district)	550
(*d*) Women Welfare Centre.	
(1) Melchur, Yenadi Colony (Chittoor district) ..	6,750
(2) Stuartpuram Colony (Guntur district) ..	5,800
(*e*) Supply of mid-day meals	14,500
(*f*) Supply of books, slates, etc.	500
(*g*) Continuance of anti-malarial operations in Malchur and Jayanti Colonies of Chittoor district, Sriharikota Island of Nellore district	3,700
(*h*) Residential school at Kothacheru of Sriharikota Island, Nellore district	23,700
Total ..	70,600

TELENGANA REGION.

NORMAL SCHEMES.

ANNEXURE-D.

(Amount provided for running the schemes of Denotified Tribes)

		1963-64	1964-65
		Rs.	Rs.
1.	Schools .. .	49,477	55,500
2	Wells . . .	5,000	5,000
3.	Fire and Flood victims, etc.	3,000	3,000
	Total	57,477	63,500

ANNEXURE-E.

NORMAL SCHEMES.

(Boarding grants spent to Denotified Tribes)

	1963-64	1964-65
	Rs.	Rs
Andhra (D.N.T.S.)	7,000	15,000
Telangana (D N.T S.)	30,500	38,000
Total ..	37,500	53,000

శ్రీ ఎస్ వేమయ్య —ఆంధ్రా ఏరియాలో షెడ్యూల్డు ట్రైబ్సు అంటున్నారు. మరి తెలంగాణా ఏరియాలో షెడ్యూల్డు ట్రైబ్సా, లేక డి నోటిఫైడ్ ట్రైబ్సా. ఏదో తెలియకుండా ఎందుకుపుంచాలండి ? ఈ difference ఎందుకుండాలి.

శ్రీమతి టి ఎన్. సదాలక్ష్మి —ఈ differnce చాలా కాలంనుంచి వుంది. ఇది Government of India వారి ఆధిపత్యంలో వుంది. వారు consider చేస్తాము అని కూడా హామీ యిచ్చారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య .—All India Congr ss సమావేశాలు గుంటూరులో జరిగినప్పుడు లాల్ బహదూర్ శాస్త్రిగారిని అడిగితే వాళ్లనుకూడా ఈ షెడ్యూల్డు తరగతుల్లోనే చేరుస్తామని చెప్పారు ఇప్పుడు అది ఏస్థాయిలో వుందో చెబుతారా ?

శ్రీమతి టి. ఎస్. సదాలక్ష్మి :—అదివాస్తవమేనండి అందుకోసం ఒక Advisory Committe కూడా వేశారు. ఆ కమిటీ పర్యటనచేసి, వారి రిపోర్టు submit చేసిన తరువాత వారు ఏదో ఒక నిర్ణయం తీసుకుంటారనికూడా తెలియ చేశారు.

శ్రీ టి. కె ఆర్ శర్మ :—షెడ్యూల్డు ట్రైబ్సు క్రిందకూ, డి నోటిఫైడ్ ట్రైబ్సు క్రిందకూ కూడా రాక పోవడంవల్ల వాళ్లకురావలసిన అవకాశాలుకొన్ని వాళ్లకు లభించడం లేదు. వాటిని రద్దుచేయడానికిగాని, తగ్గించడానికిగాని ఏమైనా ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసిందా చేస్తే ఆ చర్యలు ఏమిటి ?

శ్రీమతి టి ఎస్. సదాలక్ష్మి :—ప్రస్తుతం ఆ ప్రయత్నం ఏమీ లేదండి.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

TRANSFER OF A THORACIC SURGEON TO THE GENERAL SIDE

S No 545-A—

S N Q No 1434-*N* —*Sri Tenneti Viswanatham* —Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(*a*) whether a doctor who was specially trained in Thoracic Surgery in Vellore is taken over into General side by appointing him as Superintendent or Surgeon of E.S I. Hospital at Hyderabad; if so the reasons therefor, and

(*b*) who was appointed in his place, what are his qualifications and what was his place in the order of seniority ?

Sri Y Sivarama Prasad (*a*) It is a fact that an officer has been transferred and posted as Superintendent, E.S I. Hospital, Sanathnagar, Hyderabad at his own request and he was also recommended for this post He was not trained at Government cost but he was granted study leave on half pay by the erstwhile Hyderabad Government for the training period He holds the degree of M S., in General Surgery

(*b*) One Dr N V Subba Rao Chowdary, M.S. formerly Assistant Professor of Thoracic Surgery, Guntur Medical College, Guntur has been promoted and posted as Thoracic Surgeon, Government General Hospital, Kurnool. He possesses M S. qualification in General Surgery and is also having 9 months experience in Thoracic Surgery prior to his posting to Kurnool Four Assistant Professors were qualified for promotion as Professor of Surgery and Civil Surgeons on 6th April, 1965 and this candidate was second in seniority among the four. All the four were promoted as Professors of Surgery.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం.—కర్నూలులో సర్జన్‌గా వున్నాయన specialist కదాండి. వెల్లూరులో special training పొందాడుకదా!

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్.—Special training ఆయన స్వంతంగా పొందిన మాట నిజమే. కాని కర్నూలులో యింకా సర్జన్‌లు వున్నారు. ఇక్కడ E. S. I హాస్పిటల్‌కు Superintendent కావలసి వచ్చింది. కొంచెం experienced man కావలసి వచ్చింది. ఇక్కడకూడా థోరాసిక్ సర్జన్ అవసరం Airconditioned operation theatre వున్నది కనుక ఆయనను యిక్కడకు transfer చేయడంజరిగింది.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాధం:—E. S. I. Hospital లోది జనరల్ ఉద్యోగంకాదా? ఆ జనరల్ ఉద్యోగంలో ఒక స్పెషలిస్టును వేశారు ఆయన స్పెషలైజేషన్‌కొరకు సెలవిచ్చి కొలంబో ప్లానుక్రింద పంపినప్పుడు గవర్నమెంటు వప్పుకున్నారు—ఆయన దేనిలో స్పెషలైజు చేయడానికి వెళ్లుతున్నాడో తిరిగివచ్చిన తరువాత ఆయనను అటువంటి స్పెషల్ ఉద్యోగంలో ఉంచుతామని కండిషన్ ఉంది. గవర్నమెంటు సంతకంకూడ ఉంటుంది. కాని ఆయన అక్కడ ప్రైవేటు ప్రాక్టీస్‌కు వీలులేదని request చేస్తే ఇక్కడకు పంపిస్తే అక్కడ పరిస్థితి ఏమవుతుంది? ఈయన అక్కడ నుంచి వెళ్ళిన తరువాత ఆరేడు నెలలు అక్కడ ఎవరైనా సర్జన్ ఉన్నారా?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్·—ఒకటి రెండు నెలలు లేరు. తరువాత పోస్ట్ చేశాము. ఇక్కడకూడ experienced man కావలసివచ్చి దానికి పోస్ట్ చేశాము.

శ్రీ యస్. వేమయ్య.—నెల్లూరులో ఏ ఆపరేషన్సు జరగడంలేదని ప్రభుత్వానికి తెలుసా. దానికి ఏర్పాటు చేస్తారా?

Sri Y. Sivarama Prasad.—I take the information and enquire about it, Sir.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాధం:—"At his own request" transfer చేశామన్నారు. తరువాత చెబుతూ ఇక్కడ అవసరంవచ్చి పోస్ట్ చేశామని చెప్పారు. ఇక్కడ thoracic surgery post ఉన్నదా?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్:—Thoracic surgery లో అది training period గాని దానికి వేరే degree లేదు. At his own request and he was also recommended

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య—Specialisation కు training అయి వచ్చిన వారికి జనరల్ పోస్టులలోను, జనరల్ పోస్టులో ఉన్నవారికి specialist posts లోను వేస్తున్నారు. ఇప్పుడు వీరిని జనరల్ పోస్టుకు D M. S. recommend చేశారంటున్నారు మరి ఆ స్పెషల్ పోస్టుగురించి ఆలోచించకుండ D M. S. recommendation కు ప్రభుత్వం సరెండర్ అవడమేనా?

శ్రీ వై శివరామప్రసాద్:—సరెండర్ అవడం కాదు. ఇక్కడకూడ అవసరం వచ్చే ట్రాన్స్‌ఫర్ చేశాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— ఆయనను స్పెషలిస్టుగా ఉండవలసిన చోటులో ఉంచారా? లేక జనరర్ పోస్టులో ఉంచారా?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్.— ఇక్కడకూడ స్పెషలిస్టు అవసరం. ఈ హాస్పిటల్‌ను G. C. I. M. short term courses కు teaching hospital గా ఉంచ

దలచాము కాబట్టి టీచింగ్‌లో అనుభవం ఉన్నవారు కావాలి, స్పెషలిస్టు కావాలి అని, వారిని వేశాము.

శ్రీ టి కె ఆర్. శర్మ —Thoracic specialist ను తీసుకువచ్చిన ఇక్కడ జనరల్ పోస్టులో వేశారు. అసలు ఇక్కడ thoracic specialist post ఉన్నదా? At the cost of the General Hospital there where a specialist is necessary. అది దృష్టిలో ఉంచుకోకుండా వారిని ఇక్కడకు ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయవలసిన అవసరం ఏమివచ్చింది?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్.—ఇక్కడ రెంటికీ పనికి వస్తాడని వేశారు. ఆయన డిగ్రీ పొందినది జనరల్ సర్జరీలో కనుక రెంటికి పనికివస్తారని ఇక్కడ వేశారు.

డాక్టర్ టి వి. యస్. చలపతిరావు:—స్పెషలిస్టును జనరల్ పోస్టులో వేయమని కోరినప్పుడు రూల్సు అంగీకరిస్తాయా? Does the rule permit a specialist to be posted in a general vacancy even though he asks for it? Then what is the good of his being a specialist ?

శ్రీ వై శివరామప్రసాద్ —అవసరం వచ్చినప్పుడు తప్పకుండ వేస్తున్నాము.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:—ఆ బాండ్‌లో గవర్నమెంటు సంతకం పెట్టారు. ఆ సబ్జెక్టులో స్పెషలైజ్ చేయిస్తామని ఆ స్పెషల్ జాబ్‌లో ఉంచుతామని undertaking ఉన్నది. వారికి తెచ్చి ఇక్కడ హాస్పిటల్‌లో వేస్తే ఎట్లా ?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ —గవర్నమెంటు పంపలేదు. ఆయన స్వంతంగా సెలవుపెట్టి వెళ్ళి training అయివచ్చారు

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం.—కొలంబో ప్లాను క్రింద పంపినప్పుడు మన గవర్నమెంటు నుంచి undertaking ఉంటుంది. లేకపోతే డబ్బు ఖర్చు పెట్టరు. స్పెషలైజేషన్‌కు డబ్బు ఇస్తున్నారు స్పెషల్ జాబ్‌లో ఉంచుతామని అంటేనే వారు ఒప్పుకుంటారు.

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్.—వారు విదేశాలకు వెళ్లి ట్రయినింగ్ అయిరాలేదు. వేలూరులో ట్రయినింగ్ అయినారు—స్వంతంగా వెళ్లి.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం.—అయితే ?

Writ Petitions

S. No. 545 B —

S N Q. No. 1433- *Sarvasri G. Latchanna (Sompeta) and P Rajgopal Naidu* —Will the hon. Minister for Law and Prisons be pleased to state .

(*a*) the number of writ petitions filed in the High Court of Andhra Pradesh against the Govrnment Orders during 1963-65

(*b*) the number of writs disposed of against Government, in favour of Government and the writs still pending ; and

(*c*) the Government Departments againts which the writs were filed ?

The Minister for Law and Prisons (Sri P. V. Narasimha Rao:—

(*a*) 1,819

(*b*) 234; 537 and 1,048 respectively.

(*c*) As the High Court has expressed its inability to furnish this information od a short notice, it will be placed on the table of the house in due course on its receipt from the High Conrt.

RULING FROM THE CHAIR

Adjournment motion—Regarding the fast unto death by Sri Y. Subrahmanyam and Sri Nirikshana Rao.

Mr Speaker —Sri Lakshmanaswamy, Member of the Communist Party has by notice under rule 63 of the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules, sought to adjourn the business of the House on the ground that two persons *viz*, Sri Subrahmanyam and Sri Nirikshana Rao have undertaken to fast unto death, though it is not clear from the notice the purpose for which each one of these two hunger strikers is fasting The Member in the course of his statement yesterday in the House said that the former has undertaken fast unto death to induce the Government to extend total prohibition which is now in force in Andhra Area to Telangana area and the latter for proper representation for Harijans in the Cabinet The Member has not chosen neither in his notice nor in his statement yesterday, to adduce any reasons to show as to how it is a matter of urgent public importance Moreover, the Chief Minister stated that the two gentlemen have since been removed to Hospital and in the course of his talk with them, both have promised to break fast As such, I do not think there is further necessity for considering the matter under rule 63 Hence disallowed.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE.

re —DEATH OF TWO BOYS ON ACCOUNT OF VACCINATION WITH AN OVER DOSE OF RUSSIAN SMALL POX SERUM.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —అధ్యక్షా, మనకు ఈ మధ్య ఇతర దేశాల నుంచి సిరమ్స్ చాల powerful గా ఉంటున్నవి, సంతోషమే అయితే ఆ సిరమ్ ఉపయోగించి వేక్సినేట్ చేసేవారికి దాని power effect తెలియడం లేదు. ఈమధ్య రష్యానుంచి స్మాల్‌పాక్స్ సిరమ్ వచ్చినది దాని పొటెన్సీ ఎక్కువ దానినను సరించి తక్కువ డోస్ వాడాల్సి వుంటుంది. ఈమధ్య శ్రీకాకుళం జిల్లా బొబ్బిలి తాలూకాలో సీతానగరం గ్రామంలో వేక్సినేషన్ వేసినప్పుడు పిల్లలకు రెండు మాట్లుగా వేశారు. ఇదివరకు మనవద్ద సిరమ్ రెండు ఐటెమ్సుగా వేసేవారు. కాని ఈ కొత్తగా వచ్చినది పొటెన్సీ ఎక్కువయినందున ఆ పిల్లవానికి సీరియస్‌గా జబ్బు చేయడం, అట్లాగే ఇద్దరి ముగ్గురికి జరిగింది అది సీరియస్ అయినందున విశాఖ పట్టణ Keys Hosp tal కు వాళ్లను తెచ్చారు అది సీరియస్‌గా ఉందని స్పెషల్ ష్టడీకి డాక్టర్సుకు ఉపయోగపడే తీవ్రస్థితికిపోయి ఆ డాక్టర్సు అందరూ attend

కావడం తరువాత ఆకేసులో brain operation చేద్దామా అనుకునేటప్పటికి పేషెంట్ చనిపోవడం జరిగింది. అట్లాగే రెండు కేసులలో జరిగింది. తూర్పు గోదావరి జిల్లాలోకూడ కొందరు పిల్లలు చనిపోవడం తటస్థించింది. కనుక మనకు వచ్చిన సిరమ్‌యొక్క పొటెన్సీ టెస్టుచేసి ఆ డోసేజ్ ఎంతవరకు వేయాలో అంతవరకే వేయాలని హెచ్చరిక చేయకపోతే ప్రమాదం వస్తుంది. అసలు వేక్సినేట్ చేసేవారికి ట్రయినింగ్ ఇస్తారు — ఒక వారం రోజులు. ఆ ట్రయినింగ్ పీరియడ్‌లో అక్కడ ఉండే అటెండెంట్ నేర్పుతాడుగాని పెద్ద డాక్టర్లు ఒక్కరోజు కూడ ట్రయినింగ్ ఇవ్వరు కనుక వేక్సినేట్ చేసిన వారిని ఏమి అనీ లాభం లేదు. వారి ignorance వల్ల ఇది జరిగింది ఇప్పుడు వచ్చిన కొత్త సిరమ్ తగిన డోసేజ్‌లో వాడితే ఏ జబ్బులు రాకుండా క్షేమంగా ఉండవచ్చును. కనుక వెంటనే ప్రభుత్వం దానికి సంబంధించిన డాక్టర్లుకు తెలియపరచి ఆ సిరమ్‌ను పొటెన్సీ టెస్ట్ చేయించి దాని ననుసరించి డోసేజ్ నిర్ణయించి ఆ ప్రకారం వేక్సినేట్ చేసేవారికి తగు ట్రయినింగ్ ఇప్పించాలని, హెచ్చరికగా వ్యవహరించాలని ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను.

Sri Y Sivarama Prasad :-It is a fact that Sri K. Satyanarayana son of Sri K. Rangarao was vaccinated on 26-4-1965 with Russian Vaccine, while the boy was at Seethanagaram and the child developed symptoms of paralysis on 22-5-1965 and was admitted for treatment at King George Hospital, Visakhapatnam on the same evening and the child expired on 25-5-1965, but the cause of death from all known facts of investigation and expert opinion is not due to the vaccine or complications after vaccination.

Regarding the second case, no death has occurred. Yaganti Apparao, an orphan child aged about two years (nephew of Sri S. Jagannadham, Seethanagaram village) was vaccinated with Russian vaccine on 22-5-1965. By about 15-6-1965, the boy developed mild symptoms of paralysis of limbs and when examined on 2-7-1965, the boy had fairly recovered and this complication is also not due to vaccine.

On receipt of the information about the first case, the Assistant Director of Public Health in charge of National Small-pox Eradication programme immediately proceeded to the village and conducted a thorough investigation of the case. Persons who have been vaccinated with the same batch of vaccine have been contacted and examined and no complications of any kind were noticed 30,000 vaccinations were performed with the same batch of vaccine, and this was the only one case of its kind. The particular batch of vaccine used is not at all of strong quality as seen from the actual observation on persons who have been vaccinated with the same batch of vaccine. It gave only 72% primary success rate and 10 to 12% re-vaccination success rate against the normal of 95% for primary and 50% for re-vaccination. Normally two insertions are given for every case of primary vaccination. This particular child was not vaccinated even for the first time eventhough the child is aged 2½ years and considering his age, only one insertion was given Thus, this child received only half of the normal dose. Therefore the question of giving excess dosage does not arise. About

30,000 people have been vaccinated with the same batch of vaccine and no complictions were noticed A boy, a relative of the deceased child, has been re-vaccinated by the same vaccinator at the same time In another family residing in the same compound, a child has been vaccinated for the first time by the same vaccinator using the same lymph from the same tube and that child did not have any complication Even for the deceased child, the course of vaccination reaction and healing proceeded in a most normal way and the ulcer had fairly healed by the time the child showed symptoms of paralysis All these prove beyond doubt that there is nothing wrong with the quality of the vaccine used or technics of vaccination

The leading medical practitioners at Bobbili and the Medical Officer, Primary Health Centre at Pindi were personally enquired for any complications which might have been brought to their notice and not even a single case of complication came to their knowledge. After field investigation, the Assistant Director of Public Health visited King George Hospital personally discussed about the case with the doctors who attended on the case Every possible medical attention has been given to the child and there is not set back of any kind and this fact has been mentioned by the father of the child himself in his letter dated 29-5-1965 On 28-6-65, the details of the case were presented to Dr K. M Lal, Deputy Director General of Health Services, New Delhi (in charge of National Small pox Eradication Programme) during his camp at Hyderabad for advice and expert opinion He after duly consulting the experts and the latest available literature on the subject, finally informed that the above case is not one of post-vaccinal encephalitis.

In conclusion, this case of death is only providential and the vaccination is an accidental coincident and there is nothing wrong either with the vaccine or the procedures of vaccinations For the second case also, similarthorough investigations were carried out and the complications observed are not attributable to any bad quality of vaccine or post complications of vaccination

re NEED FOR URGENT REPAIRS TO THF TANKS IN CHINTALAPUDI PANCHAYAT SAMITHI AREA WEST GODAVARI DISTRICT

శ్రీ పి. శేషావతారం (నర్సాపురం) — అధ్యక్షా, పశ్చిమగోదావరి జిల్లా చింతలపూడి తాలూకా మెట్ట ప్రాంతము చెరువులు అధారంగా వ్యవసాయం చేసుకొనేటటువంటి ప్రాంతము ఆ ప్రాంతంలో ఉన్నటువంటి మైనర్ ఇరిగేషన్ చెరువులయొక్క దుర్భరపరిస్థితులు చూస్తే—మన పంచాయితీరాజ్య పరిపాలనకు ఇది ఒక రకమైన మచ్చగా కనుపిస్తుంది అని చెప్పవలసిన ఉన్నది వందలాది చెరువులు ఉన్నటువంటి యీ ప్రాంతంలో 1964 లో వచ్చినటువంటి విపరీత వర్షాలు కారణంగా అనేక చెరువులు గండ్లు పడినవి అక్కడ ఉన్న పంచాయితీ సమితివారు ఆ గండ్లు పడిన చెరువుల సమస్య గురించి సమావేశము చేసుకొన్నారు. ఆ సమావేశములో ఏవైతే గండ్లు పడినాయో ఆ చెరువులను మినహాయించి. ఎక్కడైతే గండ్లు పడలేదో, ఎక్కడైతే ఇదివరకు ప్లాను ప్రోగ్రామ్ క్రింద పనులు చేసిఉన్నారో, ఎక్కడైతే

మెయిన్ పేరుతో అక్కడ పనులు చేశామని, ఆ చెరువుల క్రింద ఖర్చు పెట్టారో వాటికి మళ్లీ తిరిగి యీ ఫ్లడ్‌గ్రాంట్స్ క్రింద డబ్బు తీసుకువచ్చి అలాట్‌మెంట్ చేశారే తప్ప, గండ్లుపడిన ఒక్క చెరువుకుకూడ ఎలాట్ చేయలేదు. దానికి కారణము–ఎదుటి పార్టీవారియొక్క గ్రామాలు అపటమే వాడు చేసుకొన్న మహా పాపము. ఈ పరిస్థితిలో అక్కడ పరిపాలన సాగటం ఫలితంగా ఆ చెరువుల ఆయకట్టు క్రింద ఉన్న రైతులందరు పిటీషన్ పెట్టుకొన్నారు కోర్టుకు వెళ్లారు. ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేసుకొంటే, ప్రభుత్వం దానిపైన ఎంక్వయిరీ చేసింది. అక్కడ ఉన్న జిల్లాపరిషత్ ఇంజనీర్ వెళ్లి అక్కడ అన్ని చెరువులు చూశారు. ఆయన చూసి, ఎ. బి. సి. క్లాసిఫికేషన్ క్రింద పెట్టి, ఇన్ని చెరువులు మైనర్ ఇరిగేషన్‌లో అర్జెంట్‌గా వెనువెంటనే సాగించవలసిన పనుల క్రింద చూపించారు. ఆ వెనువెంటనే సాగించవలసిన పనులు ఉన్నచోట్ల, ఆ పంచాయితీ సమితి స్టాండింగ్ కమిటీవారు చేసిన తీర్మానములో ఆ గండ్లు పడిన చెరువులు మాత్రం లేవు. జిల్లాపరిషత్‌వారు చూశారు. అక్కడ ఉన్న ఆర్. డి. ఒ చూశారు. పశ్చిమగోదావరి జిల్లాపరిషత్ యొక్క స్టాండింగ్ కమిటీవారు ఒక మైనర్ ఇరిగేషన్ సబ్‌కమిటీని వేశారు. అందులో నేను, మిత్రులు వంకా సత్యనారాయణగారు, పెదపాడు పంచాయితీ సమితి అధ్యక్షులుగు దశరథరామయ్యగారు–మేము ముగ్గురం కూడ రెండు రోజులపాటు ఆ ప్రాంతం అంతా సంచారం చేశాము. మేము ఆ చెరువుల దగ్గరకు వెళ్లినపుడు వందలాది వేలాది రైతులు భార్యాబిడ్డలతో వచ్చి అక్కడ గొల్లున గోలపెట్టారు. వారి పరిస్థితులు చూసినా, వారి గోడు చూసినా, మానవహృదయం ఉన్నవారెవరూ సహించలేని పరిస్థితులు ఉన్నవి. అక్కడి చెరువులకు బ్రహ్మాండమైన గండ్లు పడివున్నవి. ఆ గండ్లుపడిపోయిన చెరువులను మేము ఏ పరిస్థితిలోను చేయము. వాటికి మైనర్ ఇరిగేషన్ క్రింద ఖర్చుపెట్టము, అని ఆ పంచాయితీ సమితి నిరాకరించటం అంటే పంచాయితీరాజ్య పరిపాలన ఎట్లా ఉన్నదో తెలుస్తుంది. అసలు యీ ప్రభుత్వం ఉన్నదోలేదో అన్న విషయాన్ని వారు గమనించటం లేదు, నేను ప్రభుత్వానికి అనేక విషయాలు వివరంగా చెప్పగలను. ఎండపల్లి, మఠం గూడెం, గుంటుపల్లి, రాఘవోతేపల్లి, బందుజర్ల, బొర్రంపాలెం, తెతపరం ప్రాంతాలలో ఉన్న చెరువులు నేను స్వయంగా చూశాను. అవి బ్రహ్మాండంగా గండ్లు పడిన చెరువులు. అదృష్టం బాగుండి, ఇవాళ వర్షం కురిస్తే, ఒక చుక్కకూడ ఆ చెరువులలో ఉండకుండా పోయే పరిస్థితి ఉన్నది. అక్కడ మైనర్ ఇరిగేషన్ పరిస్థితి ప్రమాదస్థితిలో ఉంది. ప్రభుత్వం ఆ పంచాయితీ సమితి చేసిన తీర్మానాన్ని, ఇతర వర్కులకు ఉపయోగిస్తున్న తీర్మానాన్ని వెనువెంటనే రద్దు చేసి, యీ పనులు వెనువెంటనే సాగించవలసినదిగా ఉత్తరువులు చేయమని నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను బొర్రంపాలెంలో ఉన్న ఐదు చెరువులు చూస్తే–ఐదువేలు, ఆరువేల రూపాయలు అక్కడ వర్కు చేసినట్లుగా డబ్బు పుచ్చుకొన్నారు. ఒక్కొక్క చెరువుకు మేము ఎన్నిసార్లు కొలిచినా 50 యూనిట్స్ ఉన్నట్లయితే–210 యూనిట్స్ కొలిచి అక్కడ డబ్బు పుచ్చుకొన్నారు. అక్కడ ఆర్. డి. ఒ ఇన్‌స్పెక్ట్ చేశారు. ఇంజనీర్ ఇన్‌స్పెక్ట్ చేశారు. మేము చెరువులు అన్నీ చూశాము. అనేక చెరువులలో అక్కడ లేనటువంటి కొలతలు చూపించి. అనేక పద్దుల క్రింద హెడ్స్ క్రింద డబ్బు డ్రాచేసి దుర్వినియోగం చేస్తి

3 లక్షల రూపాయల వర్క్ చేసినట్లు చూపించినచోట లక్ష రూపాయల వర్క్ కూడ లేకుండా, తినివేయటం జరిగింది దీనిమీద గట్టి ఎంక్వయిరీచేసి, యీ వర్క్సుకు అసిస్టెంట్ ఇంజనీర్‌గాని, ఓవర్‌సీర్‌గాని, సూపర్‌వైజర్‌గాని ఎవరెవరు ఎక్కడెక్కడ బాధ్యులో వారిపైన ప్రభుత్వం తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను మేము వెళ్లి అడిగినపుడుగాని, అక్కడ ఉన్న ఆర్ డి ఒ వెళ్లి ఇన్స్పెక్ట్‌చేసి అడిగిన పుడుగాని 15 వేల రు ల వర్క్ చేసినటువంటి ఎంచీస్ కనపడలేదని చెబుతున్నారు. వీరిదగ్గర ఉండి వారి దగ్గరలేవుఅని, వారిదగ్గర ఉండి వీరిదగ్గర లేవని అంటున్నారు మాకు చూపించనైనా చూపించకుండా నిరాకరించారు ఈ చెరువులకు గండ్లు వెంటనే పూడ్పించి వాటిని బాగుచేయించటానికి ప్రభుత్వం ఉత్తరువులు జారీచేయించాలని కోరుతున్నాను ఆ స్టాండింగ్ కమిటీ యొక్క తీర్మానాన్ని వెనువెంటనే కేన్సిల్ చేయకపోతే మాత్రం చింతలపూడి తాలూకాలో మైనర్ ఇరిగేషన్ పరిస్థితులు బాగు పడవు ఇవాళ రేపు ఇట్లాంటి పరిస్థితులు అక్కడ ఉన్నప్పుడు మంత్రిగారు ఒక రోజు ఆ ప్రాంతం సంచారంచేసిచూస్తే వారికి తెలుస్తుంది ఇట్లాంటి సమితి పరిపాలనను ఎప్పటికప్పుడు ఎట్లా చెక్‌చేయాలో, ఏమి చర్యలు తీసుకోవాలో అప్పుడు మంత్రిగారికే తెలుస్తుంది. అక్కడి రైతులయొక్క గోడును ఆలకించ వలసినదని నేను కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

[*Mr Deputy Speaker in the Chair*]

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు (నందిగామ) :— సమితి అధ్యక్షుడి పేరు తెలియకపోతే ఎలా ? పేరు చెప్పలేదు

శ్రీ పి శేషావతారం —Standing Committee వారి తీర్మానము సమితి అధ్యక్షుడిని ఒకడిని ఎలా చెప్పను ? Standing Committee లో minority అయి నటువంటి వారు ఈ చెరువులన్నీ చూసి చేయండి అని కోరారు ఆఖరికి General body meeting లో పెట్టారు. General body meeting లో కూడ మీ చెరువులు చెయ్యము అని ఖచ్చితంగా చెప్పారు. ఆ విధంగా జరిగింది. నిరాకరించారు. వీళ్ళంతా dissent పెట్టుకున్నారు. ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేసుకున్నారు. ప్రభుత్వం temporary stay order యిచ్చి దానిని పరిశీలించవలసిందని జిల్లా పరిషత్ ఇంజనీరుకు వారికి, అందరికి తెలియజేశారు కాని ఇంతవరకు tanks position అట్లాగే ఉండిపోయింది దానిని వెంటనే సంరక్షించుకోకపోయినట్లయితే చింతలపూడి తాలూకాలో క్షామం వస్తుంది

Mr Deputy Speaker — He is repeating the same thing దానిలో details చెప్పారు Confusion లో repetition అవుతున్నది

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — చెప్పనీయండి గవర్నరు అడ్రస్ మీద ఈ విషయం వచ్చినప్పుడు rule 74 క్రింద motion యివ్వమన్నారు చెపుతాము అన్నారు మినిస్టర్‌గారి దృష్టికి రావాలి వారికి తెలుసో తెలియదో ! అక్కడ కూర్చున్నారు. తెలియ చెప్పేటట్లయితే మనకు వారికి కూడ తెలుస్తుంది.

Sri Vanka Satyanarayana.— One submission, Sir. ఈ subject ను గురించే నేను యిచ్చాను.

మిస్టర్ డిప్యూటి స్పీకర్ — యిక్కడ లేదు

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— మనవిచేస్తాను

మిస్టర్ డిప్యూటి స్పీకర్ :— వచ్చినప్పుడు చూద్దాము.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— రేపు ప్రొద్దున మళ్ళీ same subject మీద మాట్లాడవలసి ఉంటుంది.

మిస్టర్ డిప్యూటి స్పీకర్ :— తమరి turn వచ్చినప్పుడు చూద్దాము.

The Minister for Panchayati Raj (Dr. M. N. Lakshminarasiah) : — The Government have received a representation from some of the Members of the Panchayat Samithi, Chintalapudi that the Panchayat Samithi sanctioned execution of repairs to some flood damaged tanks in the Samithi area, though they were not actually in need of urgent repairs. On receipt of this representation, the Government have examined the matter in consultation with the Collector, West Godavari. There are 72 tanks damaged by floods in the Panchayat Samithi area and they are categorised as follows :—

Category A :	Tanks actually breached ..	32
Category B :	Tanks of which masonry structures are damaged.	13
Category C :	Tanks not heavily damaged but bunds eroded.	27

The Panchayat Samithi should have taken up the execution of repairs to the tanks in the above order of priority. But, instead of giving preference to the works included under categories A & B, the Panchayat Samithi has selected 18 works from category A, 6 from category B and 18 from Category C.

The Collector, West Godavari and the S.E. West Godavari have after considering the matter come to the conclusion that 45 tanks in the Panchayat Samithi area included under categories A & B require immediate attention. But, as the Monsoon has already set in, it is not possible for the Engineering Department, to take up regular repairs to the tanks at this stage. After giving necessary technical consideration to the matter, the Chief Engineer (L.A.) has advised that an immediate protective measure "ring bunds" should be put up at the breaches, so that the danger of the tanks being seriously damaged could be arrested. As the Panachayat Samithi had not taken up the tanks so long, the Government in exercise of the powers vested in them under section 62-A of the Andhra Pradesh Panchayat Samithis and Zilla Parishads Act, 1959 have issued orders directing the President,

Panchayat Samithi, Chintalapudi to take up, within a period of one week, of laying " ring bunds " to the remaining 26 tanks under categories A & B and complete the work within a period of 30 days If the work is not taken up by the President, Panchayat Samithi, Chintalapudi within the period specified above, the S.E. (L A) West Godavari, Eluru has been asked to take up the work departmentally and complete it within a period of 30 days from the date of its commencement The expenditure incurred in this regard will be met from the funds of the Panchayat Samithi. Thus the danger in certain tanks having been left unattended was already forseen by Government and necessary action has also been taken on the basis of technical advice

Sri Vanka Satyanarayana .— On a point of clarification, Sir. సమితి అధ్యక్షుల వారికి notice పంపించాము అంటున్నారు దానిని వారు చేయరు. వారు ఖచ్చితంగా చేయరు. ఖర్చుపెట్టిన దానిలో misappropriation కూడ ఉన్నది. అదేమో మంత్రిగారు వివరణ చేయలేదు అక్కడ ఎస్ ఇ. గారికి orders పంపిస్తాము అన్నారు. ఇప్పుడు వర్షాలు పడ్డవి అక్కడ 4 వేల ఎకరాలకు ఒక చుక్కరావడంలేదు Complete గా అవి పాడైపోయినాయి అటువంటప్పుడు ఆ పంచాయితీ అధ్యక్షుని మీద చర్య తీసుకోవాలి Misappropriation ఒకటి. ఈ పనులు చేయకుండా ధిక్కరిస్తూ rules ను చట్టాన్ని break చేస్తున్నటువంటి అధ్యక్షుని మీద ప్రభుత్వం ఏమి చర్య తీసుకోబోతోంది ?

మిస్టర్ డిప్యూటి స్పీకర్ :—తమరు వేరే యిచ్చాను అంటిరిగదా ?

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:— అది వస్తుందండి. పెద్ద list వస్తుంది. మూడు లక్షల రూపాయల list.

మిస్టర్ డిప్యూటి స్పీకర్ : — అప్పుడు ఆ వివరాలు తీసుకోవచ్చు గదా ?

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— ఇప్పుడు యిచ్చిన దానిలో వారు చెప్పవలసిన విషయం విధాయకమైనది.

మిస్టర్ డిప్యూటి స్పీకర్ — వారు చెప్పిన దానిలో misappropriation ఎక్కడా లేదు. తమరు addition చేస్తున్నారు. ఆ addition ఎప్పుడు చేయ జాలుతారు ?

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ .—చేసిన వాటిలో కూడ .....

మిస్టర్ డిప్యూటి స్పీకర్ ·— అది వచ్చినప్పుడు తమరు వివరాలు చెప్పండి జవాబు చెపుతారు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—ఇప్పుడు చెప్పిన దానిలో ఒక విషయం ఉన్నది consistant గా. ఆ rules ను, Act ను ధిక్కరిస్తున్నారు ఆ పంచాయితీబోర్డు అధ్యక్షులు, ఆ మెజారిటి కమిటి. దానిమీద ప్రభుత్వం ఏమి చర్య తీసుకొంటోంది.

మిస్టర్ డిప్యూటి స్పీకర్ .— Repair చేయమని S E. కి చెప్పారు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ -- Repair చేయడంకాదు. వాళ్ళు Act ను Violate చేస్తున్నారు వాళ్ళమీద force చేయడానికి action తీసుకోడానికి గవర్నమెంటుకు అధికారం ఉన్నది.

డాక్టర్ ఎమ్. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య :— Rules ప్రకారంగా ఏమి చేయాలో అది చేస్తాము.

re : RETRENCHMENT OF 300 TEACHERS IN THE ZILLA PARISHAD, VISAKHAPATNAM.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య.—విశాఖపట్టణం జిల్లా పరిషత్‌లో teachers ను appoint చేయడం జరిగింది వారిని selection పేరుతో దాదాపు సంవత్సరం, రెండు సంవత్సరాలు ఉన్నవాళ్ళను మళ్ళీ అవకాశం యివ్వకుండా కొంత regional patriotism అని, regional nepotism అని, వాళ్ళు ఎక్కడనుంచో వచ్చారని మాకు యిష్టం లేదని, తమయొక్క అభిమానాన్ని చూరగొనలేదని ఈ విధంగా మూడు వందలమందిని ఒక్కసారిగా retrench చేసేటటువంటి ప్రయత్నం. నిజంగా యిది చాల serious issue అవుతుంది. అందుకని అట్లాంటి దురదృష్ట సంఘటన రాకుండా చూడాలి. వాళ్ళకు మళ్ళీ ఉద్యోగాలు దొరకవు. ఆ జిల్లా పరిషత్‌లో వచ్చినది Employment యివ్వడమే కాకుండా employment security యివ్వా లనేది ఎప్పుడూ మరచిపోకూడదు. నేను వారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. Retrench చేయకుండా ఉండే పద్ధతి చూచేది ప్రభుత్వ బాధ్యత. ఇదివరకు చెప్పారు. జిల్లా పరిషత్‌లది అంటే mass గా జరిగినప్పుడు మేము జోక్యం కలిగించుకుంటాము అని చెప్పారు అందువల్ల జోక్యం కలిగించుకోవలసిన స్థితి ఉన్నదని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను వాళ్ళకు ఉద్యోగాలు పోకుండా చూసే ప్రయత్నం చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

Dr M. N. Lakshminarasaiah :—The selection of teachers in Secondary Schools and Elementary Schools are done by the District Selection Committee. Due to dearth of qualified teachers, the District Selection Committees had been permitted to consider the applications of un-qualified candidates and prepare a separate panel for the B.Ed. Assistants and Grade II Pandits along with the panels of qualified candidates for appointment in the Secondary Schools under the Zilla Parishads subject to the following conditions.

(*i*) that the selection and appointment of these unqualified candidates shall in no way confer any right on them for appointment and their services are liable for termination at any time,

(*ii*) that the temporary appointments of unqualified candidates shall be resorted to only in the absence of qualified hand ; and

(*iii*) that before making such temporary appointments the Zilla Parishads shall obtain the prior sanction of the Director of Public Instruction or the Government as the case may be.

The District Selection Committees were functioning only up to 1-7-1964 and they were not functioning since then. The Chairman, Zilla Parishad, Visakhapatnam, represented that he had made certain temporary appointments as there were no sittings of the District Selection Committees and sought for ratification. The Government issued orders in March, 1965 ratifying such temporary appointments made after 1-7-1964 with instructions that the candidate temporarily appointmed should appear before the District Selection Committee when they are re-constituted for regular appointments in the posts, pending re-constitution of District Selection Committee. The Chairman, Zilla Parishad, Visakapatnam as also other Chairman, were permitted to appoint fully qualified candidates on temporary basis. All such candidates are to appear before the District Selection Committees when reconstituted for selection for regular appointments in the posts and if these temporary candidates are not selected they should be ousted when regular candidates selected by the District Selection, Committee join the post

The question as to whether un-qualified teachers should be continued in Summer vacation was also examined and instructions were issued that their services should be terminated on the last working day of the school before closure for summer vacation.

The Secretary, Zilla Parishad, Visakpatnam, from whom a report has been received has stated that 92 unqualified teachers *and not 300 as mentioned* by the Hon'ble Member, have been ousted with effect from 30-4-1965. The catergories of teachers ousted are.

SECONDARY SCHOOLS

Mathematics Assistants	4
Science Assistants	2
Grade II Telugu Pandits	17
Physical Education Teachers	31
Drawing teachers	21
Sewing Istructresses	2
Music Instructresses	4
SENIOR BASIC SCHOOL	
Part-time Hindi Pandits	5
Pre-vocational Instructors	6
Total	92

He has also reported that out of the 92-73 have already been absorbed by the District Selection Committee Of the remaining, 5 did not turn up and the rest could not be selected by the District Selection Committee due to their poor performance in the interview.

re : CLOSURE OF THE TUNGABHADRA INDUSTRIES FACTORY, KURNOOL.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—అధ్యక్షా, ఇది కర్నూలు జిల్లాలోని తుంగభద్రా ఇండస్ట్రీస్‌కు సంబంధించిన విషయం. 24-7-65 వ తేదీన వనస్పతి గోడౌన్ సంబంధించిన వెంకటస్వామి అనే అతన్ని అక్కడ వుండే మేనేజిమెంటు పనినుండి తీసివేసినది. అతని ప్రవర్తన సరిగా లేదని ఆరోపణ చేస్తూ ఈపనిచేసినది దానిపై అక్కడ వుండే వర్కర్సు ప్రొటెస్ట్ చేశారు. అప్పుడు ఆ యూనియన్ లీడర్‌షిప్ దానిలో యింటర్ ఫియర్ అయి మళ్లీ రిప్రజెంట్ చేయగా 30-7-65 వ తేదీన తిరిగి అతనిని పనిలోకి తీసుకున్నారు అంతటితో ఆ సమస్య ముగిసిందా అంటే లేదు. 31-7-65 వ తేదీన యీ వనస్పతి గోడౌనుకు సంబంధించిన వేతనాలు వారు, అంటే మేనేజిమెంటు, వర్కర్సు అంతా కలిసి 'బి'-కేంప్‌లో పోలీస్ ఔట్‌పోస్ట్‌వద్ద వేతనాల పంపకం జరిగేందుకు ఒప్పుకున్నారు. అయితే ఆ కంట్రాక్టర్ ఏజెంటు ఏడు రోజుల వేతనానికి బదులు ఆరు రోజుల వేతనాన్నే యిస్తాను అన్నాడు; క్రమశిక్షణాచర్యగా ఒక రోజు వేతనాన్ని నిలపెడతానని చెప్పారు. దానిపై అక్కడ వుండేవారు ఎవరూ వేతనం తీసుకోలేదు. తీసుకోకుండా ప్రొటెస్టు చేశారు. ప్రొటెస్టు చేస్తూ యీ విషయాన్ని మేనేజిమెంటుకు తెలియజేశారు. తెలియజేసినప్పటికీకూడా మేనేజిమెంటుగాని, కంట్రాక్టర్ ఏజెంటుగాని యీ విషయంలో పాల్గొనలేదు. 10-8-65 వ తేదీవరకు ఆ కంపెనీ పని చేస్తున్నది వర్కర్సు అంతా అక్కడ వుండి పని చేస్తున్నారు. కాని, వారికి వేతనాలు యివ్వలేదు. మేనేజిమెంటుకు చెప్పినప్పటికీ, మేనేజిమెంటు వినలేదు కంట్రాక్టర్‌కు చెప్పుకుందామంటే అతను వూళ్లో లేకుండా పోయాడు అధ్యక్షా, ఈ రోజుల్లో వేతనాలు లేకుండా ఆ కార్మికులు ఎలా బ్రతకగలరో తమరే యోచించండి వారి కుటుంబాలన్నీ starve అయినాయి. ఈసమయంలో కలెక్టర్ గారికి ఒక పిటీషన్ యివ్వడం జరిగింది, యిందులో యింటర్‌ఫియర్ అయి పరిష్కరించమని. అదే సమయంలో నేనొక కాలెటన్షన్ మోషన్ యిచ్చాను. దానిని disallow చేస్తూ Home Department కు పంపించారు. ఈ పరిస్థితిలో మేనేజిమెంటు తమ తప్పు బయట పడుతుందని illegal గా closure చేశారు. అంటే-లాకౌట్ చేశారు. మేము పని చేస్తామని వర్కర్సు పోయినప్పటికీ పోలీసులను పెట్టి 11-8-65 వ తేదీన వారిని లోపలికి రానివ్వకుండా ఆపుజేశారు. ఈ విషయాన్ని కమీషనర్‌గారి దృష్టికి, మంత్రిగారి దృష్టికికూడా తీసుకురావడం జరిగింది. నాకు తెలిసినదేమంటే-కన్సీలియేషన్ జరుగుతున్నదని, మేనేజిమెంటు 60 మంది క్యాజువల్ వర్కర్సును తీసుకుంటానన్నదని, తక్కినవారికి వారు ఎక్కడ యిష్టపడితే అక్కడ యీ wages యిస్తామన్నదని తెలుస్తున్నది. అక్కడ దాదాపు 700 మంది వర్కర్సు వున్నారు. ప్రభుత్వం వెంటనే జోక్యంచేసుకుని వారికి యివ్వవలసిన 7 రోజుల వేతనాన్ని యిప్పిస్తూ, వెంటనే అక్కడి ఆ అక్రమమైన మూసివేతను తొలగిస్తూ ఆ పిరియడ్ అంతా వారికి వేతనాలు యిచ్చేట్లుగా చేయాలని చెబుతున్నాను లేకపోతే అక్కడ శాంతి భద్రతలకు చాలా ప్రమాదం వాటిల్లేట్లుగా వున్నది. దానిపై వెంటనే ఏమి చర్య తీసుకుంటున్నారో స్టేట్‌మెంటు యివ్వవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

The Minister for Labour and Transport (Sri B. V. Gurumurthy) :—The trouble in Thungabhadra Industries Limited, Kurnool is between the Contractor and the labourers employed by him for loading and unloading the raw materials and finished products respectively. On

27-7-1965, a worker by name Venkataswamy assaulted a private lorry driver in the factory premises He was therefore asked not to enter the premises for his misbehaviour. Inspite of the prohibition of his entry, the worker entered the factory premises and started doing his work. But when he was refused to work, all the Contractor's workers for loading Vanaspathi into the lorries refused to load the lorries till Venkataswamy was also allowed to work Further, the workers resorted to go-slow tactics and worked only 4 hours on the 28th and 29 th July 1965 As the workers worked only half a day on those working days, the Contractor was prepared to pay wages only for 5½ days, but subsequently on 9-8-1965 he agreed to pay 6½ days wages, the labour leaders, however, agreed to pursuade the contractor's workers to receive the pay of 6½ days wages as agreed to by the Contractor, on condition that the payment should be made within the factory premises. But the Contractor did not agree to this payment as the weekly payments of these contract workers were being paid outside the Factory premises for the past 16 years This trouble between the Contractor and his workmen has gradually spread to other contract workers engaged in loading and unloading the railway wagons also There also, the workers resorted to go-slow tactics, as a result of which the management was forced to pay demurrage on the wagons lying idle in the loop line. The Contractor, therefore, advised the management not to allow the workers employed by him into the Factory, lest their activities might put the factory into further losses Accordingly, the Contractor's men were not admitted into the Factory from 11th August, 1965 This trouble is confined to only 205 contract workers All through that trouble the regular work of the factory was not interrupted as none of the permanent workers participated in this strike The Regional Assistant Commissioner of Labour, Hyderabad who had camped at Kurnool on 14th August, 1965 held discussions with the parties inconclusively The fact seems to be over the place of payment of wages to the contract labour Further discussions with the parties cocerned are still continuing at Hyderabad from 16th onwards and it is hoped that an amicable settlement will be reached shortly

PAPERS LAID ON THE TABLE

Order No. 3 Dated 3-7-1965 Made by the Delimitation Commission.

Dr. M Chenna Reddy —Sir, on behalf of the Chief Minister, I beg to lay on the Table under sub-section (3) of section 10 of the Delimitation Commission Act, 1962, a copy of the Order No. 3 dated 3rd July, 1965 made by the Delimitation Commission.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —ఈ లా ఎప్పటినుండి అమలులోనికి వస్తుంది ?

డాక్టర్ ఎం చెన్నారెడ్డి.—Next elections కు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —1967 వరకు అమల్లోకి రాదా ?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి·—రాదు.

Mr. Deputy Speaker:—Paper laid on the Table.

AMENDMENTS TO THE ANDHRA PRADESH WEIGHTS AND MEASURES (ENFORCEMENT) RULES, 1958.

(G.O Ms No. 296, Industries, Dated 16-3-1965).

Dr M. Chenna Reddy :—Sir, I beg to lay on the Table a copy of the amendments to the Andhra Pradesh Weights and Measures (Enforcement) Rules, 1958 issued with G O.Ms. No. 296, Industries, dated, 16-3-1965 as required by sub-section (4) of section 45 of the Andhra Pradesh Weights and Measures (Enforcement) Act, 1958.

Mr. Deputy Speaker :—Paper laid on the Table.

MOTIONS UNDER RULE 265 OF THE ASSEMBLY RULES

re : LEAVE OF ABSENCE TO SRI N. VENKATRAMAIAH, M. L. A.

Sri M V. S Subba Raju (Kothapeta):—Sir, I beg to move that under rule 265 of the Andhra Pradesh Assembly Rules, "leave of absence be granted to Sri Nachu Venkatramiah as he is ill."

Mr Deputy Speaker :—Motion moved.
(Pause)

Mr. Deputy Speaker :—The question is :

"That under rule 265 of the Andhra Pradesh Assembly Rules, leave of absence be granted to Sri Nachu Venkatramiah as he is ill."

The motion was adopted.

re : LEAVE OF ABSENCE TO SRI CHANDRACHUDAMANI, DEO, M. L. A.

Sri M V. S Subba Raju .—Sir, I beg to move

"That under rule 265 of the Andhra Pradesh Assembly Rules leave of absence be granted to Sri Chandra Chudamani Deo as he is ill."

Mr Deputy Speaker :—Motion moved.
(Pause).

Mr. Deputy Speaker :—The question is :

"That under rule 265 of the Andhra Pradesh Assembly Rules, leave of absence be granted to Sri Chandra Chudamani Deo as he is ill."

The motion was adopted.

re : LEAVE OF ABSENCE TO SRI K. NARASIMHA REDDY, M. L. A.

Sri P Rajagopal Naidu :—Sir, I beg to move:

"That under rule 265 of the Andhra Pradesh Assembly Rules, leave of absence be granted to Sri K. Narasimha Reddy as he is unwell."

Mr Deputy Speaker :—Motion moved.

(Pause)

Mr Deputy Speaker —The question is ·

"That under rule 265 of the Andhra Pradesh Assembly Rules, leave of absence be granted to Sri K Narasimha Reddy as he is unwell"

The motion was adopted

Sri Tenneti Viswanatham —Sir, earlier during short notice question, I said some doctor was sent under the Colombo Plan I am not quite sure whether it is under Colombo Plan or whether it was help given by the Hyderabad Government itself I want to make that correction.

Mr Deputy Speaker —Is it in the speech All right Now, discussion on the resolutions of Sri Kulasekhara Reddy and Sri Vavilala Gopalakrihnayya moved on 16th August 1965 will be continued. Sri Ramachandra Rao Deshpande will continue his speech

MOTION UNDER RULE 95 OF THE ASSEMBLY RULES

re POWERS, PRIVILEGES AND IMMUNITIES OF LEGISLATURES, THEIR MEMBERS AND COMMITTEES

Sri Ramachandra Rao Deshpande (*Narayankhed*) :—Sir, I rise just to support the cause of the sovereignty of the Constitution which we have given unto ourselves and consequently the sovereignty of the people involved therein and according to my understanding.,

Sri P Rajagopalnaidu :—On a point of order Sir, ఇది నానఫిషియల్ మోషనుకదా. ప్రభుత్వ బిజినెస్‌లో మధ్యలో ఎట్లావస్తుంది?

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —ఇది నానఫిషియల్ మోషన్‌కాదు. రూల్ 95 క్రింద గవర్నమెంటు మోషన్. ప్రభుత్వ బిజినెస్ టైములోనేవస్తుంది. రిజల్యూషను నానఫిషియల్స్ తెస్తారు కాని టైము అలాట్‌మెంటు ప్రభుత్వ టైములోనే రావాలి

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం —నిన్న అనౌన్స్ చేశారా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ —నిన్న యీవెనింగ్ సమావేశంలో తీసుకుందామనుకున్నారు. కాని నిన్న యీవినింగ్ సమావేశంలేదు. అందువల్ల ఇప్పుడు తీసుకుంటున్నాము.

Sri Ramachandra Rao Deshpande :—According to my understanding, Sir, the whole controversy has arisen on the assumption that there is something like a conflict between the judiciary and the Legislature or there is something like a rivalry between these two organs, to that extent, I have to say that there is nothing like that. They are different

organs of a particular State which have got their own duties and functions assigned to them which they have to discharge. In this context, I can do no better than quote the words of Sri Gajendragadker, Chief Justice of the Supreme Court, who in a latest article has given his views on this particular controversy He says · " There is no real conflict between the judicature, the legislature and the executive. Each one is assigned its role by the Constitution and each one tries to function within its respective sphere. A democratic State depends for its successful functioning of three major constituent organs, the Legislature, the Executive and the Judiciary. Each one of these has to play its role and it is on the harmonious working of these organs that the progress and stability of democracy depends. All of these organs must recognise the limits of their respective functions and jurisdiction and must faithfully discharge their duties as servants of the public. At present Indian Democracy is passing through a somewhat critical stage and so it is the duty of each one of us who is privileged to hold a high public office either in the Legislature, or the Executive or the Judiciary to be fully conscious of the need of the hour and do his best to sustain in the democratic way of life and to assist the Indian Democracy in its onward march to its destined goal of a welfr e State."

So, that being the position, what I feel is, there is nothing like a regular conflict going on between the Legislature and the Judiciary and therefore the whole basis of the resolution assuming that there is a conflcit does not hold good. Again if you look as to where the exact conflict has come, in that connection, I shall only read out a few extracts from Justice Sarkar's dissenting note which is officially cited in the All India Reporter on page 807, para 197. Ques ion No. 1 was whether on the facts and circumstances of the case, it was competent on the Lucknow Bench of the High Court of Uttar Pradesh consisting of the hon. Sri Justice N. U. Beg and hon. Sri Justice G. D. Sehgal to entertain and deal with the petition of Sri Keshav Singh, challenging the legality of the sentence of imprisonment imposed upon him by the Legislaive Assembly of Uttar Pradesh for its contempt and for infringement of its privileges and to pass orders releasing Sri Keshav Singh on bail pending the disposal of his said petition. To that question, the reply of hon. Justice Sarkar was : " This question should in my mind be answered in the affirmative " The second question was whether on the facts and circumstances of the case Sri Keshav Singh by causing the petition to be presented on his behalf to the High Court of Uttar Pradesh as aforesaid, and Sri B. Solomon, Advocate' representing the said petition and the said two hon Judges by entertaining and dealing with the said petition and ordering the release of Sri Keshav Sing on bail pending the disposal of the said petition committed contempt of the Legislative Assembly of the Uttar Pradesh. To this question, he replied that the question should be answered in the negative. Then, the third question again is important. That is whether on the facts and circumstances of the case, it was competent for the Legislative Assembly of the Uttar Pradesh to direct the production of the said two hon. Judges and Sri B. Solomon, Advocate,

before it in the custody or to call for their explanation for its contempt. His reply to this question was "For one thing, it would not be competent for the Assembly to find the hon. Judges and B. Solomon to be guilty of contempt without giving them a hearing Secondly, in the present case, I have already shown that they were not so guilty." That being the position, even according to the dissenting note of Justice Sarkar, there is no question of contempt of the Assembly as such or the Judiciary trying to override or trying to disrespect the proceedings of the Assembly So, there is no question of a regular conflict between these two organs

Now, coming to the question of privileges, it is true that there are certain privileges that have been conferred on the Legislatures and if there is a breach of them what should happen So, regarding the nature of these privileges, I have only one thing to say. "One of the principal lines of recent research says May has revealed the importance of the judicial elements in the origins of the Parliament. Maitland in his introduction to the Parliament Roll of 1305 was the first to emphasise the importance of the fact that Parliament at that time was the King's "great Court" and was thereby (among other things) the highest court of royal justice. There is no general agreement in recognising the strongly judicial streak in the character of the earliest Parliaments and the fact that even under Edward III, although Parliaments devoted a considerable part of their time to political and economic business, the dispensation of justice remained one of their chief functions in the eyes of the King's subjects". Then again, Sir, "The House of Lords always was and continues to be today a Court of Judicature. According to May, the most distinguishing characteristic of the Lords is their Judicature of which they exercise several kinds. They have the power to sit as a court during prorogation and dissolution a Court of Appeal is constituted by the House of Lords and final appellate jurisdiction vests in them" So, that being so, when we said that under Articles 194 (3) and 104, the privileges of our Legislatures will be according to those that existed in the House of Commons at the time of commencement of the Constitution, we have to examine what was the position in the House of Commons at that time. In that connection, we will have to see how the power to commit a person for the contempt of the House worked in the House of Commons. Here, I shall only refer to page 749 containing the celebrated judgment wherein the particular position has been very well clarified.

"The House of Commons of the Parliament of the U.K. is a Superior Court and the General Warrants issued by it cannot be subjected to the close scrutiny just as similar warrants issued by other superior courts of record are held to be exempt from such scrutiny. The right claimed by the House of Commons not to have its general warrants examined in Habeas Corpus proceedings has been based more on the consideration that the House of Commons is in the position of a superior court of records and has the right like other superior courts of record to issue a general warrant for commitment of persons found guilty of contempt. However, even while recognising the validity

of such general warrants, judges in the U.K have frequently observed that if they were satisfied upon the return that such general warrants were issued for frivolous or extravagent reasons, it would be open to them to examine their validiy."

So, even there, although they were superior courts of justice, it was also held that the judgments which were given by them were liable to be examined by the courts. Now, let us see what is the court of record A court of record, according to Jewitts Dictionary of English Law is a court whereof the acts and judicial proceedings are enrolled for a perpetual memory and testimony and which has power to fine and imprison for contempt of its authority.

In this context, it would be better to see whether these types of functions have been ever exercised by the Legislatures or the Parliament here in India. We have again to see the nature of the State Legislatures and their powers and functions

" The Legislatures have undoubtedly plenary powers, but these powers are controlled by the basic concepts of the written Constitution itself and can be exercised within the legislative fields allotted to their jurisdiction by the three lists under the 7th schedule, but beyond these lists the legislatures cannot travel. If the legislatures step beyond the legislative field assigned to them or acting within their respective fields they tresspass on the fundamental rights of the citizens in a manner not justified by the relevant articles dealing with the said fundamental rights their legislative actions are liable to be struck down by courts in India."

So, even supposing we frame rules under the Constitution just to regulate our own procedure and if they come into conflict with or are contrary to the fundamental rights that have been guaranteed under the Constitution, then naturally our rules will not stand, because this provision, Article 208 (1) makes it perfectly clear that if the House were to make any rules as prescribed by it, those rules would be subject to the fundamental rights guaranteed by Part III. In other words, where the House makes rules for exercising its powers under the latter part of Article 194 (3) those rules must be subject to the fundamental rights of the citizens. So, these fundamental rights are more important which are guaranteed under the Constitution and regard must be had for them. Our privileges will have to be governed by and subject to the fundamental rights that are enshrined in the Constitution.

Lastly, Sir, mention has to be made to the fact that our Lok Sabha and Rajya Sabha have adopted reports and likewise other Assemblies have also adopted reports dealing with the privileges of the House. The Lok Sabha Privileges Committee report says:

" No doubt our attention was invited to the adoption of reports with a view to avoid any embarrassing or anomalous situations resulting from the exercise of the legislative powers and privileges against the member of respective bodies and we are told that similar resolutions

have been adopted by almost all the Legislatures in India but these are matters of agreement, not matters of law, and it is not difficult to imagine that if the same political party is not in power in all the States these agreements themselves may not prove to be absolutely effective Apart from this respect of the matter, in considering the relevant clause of Article 194 (3) these agreements can play no significant role "

So, this being the position, Sir, as Mr Rajagopal Naidu put it, in case we try to see that the Constitution is amended so as to supersede even the fundamental rights so that we may have rights which will be overriding the rights guaranteed to the citizen, then an embarrassing situation is likely to be created for the reason that in these Assemblies and Parliament, we will always be guided by party considerations and there will be minority parties and majority parties. In the Privileges Committees and in the proceedings thereof, everything will be decided on the basis of majority party's wishes and the minority parties are likely to be placed in a delicate position From all these points of view and particularly when the fundamental rights are guaranteed under the Constitution, I will only say that it is just and proper for us not to change the Constitution in such a manner as to see that the fundamental rights are over-ridden by the privileges of the House. Therefore, I am in full concurrence with the amendment that has been given by Sri Tenneti Viswanatham and I oppose the original resolution.

Thank you.

Sri R. Dasaratharama Reddy (Kovur) :—Mr Speaker, Sir, the motion before the House is whether in view of the decision of the Supreme Court it has become necessary for the Legislature to secure certain rights or to make clear certain problems that have arisen. This is the matter which is now to be discussed before this House

As far as this question is concerned, we are all aware that the incident that has taken place in Allahabad has taken a very unhappy turn and therefore it became necessary for the President of India to exercise his rights and ask for the opinion of the Supreme Court Under the provisions of the Constitution, the High Court itself is not bound to give an opinion It has got a right to say humbly to the President that it will not offer an opinion, but the Supreme Court also thought it was necessary in the interests of this country and the proper functioning of the Legislatures as well as the High Courts that this problem should be answered by them. Therefore, they have chosen to discuss the entire problem threadbare having taken the precedents that have happenaned in Englishd, *i e*, the House of Commons, the rights claimed by them, the rights secured by them, the rights that have been denied to them. All these things have been taken into consideration and an opinion was given by the Supreme Court. In that opinion, [illegible] there is a majority opinion as against a minority opinion. Therefore, it is very clear that it is very difficult even for the Judges of the Supreme Court to arrive at an unanimous opinion of the [illegible]. It is

unhappy that this situation can be viewed from two angles and therefore it has now become necessary for this House to state exactly what it requires for its proper functioning. All that is required is that it should function efficiently That is necessary ; that is realised by everybody. Even before the Supreme Court, Mr. Setalwad appearing on behalf of the High Court has agreed and stated that the House has got the right to deal with a privilege or contempt committed by a person who is not a member of the House and outside the four walls of the House. We are all agreed that as far as a contempt committed by a member of the House is concerned, we should have an absolute privilege. That is what is happening even in England and in other States also. The only other matter for consideration is whether we should have a right to deal with a contempt committed by an outsider. As far as that matter is concerned, there is difference of opinion. In the American Constitution it is nowhere provided that we have such a right. No doubt, that Congress also is functioning very satisfactorily, in spite of not having such a power. They do not at all have power to deal with a contempt committed by a person who is not a member of the House, but as far as we are concerned, we have been enjoying this privilege and, I believe, that is the common opinion, unanimous opinion of this House that we should have that right. That is expressed very well in the recent resolution that is brought before this House also. We had recently an occasion to discuss the motion regarding a statement made by the ex-Commander in Chief of our country and it was the unanimous opinion, I believe, of this House and of several members who have spoken for and against this resolution that we should enjoy that privilege and we should have the right to scrutinise a speech or any libel that has been committed by a person who is not a member of this House. Therefore, the only point of controversy is, having secured that right whether that privilege should be absolute to us or whether it should be reviewed by the courts is the only matter of controversy As far as England is concerned, it has been alleged that the House of Commons enjoys this privilege. Again, the controversy is whether the House of Commons enjoys this by virtue of its being asuperior court of record or it is a privilege. Even on that matter, in the Supreme Court judgment, we find different views expressed by the Bench as well as the single member who expressed dissenting opinion. Mr. Justice Sarkar stated that it is a privilege. The other Judges said it is not a privilege, but the House of Commons is a court of record and therefore as a superior court of record it is exercising a judicial function That controversy is there. As far as we are concerned now since the matter has been referred to the Supreme Court, we are bound by the opinion that has been expressed by them. Although it has not got the force of a judgment, all the same, we in India are accustomed to respect the judgments or the opinions offered by the Supreme Court and therefore we now bow to the majority opinion and take it as the correct view.

The point now for consideration is having taken that view, what is the position of the Legislature ? Should the Legislatures now state that we have got the right to deal with a contempt committed by a third party who is not a member of this House and after having dealt with it submit ourselves to the jurisdiction of the courts or is it a case

where we claim that this privilege should be absolute That is the only matter for consideration While dealing with this question, the further point that arises for consideration is, if supposing this power is absolutely conferred upon us, is it likely that we are likely to abuse it ? Is it a case where minority and majority views will be expressed where we take decisions not on merits but on the basis of political parties or political opinions ? These are matters that arise for consideration. As far as this matter is concerned, it has also been reviewed incidentally in the judgment of Justice Sarkar He has said that the Legislators during their course of existence for the last 14 or 15 years have not misbehaved ; on the other hand, they have shown considerable restraint. As a matter of fact, as this House is aware, recently some of the hon. members have brought before this House a privilege motion against the ex-Commander-in-Chief That means, the members of this House are anxious that any contempt committed by third party should come within our jurisdiction and we should deal with it Members who have opposed that we should have exclusive rights and expressed that this should be reviewed by the High Courts have also participated in the debate. They have expressed very strongly that action should be taken but the hon Speaker—I am sorry to bring his name in the discussion; it is not exactly discussion, but a mere reference—I should say has discharged his duties admirably and brought credit to this House. That only shows that as to the way in which we deal with these cases it is not as if for party reasons or for petty reasons we take cognizance of these things and try to dispose them of, not on merits but on party reasons or things of the kind After all, this House is not consisting of one member. It consists of several parties. Ours is a House consisting of 300 people and a decision is taken by this House either unanimously or by division just as decisions are taken even by the High Court. The dissenting note there, but all the same, we bow and respect the majority opinion. In a democracy, it is the first principle that the majority view should prevail, but it is no where stated that this opinion cannot be just. May be some times, it may be wrong but the only thing we have to consider is whether these Houses if they are given this power are likely to abuse them in any manner or are likely to be vindictive or are likely to take a judicial view, as it is called This is called a judicial power. Even in exercising this judicial power, I humbly submit that this House will consider the whole thing on merits and will not in any manner express an opinion which is not fair or just and even if it is scrutinised outside by the court I am sure it will be proper.

Taking now the facts of the case in the Allahabad incident into consideration, hon. members are aware that the person who has committed the contempt by lible has been brought before the House. When he was originally summoned before the House, he declined to come stating that he is not possessed with sufficient funds to undertake a journey and that if that money is provided he would appear. Later on, he was brought before the House When he was brought before the House, what was his attitude? Anybody is brought before the courts. An innocent man is being prosecuted today and later on after years

of trial he is being declared as innocent and acquitted. But what it his position? Could he say I am innocent and therefore I will not appear before the court. He is bound to come before the court, show respect to the court and take all the trouble to vindicate his right and to establish his innocence. Though no doubt it is one of the principles of jurisprudence that a man is considered to be innocent before he is convicted, all the same, he must appear before the court, show due respect to the court, conduct his litigation and then get himself acquitted. That is the procedure. Similarly, when that man appeared before the House, instead of showing respect to the House—it may be that he has been brought improperly but all the same he has an opportunity to express himself here - he showed his back to the Chair. Greatest disrespect has been shown and it is under those provocative circumstances that the House had taken a deterrent view of the matter. When that deterrent view has been taken and the matter went up before the High Court, Justice Sarkar has also observed, if there has been restraint on either side this ugly situation or unhappy trend would not have taken place. All the same, it has taken place. Now, this matter is settled that we do not exercise. enjoy this privilege as a privilege enjoyed by the House of Commons beacuse it was stated that it was not a privilege but on the other hand it was a right which was enjoyed by a superior court of record and now we on this House or the Legislative Council not being Houses of Parliament cannot exercise that right. The minority opinion is it is a privilege, but whatever it is, it has no value. Therefore, now, as has been interpreted by the Supreme Court under the Constitution, we do not enjoy this power. All the same, it is the unanimous opinion of the members of this House as well as members of similar Houses that we should have such power to deal/with a contempt committed by a third person and as a matter of fact recently we have exercised that power also. Therefore, after having exercised that power, supposing this House takes a decision, who is the person that has to execute the decision? The decision has to be executed by the hon. Speaker representing this House. When such is the case, is it necessary that the Speaker should appear before the High Court or any other court or is it necessary that it should be amenable for being revised by any superior authority? As has been stated, equal powere have been given for all the three limbs under the oonstitution. We enjoy as much status as any other court. Therefore, it is just and proper, having agreed that we should enjoy that privilege of dealing with a contempt committed by a person outside the House, that we should equally have this power to dispose of the matter as we think fit. It does not mean that we will try to be arbitrary. It does not mean that if it goes before the High Court or a superior court their judgment is always just. Many judgments are being reversed. Therefore, the finality is given at the Supreme Court becuse there is no other court to which we can go and vindicate our rights. Otherwise, a judgment of the High Court is being revised by the Supreme Court and the Supreme Court judgment becomes final, not because it is just, but because it is the final authority. similarly, I don't think if this

power is entrusted to us, we are likely to abuse this power Therefore this is a power which admittedly, and as admitted by the represen, tative of the High Court before the Supreme Court, is a power which we have been enjoying, which we have been exercising and which we have exercised with great restraint and my submission is that as far as this matter is concerned the House should be the final authority and when the House passes an order, whether it will be a general order or a speaking order—whatever it be—it should have finality and it should not be reviewed by the courts because the Constitution now has been interpreted and as it has been alleged that we do not enjoy this privilege but the Constitution-makers themselves have on the floor of the House spoken in every clear and unequivocal terms that this is a privilege enjoyed by the House of Commons and that should be enjoyed by these Houses and that is a thing conferred by us However, the language did not find such an expression as has now been interpreted by the Supreme Court. I, therefore, humbly submit and I am of the opinion that in view of the declarations made by the architects of this Constitution, Dr Ambedkar and eminent jurists like Sri Alladi Krishnaswami Ayyar, we should have this privilege—both of them have stated in unequivocal terms that this privilege is necessary for the efficient funcbioning of our Legislatures and that is being given to us. After having made that statement, they incorporated into the provisins of the statute in this particular form and gave liberty to us to define the privileges So far, the privileges have not been defined and it is also considered that the definition of these privileges would be very difficult because when we define the privileges, anything coming outaide the scope will be again a matter for scrutiny by the courts. Therefore, it is very desirable that we should not define it, but at the same time, we should enjoy and therefore I am of the opinion that we should request the Central Government to bring in suitable legislation before the Parliament to amend the Constitution so that these privileges could be enjoyed by us without any hindrance or without any revision by any courts of law.

డాక్టర్ టి.వి యస్. చలపతిరావు:—అధ్యక్షా, మొన్నటిరోజున ఈరోజున యింతవరకు సభవారిఎదుట ఉన్నటువంటి తీర్మానంమీద జరిగిన చర్చ గమక చూస్తే నాకు మన కీర్తిశేషులైన డాక్టరు పట్టాభి సీతారామయ్యగారు ఒకప్పుడు చెప్పినవిషయం జ్ఞాపకంవస్తున్నది. డాక్టరు పట్టాభిగారు ఒకసందర్భంలో ఏమిచెప్పారంటే దేవుడు ఒక పొరపాటుచేశాడు, ఆపొరపాటు ఏమిటంటే మనిషికి రెండు కళ్ళు యిచ్చినప్పుడు ఒకటి కుడి ఒకటి ఎడమ అని పెట్టాడు, రైలింజన్ మాదిరిగా ఒకటిముందుకి ఒకటి వెనుకకు పెడితే ముందునవెనుకను జరిగేవి చూడవచ్చును ఆవిధముగా చేయనందువల్ల దేవుని సృష్టిలో పొరపాటుచేశాడని డాక్టరు పట్టాభిగారు ఒకసారి ఆయనకున్న సహజమైన ఛలోక్తి ధోరణిలో చెప్పారు అలాగే చర్చ యిక్కడవచ్చినటువంటి clash of jurisdiction between the House and the Court చూస్తే అది జ్ఞాపకంవచ్చింది. దైవముచేసిన నిర్ణయంలోనే కొన్నిలోపాలు కనిపిస్తున్నవిఅంటే ఎంత మేధావులైనప్పటికీ కొందరుమానవులు కలిసి చేసిన నిర్ణయంలో లోపాలు ఉండక

తప్పదు. సుప్రీంకోర్టువారుకూడా controversy ని ప్రెసిడెంటు రిఫరుచేసినప్పుడు ఏమిచెప్పారంటే harmonious construction of Laws చూస్తే ఈ clash సాధ్యమైనంతవరకు avoid చేయడానికి minimize చేయడానికి అవకాశంఉంటుందని చెప్పారు ఆ దృష్ట్యా అలహాబాదు హైకోర్టు Harmonious construction of the existing Articles of the Constitution పరిశీలించినట్లయితే ఈవివాదం యింతవరకు పెరిగేదికాదేమోనని అభిప్రాయపడుతున్నాను ఎందువల్లనంటేస్పీకరుసుప్రెజెంటుంగా పెట్టి కేశవసింగ్, సోలమన్ద్వారా అలహాబాదు హైకోర్టు జడ్జిస్ ఇద్దరికి హెబియస్ కార్పస్ పిటిషను ప్రెజెంటుచేసినప్పుడు మూడుగంటలు వాయిదా వేసినా, ఏకారణం వల్లనో instructions రానందువల్లనో గవర్నమెంటు ప్లీడరుగారు రాలేదు. రానందు వల్ల తొందరపాటుతో release చేసి తరువాత చర్యలుఅన్నీ తీసుకున్నందువల్లనే ఈరోజు యింత కాంట్రొవర్సీ వికృతరూపంలో తయారుకావడానికి అవకాశంకలిగింది. హైకోర్టు జడ్జిగారు మరునాటికి వాయిదావేసి స్పీకరు సైడు వాదనకూడా విన్నతరువాత నిర్ణయానికివస్తే భారతదేశంలో మొట్టమొదటిసారి controversy between the House and the Government యింతవరకు పెరిగేదికాదేమోనని అభిప్రాయపడు తున్నాను ఏదిఏట్లాఉన్నప్పటికీ మనకుఉన్న పరిస్థితులలో ఆలోచించవలసిన విషయం ఏమిటంటే కులశేఖరరెడ్డిగారి తీర్మానం ఎంతవరకు ఆచరణయోగ్యమో, ఆచరణీయ మైనప్పటికీ ఎంతవరకు వాంఛనీయమని పరిశీలిస్తే ఒకవిధమైన నిర్ణయానికి రావడానికి అవకాశంఉంటుంది. ఆవిషయంలో రెండుమాటలు మనవిచేస్తున్నాను. ఏమిటంటే మనది డెమోక్రసి The biggest democracy in the world that we are proudly repeating. మన డెమోక్రసికి సోవరిన్ సుప్రిం తింగ్ రిటెన్ కాన్‌స్టిట్యూషన్. అధ్యక్షులైన తమరు, హైకోర్టు న్యాయవాదులు శాసనసభ్యులు, గవర్నరు, ప్రెసిడెంటు గారి నుండి పంచాయితీబోర్డు సభ్యులవరకు ఈరాజ్యాంగానికి ఓత్ ఆఫ్ ఎలిజియన్స్ తీసుకోవటం జరుగుతున్నది ఆరాజ్యాంగం కూడా మన పూల సుబ్బయ్యగారు చెప్పినట్లుగా మూడు డిస్టింక్ట్ పార్ట్స్ క్రియేట్ చేసింది. ఆమూడు డిస్టింక్ట్ పార్ట్స్ క్రియేట్ చేసేముందు సావెరిన్ రైట్ 21 సంవత్సరాలు వున్నవారికి ఇచ్చి వారికి వున్న రైట్స్‌ను త్రూ బ్యాలెట్ ఈజ్ బీయింగ్ ట్రాన్స్‌ఫర్డ్ టు అజ్ యాజ్ మెంబర్స్ ఆఫ్ ది లెజిస్లేచర్, అయితే over and above the fundemental rights. Over and above these fundamental rights guaranteed by the Constitution to the citizen, there are certain privileges also guaranteed or enshrined in the Constitution to the members of the House to enable them to function effectively and efficiently. So for as the functions of this House are concerned, Courts have got a jurisdiction. Under Article 226 of the Constitution the High Court has got an over-all supervisory powers. Under Artical 32, the Supreme Court has got powers. When a similar case of this nature was reported to the Supreme Court by one Sharma of Madhya Pradesh, who is an Editor of the Searchlight Paper, because he was ordered by the Speaker of the House to appear before him for contempt for having pubished an expunged portion of a speech in the Assembly, the Supreme Court was pleased to hold that fundamental rights guaranteed under Art. 19(1) cannot save him as the privileges

guaranteed to the members of the House were superior to them. They cannot override the privileges given to the members of the House. అయినప్పటికీ అంతమాత్రానచాలదు. పార్ట్ త్రీ లోవున్న ఫండమెంటల్ రైట్‌ను ఓవర్‌రైడ్ చేయటానికి అవకాశం వున్నదాలేదా అనే విషయంమీద డిఫరెన్స్ ఆఫ్ ఒపీనియన్ వచ్చింది. ఇందాక నేను మనవిచేసినట్లు మనది సోవెరిన్ రిపబ్లిక్. సోవరిన్ రిపబ్లిక్‌కు, డెమాక్రటిక్ రిపబ్లిక్‌కు మూడు టెస్ట్స్ ఎసెన్షియల్‌గా వుంటాయని ప్రపంచంలోవున్న కాన్‌స్టిట్యూషనల్ పండిట్స్ చెబుతున్నారు. దానిలో ప్రధానమైనది ఇండిపెండెంట్ జ్యుడిషియరి. ఇండిపెండెంట్ అండ్ ఫియర్‌లెస్ జ్యుడిషియరి వుంటేనే అది రియల్ డెమోక్రసి అవుతుందికాని పార్షియల్ జ్యురిస్డిక్షన్ కాని, ఒక సబార్డినేట్ జ్యుడిషియరికాని వుంటే వుయ్ కెనాట్ క్లయిమ్ ఇట్ యాజ్ ఎ సెంట్ పర్సెంట్ డెమోక్రటిక్ రిపబ్లిక్. ది సెకండ్ టెస్ట్ ఈజ్ ఇండిపెండెంట్ ప్రెస్ అండ్ ఇండిపెండెంట్ జ్యుడిషియరి ఇవి రెండూ లేకపోతే టోటలిటేరియనిజమ్‌కు, డెమోక్రసిజమ్‌కు ఎక్కువతేడా వుండటానికి అవకాశంలేదు అయితే ఇప్పుడు సభవారి ఎదుట వున్న తీర్మానంలో ఇండిపెండెంట్ జ్యుడిషియరియొక్క అధికారాలు నమ్మ్రచేయబోతున్నవని పెద్దలు పూజ్యులైన విశ్వనాథంగారు చెప్పి ఆర్టికిల్ 226 ఆఫ్ ది కాన్‌స్టిట్యూషన్, ఆర్టికిల్ 32- అవి ఇన్‌టాక్ట్‌గా వుండాలి, కోర్ట్స్ జ్యూరిస్డిక్షన్ కంటిన్యూ అవుతూవుండాలి, హెబియస్ కార్పస్ అనే రైట్‌ను 700 సంవత్సరాల క్రిందట వారు ఎంతో పోరాడి సాధించిన హక్కును నమ్మ్ర చేయకూడదని వారు అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తపరిచారు కొంత వరకు దానిలో ఫోర్స్ లేదనటానికి నాకు అవకాశం కన్పించటంలేదు మరొకటి ఏమిటంటే మన ప్రివిలేజ్ విషయం వచ్చినప్పుడు హైకోర్టుకు, సుప్రింకోర్టుకు జ్యూరిస్డిక్షన్ వుండాలా అక్కర లేదా అనేది ఒకటి. మనకు ప్రివిలేజ్ వుందనే దాని మీద అభిప్రాయభేధం లేదు ఆ ప్రివిలేజ్‌ను ఎన్‌ఫోర్స్ చేసినప్పుడు, బ్రీచ్ ఆఫ్ ప్రివిలేజ్ జరిగినప్పుడు కన్‌టెమ్‌టుకు పనిష్ చేయాలనే దానిమీద అభిప్రాయభేధం వున్నట్లు వుంది ఒక వాదం హౌస్ యే సుప్రిం కనుక, సోవరిన్ బాడి కనుక బ్రీచ్ ఆఫ్ ప్రివిలేజ్ వున్నదా లేదా అని ఎడ్జడ్జ్ చేసే హక్కు హౌస్‌కే వుండాలి ఎడ్జడ్జ్ చేసిన తరువాత పనిష్‌మెంట్ రైట్ కూడా హౌస్‌కే వుండాలనేది ఒక వాదన, ఈ హౌస్‌కు చేసిన కన్‌టెమ్టు పనిష్‌మెంటు రెవ్యూ చేసే అధికారం కోర్టుకు వుండాలనేది రెండో వాదన నా అభిప్రాయం ఏమిటంటే సుప్రింకోర్టువారు ఎడ్వైజరి ఒపినియన్ ఇస్తూనే వారు చాలా సాకల్యంగా అన్ని విషయాలు డిస్కస్ చేశారు అవన్నీ రిప్రొడ్యూస్ చేయటం లాయర్ కాని నాకు సాధ్యం కాదేమో స్థూలంగా ఇంగ్లండులో కూడా మూడు శతాబ్దాలు ఈ క్లాష్ బిట్వీన్ ది హౌస్ అండ్ ది కోర్టు జరిగిందని చరిత్ర చెబుతున్నది. సుప్రింకోర్టు ఆర్గ్యుమెంట్స్‌లో కూడా ఒప్పుకొంటున్నారు ఎట్టోచ్చీ గతశతాబ్దంలోనే వారు ఒక హార్మోనియస్ ఫంక్షన్‌కి, ఒక అండర్ స్టాండింగ్‌కి వచ్చారు. ఎలా వచ్చారంటే వారికి వున్న కాన్‌స్టిట్యూషన్ రిటెన్‌గా లేకపోయినా స్టాండింగ్ అక్కర్లేకుండా రాలేదు. ఒక కన్వెన్షన్‌ను, ఒక సాంప్రదాయాన్ని వారు డెవలప్ చేసున్నారు. హౌస్ ఆఫ్ కామన్స్ ప్రివిలేజ్‌ను నమ్మ్ర చేస్తు ఎవరైన నాన్‌పార్ల

మెంటేరియన్ చేస్తే అది ఎడ్జడ్జ్ చేసే అధికారం హౌస్ ఆఫ్ కామన్స్‌కే వుండాలని, దానిని పనిష్ చేసే అధికారం వారికే వుండాలని, అలాంటి అధికారం మీద కోర్టుకు జ్యూరిస్డిక్షన్ వుండకూడదని ఒక కన్వెన్షన్‌కు వచ్చినట్లు మన సుప్రీం కోర్టులోని చర్చలవల్ల, వారిచ్చిన అభిప్రాయంవల్ల మనకు తెలుస్తున్నది. అలాగే మనం చాలా విషయాలలో ఈ రోజువరకు సర్వ స్వతంత్ర రిపబ్లిక్‌గా వ్యవహరిస్తున్నప్పటికీ ఇంగ్లండు, అమెరికా సాంప్రదాయాలే ఇక్కడ ఆచరిస్తున్నాము మన రాజ్యాంగం బట్టి ఈ విధంగా ఫండమెంటల్ రైట్‌ను గ్యారెంటీడ్ బై ది కాన్‌స్టిట్యూషన్ పమ్ముచేస్తూ. ఓవర్‌రైడ్ చేస్తూ సుప్రీం అథారిటీ హౌస్‌కు ఇవ్వమని కాన్‌స్టిట్యూషన్ ఎమెండ్ చేయాలని కోరటం కంటె మనం కూడా ఇంగ్లండులో మాదిరి ఒక హెల్దీ కన్వెన్షన్ ఇవాల్వ్ చేసుకొంటే ఈ క్లాషెస్ భవిష్యతులో అయినా ఎవాయిడ్ కావటానికి అవకాశం వుంటుంది మన డెమోక్రసికి ఎసెన్షియల్ థింగ్ సైన్‌క్వోనన్ ఏమి టంటే ఇండిపెండంట్ జ్యుడిషియరి వుందని మనం ఒప్పుకొంటే మన రాజ్యాంగంలో ఆర్టికిల్ 226 క్రింద అలాంటి అధికారం వారికి ఇచ్చినప్పుడు మళ్ళీ ఈ హౌస్‌కు సంబంధించి నంతవరకు వాటిని ఓవర్‌రైడ్ చేసే అధికారం ఇచ్చే రీతిని కాన్‌స్టిట్యూషన్‌ను ఎమెండ్ చేయాలని కోరటం ఎంతవరకు సమంజసం? ఆ కాన్‌స్టిట్యూషన్‌లో ఆర్టికిల్ 13 (1) లో ఎలా వుంది. 13 (1) All laws in force in the territory of India immediately before the commencement of this Constitution, in so far as they are inconsistent with the provisions of this Part, shall, to the extentof such inconsistency, be void. (2) The State shall not make any law which takes away or abridges the rights conferred by this Part and one law made in contravention of this clause shall, to the extentof the contravention, be void. ఇప్పుడు మన ఎదుట కులశేఖరరెడ్డిగారు పెట్టిన తీర్మానంలో ఒకటవ భాగంలో ఏమి వుందంటే "and to punish for contempt without interference by courts under any Article of the constitution or otherwise" అది ఆర్టికిల్ 13 ఆఫ్ ది కాన్‌స్టిట్యూషన్ క్లాజ్ రెండుకి భిన్నంగా వున్నట్లు కన్పిస్తున్నది. కాన్‌స్టిట్యూషన్ గ్యారెంటి చేసిన. సామాన్య ప్రజలకు ఇచ్చిన హక్కును ఓవర్‌రైడ్ చేసే రీతిని మన ప్రివిలేజ్ కాపాడు కోటానికి శాసనాన్ని సవరించాలని కోరటం అవసరమున్నట్లు నాకు కన్పించటంలేదు. మన ప్రివిలేజ్‌ను కాపాడుకోటానికి కోర్టుల యొక్క ఇండిపెండెంట్‌ను తగ్గించకుండా వుండటానికి వయామీడియా పద్ధతి ఇందాక నేను చెప్పినట్లు ఇంగ్లండులో మాదిరి అటు కోర్ట్స్. ఇటు పార్లమెంటేరియన్స్ ఒక హెల్దీ కన్వెన్షన్ ఎవాల్వ్ చేసుకొని దానిప్రకారం కొన్నిటిమీద కోర్టు జ్యూరిస్డిక్షన్ లేకుండా బై అండర్‌స్టాండింగ్ చేసు కొన్నట్లయితే ఈ తీర్మానంలో కాన్‌స్టిట్యూషన్‌ను ఎమెండ్ చేయాలనే భాగమే అవసరం లేదని నేను అభిప్రాయపడుతూ అది ఎలా చేయాలో మనవిచేస్తాను. ప్రివిలేజ్ ఆఫ్ ది హౌస్ గురించి ఏమీ వివాదం లేదు. బ్రీచ్ ఆఫ్ ప్రివిలేజ్ వున్నదా లేదా దానిని ఎడ్జడ్జ్ చేసేది ఎవరు, ఎడ్జడ్జ్ చేసిన తరువాత పనిష్ చేయటం ఎవరు. పనిష్ మెంట్ ఫైనల్ అండ్ కన్‌క్లూసివ్వా. లేక కోర్టుకు జ్యూరిస్డిక్షన్ వున్నదా—ఈ పూడే మన సభవారి ఎదుట, దేశం ఎదుట వున్నవని నేను మొదటనే మనవి

చేశాను మొదటి రెండింటి గురించిఎవరికీ ఎటువంటి అభిప్రాయ భేదములేదు. విశ్వనాధంగారు, దశరధరామిరెడ్డిగారు దీనిలో ప్రివిలేజ్ వుండాలి For an effective functioning of the legislature, there must be privileges. Therefore, there can be no two opinions about it But the only question is, when there is an alleged breach of that privilege, what is the procedure, who should decide? I am of opinion, Sir, that when any member bring a motion before the House alleging a breach of privilege if a prima facie case is established, it is open to the Speaker to admit that breach-of-privilege motion When once the motion is admitted, by the Hon Speaker, in stead of referring it to the Privileges Committee I am of opinion that the hon Speaker may refer it to the High Court, Bench constituted by him or by the High Court for consideration whether there is a breach of privilege or not When once the High Court gives a finding that there is a breach of privilege, now it is open to the legislature to impose punishment. What kind of punishment has to be imposed has to be judged or decided by the Assembly itself When once the House imposes the punishment for the contempt incurred by a citizen outside the House, there should not be any more review by any Court, either by the High Court or by the Supreme Court

అలా చేసినట్లయితే It will be a happy blending of the two opinions that are hitherto expressed in the House on the resolution before us అలా కాకపోయినా, అధ్యక్షా: వేరే అభిప్రాయముతో చెబుతున్నాననుకోకండి ఇప్పుడు మన House యొక్క Composition Adult frnachise మీద . . .

Sri Deputy Speaker Does the hon Member want the legislature to be the executive ?

Dr. T V S Chalapathi Rao No. Sir.

Mr Deputy Speaker When he says punishment should be given by the legislature and decided by the Judiciary

Dr T V. S. Chalapathi Rao I shall analyse that point In the House of Commons the right of punishment is also given to the House Now, some hon, Members including Sri Kulasekhara Reddy want such power to be conferred on the House. That is the very reason why Mr Viswanatham is opposing the right to be exercised by the executive because the executive is always a party executive

Sri C Kulaseskhara Reddy (Tadapatri) I wanted that if it was intended by the Constitution-makers at that time, let it be continued I did not suggest that we should have fresh power for us If at the time of making the Constitution, if it was the intention and if the House of Commons enjoys that privilege, let that privilege be continued.

Dr *T V S Chelapathi Rao* While I agree with my hon. friend that the intentions of the Constitution-makers have to be respected, may I submit that it is not possible to have one law for all the time.

Even in a country like England the position that was there some 300 years back is not there today, and what was yesterday may not be there tomorrow Therefore, as Napolean Bonaparte once put it, law made according to necessity and justice is given for safety Therefore according to circumstances in which we find ourselves today, in which we find democratic institutions functioning today, we have to evolve fresh law While I agree with Sri Kulasekhara Reddy entirely that the intentions of the Constitution-makers, Dr. Ambedkar and the giant of the legal profession, Sir Alladi Krishnaswamy Ayyar, have to be respected, is it not necessary that we should also consider whether the same intendtions hold good today I respectfully beg to differ from Sri Kulasekhara Reddy that the conditions in this country are different from what they were in 1950 or 1951 Now, the percentage of literacy in our country everybody knows. Take for example our States. The illeterate population are hardly 70 lakhs The judiciary is a special branch just like the medical profession, the legal profession etc. Similarly, the primary function of the Legislative Assembly is to frame laws for the governance of the country. Nevertheless, for their respectful functioning, the members of the Legislature do require some privileges

శ్రీ వావిలాలగోపాల కృష్ణయ్య :—చలపతిరావుగారి అభిప్రాయములో విద్య విషయములో 15 సంవత్సరాలలో అభివృద్ధి అయ్యామా ? లేకపోతే deteriorate అయ్యామా ? Advance అయ్యామా ? ఎందుకంటే ఇప్పటి Condition లో ఇది ఉండాలన్నారు—ఇప్పుడు literacy తగ్గి పోయిందంటున్నారు. ఇది లాభములేదు. మనమందరము అజ్ఞానులమవుతున్నామంటున్నారు. అది వారి అభిప్రాయమా ? clarifiy చేస్తే తరువాత advance అవడానికి ఆలోచిస్తాము.

డాక్టర్ టి. వి. యస్. చలపతిరావు :—గోపాలకృష్ణయ్యగారికి బహుశః నా వాణి వినబడలేదేమోగాని deteriorate అయినామని నేనుచెప్పలేదు. I quoted Napolean Bonaparte that law has to be made according to necessity. However great they might be what was opined as early as in 1950 should we be strictly guided by them or are we to make our own laws according to the conditions in which we find ourselves. That is all my submission. I never said that the conditions have deteriorated now from what they were in 1950. If Sri Vavilala Gopalakrishnayya has not correctly heard me I wish he should correct himself.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అధ్యక్షా, లేదండి. బోనాపార్టీగారు ఏమి చెప్పారోనాకక్కరలేదు.వారు చెప్పినటువంటిPoint ఏమంటే అల్లాదికృష్ణస్వామయ్యర్ గారు. అంబేడ్కర్‌గారు అనుకున్న పరిస్థితి యిప్పుడు మారిపోయిందన్నారు—మారి పోయింది కనుక దానికి తగ్గట్టుగా చేయాలనే point కు బోనాపార్టీను తీసుకవచ్చారు— సరే ఇప్పుడు fact మారిపోయింది, దిగజారిపోయినామా చెప్పుమని అడుగుతున్నాను. అది Point

డాక్టర్ టి. వి యస్. చలపతిరావు :—అభివృద్ధి చెందినమాట నిజమే—సామాన్య పౌరులలో fundamental rights గురించి Consciousness పెరిగినట్లే, Legislatorsలో కూడా వారి Privileges గురించి Consciousness పెరిగినమాట నిజమే—అయితే breach of privilege వున్నప్పుడు punishing authority ఎవరన్నదే ప్రశ్న As you have rightly pointed out if that right is given to us, the executive alone will be exercising in effect that function Because parliamentary democracy is being run on party basis, persons here, members of the house belonging to opposition parties naturally entertain a fear whether it will be correctly exercised or that circumstances may compel them however much reluctant they may be to use them in that way In such a case what is the relief ? Should we respect that fear or apprehension ? In order to eliminate the fear of the opposition members, what I submit is whenever a question of privilege is raised, if a *prima facie* case is made out, the Speaker has to admit the motion, and instead of referring it to a Privileges Committee elected by this House It may be referred to a High Court Bench, and once the High Court says that here is a breach of privilege the right of punishment is again with us, and this right is not subject to the jurisdiction or review by the Court Even for this purpose, amemdment of the Constitution is required though the amendment will be of a different character Therefore, what I would like to submit as an alternative is, let a convention be evolved as was done in England To enable the President to evolve such a convention, a high level conference of the jurists of India and eminent and experienced parliamentarians may by called upon to meet in Delhi or elseswhere to consider in the light of the advisory opinion of the Supreme Court as to what should be the position, whether the Courts should have jurisdiction or whether the Houses should have absolute power to punish If the opinion of that body can be treated as a basis for the convention and if that convention can be followed the clashes between the legislatures and the Courts can be avoided All my anxiety is that such clashes should be avoided It may be agrued that even in an advanced country like England, till 300 years back those calsees were frequent, but a convention was reached. Why should we not establish a similar convention to avoid the clashes

[*Mr. Speaker in the Chair*]

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు :—అధ్యక్షా, ఇది ప్రధానంగా రంగము మీదికి రావటానికి ఉత్తరప్రదేశ్ విధాన సభలో ఉద్భవించిన వ్యవహారమురీత్యా యూనియన్ అధ్యక్షులు సుప్రీంకోర్టువారి అభిప్రాయానికి పంపించడము, దానిని పురస్కరించుకొని వివిధప్రాంతాలలో, వివిధరంగాలలో symposium అనండి లేకపోతే యితరత్రాగాని యీ విషయానికి బహుళ ప్రచారము జరిగింది—అయితే ఒక విషయము మాత్రము బోధపడుతుంది—ఇంతవరకు తెలినదానిని బట్టి చూచినట్లయితే, శాసన సభ్యులుగాని లేకపోతే పార్లమెంటు సభ్యులుగాని కొత్తగా ఏమి అధికారాలు కావాలంటున్నారు ప్రాథమిక హక్కులను అనుభవించే పౌరులపైన encrouch అవుతున్నారు—వారి ప్రాథమిక హక్కులకు భంగము ఏర్పడుతుందనే భయాన్ని వెలువరిస్తున్నారు—అయితే

ఇది కొత్తగా కోరిన అధికారమేమీకాదు_ఒకప్పుడు యీ అధికారము పార్లమెంటు సభ్యులకుగాని శాసన సభ్యులకుగాని లేనిమాట వాస్తవమే_ఇది ఎప్పుడు 1921 వ సంవత్సరము వ్యవహారమన్నమాట ఆ నాటి పరిస్థితులనుచూచి పార్లమెంటు సభ్యులు, శాసన సభ్యులు లేకపోతే వారియొక్క కర్తలు, అధ్యక్షులు అయినటువంటివారు చాలా వరకు ప్రయత్నముచేసిన మీదట, కొన్ని కొన్ని పరిమితులలో అయినప్పటికి, యివన్ని యీ మధ్యకాలములో సంక్రమించాయి_కాని శాసన సభగాని పార్లమెంటుగాని తనను ధిక్కరించినవారికి, అగౌరవ పరచినవారికి_సభలోగాని, బయటగాని_ఏదైన ఉచితమైనశాస్తిని చేయవచ్చునా చేయకూడదా అనేది వివాదాస్పదమైన అంశముకాదు_ చేయవచ్చుననేది స్పష్టము అవుతుందిగాని దానిపైన remedy అనే ప్రశ్న ఎప్పుడైతే ఉద్భవిస్తుందో, శాసన సభలుగాని, పార్లమెంటుగాని యిచ్చినటువంటి తీర్పును శంకిస్తున్నారనే భయం కలుగుతుంది_కాని ఆ శంకకు మాత్రము ఏమి ఆధారములేదు_ శాసన సభల చరిత్రచూచినట్లయితే యిటువంటి కేసులు ఎన్నో ఉద్భవించాయి_వాటిని సభాధ్యక్షులు_సభ్యులు ఎంత చక్కగా deal చేశారో బోధపడుతుంది_Judiciary తో పోల్చుకున్నప్పుడు, మనకు Judiciary కి వున్నటువంటి వ్యవహారాలదృష్ట్యాగాని process దృష్ట్యాగాని, అవన్ని గమనములోకి తీసుకొని లోతుకుపోయిచూస్తే ప్రతి విషయాన్ని జాగ్రత్తగా మొదటినుండి చివరవరకు_Prima facie Case వున్నప్పటినుంచికూడా ప్రతి stage లో కూడా విపులంగాజరుగడము అనేకమంది తమఅభిప్రాయమును express చేయడముపైన మాత్రము అది commit చేయడానికి అవసరము ఏర్పడుతుందన్నమాట. కాని యింత process యితరత్రా మనకు కన్పించదు. ఇప్పుడు జరిగిన దాని మీదట appeal గాని లేకపోతే remedy గాని వుండనక్కరలేదు. అయితే మార్పు ఆలోచించవలసి వుంది. ఈ ప్రాథమిక హక్కులకు సంబంధించినంతవరకు contempt విషయం వచ్చినపుడు judiciary పై contempt జరిగినట్లయితే అది చాలా jealous గాను చాలా జాగ్రత్తగానూ తమ విషయాన్ని తాము తీసుకుంటున్నారు. Finality అక్కడ వున్నదాయనే ప్రశ్న వస్తుంది. Finality ని దృష్టిలో పెట్టుకుని మేము అధికులం, మేము sovereign body, మేము అన్నింటికి తీర్పు చెప్పగలమనే అభిప్రాయం యీ opinion ద్వారా మనకు వ్యక్తమవుతున్నది. వారు చెప్పినది నూటికి నూరుపాళ్లు యదార్థమని, సత్యమని, సరైనదని అనడానికి అవకాశం లేదు. ఆ అధికారం వారికి వున్నదన్నమాట. Finality యిచ్చామే తప్ప అలా చెప్పడంవల్ల అవకాశం తప్ప అక్కడ remedy నూటికి నూరుపాళ్లు సరైనది, వాస్తవమైనది, న్యాయమైనదని చెప్పడానికి వీలులేదు. ఆపైన మరొక కోర్టున్నట్లయితే సరైనదేదో వీలు అవుతుంది. ఆ Finality అయినా మనం నిర్ణయించుకున్నదే తప్ప వాస్తవానికి finality కాదు_న్యాయమైన finality కాదు. మనం చట్టరీత్యా, రాజ్యాంగం రీత్యా ఏర్పరచుకున్న finality తప్ప మరొకటి కాదు. శాసన సభ్యులుగాని, పార్లమెంటు సభ్యులుగాని, judges గాని వున్నా, కారం తినేవాళ్ళే కనుక ఒక్కొక్కప్పుడు కొంతవరకు err చేయడానికి అవకాశమున్నది. ఈ House ను ధిక్కరించినపుడు, అమర్యాదగా ప్రవర్తించినపుడు మనం తీసుకోవలసిన చర్య ఏమిటి, అనేది స్పష్టంగా యిపుడు చర్చ చేసి తీసుకోడానికి అవకాశముంటుంది.

విధులను బాధగాను లేకపోతే తీవ్రతగాను, అర్థం చేసుకోవడం కొంచెం యిబ్బందిగా వుంటుంది. వారికి సంబంధించినంతవరకు వారు అర్థం చేసుకోవచ్చును ఆ opinion చెప్పడంలో కూడా ఒకటి అర్థమవుతుంది. ఆ సభ బయట commit చేసినపుడు కూడా ఆ మహాసభలో వచ్చినపుడు, అధ్యక్షులతోటి ఒకరి పలుకులుగాని, లేకపోతే ఆయన యెన్ని సమాచారములు చెప్పకున్నప్పటికీ చెప్పకపోవడమే కాకుండా ఆయన పృష్టాన్ని అధ్యక్షుల మొఖంవైపు పెట్టి యేమీ మాట్లాడకుండా చాలా అమర్యాదగా వ్యవహరించడం ప్రధానమయింది. Supreme Court opinion లో యీ విషయం యెక్కడా mention చేయడం లేదు. అలా mention చేసినటువంటి యీ విషయం తీవ్రత యేమిటి ? ఆ సభ యే విధముగా చర్చించినది ? యే నిర్ణయానికి వచ్చారు ? House యొక్క నమ్మకంగాని, దానిశక్తి నిర్వహణలో వున్నటువంటి బాధ్యతగాని వారు అవుతారా ? ఇందుకోసం యీ gravity ని చూచుకుంటే ఒక వేళ ఒక opinion వాళ్లనేది అర్థమవుతున్నది. ఆ grave situation యేమిటో యీ House కు సంబంధించినది యెక్కువ తెలియదని అర్థమవుతున్నది. Finality యిక్కడ కూడా యివ్వవలసిన అవసరం వుంది కనుక యీ House యిక్కడ ప్రవర్తించిన సభ్యుల యెదుటగాని, బయటగాని ప్రవర్తించినపుడుగాని, బయట యీ House ను ధిక్కరించినా, అమర్యాదగా ప్రవర్తించినా వారికి తగిన శాస్తి చేయవలసిన అవసరం వస్తుంది. ఈ సందర్భంలో ప్రాథమిక హక్కులు పొందే ప్రజలు వేరని శాసనసభ్యులు వేరని రెండింటికి మధ్య వైరుధ్యముందని, లేకపోతే controdiction వుందని ఒకదాని మీద ఒకటి encroach అవుతాయని యీ విషయం కూడా యిందులో direct గా గాని, indirect గా గాని pose చేస్తారనేది ముఖ్యం. ఇదంతా judiciary లో వున్నదన్నమాట. Judiciary మీద యెక్కడైనా contempt జరిగినట్లయితే అప్పుడు ప్రాథమిక హక్కుల సంగతి యేమిటి ? మామూలుగా ప్రాథమిక హక్కులు రాజ్యాంగం ప్రకారం ఒక పౌరుడు యేదైనా మాటఅన్నట్లయితే ఆ case అక్కడికి వెళ్లినపుడు ఆ ప్రాథమిక హక్కుల గతి దానియొక్క స్థితి యేమవుతుందో ఆలోచించుకోవాలి. అది మొత్తంమీద చూచినట్లయితే రెండు వైపులా కొంచెం తొందరపాటు వ్యవహారంగానే కన్పిస్తోంది. ఆ opinion కు dissent యిచ్చినటువంటి న్యాయాధిపతి చెప్పడం అర్థమవుతుంది. సబబున్నది మొత్తం authority కూడా ప్రజలదే. ప్రజలనుండి సంపాదించిన authority కి యావత్తుకూ ప్రజలే కర్తలు వారే మూలం కనుక వారి authority ని మనం వుపయోగిస్తున్నాం. ఈ House యొక్క నిర్వహణను వారి కార్యక్రమాన్ని కోరుతున్నాం ఇబ్బంది యెక్కడైనా వచ్చినట్లయితే దానిని తొలగించుకొనుటకు ప్రయత్నిస్తున్నాం. Judiciary ఒక wing అన్నమాట. అంతే గాని రెండింటికి harmonious relations వుండడంకోసం, యీ harmonious relations సామాన్య ప్రజల వుపయోగంకోసం మనం mould చేయడానికి ప్రయత్నించాలి. అటువంటి సందర్భంలో శాసనసభ ప్రజలయొక్క representative కనుక తన నిర్వహణలో వస్తున్నటువంటి యిబ్బందులను ప్రత్యక్షంగా అనుభవించి, బాధపడి యీ House ఎడల ప్రజలకు వుండవలసిన confidence ను పెంచడంకోసం

యీ అధికారం అవసరమవుతున్నది. Judiciary కి యింతవరకు power యివ్వ వచ్చు అనేచోట వస్తోంది వాళ్ల వంకకు కూడా తావులేదు. ఈ finality విషయంలో మనకు limits యింతవరకు యివన్ని కూడా యీ House వద్ద పెట్టవలసి వస్తోంది ఇంతవరకు జరిగిన దానిని బట్టి ambiguity ఏమీ కాదని కన్పిస్తోంది. ఈ కొత్తగా కొన్ని శంకలు బయలుదేరడానికి అవకాశంలేదు. ఆ అవకాశం ఎక్కడైనా మాటలవల్ల పలుకులవల్ల యేమైనా సరైన వాటిని ఆనందపరచవలసినదే. ఒక వేళ మన constitution కూడా మార్చవలసి వుంటుంది. ఏది బాగుంటుందో అది దీనిలోకి సహజంగా వస్తుంది అందుకోసం దానిని దృష్టిలో పెట్టుకుని యీ House ఎడల, పార్లమెంటు ఎడల ప్రజలయొక్క భక్తినిగాని, వారియొక్క విశ్వాసాన్నిగాని పెంపొందించుకోవడంకోసం యిక్కడ సభా కార్యక్రమాలను సక్రమంగా నిర్వహించడంకోసం యీ house ను ధిక్కరించిన వారుగాని, అమర్యాదగా పలికినవారు గాని, వారికి వుచితమైన శాస్తిని దీర్ఘంగా ఆలోచించిన మీదట మనయొక్క శక్తి యుక్తులను ప్రయోగించిన మీదట జాగ్రత్తగా చేయడానికి అవకాశం వున్నదిగాని, చరిత్రలో యిటువంటివి యెక్కువలేవు కనుక యీ House యొక్క judgment చక్కగా వుంటుంది కనుక రెండింటిని పురస్కరించుకుని constitution లో తగిన మార్పులు చేయగలమని, చేయడానికి తగిన అవకాశాలున్నాయని, చేయడమే మంచిదని నేను కూడా అభిప్రాయపడుతున్నాను.

Sri E Ayyapu Reddy (Midlhur): A great debate has been going on throughout the country with regard to this very sensational aspect of the Constitution Great jurists throughout the country have contributed their views on these aspects The Supreme Court, after hearing the cream of the bar throughout the country, has pronounced its opinion Members of Legislatures are agitated about the opinion pronounced by the Supreme Court So far as the ordinary man is concerned, he is really puzzled.

Before we approach this problem it is necessary that we must have a clear perspective of what we intend. Now, the present resolution proposes an amendment of the Constitution Its main object is to uphold the sovereignty of the Legislature, to see that there is no judicial review when the House punishes a man for contempt. In principle there can be no doubt or no dispute with regard to such a proposition When legislature which is the supreme authority in a State, which is elected by the people, which derives its powers directly from the people, proposes to punish any person for contempt—that body should be subjected to judicial review may appear, at first sight, to be rather awkward, embarassing and rather to be an inroad on the very sovereign power of the legislature That is so, but let us have a clear perspective of the principles enshrined in the Constitution. The Constitution, has in Part III, enumerated the fundamental rights of a citizen. One of the fundamental rights is under Article 32 (1), *i.e.*, "the right to move the Supreme Court by appropriate proceedings for the enforcement of the rights conferred by this Part is guaranteed". That is, any person who says that his fundamental right has been

tress-passed, has been violated by any authority either by the State Legislature or by the Executive, be it even the President of India, that right under Article 32 (1) to move the Supreme Court for a writ, for an appropriate writ, for an appropriate relief is guaranteed to him That, I think, Sir, is in consonence with our basic idea of Dharma. We have been hearing from our Puranas and also our history that our mighty monarchs subjected themselves to be guided and be adjudicated by a judge or Nyayamurthi We have heard in Puranik lore of a mere dog going and giving a complaint and even a great king like Rama had to bow down to its wishes That is one of the fundamental concepts

Mr Speaker Let the hon Member proceed on the assumption that the judiciary is infallible

Sri E Ayyapu Reddy No, Sir That is not that Judiciary does not claim itself to be infallible That is not so

Mr Speaker So far as the fundamental rights are concerned, suppose some body commits contempt of court against the supreme court itself—Which is the body before whom the aggrieved person can go for remedy?

Sri E Ayyapu Reddy. That is exactly the point Now, so far as the Supreme Court is concerned, we have stated the adjudication of..

Mr Speaker The next thing follows that the judiciary is infallible. So, whatever they do naturally we must take it as correct

Sri E Ayyapu Reddy But ultimately there must be some body who is the ultimate authority to pronounce the law They say "This is the law of the land" And there ends the matter It may be a wrong pronouncement, but there ends the matter In a number of individual cases . ..

Mr Speaker What the legislature claims is the same thing so far as the legislature is concerned

Sri E Ayyapu Reddy There must be always a finality for adjudication Every party who is aggrieved by adjudication will always assail that it is wrong But there must be a finality Suppose a person who is convicted, appeals to the High Court. High Court gives an order Then he appeals to the Supreme Court There ends the matter Probably the President may be knowing that he is innocent, the whole world may be knowing that he is innocent. But there it ends That is the finality and the order of the court is carried Therefore, when the Supreme Court says that a person has committed contempt, it becomes final So far as Constitution is concerned, courts of law are final authorities for adjudication and the Supreme Court is ...

Mr Speaker So far as the Legislature is concerned, the contention of some of the people who advocate on behalf of legislature is that the decision of the legislature is final, according to the language of the Constitution itself, according to the speeches made by late Dr Ambedkar and late Sri Alladi Krishnaswamy. They want legislature also to be supreme

Sri E. Ayyapu Reddy: I shall try to place before the House the difficulties that will arise out of each House being constituted as the supreme authority for punishing a person for contempt The Constitution has prescribed and circumscribed the fields and allotted fields in which every State Legislature has to function. Whether a particular State Legislature has functioned within the allotted sphere, within the allotted circle or not has to be judged naturally by courts of law. Suppose we pass any legislation on a subject which is not within the jurisdiction or which is not within the vires of the State Legislature. The authority which has to say it has exceeded the limits, it has exceeded the jurisdiction is the Supreme Court.

Mr Speaker Hon. Member is confusing one with the other.

Sri E. Ayyapu Reddy I have not directly come to the question of contempt, Sir.

Mr Speaker: So far as illegalities are concerned, if this House were to pass a Bill for which they have no juridiction, certainly it will be questioned in a court of law—that is illegality. But not with regard to privil ges or rights and immunities of the Legislature

Sri E Ayyapu Reddy With regard to privileges also, the right of the House to punish any citizen for contempt irrespective of the fundamental rights which he has got, irrespective of his right to move a court of law saying that his fundamental right has been violated, by an amendment of the Constitution will automatically mean that we will be asking for exception to the fundamental rights in Part III That is, the fundamental rights exist, but so far as a legislature is concerned, if it punishes any of citizen, the fundamental right will no come into play That is we will asking for an exemption to be made with regard to the fundamental rights in Part III of the Constitution The difficulty is this....

Sri Pillalamarri Venkateswarlu: It was already there. If he can just go through the speeches of Sri Alladi Krishnaswamy and Dr. Ambedkar he will come to this conclusion.

Sri E. Ayyapu Reddy · To draw a simili from England is not correct because there is only one House—the House of Lords and House of Commons. Here it is not like that It is a Federal Constitution and there are a number of legislatures. Suppose this House thinks that a speech made by the Chief Minister of Mysore is a breach of privilege of this House and wants to punish him, wants him to b

brought forward, and if the House of Mysore also thinks that a speech made by our Chief Minister is a breach of privilege and wants to punish him Who is going to decide which House has a right and which House has no right? If you are going to rule out the possibility of the Suqreme Court intervening and saying that "We are ultimate authority, we will find out whether there is breach of privilege or not" then what will be the result that will follow from such a thing? We have to envisage such possibilities also, Sir. There is not only one House but a number of two Houses in each State One particular House, may decide that a particular person has committed contempt and says that it is the ultimate authority to decide whether that particular person has committed breach of its privileges or not Therefore, where there are a number of legislatures and number of Houses if each House has to constitute itself as the ultimate authority to decid to decide whether contempt of its privileges has been committed or not, then it will lead to an anomolous situation: probably we do not envisage at this stage Our intention is pivoted only on this point that soverignity of legislature to punish a citizen or any person for breach of its privilege is being subjected to judicial review Guided and activated only by this intention, we are trying to. .

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య·— ఇప్పుడు ఒక House కు యింకో House కు privileges ఏమి అవుతాయి అంటున్నారు State Legislature కు Parliament కు తగాదావస్తే ఏమి అవుతుంది అని అంటున్నాను. ఇది clarify అయిపోయింది ఉదాహరణకు గోవిందరాజులనాయుడుగారి case వచ్చేసరికి మనం యిక్కడకాదు నిర్ణయించవలసింది, ఆ House member కాబట్టి అక్కడ నిర్ణయించవలసిందని చెప్పాం. వారు తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని మనం అంగీకరించాం. ఒకవేళ ఎక్కడైనా controversy వచ్చిన అది resolve అయిపోయింది Resolve అయిపోయినదానికి ఎక్కడా question లేదు అట్లాంటిది పార్లమెంటుకు legislatureకు యింతవరకు ఎప్పుడూ రాలేదు. రావడానికి వీలులేదనికూడా తేలిపోతోంది వచ్చిం దాన్ని మనం solve చేసుకున్నాంకూడాను అందువల్ల ఆ point వస్తుందని hypothetical గా ఆలోచించడానికి వీలులేదు వున్న యదార్థం అది

Sri E Ayyapu Reddy That is not the point The point is this. Let us take for example, as suggested by my hon. friend Sri C Madhava Reddy, the case of General Cariappa. He could have been punished by 16 to 18 legislatures and by the Parliament also at Delhi Some Houses might have said· "No, no, he has not committed any contempt"—on the same speech Some Houses could have said. "He has committed contempt; let us punish him". That man has given cause of action for about 16 Houses for punishing him for breach of privilege. Therefore there is ceratinly going to be some conflict; any type of change, any type of Constitutional amendment with regard to these privileges is fraught with certain difficulties and a number of embarassing situations may arise. Therefore, it is [illegible]

Only thing is a convention has to be developed as it is done even in England There are a number of conflicting decisions even in England. There is a case where the judges were committed to prison seven years after the judgement was delivered There is a case where a judge had pronounced there was no contempt, again punished him and did not intervene when the Sheriff was imprisoned when he was executing the very same order So, drafting the conventions of England, to compare them or to try to follow them here may not be possible; may not be desirable also. Therefore, my only submission is this, Sir. Any type of amendment of the Constitution or any type of enactment so far as defining the privileges of Members and of the Houses....

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు.—అనేక హైకోర్టులు వున్నాయి. Different decisions same subject మీద వస్తాయి. Conflicting decisions రావచ్చు. అదేవిధంగా సుప్రీంకోర్టులోకూడా మనం చూస్తూనేవున్నాం. ఏడుగురు జడ్జీలు majority decision ఏమో House కు right వుంది, ఓటు చేసేదానికి right ఉంది అని మొట్టమొదట చెప్పారు మళ్లీ వారంతా కూర్చొని యింకోరకంగా యిచ్చారు. ఈ రకంగా conflicting opinions యివ్వడం అనేది కోర్టులలోకూడా మనం చూస్తున్నాం.

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి·— Conflicting opinions ఉన్నప్పటికీకూడా ఏ హైకోర్టు యిచ్చిన తీర్పు, ఆ State లో supreme ఒక State లో ఉన్న litigation కు, ఆ State లో వున్న Law decision, ఆ High Court చెప్పినంత వరకూ సుప్రీం. High Court పైన appeal ఉంటే, Supreme Court తీర్మానం చేస్తే అది supreme అవుతుంది Supreme Court decide చేసిన majority view-it is the Law of the Land Supreme Court may change it or abridge it subsequently But that becomes the law of the land. There must be a finality If you go on questioning ...

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:—Different High Courts ఉన్నాయికదా; మద్రాసు హైకోర్టు ఒక decision యివ్వొచ్చు; ఆంధ్రా హైకోర్టు మరొకటి, ఒరిస్సా మరొకటి, బెంగాల్ మరొకటి Conflicting గా వస్తే వస్తాయేమో; As far as those States are concerned, their opinions are final. ఆంధ్రప్రదేశ్ అసెంబ్లీ ఒకటి చెబుతుంది. That is final as far as our State is concerned. We ~~are not~~ governing any other States.

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి:—అంటే priviliges కు మనం మన jurisdiction define చేయాలి. A person who owes allegience to and who is a citizen of Andhra Pradesh State, we can punish him for contempt అని privliges కు ఒక definite jurisdiction allot చేసుకుంటే then probably the similiar which you have quoted with regard to jurisdiction of High Court will apply.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు—ఎక్కడో మద్రాసు State లో వున్నవాళ్లకు యిక్కడ ఉన్నటువంటివాటిమీద ఏమైనా తగాదావస్తే యిక్కడి కోర్టులో దావాలు వేయడం మనం చూస్తూనేవున్నాం అందువల్ల యీ కోర్టు jurisdiction bindingగా ఉన్నంతవరకూ యిదవుతుందన్నమాట మన State కి సంబంధించిన విషయాలపై యితర స్టేట్సువాళ్ళు ఏమైనా విమర్శ చేస్తే వాళ్ళమీదకూడా final అవుతుంది.

Sri E Ayyapu Reddy —Suppose if a person commits breach of privilige of this House by making a speech in Delhi-Andhra Pradeshకి వచ్చినపుడే అతన్ని పట్టి అరెస్టు చేయడానికి jurisdiction వుండాలి లేకపోతే వేరే అప్పుడు వుండదని—ఎక్కడున్నా కాని తీసుకొచ్చి .. .

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు —ఇక్కడ మనం వున్నంతవరకూ మన State కు సంబంధించిన వ్యవహారాలమీద మనకు సంబంధించినవాటిమీద మనం resolution దీనిక్రింద take-up చేస్తాం అంతవరకూ final మిగతావాళ్ళు—అక్కడ బెంగాల్ కౌన్సిలు ఏమిచేస్తుందా, మద్రాసు అసెంబ్లి ఏమిచేస్తుందా? అనేది వేరు That is their look out There may be difference of opinion. High Court లో-ఒకే హైకోర్టులో conflicting opinions వస్తున్నాయి The same thing may happen హైకోర్టులో differences, conflicting opinion put up చేసినప్పుడు వీటికి మాత్రం ఏమండి?

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి —"Conflicting opinion High Court" లో వుంటే there is a method of resolving the conflicting opinions. If two judges differ, it is referred to a third judge and the opinion of majority will always prevail. Conflicting opinion కాని, conflicting opinion వుంటే confused position గాని హైకోర్టులో వుండడం లేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య. —సుప్రీం కోర్టు జడ్జిమెంటుకీ opinion కీ తేడా వుంటే ఏమౌతుంది?

Mr Speaker —Let us not enter into discussion.

Sri P V Narasimha Rao —I think it is better if the hon. Member is allowed to proceed After all what he is saying is contained in the opinion of the majority in the Superme Court So, if we really want to say some thing on the merits, every hon. Member will have his own chance

(*Sri Vavilala Gopalakrishnayya rose in his seat*)

Mr. Speaker —Let us hear him till the end. After that if any one has any doubt he can get up and ask. But do not interrupt him in the middle

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—నేను వారి permission, తమ [illegible] కూడా తీసుకుంటున్నానండి. సుప్రీంకోర్టు judgement [illegible] [illegible]

opinion కున్నూ difference వస్తే ఏది prevail అవుతుంది? ఉదాహరణకు సర్చిలైటు Vs. శర్మ కేసులో అప్పుడు యిచ్చిన జడ్జిమెంటుకు తరువాత యిచ్చినటువంటి opinion కున్నూ తేడా వున్నదే మరి ఏది నిలవాలి?

Mr. Speaker What they say is that the final and latest decision will be the Law

Sri P. V Narasimha Rao: They have said in the opinion itself that that opinion was not binding on any body So, the Law as propounded by the Supreme Court happens to be what has been contained in Sharma's case. That is the legal position today, Sir Until it is over-ruled by a Bench of Supreme Court which has power to over-rule that decision, what has been propounded as the correct interpretation of Article194 read with Articles 21 and 19 in Sharma's case happens to be the final word. That has been said by the highest Court of the land. That is the position Here, we are only trying to discuss what is the situation now created as a result of this opinion given by the Supreme Court which, of course, although not binding, is entitled to the greatest respect. That is the position.

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి:—'Latest Supreme Court decision' కాదని చెప్పడం—నేను It was referred under an Article of the Constitution by the President and the Supreme Court has, after great consideration, after hearing every person, after considering Sharma's case Keshav Ram Reddy's case and the history of legislation from the beginning, cases which arose before the House of Commons- after all that, when they gave the opinion, to simply say, the opinion is as one of the advocates stated) only an opinion and not a judgement inter-parties, it is not binding in the sense it is not a judgement inter-parties but is an advice rendered to and accepted by the President—certainly it is the law of the land That is what everybody understood it to be. Otherwise, there would not have been any necessity for a discussion like this. Because we know that this is the law of the land as propounded by the Supreme Court, now we are feelingthat there is the necessity to change the Constitution. Otherwise there would not have been any necessity to change the Constitution.

So, ultimately this is the position, Sir. In the Federal set up where there are a numbr of Houses, we are certainly bound to come into, conflict some time othr where each House constitutes itself to be ultimate authority and to say that its judgment must be final so far as it holds on a person as committing contempt. But subject to these fundamental rights...

Mr. Speaker: I do not know whether this line of reasoning was advanced or adduced in any one of the Supreme Court decisions.

Sri E. Ayyapu Reddy · Yes, Sir, it has been Not exactly in the sense—the learned Chief Justice has stated that in a Federal Constitution like this, the Constitution is supreme and therefore we cannot think of following automatically or *ipso facto* what has been obtaining in England. He said that because it is a Federal Constitution, certain exceptions have to be made and ultimately even if we amend the Constitution, it is again the Supreme Court that has to interpret it Unless we are going to say that inspite of what has been said in Part III of the Constitution, inspite of what has been guaranteed to a citizen as a fundamental right, inspite of every thing, a House will have a right to arrest a citizen, to imprison him or to sentence him, and unless we are going to engraft an exception to Part III, we cannot think of an amendment at this stage Not only that, Sir. We have to keep in mind that possibility of avoiding the conflict between the various legislatures in trying to convict or.

Mr. Speaker : That is more imaginary, Mr Ayyapu Reddy.

Sri E Ayyapu Reddy · It is not imaginary, Sir I am sorry it won't be imaginary because just 5 years or 10 years ago if any body had stated that the State Legislature would issue a warrant of arrest against the High Court Judges, they probably would have said it would be imaginary because no body in the ordinary sense would think of committing persons, (especially High Court Judges inspite of clear prohibition in the Constitution.) that they have committed contempt. So that would not be imaginary, Suppose I go to Mysore State and make some speech; I may Come here and seek the protection of this House, saying "Sir, I am a member of this House, please protect me; there is an arrest warrant for contempt of Mysore Legislature." The Mysore Legislature will say "No, he has committed contempt of our Legislature; we are going to punish him." This Legislature may say 'He is a respectable member of our House we are not going to surrender our member to your Legislature " Such things are bound to arise.

Mr Speaker An answer was given by hon Member Sri Vavilala Gopalakrishnayya We have been following a convention If an hon Member of this House commits contempt of Legislature of another State either Mysore Legislative Assembly or Kerala or Madras or even Lok Sabha- that member will be dealt with for contempt only by this House not by the other House, they will pass it on to this House.

Sri E Ayyapu Reddy Exactly, Sir, that is a matter of convention and not a matter of Constitution. It is not even engrafted in any one of the the rules of any Assembly also Therefore, what I submit is this–we have to develop conventions with regard to this. It cannot be the subject matter of a written constitution or written enactment. Conventions have to be developed and let us try to develop them.

Mr. Speaker · Ultimately the argument comes to this—leave the matter in doubt as it is and let each Legislature or High Court or Supreme Court give its own interpretation.

Sri E Ayyapu Reddy : No. Sir; even with regard to Parliament for a very long time the privileges and rights of Members have been in doubt and as we see from the series of cases we find that there has been a shift from time to time Even if we get the rights and privileges of the members defined by an enactment, the exigencies of tomorrow or day after may necessitate an amendment. Therefore it is always better to leave it to convention That is all I can submit.

Mr. Speaker: We have to develop conventions.

Sri E. Ayyapu Reddy : In spite of written law, written law is certainly not going to help us, written law maybe more dangerous-it may involve us in more conflicts and it will be very difficult to envisage all possiblities and unles we are in a position to imagine all hypothetical cases that may arise in future it will not be possible to have a written law

Mr Speaker. I do not know whether any convention can override law.

Sri E Ayyapu Reddy Ultimately in society, it has been the convention that has been overriding any law. If prohibition was successful for a greater part of time it was the public opinion it was the convention that was responsible and not the written law. So written law gains only when there is convention developed in society and society is in a position to honour it. My only submission is this instead of having this matter subjected to any written constitution by amendment of the constitution or enanctment, it is better if we leave the matter for conventions

Sri. C Kulasekara Reddy : I will clarify that; at the time of adopting this article that was precisely one of the reasons why they said "The privileges of the House of Commons shall be enjoyed by these Legislatures also " Actually there was a suggestion that all these privileges must be codified and made part of the Constitution itself Then there was a suggestion that it may lead to difficulties. Therefore they said " We will say that the Houses will enjoy the privileges enjoyed by the House of Commons."

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ --అధ్యక్షా, మద్రాసు హైకోర్టుకు సంబంధించి నంతవరకు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఉన్న సిటిజెన్ మద్రాసు హైకోర్టుయొక్క బ్రీచ్ ఆఫ ప్రివిలేజ్-కంటెమ్టు కమిట్ చేస్తాడు, అప్పుడు ఆయన మన హైకోర్టు జ్యూరిస్‌డిక్షన్‌లో ఉన్నారుకాబట్టి ఆ హైకోర్టుకు హక్కు లేదు విచారణ చేయడానికి అని చెప్పటానికి వీలుంటుందా ? దీనికి అయ్యపురెడ్డిగారు సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker : He wants a doubt to be clarified-if a person residing in Ahdnra Pradesh State commits contempt of High Court of Madras, whether the Madras High Court has no jurisdiction over this person?

Sri E. Ayyapu Reddy: It has certainly jurisdiction, Sir, but the matter must be pertaining to a case pending in the Madras High Court; it must arise out of an action which has arisen within the jurisdiction of that High Court, then he can certainly be punished. For contempt of court there is an enactment; it is governed by the Contempt of Court Act also.

Mr. Speaker: We will resume discussion on this Resolution tomoroow after question hour. Now we will take up other Government business.

GOVERNMENT BILL

THE ANDHRA PRADESH SUGAR CANE CROP LAND REVENUE ASSESSMENT BILL, 1965.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఈ షుగర్ కేన్ రేటు ఎస్సెస్మెంటు బిల్లుపైన 13 గురు సభ్యులు మాట్లాడారు. ఇందులోని ముఖ్యమైన విషయాలపైన ప్రథమంలో నేను మనవిచేశాను. గౌ. సభ్యులు చాలామంది దీనివల్ల ఆంధ్రప్రాంతంలో రేటు కొంత హెచ్చుతుంది, భారమవుతుందని చెప్పారు. ఏ ఎన్‌హాన్స్‌మెంట్ అయినప్పటికీ భారం అవుతుందనే విషయం మనం గ్రహించాల్సి యుంటుంది. అంతే కాదు, అడిషనల్ అసెస్‌మెంట్ ఆక్టు తెచ్చినప్పుడుకూడ ఏవైతే ఎపిథెట్స్ వాడారో— ఇర్రేషనల్ అని, అన్‌సైంటిఫిక్ అని, సందర్భం కాదని, మోయలేనిభారం అవుతుందని ఎన్ని పదాలు ఉపయోగం చేశారో ఆ పదాలు అన్నీ మరల ఇప్పుడు పునశ్చరణ చేయడం జరిగింది. తెలంగాణా ప్రాంతంయొక్క రేట్సు ఆంధ్రకు ఎక్స్‌టెండ్ చేస్తున్నారు అనేది మరచిపోకూడదు. అయితే తెలంగాణాలో రేట్సు తగ్గించకూడదా అని గౌ. సభ్యులు చెప్పడం జరిగింది. తగ్గిస్తే దాదాపు 12 లక్షలు తెలంగాణాకు తగ్గిపోతోంది. ఆ విధంగా 12 లక్షలు ప్రభుత్వానికి ఆదాయం తగ్గుతుంటుంది. అయితే యీ డెవలపింగ్ ఎకానమిలో ప్రతి సంవత్సరం రైతులకు హెచ్చు సౌకర్యాలు కలుగజేయాలన్నప్పుడు ఆదాయం హెచ్చుతున్నప్పుడు రైతులకు హెచ్చు సౌకర్యాలు కలుగజేయడం జరుగుతుంది, దానికొరకు రేట్సులో అప్‌వర్డ్ రివిజన్ ఉంటుందిగాని తగ్గుతుందని గౌ. సభ్యులు ఎలా ఊహించారో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో 2 లక్షల 2 వేల ఎకరాల చెరుకు సేద్యం అవుతోంది. తెలంగాణాలో దాదాపు 97 వేల ఎకరాలు చెరుకు సేద్యంలో ఉన్నది. నిజామ్‌సాగర్ ప్రాజెక్టుకు ప్రత్యేకంగా చరిత్ర ఉందని చెప్పాను. 1929 లో ఆ ప్రాజెక్టుకు నిర్మాణం జరిగినప్పుడు ప్రథమంలో 10 సంవత్సరాలు కన్సెషన్ యివ్వడం జరిగింది. 1939 లో యీ రేట్సు ఎడాప్టు చేయడం జరిగింది. అసెస్‌మెంటుకు రెండున్నర టైమ్స్ ఎక్సాలా క్రాప్ అయితే, 18 నెలల క్రాప్‌కు మూడున్నర టైమ్సు వేస్తున్నారు. ప్రాజెక్టు 1947 తరువాత నిర్మించినచోట ప్రత్యేకం వాటర్ రేటు చార్జి చేయడం జరుగుతూ వస్తోంది. ఆ విధంగా ఆంధ్ర ప్రాంతంలోకూడ ఒకటిన్నర రెట్లు ఎసెస్‌మెంట్ చార్జి చేయడం జరుగుతోంది. నేను అన్నిటికంటె ముఖ్యమైన విషయం గౌ. సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. దీనిలో మనం 5,000 ఎకరాలకు పైన 5,000 ఎకరాలకు లోపు అని కేటగిరైజేషన్ చేయటం జరిగింది. ఎందువల్ల యీ విధంగా చేయవలసివచ్చిందని

గౌ. సభ్యులు ప్రశ్నించవచ్చును. ఎస్యూర్డ్ వాటర్ సప్లయి ఉన్నచోట్ల మనం కొంత హెచ్చుగా వేసే అవకాశం ఉంటుంది. ప్రికేరియస్ సోర్సెస్, తక్కువ వాటర్ సప్లయి ఉన్నచోట్ల, కొంత తక్కువగా వేసే అవకాశం ఉంటుంది. అందుచేత యీ గ్రేడేషన్ పద్ధతి పెట్టాము; యీ డిస్క్రిమినేషన్-5,000 ఎకరాలపు పైన 5,000 ఎకరాలకు లోపు అని ఆ విధంగా కేటగిరైజేషన్ చేయటం జరిగింది. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో 5,000 ఎకరాలకు పైన ఉన్నటువంటి సోర్సెస్ ఎన్ని ఉన్నవి? 5,000 ఎకరాలకులోపు-ఎంత ఏకరేజి వస్తుంది అన్నది లెక్క చూస్తే, ఇంచుమించు 51 పర్సెంట్, 49 పర్సెంట్ ఆ విధంగా వస్తుంది. 51 పర్సెంట్-5,000 ఎకరాలకు పైన-వస్తుంది. లక్ష 50 వేల ఎకరాలు ఆ విధంగా వస్తుంది. 5,000 ఎకరాలకులోపు-ఒక లక్ష నలభై అయిదు వేల ఎకరాలు వస్తుంది. ఈ ముఖ్యమైన విషయము గౌ సభ్యులు ఎవరూ దృష్టిలో పెట్టుకోలేదు టూ టైమ్స్ ఎఫెక్ట్ అవుతుందిగాని, టు అండ్ ఆఫ్ టైమ్స్ చార్జి చేయటానికి అవకాశం లేదు. టు అండ్ ఆఫ్ టైమ్స్ ఎక్కడైతే చార్జి రాబడుతున్నదో-5,000 ఏకరేజ్‌పైన అన్నది-అది ముఖ్యముగా (యీ కేటగిరైజేషన్ లెక్క తీసుకొన్నప్పుడు) ఉభయ గోదావరి జిల్లాలు, కృష్ణా జిల్లా యీ మూడు జిల్లాలలో కేంద్రీకరింపబడుతున్నదని చెబుతున్నాను. ఈ మూడు జిల్లాలలో హెచ్చుగా ఉంటుంది. తెలంగాణా ప్రాంతంలో నిజాంసాగర్‌కు వస్తుంది కాబట్టి యీ ఫిగర్స్ చూసినపుడు చిన్నరైతులపై, చిన్న ప్రికేరియస్ సోర్సెస్ గల రైతులపై భారం పడుతుందని గౌరవ సభ్యులు ఊహించింది వాస్తవం కాదని మనవిచేస్తున్నాను. లక్ష 45 వేల ఎకరాలకు టు అండ్ ఆఫ్ టైమ్స్ కాదు, టు టైమ్స్‌యే పడుతుందని స్పష్టము చేస్తున్నాను, యావరేజి ప్రొడక్షన్ మనం దృష్టిలో తీసుకోవలసి ఉన్నది. రాంగోపాలరెడ్డిగారికి అనుభవం ఉన్నప్పటికి, వాదానికి కొన్ని, ఫిగర్స్ తీసుకువచ్చారు. మహారాష్ట్ర రాష్ట్రంలో ఎకరానికి 60 టన్నులు యావరేజి ఉన్నదని అన్నారు. అలా ఎక్కడ ఉన్నదో నాకు తెలియదు. నేను కాగితాలన్నీ చూశాను. ఆల్ ఇండియా ఫిగర్స్ చూశాను. అక్కడ 32 చిల్లర ఉన్నది. అక్కడ 38 టన్నులుకూడ ఏ సంవత్సరంలోనూ లేదు. ఏదైనా ఎక్స్‌పెరిమెంటల్ ఫారమ్‌లో, మంచి రైతు పండించేచోట అక్కడ 112 టన్నులు పండింది గనుక, అది లెక్కవేసి 60 టన్నులు యావరేజి అని వారు చెప్పారేమోగాని, వాస్తవానికి అది సాధ్యం కాదు. ఆ విధంగా లెక్కచూస్తే, కృష్ణా జిల్లాలో ఎకరానికి 120 టన్నులు పండించిన రైతు ఉన్నాడు. బొబ్బిలిలో 110 టన్నులు పండించిన రైతు ఉన్నాడు కాని ఇక్కడి యావరేజి తీసుకొని మనం నిర్ణయం చేయాలి. గోదావరి కృష్ణా జిల్లాలలో వాటర్ సప్లయి సక్రమంగా ఉన్నచోట్ల సక్రమమైన కండీషన్స్ ఉన్నచోట్ల ఇప్పుడు ఇంక్రిమెంట్ అవుతుందని అనేకమంది ఇప్పుడు బాధపడవచ్చును; కాని ఆ ఇంక్రిమెంట్ ఉండటం జస్టిఫికేషన్ అవుతుంది. ఇదివరకు ఒకవేళ అండర్ టాక్స్ ఉన్నట్లయితే అది ఎక్కువచేసినపుడు స్వాభావికంగా మానసికంగా కొంత భాగం కలగవచ్చును. కాని ఇదివరకు టాక్స్ చాలా తక్కువ ఉన్నది. ఇదివరకు ఎడిషనల్ ఎసెస్‌మెంట్ యాక్టు రాకముందు వాటర్ రేటు 6 రు. ఉండేది. ఆ 6 రు. ను 100 పర్సెంట్ ఇంక్రీజ్ చేస్తే-100 పర్సెంట్ ఇంక్రీజ్ అని చెప్పుకోవటమేగాని-ఇంక్రిమెంట్ మాత్రం 12 రు. లు అవుతుంది తెలంగాణాలో ఇదివరకు 18; 23 రు; సామాన్యమైన సోర్సెస్ క్రింద ఉన్నప్పుడు గోదావరి

జిల్లాలలో అక్కడ ఇంక్రిమెంట్ అయిన తర్వాత 12-8-0 చార్జి చేస్తున్నారంటే అదెక్కడి న్యాయము ? అక్కడ వస్తున్న ఆదాయం ఎంత, అవుతున్న ఖర్చులెంత, ఆ లెక్కలుకూడ దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. యావరేజ్ ఇన్‌కం ఎంత ఉన్నది, దానికి రికవరి ఎంత వున్నది. దానికి ప్రొడక్షన్ (టన్నులలో) యావరేజ్ ఎంత ఉన్నది అన్నది చూసినపుడు ఆంధ్ర తెలంగాణాకు పోల్చి చూసుకోవలసిన అవసరం ఉంది ఇతర రాష్ట్రాలతో కూడ మనం పోల్చి చూసుకోవలసిన అవసరము ఉన్నది,

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి) — కృష్ణాడెల్టాలో టాక్సు ఎంత ఉన్నది?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి — టాక్సు అక్కడి సోర్సెస్‌బట్టి టరమ్సుబట్టి ఉంటుంది. మాక్సిమమ్ 24 రు ఉంది. 24 రు. లకు రెండున్నరసైమ్సు అవుతుంది

శ్రీ కె. గోవిందరావు — మరి సెస్సులు అన్నీ కలిపి ఎంత అవుతుంది? అన్నీ కలిపి 82 రు లు అవుతున్నది.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి — సెస్సులు వేరు. ఆ సెస్సుల డబ్బు లోకల్ బాడీస్‌కు పోతుంది. దానికి దీనికి సంబంధంలేదు ఆ సెస్సులు అప్పుడు కూడ ఉన్నాయి. ఆ కరస్పాండింగ్‌గా ఆ సెస్సులు కూడ ఇంక్రీజ్ అవుతాయి ఎక్కడో గాజు మేడలలో కూర్చుని ఏదో చేస్తున్నారని గోపాలకృష్ణయ్యగారు అన్నారు గాజు మేడలలో కూర్చుని ఏమీ చేయలేదని వారికి నేను మనవిచేస్తున్నాను. లక్ష్మణస్వామి గారు మంత్రిగారికి ఎగ్రికల్చర్ అంటే ఏమీ తెలియదని చెప్పారు. నాకు ఎగ్రికల్చర్ తెలుసునోలేదో వారెట్లా అర్థం చేసుకొన్నారు?

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య:- వ్యవసాయం తెలియదనికాదు; మీరు పెద్ద వ్యవసాయం చేస్తున్నారు చిన్నవారి సంగతి మీకు తెలియదని చెప్పటం జరిగింది

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:- రాంగోపాలరెడ్డిగారు పూలదండలు వేయటం గురించి చెప్పారు. ఎక్కడికైనా వెడితే, ఎవరో పూలదండలు ఆప్యాయతతో వేసినపుడు, పూలదండలు వేయనేకూడదు అని వారిని బయటకు వెళ్లగొట్టటం సాధ్యం కాదు. ఎవరైనా వేయవచ్చును. అపోజిషన్ వారు కూడ పూలదండలు వేస్తూనే ఉన్నారు ఏనుగుమోత అంత పూలదండలు వేసినపుడు వారు చెప్పింది వేదవాక్యమని ఇందులో నమోదు చేయటం న్యాయంకాదు. మనం వాస్తవంగా ఎంత వేస్తే బాగుంటుందో ఆలోచించి వేయాలి అంతేగాని ఎక్కడనో భోజనంచేసినారు కనుక భోజనం పెట్టినవారికి పన్ను తగ్గించాలి, నిజామాబాద్ వెడితే పూలదండలు వేశారు కాబట్టి అక్కడ పన్ను తగ్గిస్తే బాగుంటుంది. గవర్నమెంట్‌కు 12 లక్షల రు. నష్టం చేస్తే బాగుంటుంది అని ఆలోచిస్తే, అడుగడుక్కు యీ ఆటంకాలు వస్తూనే ఉంటాయి. ముందుకు జరిగేది కష్టము మహారాష్ట్రలో యావరేజి ఎకరానికి 60 టన్నులు ఉన్నట్లు రాంగోపాలరెడ్డిగారు చెప్పారు మహారాష్ట్రలో 60 టన్నులు యావరేజి ఎక్కడా లేదు, అక్కడ 32 టన్నులు మాత్రమే ఉంది. అక్కడ

అదర్ సోర్సెస్‌లో ఎకరానికి 120 రు. వేస్తున్నారు. ఎస్యూర్డ్ వాటర్ సోర్సెస్‌లో 118 రు. వేస్తున్నారు మద్రాసులో 52 రు. వేస్తున్నారు. మైసూరులో ఎకరానికి 62 రు. లు వేయాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. కాబట్టి ఇతర రాష్ట్రాలలోని పరిస్థితి మనం చూడవలసిఉంది ఆంధ్ర తెలంగాణా ప్రాంతాలలోని రేటు సమన్వయం చేయటానికి మనం ప్రయత్నం చేసినపుడు కొద్దోగొప్పో ఇంక్రిమెంట్ అవుతుంది డెల్టాప్రాంతంలో పందసంవత్సరాల నుండి ఆ అసెస్మెంట్ కట్టినప్పటినుండి. అక్కడ తక్కువ రేట్లు ఉండటంవల్ల అక్కడివారు ఎంతో లాభం, ఫలితం పొందినపుడు ఇప్పుడు దానినిసక్రమంగాచేసి, కొంత హెచ్చుచేస్తే, న్యాయంకాదా అని అడుగుతున్నాను. అంతేగాని 100 పర్సెంట్ ఇంక్రీజ్ అయిందని దానిని ఉపన్యాసానికి పనికివచ్చేలాగా ఉపయోగించుకొంటే అదిన్యాయం కాదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వి విశ్వేశ్వరరావు:—100 పర్సెంట్ కాదు; 150 పర్సెంట్ పెరిగింది.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:-100 పర్సెంట్ పెరగనివ్వండి. 500 పర్సెంట్ పెరగనివ్వండి ఆ రు.12 లే కదా అని మనవిచేస్తున్నాను. ఆ 12 రు.కు వాటర్ రేటు ఒకటిన్నర టైమ్స్ వేస్తే. 12-8-0 కు 6-4-0 కలిపితే 18-12-0 అవుతుంది. దానికి డ్రయిరేట్ కలిపితే దానికి 22-8-0 కంటె హెచ్చుగా పోకూడదు అని నిబంధన కూడ పెట్టారు. ఆవిధంగా చూసినపుడు, ఇతర ప్రాంతాలలో ఏవిధంగా పెడుతున్నారు. అక్కడి ప్రొడక్షన్ ఇక్కడి ప్రొడక్షన్ లెక్క చూసుకొన్నప్పుడు అది ఏ విధంగా అవు తుందన్నది లెక్క చూసుకోవాలి.

[Mr.. Deputy Speaker in the Chair]

దయచేసి ఈ points అన్నీ note చేసుకోండి. లేకుంటే తరువాత మరచిపోతారేమో

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:—పార్లమెంటులో యిటువంటి Bills move చేసినప్పుడు మినిస్టర్‌గారు సమాధానం చెప్పేటప్పుడు on every stage interruptions ఉంటాయి. మనంకూడ follow అవాలి. ఎందుకంటే ప్రజలమీద పన్ను వేయడం గదా! సామాన్యమైన విషయం కాదు. బాధగా ఉంటుంది. అక్కడక్కడ అడుగుతూ ఉంటాము. సమాధానం చెప్పడానికి ప్రభుత్వం ready లో ఉండాలి.

Mr. Deputy Speaker:—When he feels he should not be interrupted, do not interrupt him

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి.— ప్రభుత్వం answer చేయడానికి ready గానే ఉన్నది.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:—మినిస్టర్‌గారు ఉపన్యాసం చెప్పేటప్పుడు దీనికి యింత పడుతుంది. ఇక్కడనుంచి యింత పెరుగుతుంది సెస్సులు యింత పెరుగుతాయి. ఒక tabulated form లో చెపితే ఎవరూలేచి interrupt చేయాల్సిన అవసరమే ఉండదు. వీరు అంత చెప్పారు, వీరు యింత చెప్పారు. అది ఒప్పు ఇది తప్పు అని తప్పు ఏదో ఒప్పు ఏదో confuse చేస్తున్నారు. వారికి పూర్తిగా తెలుసు. వారి దగ్గర లెక్కలు ఉన్నాయి. ఆ లెక్కలు చదవండి. దీనికి యింత

పడుతుంది. దీనికి యింత ఆదాయం వస్తుంది. యింత తక్కువ రాబోతున్నది అని చెపితే అర్థం అవుతుంది మీ సభ్యులుకూడ బాగా అర్థం చేసుకుంటారు. దాని ప్రకారం vote చేయడానికి అయినా వీలు ఉంటుంది విషయం చెప్పకుండా ఊరికే ఉపన్యాసం చెపితే ఏమి అవుతుంది?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి — విషయం చెప్పడంలేదు అని వారు ఎట్లా గ్రహించారు? చెప్పనివ్వకపోతే ఎట్లా చెపుతారు?

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — ఇప్పటికి ఏది ఎంత పెరుగుతుందో చెప్పకపోతిరి ఎంత డబ్బు రాబోతుందో చెప్పకపోతిరి?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి — చెప్పనిస్తేగా? నేను ఇదివరకే మనవి చేశాను. Average 15 rupees per acre—ఆ విధంగా మనం calculate చేసినాము ఆ విధంగా భారం పడుతుంది. రెండు లక్షల ఎకరాలు ఉన్నాయి ఆ రెండు లక్షల ఎకరాలకు ఎకరా ఒకటికి 15 రూపాయలు వచ్చినట్లయితే 30 లక్షలు వస్తుందని నేను ఇదివరకే మనవి చేసినాను ఏ category పై ఎంత పడుతుంది అన్నప్పుడు అదికూడ మనవి చేయమంటే మనవిచేస్తాను ఏ sources క్రింద ఎంత పడుతుంది.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — సెస్సులతో సహా.

Sri N Ramachandra Reddy —We are not dealing with the Cess Act. We are only concerned with the assessment.

శ్రీ వి విశ్వేశ్వరరావు — 15 రూపాయలు అంటే — కృష్ణా జిల్లాలో పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో లక్ష 40 వేల ఎకరాలు ఉన్నదిఅన్నారు. $2\frac{1}{2}$ times పెంచారు $2\frac{1}{2}$ times పెంచితే వారు చెప్పినదాని ప్రకారం 24 రూపాయలు పెరుగుతూఉన్నది. Rs 24 per acre పెరిగింది

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి:— వారి argument అంతవరకే పనికివస్తుంది. కొన్ని two times కూడ చేసినాము 3 లక్షల ఎకరాలలో లక్ష 45 వేల ఎకరాలు second category 5,000 below వస్తుందనికూడ యిదివరకే నేను మనవిచేసినాను. అన్నిటికి $2\frac{1}{2}$ times ఎట్లా calculate చేస్తారు? దానికి two times calculate చేయాలిగదా? తరాలుకూడ ఉన్నాయి. తరాలనుబట్టి ఉంటుంది Maximum 24 ఉన్నట్లయితే అది Additional Assessment Act వచ్చినప్పుడు మనవి చేశాను. ఆ first తరంలో ఏదో కొద్దిగా నామరూపంగా కొన్ని ఎకరాలు ఉన్నాయి. హెచ్చుగా లేవు అని అప్పుడే నేను చెప్పడం జరిగింది అందుకొరకే 24 రూపాయలు ఉన్నచోట $24 \times 2\frac{1}{2}$, 12 రూపాయలు ఉన్నట్లయితే $12 \times 2\frac{1}{2}$ అవుతుంది Simple mathemetics Calculate చేసుకోవచ్చు 12 ఉన్నచోట 30 అవుతుంది. 24 ఉన్నచోట 60 అవుతుంది అంతకంటె ప్రత్యేకంగా చెప్పేది ఏమిలేదు. Other sources లో 12 రూపాయలు ఉన్నట్లయితే ఈ విధంగా $12 \times 2 = 24$ అవుతుంది. 24 ఉంటే $24 \times 2 = 48$ అవుతుంది Newly constructed projects విషయం నేను ఇదివరకే మనవి చేసినాను. ఆంధ్రలో చూసినప్పుడు ఈ 4th column

దానిలో proposed bill లో పెట్టింది దేనికిఅంటే—ఆంధ్రలో రెండు పద్ధతులు ఉన్నాయి. తెలంగాణాలో లేవు. Consolidated wet అని, dry water rate అని వేరే charge చేస్తున్నారు. ఆ anomaly remove చేయడానికిగాను ఆ fourth column లో water rate కు యిన్ని times అని irrigated dry assessment కు యిన్ని times అని ఆ విధంగా పెట్టడం జరిగింది. ఆ విధంగా ఉన్నప్పుడు anomalies చాలవరకు remove చేయడానికి ఉపయోగ పడుతుంది. అయితే average production మాత్రం మన రాష్ట్రంలో 31.. ఆ విధంగా ఉన్నది. Average rate లో మాత్రం ఆంధ్రలో హెచ్చుగా ఉన్నది. అడసాలి లెక్క చూసినట్లయితే దాదాపు 40 టన్నులు మాత్రమే peracre average production ఉన్నది. కృష్ణంరాజ బహద్దూర్‌గారు ఈవేళ కన్పించడం లేదు. వారు ఎక్కడి ఉపన్యాసాలు చేసినారో. ఏమి figures యిచ్చి నారో ఏమిటో; ప్రతి సంవత్సరం పెద్ద తుఫానులు వస్తున్నాయి. సొంతం కొట్టుకు పోతున్నాయి, చెరుకుపైరు అంతా గాలికి లేచిపోతున్నది. తుఫానులు వస్తున్నా యని వారు చెప్పినారు. దానికి కావలసినంత bamboos ఉపయోగిస్తున్నారు. ఎకరం 1 కి 6 వేలు bamboos పెట్టడం జరుగుతోంది. ఆ ఖర్చు అంతా రైతుల మీద పడుతుందని చెప్పినారు. మిగతా విషయాలు మాత్రం ఎక్కడైతే అవసరం ఉన్నదో అదే చెప్పినారు. మిగతా points మరచి పోయినారు. ఇప్పుడు ఎన్ని తుఫానులు వచ్చినాయి, ఎంత నష్టం జరిగింది? తుఫాను ఎప్పుడో వస్తుంది, వచ్చినప్పుడు నష్టం మాత్రం ఆవిధంగా రావడం లేదు. కొద్దో గొప్పో రావచ్చు. బొంగులు ఉపయోగించే పద్ధతికూడ చాలవరకు పోయింది. 6 వేల బొంగులు ఎకరం 1 కి వాడేవారు. ఇప్పుడు crash and twist method వచ్చిన తరువాత 1000 బొంగులే వాడుతున్నారు. ఇప్పుడు ఆకులుతీసి అల్లుతున్నారు. ఆ విధంగా cost కూడ చాలవరకు తగ్గిపోయింది. ఆంధ్ర ప్రాంతంలోనే ఎక్కువగా ఖర్చు అవుతున్నది. తెలంగాణా ప్రాంతంలో లేదు. ప్రతి సంవత్సరం ఏదో తుఫాను వస్తున్నది. కొట్టుకుపోతున్నది. చెరుకుఅంతా పడిపోతున్నది అనే వాదంలో మాత్రం బలంలేదు అని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. గోవిందరావు:—వారి లెక్క ప్రకారం 1000 వెదుళ్ళ ఖరీదు ఎంత?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:—25 రూపాయలు అని వారే చెప్పినారు గదా?

శ్రీ కె. గోవిందరావు:—100 కి 25 రూపాయలు. ఎకరానికి 200 రూపాయలు అవుతున్నది.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:—వాటి వాడకమే చచ్చు అయిపోయిందని నేను మనవి చేస్తున్నాను. బొంగులు హెచ్చు వాడడం లేదు. Crash and twist method ఉపయోగం చేస్తున్నారు. దానిని అల్లుతున్నారు. French cultivation కూడ జరుగుతున్నది. ఇదివరకు French cultivation అమలులో లేదు. French cultivation వచ్చినప్పుడు roots యింకా హెచ్చుగా లోనికి పోవడానికి

అవకాశం ఉంటుంది గనుక చిన్నచిన్న గేల్స్ వచ్చినప్పుడు అవి ఏదో గాలికి లేచి పోతాయి అని కాదు పెద్ద తుఫానులు వచ్చినప్పుడు అక్కడివే కాదు తుఫానులు తెలంగాణా ప్రాంతంలోవస్తే యిక్కడివికూడ కొట్టుకుపోతాయి. కేవలం అదేకాదు. పెద్దపెద్ద తుఫానులు వస్తే మిద్దెలు మేడలు కొట్టుకుపోతాయి మనుష్యులే కొట్టుకుపోతారు. అది వేరే విషయం.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు —తుఫానుకు తెలంగాణా, ఆంధ్ర ఏమిటి?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి —తెలంగాణా ఆంధ్ర ఏమిటంటే-తెలంగాణా rat s adopt చేస్తున్నాము There is no necessity for me to quote often Telengana and Andhra Because we are adopting Telengana rules, I must say the position existing in Telengana and the position existing in the Andhra Otherwise there is no necessity for me to quote Telengana rules, Telengana seasonal conditions and Telengana procedure. బెల్లం విషయం చెప్పినారు. హెచ్చులాభం వచ్చి మరల కొద్దిగా తగ్గిపోయేవరకు మనస్సుకు బాధ కలుగుతుంది 1963-64 లో బాగా లాభం వచ్చింది. టన్నుకు 1000 రూపాయలు అమ్ముకున్న రోజులు ఉన్నాయి. 1963-64 లో 1000 రూపాయలు అమ్ముకున్నాము ఇప్పుడు తగ్గిపోయింది. Cost of cultivation ఆ విధంగానే ఉన్నది వచ్చేలాభం తగ్గిపోయిందని ఏదో ఒక సంవత్సరం తీసుకొని quote చేస్తే మాత్రం న్యాయం కాదు ఒక సంవత్సరం యితర రాష్ట్రాలలో పంటలు పూర్తిగా fail అయినాయి ఆ సంవత్సరం ఈ రాష్ట్రం నుంచి ఆ రాష్ట్రానికి బాగా export అయినప్పుడు ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోతే దానిని control చేయడానికి ప్రయత్నం చేసిన తరువాత ..

శ్రీ ఎం రామగోపాలరెడ్డి —1000 రూపాయలు టన్ను అమ్మిన మాట నిజమేగాని రైతులకు లాభం కాదు. లాభం మధ్య దళారీలకు

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి —పండగనే ఎవరికో అమ్మేసుకుంటాము అంటే ఎట్లా ? రైతులు నిలవపెట్టుకున్నట్లయితే వారికే లాభం వస్తుంది. దానిని అరికట్టడానికి ప్రయత్నం చేయాలి రైతులయొక్క ఆర్థిక స్తోమతు పెంపొందించడానికి ప్రయత్నం చేసి, retaining power రైతుకు ఉన్నప్పుడే తన సరుకు ఏమిటో, ధరలయొక్క fluctuation చూసి అమ్ముకోడానికి వీలు అవుతుంది ఇక్కడ తీసుకోగానే అక్కడ అమ్ముకుంటారు —That exists every where not only for the sugar cane There is no retaining power with the ryot. He will be put to loss and if the ryots purchase that commodity soon after the harvest and if he sells immediately and if the purchaser purchases these commodities and retains with him for a couple of months or so, naturally if there is increase in price, the trader will be benifitted. That exists for all the commodities not only for this sugarcane or this gur

శ్రీ కె గోవిందరావు —అది నిలువచేయడానికి వీలులేదు. పాడు అయిపోయింది.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి —నిన్న మాధవరెడ్డిగారు చక్కని ఉపన్యాసం చేశారు వారు ఈ బిల్లు యొక్క ముఖ్యోద్దేశాలను చెప్పారు. అందుకు వారికి అభినందనలు అర్పిస్తున్నాను. ఇంకొక విషయం— పి. వి. రమణగారికికూడా కొంత కృతజ్ఞత చెప్పవలసి వున్నది. వారు ఒక సూచన చేశారు ఇక్కడ గ్రేప్‌గార్డెన్స్ వున్నాయిగదా. వాటిపై ఎందుకని టాక్సు విధించడం లేదన్నారు. ఈ పరిశ్రమ యింకా చాలా అభివృద్ధికావలసి వున్నది. ఇప్పుడే plantation జరుగుతున్నది అభివృద్ధి అయితే అప్పుడు చూసుకోవచ్చు పెరగకముందే కోసుకోవాలంటే ఎట్లా? కోతకు వచ్చినతరువాత ఆ విషయం ఆలోచిద్దాము. అరటింగా ఆర్గ్యూ చేయడం కూడా న్యాయంకాదని మనవిజేస్తున్నాను. 'పంటలు పోయినప్పుడు ఏం చేస్తారు?' అంటున్నారు. పంటలు పోయినప్పుడు నార్మల్‌గా యిచ్చే రిలీఫ్‌కు సంబంధించి రూల్సు వుండనే వున్నాయి. షుగర్ కేన్‌కు సంబంధించి రెడ్ రాట్ డిసీజ్‌వంటివి యితర రాష్ట్రాలలో వస్తున్నది. మన రాష్ట్రంలో హెచ్చుగా యిటువంటి వ్యాధులు రావడం లేనట్లుగా కనబడుతున్నది. కృష్ణం రాజబహాదుర్‌గారు 200 రూపాయలు కూడా లాభం రావడంలేదు అన్నారు. వారి జిల్లాలోని భూములన్నింటినీ 250 రూపాయలకు కౌలుకు యిప్పిస్తారా? అని నేను అడుగుతున్నాను. లాభం రాకపోతే ఎట్లా వెయ్యి రూపాయలవరకు లీజ్‌కు చేయగలుగుతున్నారు? వారివాళ యిక్కడ ఉంటే బాగుండేది 200 రూపాయలు కూడా లాభం రావడంలేదని వారు దేనినాధారంగా చెబుతున్నారో తెలియదు.

శ్రీ ఎం రామగోపాలరెడ్డి —నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీ వారి వివరాలు తెప్పించి చూడండి కావాలంటే 200 రు. లకు ఆ భూములన్నీ లీజ్‌కు తీసుకోండి.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి —రామగోపాలరెడ్డిగారి ఫారమ్‌లో కూడా అలాగే వుందా? 200 రూపాయలకు నాకు యివ్వమనండి నేను తీసుకుంటాను. వారు యిస్తే నేను సేద్యం చేయించుకోవడానికి సిద్ధంగా వున్నాను. రామగోపాలరెడ్డిగారిని యివ్వమనండి. ఇక్కడనే అగ్రిమెంటు వ్రాసుకుందాము. తీసుకొనడానికి నాకు అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ వి విశ్వేశ్వరరావు·—మంత్రిగారు 'తీసుకుంటాను' అంటున్నారు. దానిలో ధాన్యం ఎంత పండుతుందో లెక్కవేసి చెరకుగాకుండా దీనిని తీసివేసి. మిగిలినదానికి 200 రూపాయలకు తీసుకోమనండి నాకున్న భూమిని యిస్తాను.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి. —అది ఎటువంటి భూమో, ఏమిటో ; రామగోపాల రెడ్డిగారి భూములగూర్చి నాకు తెలుసు కాబట్టి చెప్పాను.

శ్రీ లక్ష్మణస్వామిగారు మాట్లాడుతూ ఇండస్ట్రీస్ మినిస్టర్‌ను, అగ్రికల్చర్ మినిస్టర్‌ను పిలిపిస్తే బాగుండేది అన్నారు.

Sri M. Laxmana Swamy: —On a point of personal explanation, Sir చెరకు వేస్తున్న రైతులు యీనాడు ఎదుర్కొంటున్న యిబ్బందులు వారికి తెలియవు. పన్నులు వేయడమే తప్ప, వారికి కావలసిన సదుపాయాల విషయం చూడడంలేదు.

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి :—నాకు అన్ని విషయాలూ తెలుసు. నేనుకూడా రైతునే నేనూ sugarcane grow చేశాను నాకు బాగా తెలుసు. అందువల్లనే చెబుతున్నాను అన్ని విషయాలూ గమనించిన తరువాతనే, ప్రొడక్షన్, రికవరీ, మార్జిన్ ఆఫ్ ప్రాఫిట్, కాస్ట్ ఆఫ్ కల్టివేషన్, యివన్నీ చూసిన తరువాతనే తెలంగాణాలో వుండే రేట్సు ఆంధ్రకు కూడా adopt చేయడం న్యాయమని చేశాము గాని, ఏదో అకస్మాత్తుగా చేయడం కాదని మనవి జేస్తున్నాము. 'టాక్సేషన్ ఎంక్వయిరీ కమిషన్ రిపోర్టు చూడాలి' అన్నారు గోవిందరావుగారు ఏ రిపోర్టులోనైనా వారు తమకు ఎక్కడెక్కడ అనుకూలంగా వుంటుందో అంతవరకూ తీసుకుంటారు. ఇంకొక భాగం ప్రభుత్వం చూపించినప్పుడు దానిని గమనించరు. అందువలన, వారికి అనుకూలంగా వున్నదని తోచినంతవరకు తీసుకోవడం, తక్కినది అక్కర లేదనడం న్యాయంకాదు టుల్లి బాబుగారు యిప్పుడిక్కడలేరు. Paddy కంటే groundnut లో 700 రూపాయలు లాభం వస్తుందట. షుగర్ కేన్‌తో లాభం లేనేలేదట వారికి రెండు, మూడు ఫ్యాక్టరీస్‌లో షేర్సు వున్నవి. వారిని paddy వెయ్యవద్దని ఎవరన్నారు ? ఎందుకని వేయించరు ? వేరుశనగ విషయం వచ్చినప్పుడు 'paddy లో లాభం వుంటుంది వేరుశనగలో వుండదు' అంటారు. Paddy విషయం వచ్చినప్పుడు వేరుశనగలో లాభం వుంటుంది అంటారు. అలా చెప్పడం న్యాయంకాదు రాజగోపాలనాయుడుగారు చిత్తూరు విషయం చెప్పారు నారాయణరెడ్డిగారుకూడా ఒక point చెప్పారు. దీనిని యింకా పరిశీలనచేయవలసివుంటుందని మనవిజేస్తున్నాను. Double sources, tanks and wells విషయమున్నది ఇదివరకే దానినిగూర్చి నేను చెప్పడం జరిగింది Board standing orders ప్రకారం కొంత రిలీఫ్ ఆ విధంగా యివ్వడానికి అవకాశం వుంది. దీనికి సంబంధించి క్లారిఫికేషన్ యివ్వడానికి అభ్యంతరంలేదు. రాజగోపాలనాయుడుగారు కమిటీని నియమించేవిషయంకూడా చెప్పారు అవసరమైనప్పుడల్లా కమిటీలను వేశాము అడిషనల్ అసెస్‌మెంటుకు సంబంధించి సెలక్టు కమిటీలో పరిశీలించాము. అందువలన ప్రత్యేకంగా యిప్పుడు దీని విషయంలో కమిటీ అవసరంలేదని మనవి జేస్తున్నాను. చాలామంది సభ్యులు దీనిని సెలెక్టు కమిటీకి పంపించాలని, public opinion కు పంపించాలని చెప్పారు ఇప్పుడు దీనికేమీ అవసరంలేదు. Already the position in Telengana is known—all the conditions, the rates, etc everything is before us There is nothing else that will be brought to the notice అందువలన అది అవసరంలేదని మనవిజేస్తున్నాము. గున్నయ్యగారికి కోపంవచ్చినట్లుగా ఉన్నది. ఇందులోకి బ్లాక్‌మార్కెట్‌ని తీసుకు వచ్చారు. ఇంకా అనేక విషయాలు తీసుకువచ్చారు. దానికి దీనికి ఏమీ సంబంధం లేదు. ఎక్కడో కాగితం వుండిపోయింది అన్నారు అదేమిటో, అధికారులు ఎక్కడ వుండిపోయిందో వ్రాసిపంపిస్తే సమాచారం తెప్పించవచ్చునుగాని ఇట్లా allegations చేయడం న్యాయంకాదు ప్రొహిబిషన్ తీసివెయ్యాలి అన్నారు. దీనికి నేను ప్రత్యేకంగా సమాధానంచెప్పడం అనవసరం. అయా పొలిటికల్ పార్టీలకి వివిధరకాలైన views దీనిగురించి వున్నాయి అందువలన వాళ్లు పెట్టాలి, తీసివెయ్యాలి అని అంటే, అది వేరే విషయం అనిమాత్రం చెబుతున్నాను. లక్ష్మణ

స్వామిగారు చెబుతూ రిజిస్టర్డ్ కేసెస్ కొన్ని ప్రాంతాలలో తీసుకోలేదు అన్నారు. తీసుకోకపోతే దానిపై పీనలైజింగ్ ప్రొవిజన్స్ ఉన్నాయి. ప్రాసిక్యూట్ చేయడానికి కూడా అవకాశమున్నది. పనిష్ చెయ్యడానికి అవకాశముంది Good prices గూర్చి యిదివరకే చెప్పాను. దీనిని ఒక సంవత్సరం లెక్కలతో పోల్చిచూడడానికి అవకాశంలేదు. గత కొన్ని సంవత్సరాలలో ఏవిధంగా ఉన్నది, ఇప్పుడు ఏ విధంగా వున్నది అనుకోవాలితప్ప ఒక సంవత్సరం, ఒక సీజనులో పదిరూపాయలో, పాతిక రూపాయలో తేడావున్నంతమాత్రాన పూర్తిగా తగ్గిపోయినదని అనుకోడానికిలేదు. ఒక సంవత్సరం వచ్చిన లాభాలు తీసుకొని దీనిని అడాప్టు చేయాలని చెప్పడం న్యాయం కాదు. గ్రేడెడ్ టాక్సేషను వేయాలన్నారు. 500 ఎకరాలకు పైబడివుండేవి, 500 ఎకరాలకు తక్కువ వుండేవి — ఆ సోర్సెస్‌బట్టి వేరే రేట్స్ పెట్టాము కనుక యిది గ్రేడెడ్ టాక్సేషనే అవుతుంది. పెద్దవారికి లాభం కలుగజేయాలని, చిన్న వారికి నష్టం కలుగజేయాలని ఏమీలేదు కరాచీ కాంగ్రెసు రిజల్యూషను అదీ గోపాలకృష్ణయ్యగారు కోట్ చేయవచ్చు అడిషినల్ అసెస్మెంటు వచ్చినప్పుడుకూడ ఇదే ఆర్గ్యుమెంటు చెప్పడం జరిగింది. ఎన్ని ఎకరాలుంటే అంతే వారడుతుంది. ప్రొప్రయిటర్స్ సంపాదించుకుంటున్నారంటే వారిమీద టాక్సులు వేరే వున్నాయి. సెంట్రల్ డ్యూటీస్, ఇన్‌కంటాక్సు, వెల్త్ టాక్సు — సంపాదించుకునేవారిపై ప్రభుత్వమువేస్తూనేవుంది. అగ్రికల్చరల్ ఇన్‌కంటాక్సు తీసుకురావాలని మళ్ళీ చెప్పడం జరిగింది. అగ్రికల్చరల్ ఇన్‌కంటాక్సు ఇదివరకు హైదరాబాదురాష్ట్రంలో జరిగింది. రైతు సామాన్యంగా రశీదు అడగడానికే స్థోమతలేదు, తెలివితేటలు లేవు అంటారు. అటువంటప్పుడు అగ్రికల్చరల్ ఇన్‌కంటాక్సు లెక్కలు వ్రాయడానికి సమర్థత, స్థోమత, తెలివితేటలు ఎక్కడనుంచి వస్తాయి? వారు ఎన్నో యిక్కట్లకు లోనుకావలసివుంటుంది, ప్రతి సంవత్సరం కోర్టులచుట్టు, వకీళ్ళచుట్టు తిరిగి, అగ్రికల్చరల్ రిటరన్స్ చూచి లాభం ఎంత వుందో చూపెట్టుకోవడంలో ఎన్ని యిబ్బందులుంటాయో నేను ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన అవసరంలేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— హైయ్యర్ రేట్ సర్చార్జి వేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:— అవసరమనుకున్నప్పుడు అదీ వస్తుంది. కమర్షియల్ క్రాప్స్‌పైన టాక్సు తీసేశారు అన్నారుకదా! దానిని తీసి, ఇది ఎందుకు వేస్తారు అని వాదనచేశారు. ఇది యూనిఫార్మిటీ ఆఫ్ రేట్స్‌గాని తెలంగాణాకు, ఆంధ్రకు పోల్చుకున్నప్పుడు వున్న వ్యత్యాసాలను సవరించడానికితప్ప తెలంగాణాలో హెచ్చు చేయడానికి వీలయితే చేయలేదుకదా! అదిమాత్రం మరచిపోయి మాట్లాడుతున్నారు. వాస్తవంగా వేయవలసిందే, న్యాయంవుంది అని రాజమల్లుగారు మున్నగు సభ్యులు చెప్పారు. వాస్తవాన్ని గుర్తించినట్లుందని మనవిచేస్తున్నాను. తెలంగాణా, ఆంధ్రప్రాంతాలలోవున్న రెండింటినీ సమన్వయం చేయడమే యీ బిల్లు ముఖ్యోద్దేశం. దీనివల్ల ఎనామలీస్ తేకుండాపోతాయి, ఇతర రాష్ట్రాలతో పోల్చిచూచుకుంటే మన రాష్ట్రంలోకంటె అక్కడ రేట్స్ ఎక్కువగా వున్నాయి తెలంగాణాలో ఉండే రేట్స్ అడాప్టుచేయడానికి ప్రయత్నించేశామని మనవిచేస్తూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వి విశ్వేశ్వరరావు — అధ్యక్షా, ఈ బిల్లువల్ల ప్రభుత్వానికి ఎన్ని లక్షల రూపాయల ఆదాయం వస్తుందో చెప్పలేదు.

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి — మొన్ననే చెప్పాను. 30 లక్షల 29 వేల 565 రూపాయలు వస్తుంది.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు — అది హవుసుకు సరైన ఇన్‌ఫరమేషను కాదు. మంత్రిగారి లెక్కల ప్రకారమే 45 వేల ఎకరాలు సర్కారు జిల్లాలలో వుందన్నారు. వారి లెక్కల ప్రకారమే ఒకటిన్నర రెట్లు అంటే ఎకరానికి 36 రు లు చొప్పున చూస్తే 30 లక్షలే ఎట్లా అవుతుంది ?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి — లక్ష పన్నెండు వేల ఎకరాలు 758 ఎకరాలు 5 వేల ఎకరాలకంటె తప్పు ఆంధ్రప్రాంతంలో వుంది

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు — వారి లెక్క ప్రకారం లక్ష ఎకరాలు వస్తుంది. ఆ ఒక్క దాంట్లోనే 36 లక్షలు వస్తుంది సెస్సులు మినహాయించారు అందువల్ల వారి లెక్క సరైనది కాదు మదరాసులో 52 రు లు, మైసూరులో 62 రు.లు పెట్టబోతున్నారని చెప్పారు ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో 82 రు ల వరకు పెరుగుతుంది. వెట్ అసెస్మెంట్ డ్రై అసెస్మెంట్లు గురించి విశాఖపట్టణం జిల్లా గురించి స్పష్టంగా చెప్పాను డ్రై ప్లస్ వెట్ అసెస్మెంటు వున్నచోట రేట్సు యిచ్చారు కాటగరైజేషను వచ్చేటప్పటికి డ్రైలో వున్నదానికి ఎక్కువ అవుతోంది, వెట్‌లో వున్నదానికి తక్కువ అవుతోంది ఇది పెద్ద అనామలీ దానికి కూడ సమాధానం చెప్పలేదు. ప్రభుత్వానికి 60 లక్షల రు ల వరకు పెరుగుతుందని నా అంచనా. ఎవరికీ తెలియకుండా, కేవలం అమెండుమెంటు అనే పేరుతో 60–70 లక్షల రూపాయలు పెంచేది తేవడం సరైనది కాదు. స్టేటు అడ్వయిజరీ కమిటీ మీటింగులో మంత్రులంతా వున్నారు; డిపార్టుమెంటు అంతా వుంది. తెలంగాణాలో తగ్గించాలని చెప్పారు, తెలంగాణాలో వుంది కాబట్టి ఆంధ్రలో పెంచామనేది మంత్రిగారి అభిప్రాయం. తెలంగాణాలో ఎక్కువ వుంది, రైతులు భరించలేకుండా వున్నారు తగ్గించాలి అని మేమంతా చెప్పాము. మంత్రిగారు దానిని కూడ తీసుకోవడం లేదు

శ్రీ ఎం రాంగోపాలరెడ్డి :— అధ్యక్షా, మేము ఎంత ఆర్గ్యుమెంటు చేసినా లాభంలేదు మంత్రిగారు నిశ్చయానికి వచ్చినట్లున్నారు. ఇప్పుడు తెలంగాణాలో హెచ్చు వున్నది. ఆంధ్రలో తక్కువ వుందని పెంచుతున్నారంటే రేపు బొంబేలో ఎక్కువ వుంది. ఆంధ్రలో తక్కువ వుందని పెంచరా ?

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— ఒక ఎకరం షుగర్‌కేన్ పండిస్తున్న రైతు పెట్టుబడి ఎంత, ఖర్చు ఎంత అనేది చూచి మిగిలిన దానితో అతని జీవితం గడపడానికి సరిపోతుందా అనేది స్పష్టంగా చెప్పాలి. అతనికి స్థోమత వుందా లేదా అనేది ఎట్లా చూస్తారు ?

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:— ఖర్చులంటే మూకుమ్మడిగా చెప్పడం కాదు. బోదెలు తీయడం, మెన్యూర్స్ వేయడం, కలుపు తీయడం, గడ [illegible]

వీటన్నిటికి ఎంత ఖర్చు? పన్ను ఎంత? ఒకటి రెండు మూడు ఎకరాల వారిని తీసుకొని యీ వివరాలన్నీ యిస్తే వారు చేసేది ధర్మమో కాదో వారికే తెలుస్తుంది అట్లా చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. సీతారామయ్య (మదనపల్లి). — ప్రికేరియస్ సోర్సెస్ రాయలసీమ మొత్తములో చాల వున్నాయి. ఆ చెరువులలో రెండు మూడు నెలలకంటె నీరు ఎక్కువ వుండదు దానిక్రింద చెరుకు వేసినవారు ప్రత్యేకమైన నష్టానికి గురవు తున్నారు. 8 నెలలు వాటరు వుంటే పన్ను వేసినా యోచన చేయవచ్చు. 3—4 నెలలు మాత్రమే నీటి సప్లయి వున్నచోట తగ్గించడానికి యోచన చేయవలసి వుంది. రెండవది, యీ బిల్లువల్ల 30 లక్షలు మాత్రమే వస్తుందంటున్నారు రు. 30 లక్షల కంటె ఎక్కువ వసూలు అయ్యేటట్లయితే బిల్లులోవున్న రేట్సు తగ్గించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి.—Average estimate చెప్పారు. Per acre rate తరాలవారీగా పడుతుంది ఎకరాల ఒక్కంటికి రు 15 లు పడుతుందని అంచనా వేసారు ఎక్కువ వేస్తే ఏమిచేస్తారనే విషయం ఇక్కడ ఉత్పన్నం కాదు విశ్వేశ్వరరావుగారు చెప్పిన దానికి proviso ఉన్నది, దాని ప్రకారం అంతకంటె హెచ్చు పోవడానికి లేదని fix చేయడం జరిగింది. Dr rate ఉంది water rate charge చేస్తుంటే normal దానికంటె హెచ్చుగా పోవడానికి లేదని పెట్టి నాము. అనుమానం లేకుండా చేయడానికే ప్రొవిజన పెట్టడం జరిగింది. Cost of cultivation work out చేసాము. ఈ సందర్భంలో ఎరువుకు ఎంత అయినది, general గా ఎంత అవుతుంది, ఏ ఏ జిల్లాలలో ఎంత ఖర్చు అవుతుంది, ప్రొడక్షన్ రేటు ఏమిటి—ఎకరం ఒక్కంటికి ఆరువందలు అక్కడ రావడానికి వీలుంటుంది. నిజామాబాద్‌లో average న రు. 900 లు అడ్‌సాల్ వస్తుందని వేసాము.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ.—ఎకరానికి చెరుకు పండించడానికి ఎంత ఖర్చు అవుతుంది?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:— విశాఖపట్నంలో 1100 లు ఖర్చు అవుతున్నాయి. 32 టన్నులు పండుతుంది, రు. 1720 లు ఆదాయం వస్తుంది. Net profit రు. 628 లు వస్తుందని లెక్క.

శ్రీ కె గోవిందరావు.—అతను జీవితం గడపాలికదా. బట్టలు, పిల్లల చదువులు ఇందులోనుంచే meet కావాలికదా! రు. 620 లు సరిపోతాయా?

Mr. Deputy Speaker : The question is :

"That the Andhra Pradesh Sugarcane Crop Land Revenue Assessment Bill 1965, be read a first time."

The motion was adopted.

Sri N. Ramachandra Reddy. Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Sugarcane Crop Land Revenue Assessment Bill, 1965, be read a second time."

Mr. Deputy Speaker Motion moved

Sri Tenneti Viswanatham Sir, I beg to move ·

"That the Andhra Pradesh Sugarcane Crop Land Revenue Assessment Bill 1965 be referred to the Select Committee."

Mr. Deputy Speaker · Amendment moved

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం —అధ్యక్షా, First reading stage లో మెంబర్లు చూపించే వాదనలు విని మంత్రిగారు పునరాలోచనకు వస్తారేమో అని నేను అనుకున్నాను ఆయన ఏమీ వచ్చినట్లు కనిపించదు. గట్టిగా నిలదీసి ఎంత ఖర్చు అవుతుంది అంటే ఆయన ఇచ్చిన figures వల్లనే ఎకరానికి రు 400 లు విశాఖ పట్నం ఏరియాలో వస్తుందని తేలినది. నాలుగు ఎకరాలున్నవాడికి రు. 1600 లు వస్తాయి అన్నమాట. రోజుకు అయిదురూపాయలు ఇవ్వనిదే తాపీ మేస్త్రీ కూడా పనిచేయడంలేదు వారి జీవితం, కుటుంబం ఎట్లా నడుస్తుందనే దేమైనా ఆలోచిస్తున్నారా మంత్రులు ? లేక మీ ఇష్టం వచ్చినట్లు వేయడమేనా ? మార్జన్ ఎక్కువ ఉంటుందంటే ఎవరికి ఉంటుంది ? 500 ఎకరాలున్న వాడికి మార్జిన్ ఉంటుంది, మూడెకరాలు, నాలుగు ఎకరాలు ఉన్నవాడికి ఏమి మార్జిన్ ఉంటుందని మీరందరు వాదిస్తున్నారండి. అటువంటి వారికి exemption ఇవ్వాలని మేము అంటే ప్లానింగ్ కమిషన్‌వారు ఎప్పుడో gradation వద్ద అన్నారని తక్కువ వారికి exemption వద్దని అనవసరమని అన్నారని language అర్థాన్ని కూడా పాడుచేస్తూ discrimination అనేవాదం బైటపెట్టి చిన్నవారి పీకనొక్కి వేస్తూంటే దానిని ప్రభుత్వమంటారా, మరేదైనా అంటారా అని నేను అడుగుతున్నాను. చాలా కష్టంగాఉన్నది. ఏమైనా ఆలోచిస్తారేమో అని మొదటి రీడింగ్‌లో నేను ఎక్కడా participate చేయలేదు వారు ఏ విధంగా బ్రతకాలని అంటారు ? మాకు వేరే అంకెలు అక్కరలేదు. మీరే ఒప్పుకున్నారు ఒక్కరోజుకు మొగుడు, పెళ్లాం, పిల్లలకు ఎంత అవుతుంది చెప్పండి, ఎద్దులకు తిండికి ఎంత అవుతుంది చెప్పండి, బట్టలకు ఏమి అవుతుంది చెప్పండి. ఏమైనా ఆలోచన ఉండాలా ? ఇదేనా మీ ప్లాన్ ! మూడు ప్లానులు పూర్తి చేసుకుని నాలుగవ ప్లానులోనికి ప్రవేశించే సమయంలో అందరి జీవిత standards హెచ్చు చేస్తామని మాట్లాడుతూ మీరు ఆలోచించే ఆలోచన ఇదా? ఇదివరకు తక్కువ ఇస్తున్నారంటారా ! ఏమి తక్కువ ఇస్తున్నారు ? మీరు cultivate చేసారా? గోదావరి డెల్టావారు తక్కువ ఇచ్చారా ? ఈ tax దేనిమీద— sugarcane మీదనా, land మీదనా, లేక water rate అనుకోవాలా—మీ మనస్సులోనైనా మీకు clear గా ఉన్నదా? Land revenue మొన్ననేకదా హెచ్చు చేసారు. Land revenue saturation point కు వచ్చిందని ఇంక హెచ్చు చేయము అని చెప్పి ప్రజలను నమ్మించి సత్యాగ్రహం చేస్తూంటే మెంబర్లను మీవైపు త్రిప్పుకుని తిరిగి వేయదలచుకోలేదని చెప్పి ఇది ఎట్లా వేస్తున్నారు ? మీ మాటలకు ఏమైనా విలువ ఉండాలా? ప్రభుత్వం మాటలు ఏమైనా ఎవరైనా నమ్మాలా ? Land revenue ఉదంతమే తీసుకుంటే రెండువందల సంవత్సరాల క్రిందట రైత్వారీ assessment introduce చేస్తున్నప్పుడు పాత రికార్డులలో ప్రత్యేకంగా వ్రాసారు పూర్వకాలంలో జమీందారీ పద్ధతులలో సంస్థానాధీశుల పద్ధతులలో crop వారీగా tax ఉండేది.

ప్రజలకు బాధగా ఉన్నది కాబట్టి land revenue అనేది నిర్దిష్టంగా ఎకరానికి ఇంత అని వేస్తే వారు సౌఖ్యంగా ఉంటారు భూమిపై ఏ crop వేసుకున్నా దానివల్ల వచ్చే లాభం రైతు పొందాలని అందులో ప్రత్యేకంగా వ్రాసారు వారు ఏ crop వేసుకున్నా ఎంతలాభం తెచ్చుకుంటే మాకు అంత సంతోషం అన్నారు. మనదేశంలో కొంతమంది గొప్పవారు, కొంతమంది బీదవారు ఉన్నారు. కొంతమందికి ఇతరమైన రాబడి ఉంటుంది భూమి తక్కువగా ఉన్నవారికి భూమి దున్నడంవల్ల నువ్వులో tobacco నో sugarcane నో వేసుకోవడంవల్ల హెచ్చుగాలాభం వస్తే వారిని పొందనివ్వండి; రైతాంగం పటిష్ఠం కానివ్వండి, రైతుస్థోమతు దేశస్థోమతు పెరుగుతుంది అని రెండు మూడువందల సంవత్సరాలక్రితం వ్రాసిన రికార్డులలో ఉన్నదానిని మరచిపోయి ఎక్కడ ఏ రోజున అవా తేడావస్తే అందులో మూడు కాసులు ఇవ్వవలసిందని ప్రభుత్వం బయలు దేరితే బీదవారియొక్క, సామాన్య జనులయొక్క, రైతులయొక్క పటిష్ఠతమీరు ఎట్లా హెచ్చిస్తారని అడుగుతున్నాను. కొంచెం ఆలోచించాలి. బాగా హెచ్చు అయిన భూస్వాములు ఉండి వారికి మిగిలే మొత్తం హెచ్చు అయితే, 20 వేలో 30 వేలో వస్తే పన్నువేసినా సర్ ఛార్జి వేసినా బాగుంటుంది, మూడెకరాలు, నాలుగెకరాలవారికి తగ్గించాలని ప్రతిపక్షంలోని అన్ని పక్షాలవారు చెబుతూంటే తగ్గించ డానికి వీలులేదంటూ ఒక పాయింటుకు logical గా మరొక పాయింటు చెబుతూంటే సమగ్రమైన దృష్టిపోతున్నది, ఏ thread కు ఆ thread చూస్తున్నాము తప్ప అంతా కలిస్తేనే దారం అవుతుందనేది మరచిపోయి, ప్లానింగ్ idea మరచిపోయి, అంతా దిగదీసిపోతుంటే బ్రతకడానికే కష్టం అవుతున్నది, రాబడి లేకపోతే ఎట్లా అంటారు? ఎవరినుంచి తెస్తారు? రేపురక్తపుబొంతు పెట్టితీస్తారా అని అడుగుతున్నాను. మీరు చెప్పండి— నాలుగు, అయిదెకరాలున్న రైతుకు రోజుకు ఎంత ఖర్చు అవుతుంది? గవర్నమెంటు పన్నులుపోను బ్రతకడానికి మీరు ఏమి మిగులుస్తున్నారు, ఇంకా హెచ్చు ఉంటే తీసుకోండి, సేవింగ్సుబ్యాంకుకూడా అక్కరలేకుండా నూటికి 70 మంది రైతులయొక్క డబ్బు గవర్నమెంటు చేతులలో పెడతాము. జీవితావసరాలకు ఏమైనా మిగిలితే; మీరు చెప్పిన లెక్కల ప్రకారమే ఏమిమిగులదు అని తెలిసి, మీరు చెప్పిన లెక్కల ప్రకారమే నాలుగు ఎకరాలవారికి రూ. 1600లు వస్తే రోజుకు రూ. 3 లు అయితే కుటుంబానికి ఎంత సరిపోతుంది? పన్ను చెల్లించడానికి ఒకప్పుడు ఆలస్యమయితే పెనాల్టీలు రద్దుచేయాలని తాలూకా కచేరీ ఉన్న గ్రామానికి పోతే రూపాయి పావలా పెడితేనే కాని ఒక పూట భోజనం పెట్టడు, రెండు పూటలుండ వలసివస్తే, రెండు మూడు మారులు ఆ విధంగా వెళ్లవలసివస్తే మూడు రోజులరాబడి పోతుంటే, ఏ విధంగా బ్రతుకుతారు? ఏ పాయింటుకు ఆ పాయింటు వాదించకుండా మంత్రిగారు కొంతవరకు హృదయవైశాల్యం చూపించకపోతే రైతులు చాలా బాధపడి పోతారు, రైతులు బాధపడితే దేశంలో సౌష్ఠవం ఎక్కడిది? నవంబరు ఒకటిన పంచాయితీరాజ్ అని పెద్ద ఊరేగింపులు చేయవచ్చును, పదిమంది సంతోషించేవారుంటే 90మంది దుఃఖపడే వారుంటారని వారు గ్రహించాలి, చాలా కష్టంగా ఉన్నది. Land revenue increase చేయము అని మొన్ననే మాట ఇచ్చారు. మహారాష్ట్రలో రూ. 160 లు ఉంది అంటారు, అక్కడ recovery ఎంత? ఇచ్చేవాడికి ఎంతడబ్బు వస్తున్నది? Recovery basis చూసి డబ్బు నాలుగెకరాలవాడికి ఎంత ఉంటుంది?

అణా, బేడ అయితే ఏమో అనుకోవచ్చును Guaranteed price ఇస్తే మాత్రం మిగులుతుంది ? Bureau of Economics and Statistics వారు cost of living లెక్కలు ఇచ్చారు కదా, ఆ ప్రకారమే కుటుంబానికి సంవత్సరానికి ఎంతకావాలో చెప్పండి. వారు ఎప్పుడూ తాటియాకు పాకలోనే ఉండాలా ? చినిగిపోయిన గుడ్డలనే వేసుకోవాలా ? వారి ఇండ్లకుకూడా సిమెంటు పనికిరాదు, గొప్పవానికే అన్నారు. concrete roofs వారికే ఇస్తాము అన్నారు; flooring కు పల్లెటూళ్లలో ఇండ్లుగట్టి చేసుకోడానికి ఇవ్వము అన్నారు. పాలసీఎటు పెడుతున్నదో చూడండి. వస్తోంది కాబట్టి లాక్కుంటామంటే వారు బ్రతకాలా ? వారికి ఎక్కువ రావడానికే land revenue system ఏర్పాటైనదని మనవిచేస్తున్నాను, కొంత భాగం administrative expenditure క్రింద తీసుకోవచ్చు. water cess తగ్గించారా ? గోదావరి డెల్టా అవి మూడు నాలుగు మాట్లు అన్నారు నాకు వినడానికే చాలా కష్టంగా ఉంది గోదావరి డెల్టాలో అంతా బాగా ఉన్నారంటే గోదావరి డెల్టాకి రండి ఎంత మంది బాగా ఉన్నవారు ఉన్నారు, ఎంతమంది బాగాలేనివారు ఉన్నారు. చూపిస్తాను. బాగా ఉన్న వారి మీద పన్నులు వేయండి అంటే ఆ విధానమే అవలంబించరు బాగాలేని వారిమీద నొక్కుతూ ఉంటారు వారంతాబాగా ఉన్నారు అందుచేత వేస్తాం అంటారు, అది ఏమీ న్యాయంగాలేదు. వాటర్ రేటు గోదావరికే ఎంత వసూలు చేస్తున్నారు. వాటరు రేటుకి basis ఏమిటి? Rationale ఏమిటి? వాటరు రేటు యివ్వడం కోసం ఎంత ఖర్చు అవుతుందో ఆ ఖర్చును యిన్ని లక్షల ఎకరాల మీద divide చేసి వేయవలసినది అంటే 11 లక్షలు గోదావరి చూసుకుంటే కృష్ణా చూసుకుంటే సంవత్సరానికి 40 లక్షలు ఖర్చు పెడుతున్నారు. అక్కడా యిక్కడా కలిపి 23 లక్షల ఎకరాలున్నాయి 80 లక్షల రూపాయలను 23 లక్షలకు పంచి పెడితే వాటరు రేటు ఎంత కావాలి? మీరు వసూలు చేస్తున్న వాటరు రేటు ఎంత? అయిదెంతలు వాటిగింతలు వసూలు చేస్తున్నారు. అప్పుడు హెచ్చైన వాటరు లిఫ్టింగు స్కీము ఖరీదు హెచ్చైనది social justice అంటారు. Land Revenue హెచ్చు చేశారు. వాటరు సెస్సు హెచ్చుచేశారు క్రాప్‌వారి టాక్సు వేశారంటే క్రాప్‌వారి కాదంటారు. దీని మనస్సులో clear గాఉందా? ఇలా క్రాప్ క్రాప్‌కి వేస్తే జింజిర్ ఆయిల్‌ఖరీదు హెచ్చవుతుంది, చిల్లీస్ ఖరీదు హెచ్చవు తుంది, ఉల్లిపాయల ఖరీదు హెచ్చవు తుంది మళ్లా tax వేస్తూంటారా' పూర్వం 300 సంవత్సరాల క్రితం దానివల్ల రైతులు అణగిపోయారు. ఏ సిస్టమును బ్రిటిషు గవర్నమెంటు రద్దు చేశాలో దానిని తిరిగి తీసుకొని రావడానికి సిద్ధముగా ఉన్నారా? దాని impact బాగా ఆలోచించారా? ఈ రోజున అనుకున్న మాట చెల్లుతున్నదని మాటకు మాట జవాబు చెప్పేశాము democratic procedure, legislative procedures ను satisfy చేయడానికి జవాబు చెప్పామనే సంతృప్తితో ఉండవద్దు. మీరు సుహృద్భావముగల వారు మిమ్మల్ని బాగా తెలుసును అని వినయ పూర్వకంగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఒక మారు మాలాంటివారికి అవకాశం యివ్వండి చిన్న వారి పీకల మీద కాలువేశారు దిగువ నుంచి మొర్రా మంటున్నారు. కొంచెం ఆలోచించి కాలు తీసి సర్దుబాటు చేయండి. Taxation stucture కి rationale చూపించండి. అన్ని impacts వాడి మీదనేనా. Excise duty వాడి మీదనే, sales tax

వాడిమీదనే, land revenue వాడి మీదనే ఉంటున్నది. crop war tax కూడా వాడి మీదనే వేస్తే ఎట్లా భరించగలడు. దానిని కొంచెం ఆలోచించడానికి సెలెక్టు కమిటీ పంపించడానికి ఒప్పుకోండి. కాస్త ఆలోచిద్దాం. ఇది ఏప్రెలు నుంచి అమలులోకి వస్తుంది కాబట్టి కొంచెం టైము యివ్వండి సాధక బాధకాలు ఆలోచించుటకని ఏ విధముగా rationalize చేయాలి తక్కువ వారికి తగ్గించాలి హెచ్చు వారికి హెచ్చించాలి అని ఆలోచించడానికి టైము యివ్వాలని వినయ పూర్వకంగా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు . — ఇది మేజరు బిల్లు, మంత్రిగారు రిప్లయి చెప్పారు. సెలెక్టు కమిటీకి పంపాలనే motion వచ్చింది. వారి reply లో కొన్ని points clarify కావాలి. మూడెకరాలు నాలుగెకరాల వాళ్లు ఎలా నాశనం అవుతారో విశ్వనాథంగారు చెప్పారు. మంత్రిగారికి నచ్చచెప్పవలసిన బాధ్యత మీ మీద ఉన్నది. If they will not send it to the Select Committee యిక్కడ మేము కూర్చున్నందువల్ల ఉపయోగం ఏమిటో అర్థం కాదు.

Mr. Deputy Speaker :— That is a point which they will have to consider. It is for him to consider.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం :— మంత్రిగారి మనస్సు కరడుగట్టి ఉన్నది. కరిగిద్దామని మా ప్రయత్నం.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ . — ప్రతివారు మాట్లాడడానికి అవకాశం ఎక్కడ ఉంటుంది ?

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ —అందరికీ అవకాశం యివ్వాలి.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు :— నాలుగు ఎకరాలున్న వాడు చిన్న రైతులు చాల మంది ఉన్నారు వారంతా ఈ బిల్లువల్ల దెబ్బతింటారు. దానిని గురించి కొంత మందిని మాట్లాడనీయండి.

Mr. Deputy Speaker :— When one member is on his legs, let not another member rise in his seat.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు. — ఈ బిల్లుకు కాంగ్రెసు పార్టీలోనే చాలమంది వ్యతిరేకులున్నారు. Freedom of voting యివ్వమనండి.

Mr. Deputy Speaker :— Members are divided in their opinions....

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—మా సమాచారం వారి కెందుకు ?

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం :— ఆర్గ్యుమెంటు కోసము కాదు: ఒప్పుకుంటారో లేదో చెబితే, ఒప్పుకోకపోతే ఉండి ప్రయోజనం లేదు. సెలెక్టు కమిటీకి పంపడం ఒప్పుకుంటే చర్చించుకోవచ్చు ఒప్పుకోదలచుకోలేదు అంటే మేము వారికి అడ్డు రామని చెబుతున్నాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— విశ్వనాథముగారు చెప్పింది, ప్రతి పక్షమువారు చెప్పింది విన్నారుకదా. దీనిని సెలెక్టు కమిటీకి పంపడానికి సిద్ధముగా ఉన్నారా ?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి .— క్లుప్తంగా చెప్పమంటారా ? సెలెక్టు కమిటీకి పంపనక్కరలేదని ప్రథమంలో చెప్పాను.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం —ఒప్పుకోండని అడుగుతున్నాము. ఒప్పుకోకపోతే చెప్పండి. పోతాము.

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి — సమాధానం చెప్పి చెబుతాను. సమాధానం అక్కరలేదా? వారు చెప్పిన దానిలో క్రొత్త points ఏమీ కనిపించలేదు

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం — Sir, మీకు ఒక నమస్కారమండి.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు.— కనీసం వారు అడిగినది ఒప్పుకుంటారా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి —సెలెక్టు కమిటీకి ఒప్పుకోవడం లేదు

Mr Deputy Speaker —I shall now put the amendment of Sri Tenneti Viswanatham to vote

Sri K. Govinda Rao —I also gave notice of an amendment, Sir.

Mr Deputy Speaker -I think you would like to have an opportunity. For every member that has moved an amendment to have an opportunity to discuss,—is it possible to allow?

Sri Vanka Satyanarayana :— Yes, Sir, the Member must get an opportunity

Mr. Deputy Speaker —That cannot be allowed.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ — ప్రభుత్వమువారు పన్నులు పెంచములని మాట యిచ్చి తప్పుతున్నారు ఇది అన్యాయం. దీనిని గురించి మాట్లాడే హక్కును కాపాడడానికి సభ్యులకు అవకాశం యివ్వండి.

మిస్టర్ డిప్యూటి స్పీకర్ —మీకు opportunity యిచ్చాము ఈయలేదనికాదు. When we come to the stage of clause-by-clause reading, if you have got anything to tell you can speak then. After having exhaustive discussion, the Treasury Bench says

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు.— అవకాశం యిచ్చారు కొన్ని facts ముందర పెట్టారు Existing circumstances ఏమిటని చెప్పడానికి అవకాశం యివ్వమంటున్నాము

మిస్టర్ డిప్యూటి స్పీకర్:—క్లాజు వచ్చినప్పుడు మాట్లాడవచ్చును

(At this stage Sri Tenneti Vishwanatahm left the House)

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు —విశ్వనాథంగారు walk out చేశారు, out of disgust with this House.

Mr Deputy Speaker —That is his view. It is left to his individual opinion

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు.—ఇనుపముద్దనయినా కరిగించగలుగుతున్నాము కాని ఈ మంత్రిగారి మనస్సును కరిగించలేక పోతున్నాము.

Sri M R. Appa Rao :—He said 'disgust for the House' It is a contempt of the House, Sir

Mr. Deputy Speaker —We differ on various points

Sri Pillalamarri Venkateswarlu.—Disgust for the discussions, but not for the House.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—విశ్వనాథంగారు ఎందుకు వెళ్ళిపోయారో వారికి ఎట్లా తెలుసును? 'Disgust of the House' అనడం it 's not correct.

Mr. Deputy Speaker:—I will put the amendment to vote.

The question is :

"That the Andhra Pradesh Sugarcane Crop Land Revenue Assessment Bill, 1965 be refered to a Select Committee".

The motion was negatived.

Sri K. Govinda Rao:—Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Sugarcane Crop Land Revenue Assessment Bill, 1965, be circulated for eliciting public opinion thereon".

Mr. Deputy Speaker:—Amendment moved.

శ్రీ కె. గోవిందరావు:—ప్రతిపక్ష సభ్యులు చెప్పిన వాదాలను సరిగా అర్థం చేసుకొని తగిన నిర్ణయానికి రావటానికి బదులు మేము చెప్పినదానిని పూర్తిగా వ్యతిరేకిస్తున్నారు. ఆంధ్ర దేశంలో వివిధ ప్రాంతాలలో వుండే పరిస్థితులను అర్థంచేసుకొని వ్యత్యాసాలను గమనించడానికి సెలక్టు కమిటీకి పంపాలని కోరిన దానిని అంగీకరించ లేదు. కనీసం ప్రజాభిప్రాయాలకైనా పంపాలనే ఉద్దేశంతో ఈ amendment ను propose చేస్తున్నాను. మంత్రిగారు చెప్పింది శ్రద్ధగా విన్నాము. మేము అంతా చెప్పింది వారు జాగ్రత్తగా విని వుంటారనుకొంటున్నాము. మేము రైజ్ చేసిన సమస్యలలో ఒక్కదానికి సరైన సమాధానం చెప్పకుండా దాటవేశారు. మేము ప్రతిదీ point out చేస్తూ చెప్పాము. వాటికి వారు సమాధానం చెప్పకపోవటం విచారకరం. ఇది ఒక్క వ్యక్తికో, ఇద్దరు వ్యక్తులకో సంబంధించిన విషయం కాదు. 3 లక్షల ఎకరాలను సేద్యం చేస్తున్న రైతుల సమస్య ఇది. సన్నకారు రైతుల అప్పులు, బాకీలు ఆర్థిక పరిస్థితులు చూడాలి. ఎకరానికి ఎంత ఖర్చు అవుతున్నదో, ఎంత ఆదాయం వస్తున్నదో చూడకుండా ఈ పన్ను వేయటంవల్ల unscientific గా వుందని చెబుతున్నాను. ఈ చట్టం ప్రకారం సెస్సులతోసహా మెట్ట భూములకు ఎకరానికి 53 రూపాయలు పడుతుంది. సెస్ సంబంధం లేదని మంత్రిగారు అంటారు. తెలిసీ తెలియని వారికి చెప్పాలి. శిస్తు ఎప్పుడు పెరుగుతుందో సెస్ అప్పుడే పెరుగుతుంది. Total tax ఆలోచించాలి. మా ప్రాంతంలో పల్లపు భూమికి ఎకరానికి 52 రూపాయలు అవుతుంది. రూపాయి 1.00 ఎక్కువైనా not exceeding wet rate అనటంవల్ల మెట్టకు పల్లానికి ఒకే rate పడబోతున్నది. మంత్రిగారు రైతులుపెట్టే ఖర్చులుపోనూ అతని ఆదాయం తన బిడ్డల చదువుకు, మందులకు, శిస్తులకు సరిపోతున్నదో లేదో చూసి ఇది విధిస్తే బాగుండేది. విశాఖపట్టణం జిల్లాలో ఎకరానికి 1,100 రూపాయలు ఖర్చు అవుతుంటే 1,600.00 ఆదాయంవస్తున్నది. ఆ 500 రూపాయలలో శిస్తుకట్టి పిల్లల చదువులకు, మందులకు, కుటుంబ పోషణకు సంవత్సరంఅంతా ఎలా సరిపోతుందో ఆలోచించవలసిందని మంత్రిగారిని కోరితే వారు ఏమీ సమాధానం చెప్పటంలేదు. మేము బెల్లం విషయం అడిగితే వారు ఇంకోటి చెబుతున్నారు. బెల్లానికి సరసమైన ధర వున్నదాఅని అడిగాము. ఒకరోజు పెరగవచ్చు, ఒకరోజు తగ్గవచ్చు అంటున్నారు. ఈ మధ్య కొద్దిపెరిగినా పూర్వం మణుగుకు 146

అజాలు అమ్మింది ఈరోజు 3, 4 రూపాయలువున్నా ఆనాడు 0-14-0లకు అమ్ము కొన్నవారు కూలిపనికి పోవటంతప్ప రైతుగా వుండలేకపోతున్నారు. అటువంటప్పుడు ఎందుకు నిల్వచేసుకోకూడదని మంత్రిగారు అంటారు. రాంచంద్రారెడ్డిగారివంటి పెద్ద రైతు అయితే గోడౌన్సు కట్టుకొంటారు. సామాన్య రైతాంగం ఇండ్లలో పెట్టుకోటానికి వీలులేదు మా ప్రాంతంలో రెండు రోజులకు మించివుంటే నీరు కారిపోతుంది. రైతాంగానికి బెల్లం నిల్వచేసుకోటానికి సౌకర్యాలు లేవు. అందువల్ల ఆనాడు వున్న rate కు అమ్ముకోక తప్పదు రాయలసీమ ప్రాంతంలో అయితే అసలు పండించటమే కష్టం. చెఱువులలో నీరు వుంటుందనే నమ్మకంలేదు అవన్నీ దృష్టిలో పెట్టకో కుండా ఇది వేయటంవల్ల unscientific గా వుందని మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ కె రాజమల్లు —అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు ఇదివరకు మాట్లాడారు మరల తిరిగి మాట్లాడుతున్నారు.

Sri M. V. Subba Rayu —Point of submission Sir, మనం బిజినెస్ ఎడ్వైజరి కమిటీలో కూర్చుని ఏరోజు ఏవి తీసుకోవాలో ఎజెండా ఏర్పాటు చేసుకొన్నాము ప్రతి ఎమెండ్‌మెంట్‌మీదా జనరల్ డిస్కషన్ మాదిరిగా మాట్లాడుతూ వుంటే అనుకొన్న ప్రకారం కార్యక్రమం పూర్తికాదు కనుక amendments ను voting కు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను

Mr. Deputy Speaker—Try to conclude it early.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు —చీఫ్‌విప్ చెప్పింది రైటు కాదు బిజినెస్ ఎడ్వైజరీ కమిటీలో ప్రైయారిటీ ఫిక్సు చేసుకొన్నాము కాని పూర్తిచేస్తామనే నిర్ణయానికి రాలేదు

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ —ఒకసారి మాట్లాడిన విషయాలే మళ్ళీ మాట్లాడటం ఎందుకు ?

Sri K Govinda Rao —It is a very important Bill.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు —చీఫ్‌విప్‌గారు చెప్పింది highly objectionable. మేము కొత్త points చెబుతున్నాము మినిష్టర్‌గారు దేనికీ ఒప్పుకోకపోతే ఏమిచేయాలి ?

శ్రీ కె. గోవిందరావు —ప్రజాభిప్రాయయానికి ఎందుకు పంపించాలో చెప్పాలా వద్దంటారా ? మంత్రిగారు చెప్పినటువంటి కొత్త points కు సమాధానము చెబుతాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—మనము ఒకటి ఆలోచించాలి. Business Advisory Committee లో అన్నింటిని, convenience కొరకు ఆలోచించాముగాని. మీరు ఆరోజు ఒప్పుకున్నారు కాబట్టి bill pass చేయమంటే ... .

Mr. Deputy Speaker — Does the hon. Member say that for every amendment there should be an half-an-hour discussion ?

Sri Vavilala Gopala Krishnayya:—If it is essential, we must have.

Mr. Deputy Speaker:—I do not agree.

శ్రీ డి సీతారామయ్య:—ఇది చాలా ముఖ్యమైనటువంటి బిల్లు-ఎక్కువ భారము రైతులపైన పడుతుంది. అందువల్ల సావధానంగా clause పై clause amendments ను క్షుణ్ణంగా చర్చించిన తరువాత బిల్లు pass చేసుకోవాలి - ఆత్రంగా చేసుకోవాలి. మీకు నేను time యివ్వను. అతనికి యివ్వను అనే యీ ధోరణి సరైనది కాదని మనవిచేస్తున్నాను-

Mr. Deputy Speaker: — That is alright. I know my own business.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య - చీఫ్ విప్‌గారు time యివ్వడానికి వీలు లేదంటే అనడానికి వీలు లేదన్నారు. మిమ్ములను ఎట్లా అంటాము ?

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:—త్వరగా అయిపోవడానికి మార్గము వుంది. మంత్రిగారు లేచి Joint Select Committee కి proposal పెడితే సరిపోతుంది.

Mr. Deputy Speaker.—Alright-Now hon. Member Sri, Govinda-Rao may continue

శ్రీ కె గోవిందరావు:—అధ్యక్షా. మేము చేసిన వాదనలకు సరైన సమాధానము రాకపోవడమువల్ల వారికి అర్థము అయ్యేట్లు, House కు స్పష్టంగా అర్థము అయ్యేట్లు చెప్పడానికి ప్రయత్నిస్తాను. మాటవరుసకు వారు ఏమన్నారంటే Delta ప్రాంతానికి ఎక్కువ పడుతుందిగాని వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు, శ్రీకాకుళము, విశాఖ, వీటకి ఎక్కువ పడదు అన్నారు ఇది కొంచము సత్యదూరమని మనవిచేస్తున్నాను- ఈ రోజున శ్రీకాకుళం జిల్లాలో నాగావళి ప్రాజెక్టు క్రింద రు. 31/-ల Land Revenue వుంది. Compounded Double Crop wet land rate - ఈ బిల్లు మూలకంగా యీ రోజు సబ్బులతో సహా రు. 102/-ల వరకుకూడా పెరిగిపోతున్న దనే విషయాన్ని తమరు గమనించాలని కోరుతున్నాను నిన్న ఒక రైతు వస్తే అడిగాను. ఈ బిల్లువల్ల రు 100/-ల శిస్తు అవుతుందని చెబితే, ఆయన చెరుకు పంట వేయడము అనవసరము, సాధ్యము కాదని చెప్పాడు. కాబట్టి మనము దీనివల్ల వచ్చే ఫలితము ఏమిటో, వివిధ ప్రాంతాల పరిస్థితులను జాగ్రత్తగా ఆలోచించకుండా చేయడము తప్పు అని చెబుతున్నాను ఇతర రాష్ట్రాలలో ఎక్కువ వుంది కదా మనము ఎందుకు వేయకూడదని మంత్రిగారు అన్నారు. తెలంగాణాలో ఎక్కువ వుంది ఎందుకు వేయకూడదన్నారు. ఇది scientific approach ఏనా అని అడుగు తున్నాను. ఇతర రాష్ట్రాలలో వున్నటువంటి total incidence of taxation ఎంత వుందో మాకు figures యిచ్చి అప్పుడు మీరు చెబితే అర్థము అవుతుంది. తెలంగాణాలో పూర్వము ఎక్కువ ఉంది కాబట్టి యిక్కడ వేయాలని బదులు తెలంగాణాలో తగ్గించండి. మేము తగ్గించమని అమెండుమెంటుకూడా పెట్టాము. అది ఏ విధంగా scientific approach అవుతుంది. అది చాలా పొరపాటు. ఇక్కడి పరిస్థితులను, ఆదాయమును లెక్కలోకి తీసుకోకుండా యీ బిల్లును యీ విధంగా aribitrary గా చేసేబదులు public opinion కు పంపించాలని మరొకసారి కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు:—అధ్యక్షా, మంత్రిగారు లెక్కలుచెబుతూ రు. 1100/-లపైన ఖర్చుఅవుతుంది, రు 1600/-ల ఆదాయమువస్తుందని చెప్పారు. చెరుకుకాకుండా యితరపంటలు పండించుకొంటే అతనికి ఎంతఆదాయం

వస్తుంది? ఆలెక్కకూడా తీసుకుంటే రూ. 1100/-లు అవుతుందా? ఇవన్నీపోతే ఎంతఆదాయమువస్తుందో ఆలోచించమని కోరుతున్నాను తెలంగాణాలో వుంది; కాబట్టి ఆంధ్రకు extend చేస్తున్నామని అంటున్నారు. ఆంధ్రలో వున్నదానిని తెలంగాణాకు extend చేసి తగ్గించండని మాకోరిక. అప్పుడు అంతా సమానము అవుతుంది దీనివల్ల గవర్నమెంటుకు 10, 15 లక్షలకంటే ఎక్కువనష్టమురాదు, కాని యీబిల్లుద్వారా 75 లక్షల రూపాయలు తెచ్చుకొంటున్నారు. ఈవిధంగా మీరు ఆలోచించాలని, కనీసము ప్రజలనుండి తెలుసుకునేఅవకాశము యివ్వమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి — రాజమల్లుగారు చెప్పినట్లు గోవిందరావుగారు తమభాషణలో కొత్త points ఏవీచెప్పలేదు. Irrational unscientific అవడము తప్ప ప్రత్యేకంగా చెప్పింది ఏమిలేదు శ్రీకాకుళముజిల్లాలో నాలుగువేల ఎకరాల పైచిలుకు first category లోకి వస్తుంది. 17 వేల ఎకరాలు second category లోకి వస్తాయి. ఆ category లోకి వచ్చేదానిపైన ఆ incidence రెండవ category లో వచ్చేదానిలో రెండవ category incidence పడుతాయి. "As per the Board Standing Orders, the assessment has to be fixed—I am reading from the Board Standing Orders so as not to exceed half the net produce after deducting the expenses of cultivation" అనివుంది. Principles వున్నాయి. ఎక్కడెక్కడ ఏమిఅవసరముంటే వారు అవి quote చేసుకొంటున్నారు. కాని యివన్ని దృష్టిలోపెట్టుకుంటే నేను యిదివరకు మనవిచేసినట్లు ఎంత profit వస్తుంది? Cost of cultivation విశాఖజిల్లాలో Sugar-cane కు ఎకరానికి రు 628/-లు వస్తుందని యిదివరకే చెప్పడముజరిగింది. రెండుమూడు ఎకరాలున్న చిన్నచిన్న families ఖర్చులు ఎట్లా భరించగలుగుతారన్నప్పుడు paddy cultivate చేస్తున్న రెండుఎకరాలవారు జీవితము ఎట్లాగడుపుతున్నారనేది చూస్తే, యీ Sugar-cane crop cultivate చేసినవారికే హెచ్చుగావస్తుంది.

శ్రీ కె. గోవిందరావు:—వారికి ఖర్చులతక్కువ.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి.—ఖర్చులనుబట్టే income వస్తుంది. పెట్టుబడి ఎక్కువపెడితే income హెచ్చుగావస్తుంది. మరి అసలులేనివాడు ఎట్లా బ్రతుకుతున్నాడంటే దానికి సమాధానము ఏమిటి? వాస్తవికపరిస్థితులను, production recovery, వీటన్నిటిని దృష్టిలోపెట్టుకొనే తెలంగాణా rates ను adopt చేయాలని నిర్ణయంతీసుకోవడం జరిగింది.

Mr. Deputy Speaker :— The question is :

"That the Andhra Pradesh Sugarcane Crop Land Revenue (Assessment) Bill be circulated for eliciting public opinion threon".

The motion was declared negatived.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya .— I demand a division Sir.

The House then divided thus.

Ayes.	*Noes*	*Neutrals.*
24	71	Nil.

The motion was negatived.

Mr. Deputy Speaker :— The question is:

"That the Andhra Pradesh Sugarcane Crop Land Revenue Assessment Bill, 1965, be read a second time."

The motion was adopted.

Clause 2.

Mr. Deputy Speaker :— The question is:

That Clause 2 do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 2 was added to the Bill.

CLAUSE 3.

Mr Deputy Speaker :— There are 22 amendments to Clause 3.

Sri K Govinda Rao :—I beg to move:

In the proviso to sub-clause (2) of clause 3 for the words "shall in no case exceed . . . of the Table" substitute the words "single crop assessment leviable under Andhra Pradesh Land Revenue (Additional Assessment) and Cess Revision Act, 1962.

Mr. Deputy Speaker :—Amendment moved.

Sri V. Visweswara Rao :—I beg to move:

Delete sub-clause (3) of clause 3.

Mr. Deputy Speaker :—Amendment moved.

Sri M. Lakshmanaswamy :—I beg to move:

For the Table in clause 3 substitute the following:—

	(1)	(2)	(3)	(4)
I.	5,000 acres and above.	(1) Eksali variety.	1½ times	1½ times the assessment for dry land and 2 times the water rate.
		(2) Adsali variety	2 times	2 times the assessment for dry land, and 2½ times water rate.
II	Below 5,000 acres.	(1) Eksali variety	Same assessment.	Same as the assessment for dry land and 1½ times the water rate.
		(2) Adsali variety	1½ times	1½ times for dry land and 2 times water rate.

Mr. Deputy Speaker :—Amendment moved.

Sri P. Subbaiah :—I beg to move:

In column (3) of the Table for the figure "2½" substitute the figure "1½".

Mr. Deputy Speaker :—Amendment moved.

Sri D. Seetharamaiah.—I beg to move:

In column (3) of the Table for the figure "2½" substitute the figure "2."

In column (4) of the Table for the figure and words "3½ times the water rate" substitute the words "two times the water rate."

Mr. Deputy Speaker :—Amendments moved.

Sri P Subbaiah :—I beg to move.

In column (4) for item I (1) substitute the following—

"two times the assessment for dry land and two times the water rate."

Mr. Deputy Speaker.—Amendment moved:

Sri P Subbaiah —I beg to move:

In column (3) of the Table for the figure "3½" substitute the figure "2"

In column (4) for item I (2) substitute the following:—

"2 times the assessment for dry land and 3 times the water rate."

Mr. Deputy Speaker :—Amendments moved.

Sri D Seetharamaiah :—I beg to move:

"In column (3) of the Table for the figure "3½" substitute the figure "3."

In column (3) of the Table for the figure "2" substitute the figure "1½."

Mr. Deputy Speaker.—Amendments moved.

Sri P Subbaiah :—I beg to move:

In column (4) for the words "two times the assessment" substitute the figure and words "1½ times" the assessment."

Mr. Deputy Speaker :—Amendment moved.

Sri D. Seetharamaiah :— I beg to move :

In column (1) for the words and figure "below 5,000 acres substitute the words and figure "below 5,000 acres of non-precarious' source."

For column (4) of item II (1) substitute the following :

"1½ times the assessment for dry land and 1¼ times the water rate."

Mr Deputy Speaker :—Amendments moved.

Sri P. Subbaiah : -I beg to move :

In the column (3) of the Table for the figure "8" substitut the figure "2."

for column (4) of item II (2) substitute the following :

"2 times the assessment for dry land and 2 times the water rate."

Mr Deputy Speaker :—Amendments moved.

Sri D Seetharamaiah : -I beg to move :

Add the following as category III in the table :

	(1)	(2)	(3)	(4)
"III.	Below 5,000 acresof precarious sources.	(1) Eksali variety of sugarcane crop ordinarily remaining in the land for 12 months.	Same as the assessment for wet land.	Same as the assessment for dry land and one water rate.
		(2) Adsali variety of sugarcane crop ordinarily remaining in the land for not less than sixteen months.	1½ times the assessment for wet land.	1¼ times the assessment for dry land and 1¼ times the water rate.

Mr. Deputy Sheaker :—Amendment moved.

Sri K. Govinda Rao .—I beg to move :

Add the following proviso at the end of the explanation in clause 8 :—

"Provided that these rates specified in the Table shall not apply to holdings raising sugarcane crop of 8 acres and less in extent of wet land and 5 acres and less of dry land. The rates of assessment leviable under the Andhra Pradesh Land Revenue (Additional Assessment) and Cess Revision Act, 1962 shall apply to the holdings specified above."

Mr Deputy Speaker :—Amendment moved.

Sri Ramachandra Rao Deshpande :—I beg to move.

For clauses 3, 4, 5 and 6 substitute the following :—

"The land revenue assessment on the sugarcane crop lands now paid in Telangana Area be reduced on par with the assessment paid in Andhra Area for the sugarcane crop lands under various classes of irrigation and tarams.

Mr Deputy Speaker :—Amendment moved

(*Sri V. Visweswara Rao rose in his seat*)

Mr Deputy Speaker :—Does the hon. Member want to speak on each amendment ?

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు :—అధ్యక్షా, నేను ఒక amendment యిచ్చానండి.

శ్రీ ఎం వి యస్. సుబ్బరాజు :—ప్రతి amendment కు ఉపన్యాసం ప్రారంభిస్తే యీ బిల్లు పూర్తిచేసుకోవడం కష్టమండి. ఇప్పటికే రెండురోజు లయింది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—ఇప్పుడు భయం ఏమిటి ? మీరిప్పుడు explain చేశారు. General debate లో—

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు :—అసెంబ్లీలో అనేకం చెపుతూవుంటారు. అవన్నీ వాళ్లు వింటారనా ? ముందు కొన్ని, తరువాత కొన్ని, ఆ తరువాత కొన్ని వింటూంటారు ఎందుకంటే records లో ఉంటే ఉపయోగం అన్నీ అందులో ఉండనీయండి Let it be taken one by one, let there be a discussion.

శ్రీ కె గోవిందరావు :—ఈ amendment సారాంశం యేమంటే dry land కు వేసినట్లు యీ tax wet land కు కూడా వేసి, రెండింటినీ equate చేసే పద్ధతి చాలా విపరీతంగా ఉన్నది ఏ పరిస్థితిలోను dry land కు వేసినటువంటి పన్ను, single crop wet assessment. దీనికి యే పరిస్థితిలోను మించకూడదని పెడితే కొత్తగానైనా relief వస్తుందేమోననే ఉద్దేశంతో యీ amendment ప్రతిపాదించబడింది దీని అర్థం ఏమంటే మెట్టభూమిమీద వేసినటువంటి యీ పన్ను 20 రూపాయలు మించి పెరగకుండా ఉంటుంది. లేకపోయినట్లయితే మెట్టమీద మీరు వేసినటువంటిది 52 రూపాయలు శిస్తు పెరిగిపోయే ప్రమాదం ఉంది. Additional Assessment Act ప్రకారం ఎంత చెల్లిస్తున్నారో పల్లపుభూమికి అంతకైనా కనీసం మించకూడదని చెప్పిపెట్టడం చాలా మంచిది. ఇది simple amendment. దీనిని అంగీకరిస్తారని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—మంత్రిగారు అంగీకరిస్తారా ?

Sri N Ramachandra Reddy:—It is not possible to accept the amendment because the intention is, only when there are certain anomalies in the consolidated wet as well as dry rate plus water rate, to remove that anomaly. To remove that anomaly only this provision has been included.

Mr. Deputy Speaker.—The question is :

"In the proviso to sub-clause (2) of clause 8 for the words 'shall in no case exceed.. ...of the Table' substitute the words single crop assessment leviable under Andhra Pradesh Land Revenue (Additional Assessment) and Cess Revision Act, 1962."

The motion was negatived.

Mr. Deputy Speaker;—The next amendment to is delete sub clause (3) of Clause 3.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు:— చాలా విచిత్రంగా వుంది. ఏ దేశంలోనూ యిది వున్నట్లు వినలేదు. ఒకే సంవత్సరంలో రెండు సార్లు శిస్తు వసూలు చేయడంలో ప్రభుత్వం యెలా అభిప్రాయపడుతున్నదో అర్థం కావడం లేదు. మంత్రులందరూ యిక్కడ వున్నారు. కాబట్టి ఆలోచించమని కోరుతున్నాను. దీనిలో "Where any other crop is raised on any land with the aid of water from any Government source of irrigation in any fasli year in addition to the sugarcane crop the rate of assesment of land revenue leviable in respect of that other crop under any other law for the time being in force shall be levied and collected by the Government from the person liable to pay the land revenue in respect of that land." అని ఉంది. చెరుకు June లో వేయడం జరుగుతుంది. ఇప్పుడు fasli అయిపోయింది. అదే సంవత్సరంలో ఆ భూమిలో యింకో పంట వేయడం వరి గాని, యితర పంటలు వేయడం జరుగుతోంది ఒకే సంవత్సరంలో రెండు పంటలున్నాయి కాబట్టి రెండు నీటి తీరువలు యివ్వాలని యిందులో అర్థమవుతున్నది. ప్రభుత్వం యిదివరకు అప్పుడప్పుడు వసూలు చేసిన ఘటనయిన్నాయి. ఇది ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందో రాలేదో చెప్పలేను కాని, జమా బంది సమయంలో నేను Collector తో Sub Collector తో discuss చేసి యిది సరైనది కాదని చెప్పాను. ఈ section ఎలా తీసుకోవాలో నాకు అర్థం కావడంలేదు. ప్రభుత్వం స్పష్ట పరచవలసి వుంది. ఒక సంవత్సరంలో ఒకే fasli లో రెండు పంటలకు వేరువేరుగా నీటి తీరువలు వసూలు చేస్తారని ప్రభుత్వం చెపుతోంది. ఇది సరైనది కాదు. రెండవ విషయం, యీ మధ్య కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కలిసి research ప్రారంభించి దాని ప్రకారంగా వరికి, చెరుకుకు ఎంతెంత నీరు కావలసి వుంటుందో వారికి యెక్కువా, లేక చెరుకుకు యెక్కువా అని ప్రారంభించారు. దాని ప్రకారంగా ఆలోచించినా తక్కువ నీరే ఒకే fasli లో రెండు శిస్తులు వసూలు చేయడానికి తరువాత bill తెస్తామని కాకుండా యీ anomalies లేకుండా యిప్పుడే చేయాలని కోరుతున్నాను. మరొక్క సారి ఆలోచించి యీ క్లాజులోని కొన్ని తొలగించాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టరు డిప్యూటీ స్పీకర్:— Amendment యేదో యిచ్చారు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:— చెరుకు పండించేటప్పుడు గట్లమీద మొక్కలు వేస్తూంటారు. ఉల్లిపాయలు, కూరగాయలు, వేస్తే ఆ సీళకే రెండు శిస్తులు వేసారంటే చాలా యిబ్బంది వస్తుంది. ప్రభుత్వ దృష్టికి గతంలో యిటువంటివి తీసుకువచ్చాం. ఊరికే తోటల్లో పక్కల వెంబడె చేసిన పంటలకే రెండు శిస్తులు వేసి చాలా యిబ్బంది పెడుతున్నారు. కాబట్టి యీ సవరణను ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:— క్రొత్త point ఏమిలేదు. I. C. R report వారు quote చేస్తున్నారు. One cusec of water వల్ల ఎన్ని ఎకరాలకు సేద్యం అవుతుంది అనేది దానిలోఉంది.

శ్రీ వి విశ్వేశ్వరరావు·—నేను అడిగింది ఒక సంవత్సరంలో ఒకే ఫసిలీలో 2 శిస్తులు వసూలుచేయడానికి ఈ clause ఉద్దేశించబడిందా? అని ఏ సంవత్సరం అయినా జూన్ 30 వరకు ఫసిలీ వుంటుంది. జూన్ 30 వరకువున్న ఫసిలీలో మరో రెండు శిస్తులు వసూలు చేయడానికి పూనుకుంటున్నారు.

Mr. Deputy Speaker:—Has the Hon Minister any thing to say on that ?

Sri N. Ramachandra Reddy·—No, Sir.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—వారు వేసేపన్ను quantum మీదా ? అంటే కాదన్నారు. Volumatic assessment అవునా ? అంటే అదీకాదన్నారు భూమి మీద? అంటేఅదీకాదన్నారు, దేనిమీ దకాకపోతే దేనిమిద వేస్తారండి గోంగూర, కాయగూరలు, చెఱకు, వరి ఏది వేసినా దానిమీద పన్నా ఒకేసారి అన్ని పన్నులు ఎట్లా వేస్తారండి ? యిది అన్యాయం అండి.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు.—నేను చెప్పేది కాదంటారా చెప్పండి.

Mr. Deputy *Speaker.*—He has nothig to add.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:—రెండు పంటలకు ఒకేసారి వసూలుచేస్తారా ? అనే point raise చేశారు. దానికి అవునాకాదా అని చెప్పేదానికి nothing to add అంటే ఏమిటి ?

Mr. Deputy Speaker — He said that he had nothing to add.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu:—He has nothing to sayఅన మనండి to add అంటే ఏమి చెప్పారు.

మిస్టర్ డిప్యూటి స్పీకర్: —అంటే యింతకుముందు, చెప్పినదానికి add చేయడానికి ఏమీలేదని

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:—మమ్మలని అనగా opposition ను insult చేసేదిగా వుందండి Minister గారి attitude Provision లో వున్నదాలేదా? వుంటే యిట్లాజరుగుతుంది, జరుగద్దు, జరుగుతుందని మేము చేయడానికే పెట్టాం అని చెప్పమనండి చెప్పితే, Nothing to add అంటే ఎట్లా కుదురుతుందండీ.

Mr. Deputy Speaker:—There is no further information. So I have to put it to vote.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:—అసలు information ఏదిఅండి.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు.—Vote కు పెట్టవచ్చండి. మేము చెప్పింది అసలు అవునాకాదా అని మంత్రిగారిచేత చెప్పించకపోతే మేము ఏమి చేయమండి. మేము కోరేది మీరుతప్పు చదువుతున్నారు. దాని అర్థం యిదిఅని చెప్పమనండి. We will be glad to know.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—ముఖ్యమంత్రిగారైన మీరైనా కలుగజేసుకుని చెప్పండి. Sir ప్రక్కన వుల్లిపాయలు, పచ్చిమిరపకాయలు పండిస్తున్నారు దాని మీదకూడా పన్నుపడుతుంది. దానికికూడ మీరు ఒప్పుకుంటున్నారా, దీన్ని తిరిగి ఆలోచిస్తారా ?

Sri N Ramachandra Reddy :—Let them read the clause Sir.

". . . .and such assessment shall be in lieu of the land revenue assessment leviable under any other law for the time being in force:-.."

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు :—మీరు చెప్పింది అర్థం కాలేదు.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—యిందులో వున్నదే చదివాను.

Sri V Visveswara Rao :—"(1) Where any other crop is raised on any land with the aid of water from any Government source of irrigation in any fasli year in addition to the sugarcane crop, the rate of assessment of land revenue leviable in respect of that other crop under any other law for the time being in force shall be levied and collected by the Government from the person liable to pay the land revenue in respect of that land." Sugar cane కు additionel గా యింకో పంటవేస్తే ఆఫీసులో యింకో శిస్తుకూడా వసూలు చేస్తామని దాని అర్థం కాదంటారా, మీకు ఇంగ్లీషురాదంటే తెలుసుకుంటాం.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—ఇంగ్లీషువస్తుందో లేదో తెలుగులోచెనితే బాగా తెలుస్తుందితెండి. So he may refer to the Board standing orders.

Sri V. Visveswara Rao.—I do not think Sir; Board Standing orders will not over-ride the Act.

Sri N. Ramachandra Reddy:—I am reading out..form the Act that is in force

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు :—Act ను over-ride చేసే అధికారం వుంటుందా ? I would request the hon. Speaker to say whether the Board Stadding Order can over-ride the Act,

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—"Board Standing Orders" ప్రకారం దానికి ఏమైనా amendment యిస్తారా అని అడుగుతున్నారు.

Sri N Ramachandra Reddy :—"If two other irrigated crops are raised according to this 5 (a), one before and one after the fasal, the charge leviable is singal wet assessment in the first fasli and twice the assessment in the second fasli "

That is very clear.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు —ఇప్పుడువారు చదివినదాన్నిబట్టి Sub-Clause 3 ని Board Standing Orders వీటో చేస్తాయండి. Board Standing Orders వుండగా ఈ sub-clause 3 draft చేయబడ్డది. అది మనముందు చట్టం కాబోతున్నది. Board Standing Orders చట్టాన్ని ఎక్కడ వీటో చేస్తాయండి. కాని ఈ Board Standing Orders చట్టంలో లేనటువంటివాటికి. చట్టంలో ఒక రకంగా వ్రాసి Board Standing Orders ప్రకారంగా చేస్తామంటేఎట్లా? According to Board Standing Orders plase delete this When the Board Standing Orders are there, why should a provision be added in this Bill? పైగా బోర్డు Standing Orders వున్నట్టు యిక్కడపెట్టండి ఒప్పుకుంటాం.

Mr Deputy Speaker —It is a point which he is considering. When there is a Board Standing Order, is this clause necessory? Their contention is when there is a Board Standing Order, this clause is superfluons.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya:—That is the point, Sir.

Sri N. Ramachandra Reddy:—The intention is, if a crop is raised before the sugar cane crop is raised or after the sugar cane crop is raised, the rate will be levied.

Sri P Subbiah—It is not the intention that is material there. What is material is whether the Board Standing Order is recommendatory or advisory The Section is mandatory Therefore when it is made clear by the Board's Order why should it be not made clear in the section itself? The section is mandatory and not the Board Standing Order

Sri N. Ramachandra Reddy —If a second crop is raised, the assessment will be levied.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య .—ఇందాకా మీరు Board Standing Orders ప్రకారం ఒకదానికి వేస్తాము రెండోదానికి వేయమన్నారు. తరువాత రెండూ వేయవచ్చన్నారు. యిప్పుడు రెండూ వేస్తామంటున్నారు. Which is definite?

Sri N. Ramachandra Reddy—I have stated the provision of the Board Standing Order as well as the intention of this provision If a second crop is raised certainly assessment will be levied, That is the intention.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య.—దానివల్లనే మేము అడుగుతున్నాము.

Sri N. Ramachandra Reddy—I have already stated, Sir.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య·—దానిని అట్లాగేవుంచాలనా మీఅభిప్రాయం?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:—అవునండి

Mr. Deputy Speaker:—The question is:

"Delete sub-clause (3) of clause 3".

The motion was declared negatived.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu: I demand a division, Sir.

The House then divided thus:

Ayes	Noes
24	70

The motion was negatived.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు.—మేము ఈ టేబిలులో ఒకమార్పుచేయమని కోరామండి. దీంట్లో ప్రొవిజనుకూడా వుందని చెప్పారు. Wet, dry విషయంవచ్చినప్పుడు మీరు wet మీద తగ్గించి dry మీద ఎక్కువపెంచుతున్నారేమో ఆలోచించండి అనిచెబితే ఎక్కడో provision పెట్టామన్నారు. నాకు ఆ provision ఎక్కడాకనిపించలేదు. అదివుంటే చూడాలని కోరుతున్నాను. నేను వారినికోరేది పంచేటప్పుడు కొంతచూపి చూడకుండా. కొంచెంవారిది తగ్గించి— వీరిదిపెంచి via media గా ఆలోచించమని చెప్పి. యిందాక ఎవరోచెప్పారు. నేనుకూడా కోరేది తెలంగాణాలో చాలాఎక్కువగా వుంది, రైతులంతా చాలాబాధపడుతున్నారనిచెప్పి మీరూ అంగీకరిస్తారు. మేమూ అంగీకరిస్తాం కాబట్టి తెలంగాణాలో కొంతతగ్గించి, ఆంధ్రలో కొంచెంపెంచండి. ఈరెండూకలిపి మధ్యేమార్గంలో మనం ఏర్పాటుచేసుకోగలుగుతాం. ఇదివరకు మనం అనేకచట్టాలు తెచ్చాం. Assessment విషయంలోగాని, land revenue విషయంలోగాని అనేకసందర్భాలలో దానికి కొంచెంతగ్గించడం, దీనికి కొంచెం పెంచడం— అలాచేస్తూవచ్చాం. ఆపద్ధతి సరైంది అవుతుంది. కనుక నేను యిచ్చిన టేబిలును అంగీకరించమని కోరుతున్నాను. అంగీకరిస్తే ప్రభుత్వానికి 35 లక్షల రూపాయలు ఆదాయం వస్తుంది దీనివల్ల. వారు కోరే ఆదాయం దానివల్ల వస్తుంది. రూ. 35 లక్షలు అన్నారు కాబట్టి ఆ 35 లక్షలూ వస్తాయి. దానికన్నా limit చేయమని కోరుతున్నాను. దాన్ని ఆమోదించమని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:—ఒప్పుకుంటారా మంత్రిగారు ?

Sri N. Ramachandra Reddy:—No Sir. I have already stated that only to remove the anomalies that provision has been included and it is restricted also under the corresponding entry in column No. (3) of the table—according to that that relief will come.

Mr. Deputy Speaker :—The question is :

" For the Table in clause 3 substitute the following :—

(1)		(2)	(3)	(4)
I	5,000 acres and above.	(1) Eksali variety	1½ times	1½ times the assessment for dry land and 2 times the water rate.
		(2) Adsali variety	2 times	2 times the assessment for dry land and 2½ times water rate
II	Below 5,000 acres.	(1) Eksali variety	Same assessment	Same as the assessment for dry land and 1½ times the water rate
		(2) Adsali variety	1½ times	1½ times for dry land and 2 times water rate "

The motion was declared negatived.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu :—I demand a division, Sir.

The House then divided thus

Ayes	Noes.
24	74

The motion was negatived

శ్రీ పి సుబ్బయ్య — ఇంతవరకూ కోస్తా జిల్లాల విషయం, తెలంగాణా విషయం జరిగిందండి. కర్నూలులాంటి ప్రాంతాలకు సంబంధించినంతవరకూ మాకు వుండేది 5 నెలలు, 6 నెలలు, 8 నెలలూ. అసలు చెరకు పంటయొక్క కాలం 9 నెలలకు తగ్గకుండా వుండాలి 6 నెలలు పంట వుంటే తరువాత నీరు లేకపోతే ఏమిటి పరిస్థితి? అనేది స్పష్టంగా చెప్పలేదు. అది చాలా ముఖ్యమైన విషయం. Precarious resources క్రింద రాయలసీమలో ఒక్కొక్కటి వేస్తూవుంటారు రైతులు. వాళ్లకు 6 నెలలే పైరు వుంటే మరి ఎంత పన్ను వేస్తారు? ఆ విషయం ఏమీ తేల్చి చెప్పలేదు అది మంత్రిగారిని చెప్పమని కోరుతున్నాను.

Sri N. Ramachandra Reddy :—I have already stated, Sir. According to Board Standing Orders itself that concession will be available.

Mr Deputy Speaker :—The question is

"In column (3) of the Table for the figure "2½" substitute the figure "1½".

The motion was negatived.

Mr. Deputy Speaker :— The question is :

"In column (3) of the Table for the figure '2½', substitute the figure 2'."

The motion was negatived.

Mr. Deputy Speaker :—The question is :

"In Column (4) of the Table for the figure and words '3½ times the water rate' substitute the words 'two times the water rate'."

The motion was negatived.

Mr Deputy Speaker :—The question is :

"In column (4) for item I (1) substitute the following 'two times the assessment for dry land and two times the water rate."

The motion was negatived

Mr Deputy Speaker :—The question is :

"In column (3) of the Table for the figure '3½' substitute the figure '2'."

The motion was negatived.

Mr. Deputy Speaker :—The question is :

In column (4) for item I(2) substitute the following '2 times the assessment for dry land and 3 times the water rate."

The motion was negatived

Mr Deputy Speaker :—The question is

"In column (3) of the Table for the figure '3½' substitute the figure '3'."

The motion was negatived.

Mr. Deputy Speaker :—The question is :

'In column (3) of the Table for the figure '2' substitute the figure '1½'.

The motion was negatived.

Mr. Deputy Speaker :—The question is :

"In column (4) for the words 'two times the assessment' substitute the figure and words '1½ times the assessment."

The motion was negatived.

Mr Deputy Speaker :—The question is :

"In column (1) for the words and figure 'below 5,000 acres' substitute the words and figure 'below 5,000 acres of non-precarious source'

The motion was negatived

Mr. Deputy Speaker :—The question is

"For column (4) of item II (1) substitute the following—'1¼ times the assessment for dry land and 1½ times the water rate'

The motion was negatived

Mr. Deputy Speaker.—The question is

"In column (3) of the Table for the figure '3' substitute the figure '2' "

The motion was negatived.

Mr. Deputy Speaker :—The question is

"For column (4) of item II (2) substitute the following—

'2 times the assessment for dry land 2 times the water rate'.

The motion was negatived.

Mr. Deputy Speaker :—The question is :

"In column (4) for the figure and words '3½ times the water rate' substitute the figure and words '2 times the water rate'.

The motion was negatived.

శ్రీ డి సీతారామయ్య — 5 వేల ఎకరాలకు తక్కువగా వున్నటువంటి category దీనిలో ప్రవేశపెట్టబడింది దీంట్లో రెండు విధాలుగా వుండాలని నేను amendment యిచ్చాను ఒకటి non-precarious sources అని, రెండవది precarious sources అనీ ఈ precarious sources క్రింద ఏక్‌సాల్ వెరైటీకి water rate ఒకటే వుండాలనీ, తరువాత land assessment కూడా ఒకటిగానే వుండాలనీ wet land assessment ఎంత వుందో అంత మాత్రమే వుండాలనీ, రెండవది dry land చేసేటప్పుడు dry land పైనున్న రేటు ఒక్క water rate మాత్రమే వుండాలనీ నేను చెబుతున్నాను ఎందుకంటే precarious sources చాలా వున్నాయి. రాయలసీమలో చూస్తే కొన్ని వేల టాంకులు వున్నాయి. అన్నిటికీ కూడా 3 నెలలూ, 4 నెలలూ, 5 నెలలూ మాత్రమే నీళ్లు వస్తూ వుంటాయి. అందువల్ల వాటిపైన రేటును తగ్గించాలని కోరుతూ wet assessment ఒకటే వుండాలని కోరుతున్నాను ఇంక హార్‌సాల్ వెరైటీ మాకు లేదు కనుక దాన్ని గురించి నేను చెప్పవలసిన పనిలేదు.

Sri N. Ramachandra Reddy :—That is already covered, Sir. There is nothing new. Only reduction in the rates he wants. That is not possible.

Mr. Deputy Speaker .—The question is :

"Add the following as category III in the Table—

(1)	(2)	(3)	(4)
'III. Below 5000 acres of precarious sources	(1) Eksali variety of sugarcane crop ordinarily remaining in the land for 12 months.	Same as the assessment for wet land	Same as the assessment for dry land and one water rate.
	(2) Adsali variety of sugarcane crop ordinarily remaining in the land for not less than sixteen months.	$1\frac{1}{2}$ times the assessment for wet land	$1\frac{1}{2}$ times the assessment for dry land and $1\frac{1}{2}$ times the water rate."

The motion was negatived.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు :—దీంట్లో 24 వ సవరణ ముందు తీసుకోవలసి వుంటుందండి. ఎందుకంటే 24 వ amendment for clauses 3, 4, 5 and 6 substitute the following అని వుంది. అది కనుక accept చేస్తే ఈ amendment యొక్క అవసరమే వుండదు. అందువల్ల ముందు యిది తీసుకుంటే దీని fate తేలిన తరువాత 23 తీసుకోవాలండి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ .—సీరియల్ ఆర్డరులో పోతున్నాంకదా మనం ః

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు : —నిజమే కానండి యిది accept చేస్తే అది అక్కరలేదు కదా ః

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి : —సీరియల్‌గా పోతే నష్టం ఏముంది ?

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు ·—ఇది తీసుకుంటే కలిసొస్తుంది.

श्री रामचन्द्रराव देशपांडे (नारायणखेड).—अध्यक्ष महोदय, तेलंगाने में धाराएं बहुत अधिक हैं। यह कहा गया था कि तेलंगाने और आंध्र दोनों को मिलाकर एक इनटीग्रेटेड एक्ट लाया जाएगा और यह आश्वासन दिया गया था कि कम से कम आंध्र में जो रेट्स हैं उसी प्रकार तेलंगाने के रेट रखे जायेंगे और सरकार के ओर से यह

कहा गया था कि तेलगाने के रेट कम किए जायेंगे। लेकिन अब इनटीग्रेटेड एक्ट के नाम से तेलगाने मे जो अधिक रेट्स है और जिनको कम करने का आश्वासन दिया गया है उन्ही को आंध्र एरिया पर भी लागू किया जा रहा है यह अच्छी बात नही है। इसी विचार से यह अमेडमेंट लाया गया है। कम से कम इसको कम कर दिया जाए तो दूसरी समस्याएं नही पैदा होगी। इसलिए यह दूसरा अमेडमेंट मुव्ह किया गया है।

Mr. Deputy *Speaker* —He has already said in his original speech that he is not prepared to reduce

The question is:

"For clauses 3, 4, 5 and 6 substitute the following—

"The land revenue asessment on the sugarcane crop lands now paid in Telangana Area redneed on par with the assessment paid in Andhra Area for the sugarcane crop lands under various class. irrigation and tarams"

The motion was declared negatived

Sri Ramachandra Rao Deshpande —I demand a division, Sir I would also rquest that names may be taken down, Sir.

Mr Deputy *Speaker* —Please don't press for names

Sri Ramachandra Rao Deshpande :—Whatever it is, it is a far-reaching amendment. Names must be taken down

Mr Deptuy *Speaker* —Not necessary.

The House then divided thus:

Ayes 24 Noes 71

The motion was negatived.

Sri Ramachandra Rao Deshpande —I request that the names be taken down because it is a very important amendment and it affects the interest of Telangana

Mr Deputy *Speaker* —I disallowed and it need not be pressed again

Sri Ramachandra Rao Deshpande .—It is a part and parcel of the procedure, Sir ..

Mr Deputy *Speaker* —It has been disallowed already.

(Pause)

If you want to continue with amendment No 23, we shall continue

Sri Pillalamarri Venkateswarlu —We are prepared to sit for half-an-hour more, Sir.

Mr. Deputy Speaker —The House is adjourned till 4 p m. today.

[The House then adjourned till Four of the Clock]

[The House reassembled after lunch at Four of the Clock.]

[*Mr. Deputy Speaker in the Chair*]

DISCUSSION ON THE DROUGHT CONDITIONS IN THE STATE.

శ్రీ వి. కె. ఆదినారాయణరెడ్డి : — అధ్యక్షా, ఈ రోజు ఆంధ్రదేశంలో ఉన్న కరువు పరిస్థితులు గురించి చర్చించటానికి కూర్చున్నాము. కరువు పరిస్థితి చర్చించటం ఒక రకంగా చాలా బాధాకరంగా రాయలసీమ ప్రాంతం వారికి ఉంటుంది.

శ్రీ వి విశ్వేశ్వరరావు : —అధ్యక్షా, మనం డ్రాట్ పరిస్థితులు చర్చిస్తున్నాము. మంత్రిగారు మొదట—రాష్ట్రంలో ఉన్న పరిస్థితి ఏమిటి, వర్షాభావం ఎక్కడ ఎట్లా ఉన్నది, ఎన్ని ఎకరాలు నాటటం జరిగింది—మొదలైన ఇన్ఫర్మేషన్ చెబుతూ స్టేట్‌మెంట్ చేస్తారా? అప్పుడు సభ్యులకు మాట్లాడటానికి ఎక్కువ ఉపయోగం ఉంటుంది మంత్రిగారు కలెక్టర్ రిపోర్ట్సుమీద ఆధారపడి ఉంటారు. ఇట్లా ఇక్కడ ఇది డిస్కషన్‌కు వచ్చుచున్నదని కలెక్టర్స్‌కు చెప్పి, వారినుండి రిపోర్ట్సు తెప్పించు కొని ఉంటారు. కాబట్టి ఆ ఇన్ఫర్మేషన్ చెప్పమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :— నేను చెప్పిన తర్వాత డిస్కషన్ ఏమిటి? సభ్యులు చెప్పిన తర్వాత నేను రిప్లయి చెబితే బాగుంటుంది

శ్రీ వి కె. ఆదినారాయణరెడ్డి :—ఈనాడు ఆంధ్రదేశంలో వర్షాభావం ఏర్పడిన విషయం అందరూ గుర్తించిన విషయమే. నలుమూలలా కరువు ఏర్పడిందన్న విషయం అందరూ గుర్తించిన విషయమే. వర్షాభావము, కరువు మరింత తీవ్రంగా విస్తారంగా ఉన్న ప్రాంతాలు యీ రోజు రాయలసీమ జిల్లాలలో, విశాఖ, శ్రీకాకుళం జిల్లాలలో ఉన్నవన్న విషయం ఆంధ్రదేశంలో ఉన్న అన్ని రాజకీయ పార్టీలు ఏకాభి ప్రాయం కలిగి ఉన్నవి. రాయలసీమ జిల్లాలలో యీ రోజు చాలా తీవ్రమైన పరిస్థితి ఏర్పడింది. ముఖ్యంగా, కడప చిత్తూరు అనంతపురం యీ మూడు జిల్లాలలో ఎక్కువ ప్రాంతాలలో, కర్నూలు జిల్లాలో కుమ్మం, మార్కాపూర్, ఆలూరు తాలూకా లలో చాలా తీవ్రమైన పరిస్థితి ఏర్పడిందని, మొన్నటివరకు వర్షాలులేవని అనేక ప్రాంతాలలో విత్తనాలు పడలేదన్న విషయం స్పష్టము. అక్కడ ఎర్రనేలలుగా ఉండే అధిక భాగంలో విత్తనాలు పడలేదు. విత్తనాలు కాస్తోకూస్తో పడినచోట్ల ఎండిపోయాయి. రేగడి ప్రాంతంలో యీ మధ్య వర్షం రావటంవల్ల కొర్ర అలాంటి పైరులు వేయటానికి వీల్లేకపోయినా పత్తి, జొన్న వేయటానికి అవకాశం ఏర్పడింది.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి : — ఈమధ్య అంటే ఎప్పుడు?

శ్రీ వి. కె. ఆదినారాయణరెడ్డి :—ఈ నెల 10వ తేదీ కాస్త వర్షం వచ్చింది. ఈ వర్షం వచ్చిన తరువాత రేగడి ప్రాంతాలలో మాత్రం జొన్న, చోళ్లు, పత్తి వేయటానికి అవకాశాలు ఏర్పడినవి. అధిక ప్రాంతాలలో ఎక్కడా చెరువుల్లోకి నీళ్ళు రాలేదని ఈ మధ్యన వచ్చినా 10 రోజులకు మించి వాన చెరువులకు రాలేదనే విషయంతో అందరు ఏకీభవిస్తున్నారు. దీనికితోడు ఆహారపరిస్థితినే చాలా తీవ్రమైన పరిస్థితి, అపాయమైన పరిస్థితి తయారైందనే విషయం స్పష్టం. రెండునెలల క్రిందట 35 రూపాయలు ఉన్న ఢిల్లీ భోగాల బియ్యం ఈరోజు 125 రూపాయలు. మదనపల్లి లాంటి ప్రాంతాలలో 200 రూపాయల

వరకు పెరిగింది. జొన్న కొఱ్ఱ మిగతా ధాన్యం పంటలు ఎక్కడా ప్రజలకు అందుబాటులోలేవు అంటే ఆహార కరువు ఎంత తీవ్రదశకు పోయిందో అర్థం అవుతుంది. ఈ విషయాన్ని అన్ని రాజకీయ పార్టీలు అంగీకరిస్తున్నాయి. ఇంత కాలంనుంచి పనులు లేకపోవడంవల్ల అప్పుడే వలసలు ప్రారంభం అయినాయి. ఈ వలసలు ఏమి పనులు లేకపోతే మరికొంత ఉన్నతరూపంలో వెడతాయనే విషయంలో కూడ ఈరోజు అనుమానాలు లేవు కూలీలకు, సాధారణ బీదరైతులకు తినడానికి తిండిలేక, పనిలేక ఏదోరూపంలో బ్రతకాలని ఈతగడ్డలు ఆకులు అలములు తిని బ్రతుకుతున్నారు అనంతపురంజిల్లాలో. ఈరోజు అనంతపురం జిల్లాకు సంబంధించి నంతవరకు అన్ని పార్టీలు అంగీకరిస్తున్న సత్యం దీనికితోడు ఈరోజు మైసూరు ప్రాంతానికి ఆనుకొనిఉండే అనంతపురంజిల్లాలో, లేక యితర రాష్ట్రాలతో ఆనుకొని ఉండే శ్రీకాకుళం, విశాఖజిల్లాలలోగాని మరొక తీవ్రమైన అపాయ పరిస్థితి ఏర్పడ్డది. ఉన్న కొంచెం ధాన్యం check posts ఉండనీయండి, ఏమైన ఉండనీయండి, కొన్ని సందర్భాలలో ప్రభుత్వం supply చేస్తున్న ధాన్యం, కొన్ని సందర్భాలలో broken rice అని చెప్పబడే ధాన్యం, ఇవన్నీ మైసూరుప్రాంతాలకు చాల పెద్ద మోతాదులలో తరలిపోతున్నాయి దొంగగా అనే విషయం స్పష్టంగా గుర్తించాలి అనంతపురం జిల్లాలో 80 రూపాయలు బియ్యంమూట ఉన్నరోజులలో బెంగుళూరులో 150 రూపాయలు. ఈ రోజు ఢిల్లీభోగాలు 125 రూపాయలు ధాన్యం బస్తా అయితే బెంగుళూరులో 160, 175 రూపాయలవరకు పెరిగింది. హిందూపూర్‌నుంచి రోజుకు 15 లారీల ధాన్యం ఒక్కొక్క లారీకి 500 రూపాయలు check posts దగ్గర డబ్బులు చెల్లించి బైటికిపోతున్నాయి అంటే ఎంత తీవ్రమైన పరిస్థితితో ముఖ్యంగా యితర రాష్ట్రాలకు ఆనుకొని ఉండే జిల్లాలలో ఉంటుందో అర్థంచేసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఈ తీవ్రమైన పరిస్థితిలో ఒక విషయం స్పష్టంగా తేలిపోయింది. రాయలసీమజిల్లాతో 100 కి 75 పాళ్లు ఎఱ్ఱనేలలే. ఈ ఎఱ్ఱనేలలో ముంగారు పంటలు పూర్తిగా పోయినాయి. కనుక ధాన్యం పంటలు ఉండడం అనేది కష్టం. చాల ఆలస్యంగా వర్షాలు రావడంబట్టి అనంతపురంజిల్లాలో అర్ధ శైతాంగం వేరుసెనగ విత్తనాలు మార్కెట్‌లో అమ్మేసుకొన్నారు. మరికొంతమంది వచ్చినంతవరకు విత్తనాలు అయినా రావాలి అని ఈ రోజు వేస్తున్నారు. వేరుసెనగ చిన్న విత్తనాలుకూడ కొన్నిచోట్ల కుళ్ళి పోయినాయి. కుళ్ళిపోయిన, కందిపోయిన వేరుసెనగ మొలవదు అనే విషయం స్పష్టం. ఈ ఎఱ్ఱనేలలో ముందుముందు వర్షాలువస్తే వేయగలిగినదంతా ఉలవవిత్తనం తప్పితే మరొకటిలేదు ఇంక ఎలాంటి పంటలకు అవకాశం లేదు. ఇదీ ఉన్న పరిస్థితి. అధికారులు చేస్తున్న పని ఏమిటి? ఎక్కడ చూసినా వార్తలు వింటున్నది—గతంలో అప్పులు యివ్వలేదని, యింకా పన్నులు చెల్లించలేదని. గతంలో రెడ్లు సమ్మెచేశారు. కనుక ఆ time లో వసూలుచేయలేకపోయాము అని. ఇప్పుడు రెడ్లు అందరు ఉద్యోగాలలో చేరినారు కనుక ఎప్పటికప్పుడు రైతులను జప్తుచేసి వసూళ్లు చేయడానికి పూనుకోవడం ప్రారంభించారు. ఇది తక్షణమే ఆపాలి. దీనిని ఎదుర్కోవడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్న విధానము ఏమిటి? గతంలో ప్రభుత్వం తీసుకొన్న కరువు నివారణ చర్యలనుగురించి జాగ్రత్తగా ఆలోచిస్తే—అదే పద్ధతిని, అదే ప్రజా వ్యతిరేకధోరణిని రాబోయేసంవత్సరాలలో అమలులోపెట్టడానికి ప్రభుత్వం పూనుకుంటోంది. ఆహార supply చాల తక్షణ అవసరం అనే విషయం స్పష్టం. అధ్యక్షా, ఒక

విషయాన్ని చాల స్పష్టంగా గుర్తుంచుకోవాలి. రాయలసీమ జిల్లాలలో, అనంతపురం జిల్లాలో హిందూపూర్ వంటి తాలూకాలలో వ్యవసాయకూలీకి ఇచ్చే వేతనం 5 అణాలు మొదలుకొని రూపాయివరకు ఉంటుంది. 4½ అణా కూలి ఉన్నదనే విషయంకూడ జాగ్రత్తగా మతికిపెట్టుకోవాలని కోరుతున్నాను. రోజుకు 4½ అణా కూలి. ఈ విపరీతమైన ధాన్యం ధరలలో పనిలేకుండా బ్రతకడం ఏ విధంగా సాధ్యం అవుతుందో జాగ్రత్తగా ఆలోచించగోరి కోరుతున్నాను. 10 వ తేదీన అన్ని రాజకీయ పార్టీలు సమావేశమై రాబోయే 1½ సంవత్సరానికి అవసరమైన ధాన్యం supply సంతా ప్రభుత్వమే చేపట్టి ప్రజాసీకానికి గ్రామాలలో ఉండేవారికి సరఫరా చేయడానికి పూనుకోవాలని ఆ బాధ్యత ప్రభుత్వమే తీసుకోవాలనే విషయం స్పష్టంగా తీర్మానం చేసినది. బియ్యం, జొన్నలు మిగతా ధాన్యాలు వెంటనే సరఫరా చేయడం, సరఫరా అయిన ధాన్యం లాభంలేకుండా నష్టంలేకుండా అన్ని మోతాదులో ప్రజాసీకానికి అందజేసే ప్రధానమైన కర్తవ్యాన్ని ప్రభుత్వం తీసుకోవాలి. ఆ బాధ్యత నెరవేర్చకుండా ఈ మధ్యనే బలరామిరెడ్డిగారు ఒక ప్రకటన చేశారు. ఇప్పటికి 2,500 టన్నుల ధాన్యం అనంతపురం జిల్లాకు ఎగుమతి చేశాము. ఇకమీదట మరొక 8 వేల టన్నుల ధాన్యం అదనంగా ఎగుమతి చేస్తున్నాము. దానితో సమస్య తీరిపోతుందని ఆరకమైన అభిప్రాయాన్ని యిచ్చారు. ఇలాంటి ప్రకటనలే కరువు ప్రాంతాలుగా ఉండే దాదాపు అన్ని జిల్లాలగురించే చేశారు. ఇలా ఆత్మ సంతృప్తి కలుగజేసుకుంటే చాల అపాయకరమైన పరిస్థితి. 2,500 టన్నులు గత ఆరునెలల నుంచి అనంతపురం జిల్లాకు వస్తూఉన్నది. అనంతపురం జిల్లాలో మూడు రెవెన్యూ డివిజిన్స్ ఉంటే ఒక అనంతపురం రెవెన్యూ డివిజన్కే 2,500 టన్నులు. 2,100 టన్నులు 4 పట్టణాలకు మాత్రమే సరఫరా చేస్తున్నారు. అదికూడ ఆ పట్టణాలకు చాలడం లేదు. ఇప్పుడు మూడువేల టన్నులు పంపిస్తున్నారు అంటే అది పట్టణాలకు తప్పితే గ్రామాలకు అందుబాటులో ఉండదు. ప్రభుత్వం కరువు నివారణగురించి serious గా ఆలోచించదలచుకుంటే, నిజంగా కరువునుంచి ప్రజలను కాపాడాలనే ఆలోచన ఉంటే ప్రతిపంచాయితీ గ్రామంలో అవసరమైన చౌక డిపోలను పెట్టాల్సిన ప్రధానమయిన కర్తవ్యం ప్రభుత్వానికి ఉన్నది. అది నెరవేర్చరు. రెండవది, పనులగురించి జాగ్రత్తగా ఆలోచించండి. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం అవలంభిస్తున్న విధానం ఏమిటి ? కరువు నివారణ చర్యలన్నీ ఒక్కమాటలో చెప్పివేయవచ్చు. ఆంధ్రదేశం మొత్తంమీద పన్నులు వేసినప్పుడు అందరితోపాటే కరువు ప్రాంతాలలో ఉండేవాళ్ళకు పన్నులు వేయాలి కరువు నివారణ చర్యలు తీసుకోవలసి వచ్చేటప్పటికి కరువు లేనప్పుడు ఏ మోతాదులో డబ్బు ఖర్చుపెడుతూ ఉంటే ఆ మోతాదుకు మించి ఖర్చుచేయకూడదు అనే ఆలోచన విధానమే. ఆ ఆలోచన విధానాన్నే ఈ సంవత్సరంకూడ అవలంబిస్తే చాల తీవ్రమయిన అపాయమయిన పరిస్థితి రాయలసీమ జిల్లాలలో యితర కరువు ప్రాంతాలలో ఏర్పడుతుందని నేను మీకు హెచ్చరించదలచుకొన్నాను మీ విధానం ఏమిటి ? వివిధ డిపార్టుమెంటులలో ఈ సంవత్సరంలో ఏ జిల్లాకు ఎంత కేటాయించారు ? ఆ కేటాయించిన మొత్తాలన్నిటినీ కరువు పేరుతో కరువు పనులు ప్రారంభించడానికి ఆ డబ్బుతో సరిపుచ్చుకోండి అనే రకమయిన పాత పాటే ఈ సంవత్సరము పల్లిస్తున్నారు. అట్లా నేనాకు అర్థం అవుతున్నది.

15 లక్షలు అనంతపురం జిల్లాలో grant చేశాము. 15 లక్షలు కడపకు grant చేశాము. 15 లక్షలు చిత్తూరుకు grant చేశాము. 15 లక్షలు విశాఖపట్టణమునకు grant చేశాము అంటున్నారు ఎక్కడిది ఈ 15 లక్షలు? Highways నుంచి కొంత మొత్తం లక్ష లక్షన్నర ఆ జిల్లాలకు ఖర్చుపెట్టదలచుకొన్నది అక్కడ యిస్తున్నారు జిల్లాబోర్డుకు రోడ్లకు ఖర్చుపెట్టదలచినవి కరువు పనులకు ఉపయోగించుకోండి అంటున్నారు Irrigation కోసం వాడదలచుకొన్నదానిని దీనికి వాడుకోండి. కరువు క్రింద లెక్కవేయండి అంటున్నారు. ప్రతి సంవత్సరం జిల్లాకు ఏదైతే ఖర్చుపెట్టదలచుకొన్నారో దానితోనే కరువు ఉన్నా లేకపోయినా ఆ మొత్తంతోనే సంతృప్తిపడండి ఆ సంతృప్తితోనే ఉండండి అంటున్నారు. ఇలాంటి తీవ్రమయిన అపాయకరమయిన పరిస్థితి వెనుకబడిన జిల్లాలో ఏర్పడిందనేది స్పష్టమయిన విషయం. ప్రతి జిల్లాకు కరువుబడ్డ ప్రాంతాలకు department ద్వారా వచ్చే డబ్బుకాకుండా అదనంగా 20 లక్షలు, 30 లక్షలు grant తప్ప పనులు జరగవు. ఒక్క ఈదృష్టితో ఆలోచిస్తే ఎంతఅపాయమైన పరిస్థితిఏర్పడుతుందో నేనుచెపుతాను. అనంతపురం జిల్లాలో కళ్యాణదుర్గం తాలూకా తీసుకుందాము. చాలతీవ్రమైన కరువుఉన్న తాలుకా అక్కడ Highways roads లేవు. అందుచేత డబ్బు కేటాయింపు Highways క్రింద రాదు. ఈరోజు irrigation క్రింద ఖర్చు పెడుతున్నాము అంటున్నారు. Irrigation works P.W D Engineer ను అడగండి అనంతపురం జిల్లాలో irrigation works దాదాపు అయిపోయినాయి క్రొత్తగా ప్రారంభించేవి, అవి ఉపయోగంలేనివి. అందుచేత క్రొత్తగా ప్రారంభించలేము అంటున్నారు. Repair చేయడానికి మాత్రమే చూస్తున్నాను. అందులో masonry work ఎక్కువ, earth work చాల తక్కువ. కూలీలకు పని జరిగేది తక్కువ కంట్రాక్టర్‌లకు వచ్చేలాభం ఎక్కువ నేను చెప్పేది—road works వెంటనే ప్రారంభించండి బలరామిరెడ్డిగారు చెప్పారు. బావులు ఒక permanent relief గా ఎక్కువగా మంజూరు చేస్తాము అని. బావులు మంజూరు చేయడం చాల సంతోషించదగ్గ విషయం. అయితే ఈ బావులు మంజూరు అయి పని ప్రారంభించే టప్పటికి కనీసం మూడు నెలలు పడుతుంది. ప్రతి సంవత్సరం జిల్లాకు రెండు వేలు అయినా subsidy బావులు supply చేయకపోతే వెనకబడ్డ ప్రాంతాలలో కరువు పరిష్కారం కాదు అనే విషయాన్ని మీ దృష్టికి నేను తీసుకురాదలిచాను. దానితో సంతృప్తిపడి వూరుకుంటే మాత్రం చాలా తీవ్రమైన పరిణామాలు వస్తాయనే విషయం దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి ఈరోజున అనేక ఇర్రిగెషన్ పనులు తీసుకుంటున్నమాట వాస్తవమే ఈపూడి దగ్గర తీసుకోవడంవల్ల కొంత కార్మికులకు పని కల్పించవచ్చు అలాగే కాంటూర్ బండింగ్‌వల్లకూడా కార్మికులకు పనులు కల్పించవచ్చు. ఈ సందర్భంలో ఒక విజ్ఞప్తి, ఒక హెచ్చరిక కూడా చేయదలచు కున్నాను. ఈ కరువు పనులుపేరుతో ఎక్కడ పనులుచేసినా, ఒక స్పాన్సరింగ్ ఏజంటు అనే ఒక కంట్రాక్టర్‌ను పెట్టడంవలన వారిపై ఎవరికీ కంట్రోలు లేకుండా పోతున్నది. అందువలన, నేరుగా ప్రభుత్వమే యీ పనులను చేపట్టి కార్మికులకు సరియైన వేతనాలు ముట్టేటట్లు చేస్తే తప్ప లాభం లేదని చెబుతున్నాను. చాలా ముఖ్యమైనది— ఈరోజుకు కూడా ఎగువకాల్వ మొదటిదశ ముగియలేదు. ఆపనిని పూర్తి చేయడం

చాలా అవసరం. అదే విధంగా యీ కరువును దృష్టిలో వుంచుకుని రెండవదశను కూడా ప్రారంభింపచేస్తే వేలమందికి పనికల్పించినట్లు అవుతుంది. రాయలసీమ జిల్లాలలోగాని, యితరచోట్లగాని వున్న కరువు ప్రాంతాలలో ప్రభుత్వం శాశ్వత పరిష్కారానికి ప్రయత్నించడం లేదు. కళ్ల నీళ్లు తుడవడానికి తప్ప ప్రత్యేకంగా అక్కడ తీసుకుంటున్న చర్యలేమీ లేవు. ఈ విషయమై జాగ్రత్తగా ఆలోచించాలి. ముఖ్యమంత్రి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి రిపోర్టు పంపించినప్పుడల్లా ఆంధ్రదేశంలో నూటికి 75 వంతులు కరువు ప్రాంతంగా వున్నది అందుకోసం ఎక్కువ డబ్బు కేటాయించమని మెమొరాండములు చాలా పెద్దవిగా వ్రాస్తున్నారు. అయితే, నూటికి 75 వంతులు కరువుప్రాంతమని వ్రాస్తు మీరు ఎంత కేటాయించమని కోరుతున్నారు? నాలుగవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో 700 కోట్ల రూపాయిలకు మన కార్యక్రమం అయితే అందులో 25 కోట్ల రూపాయిలు నూటికి 75 పాళ్లుగా వున్నాయి కరువు ప్రాంతాలలోని ప్రజలను అభివృద్ధి పరచడానికి ఉపయోగించాలని మీరు చేసిన రికమెండేషన్. ఇది ఎంతవరకు హర్షించవలసిన విషయమో ఆలోచించండి. ఈ 25 కోట్లతో మీరు చేయగలిగినదేమిటి? ఈ రకమైన ఉదాసీనత ఎందువలన కలుగుతున్నది? బహుశ మనమంత్రిగారికి కరువు అంటే ఏమిటో అర్థం కాదు. అనుభవంలేదు. దీనివలన మనం ఆర్థికంగా ఎంత నష్టపడుతున్నామో తెలియదు ప్రతి సంవత్సరం ఆ ప్రాంతాలనుంచి 5వేలు, 10వేలు మంది కూలీలు ఇతర జిల్లాలకు వలస వెళ్లిపోతున్నారు. వారు 'మేలేగదా, సమస్య పరిష్కారం అవుతుంది' అంటున్నారు. సమస్యపరిష్కారంకాదు, తీవ్రతరం అవుతుంది. రైతులు యీ సమస్య విపరీతంగా ఎదుర్కొంటున్నారు. హార్వెస్టు సీజన్‌లో కూలీలు దొరకడం లేదు. వారెంతో బాధ పడుతున్నారు అందువలన వలస వెళ్లిపోయినందువల్ల సమస్య పరిష్కారం అవుతుందనుకోవడం పొరపాటు. అందువలన యీ సందర్భంలో నేనొక సూచన చేయదలచుకున్నాను. కరువు అంటే అర్థం చేసుకునే నిమిత్తం, దాని సీరియస్‌నెస్ తెలుసుకొనే నిమిత్తం కమిటీని వేయండి. ఒక కరువు ఎంక్వయిరీ రాయలసీమ ప్రాంతంలోను, యితర ప్రాంతాలలోను యీ కరువు పరిస్థితి ఏవిధంగా వున్నదో తెలుసుకొవడానికి ఆ కమిటీ ద్వారా ప్రయత్నించవచ్చు. ఆ ప్రాంతంలో 20, 30 ఎకరాలున్న రైతుల పరిస్థితి ఏవిధంగా వున్నదో గమనించండి. ఇవాళ వారు పూర్తిగా దివాళా తీసిన స్థితిలో వున్నారు.

అధ్యక్షా, నేను గుత్తి తాలూకాలో దోసరపల్లి, నల్లగొండ మొదలైన యితర ప్రాంతాలలోని రైతుల పరిస్థితి పరిశీలించి చూశాను. 20 ఎకరాలున్న రైతు 6, 7 వేల రూపాయల అప్పులో మునిగివున్నాడు. వడ్డీ రూపాయి మొదలు రెండు, మూడు రూపాయల వరకు చెల్లించాలి. ఈవిధంగా 30 ఎకరాలున్న రైతు కూడా క్రమంగా ఎలా కూలీ క్రింద మారిపోవనున్నాడో గమనించండి. శనక్కాయ ధర పెరిగింది కాబట్టి రాయలసీమలో రైతులంతా శనక్కాయ వేసి ఎక్కువగా సంపాదించి అప్పులు తీర్చుకుని వుంటారు అనే ప్రభుత్వ విధానం సరియైనది కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ ఆలోచనా విధానం మారనంత వరకూ కరువు ప్రాంతాలు అభివృద్ధి చెందడం జరగదు. అనంతపురం జిల్లాలో కరువు వచ్చినప్పుడు వివిధ రాజకీయ పార్టీలు అంతా ఐక్యమై ప్రభుత్వంపై ఆందోళన

చేసి కరువు నివారణ చర్యలగూర్చి ఆలోచించే విధానమేలేదు. ఆవిధంగా ఆలోచించి, పోరాడకపోతే ఆంధ్రదేశంలో వున్న జనం అంతా ఒకే ఆర్థిక విధానం క్రింద వున్నవారు అని అనుకోవడానికి వీలువుండదని మనవి జేస్తున్నాను అసలు కరువు వస్తే అక్కడ ప్రజలు ఎటువంటి పరిస్థితులను ఎదుర్కొనవలసివస్తుందో యీ పెద్దలు గమనిస్తున్నట్లు లేదు అందువలన యీ విషయాలన్నీ దృష్టిలో వుంచుకుని సానుభూతితో ఆలోచించవలసినదిగా కోరుతున్నాను

Sri P Anthony Reddy (Ananthapur) —*Mr Speaker*, Sir. Now drought conditions in Ananthapur district along with other parts of the states have been rather very severe during the last two or three months We hear, recently—last week or so—there were some rains But as far as Anantapur district is concerned, these rains were absolutely of no use for the red soil crops where theryots have sown some thing. It may be of some use in other places of red s il and this will be of absolutely no effect exc.pt, probably, to give some fodder to the cattle. The only crop that is likely te be sown in case we get further rains, in this, red soil is, o ıly horse-gram Beyond that these rains will be of no use to the red soil

Coming to the black-cotton soil, these rains will not be of much use to money crops like, especia'ly ground-nut, and food crops like Korra. But if we get still further rains and the seasonal conditions are very good, then I think these further rains and the present rains will be of some use for sowing cotton and Cholam. But unfortunately, Sir, Anantapur district has been one of the lowest rain-fall areas in the State The average rainfall is only about 20" and even if this 20" of rain were to fall seasonally, things would not be so bad But unfortunately our rainfall depends mainly on the monsoons and they are most unrealiable according to the vagaries of these monsoons. That has been one of the most important reasons for these drought conditions in Anantapur district and other parts of Rayalaseema

The Government should make a long plan covering about even upto 50 years ahead to solve this problem Unfortunately, Sir, the Government for the last so many years, leaving off a few exceptional cases like starting some major irrigation works, have been trying to meet the problem when the actural problem was facing them like just scarting a few famine works here and there and helping or even going to the state of starting gruel centres as it happened somewhere in 1952-53. These things will not solve the problem I want to impress upon the Government that these ameliorative things which they just tackle the problem when we face it, will not solve the problem The Government should plan out to see how even if drought conditions come into these areas, the people, will not be without food and without work Of course, we have to congratulate the Government for taking up some of the schemes in Anantapur district and other parts of Rayala seema, like for instance Upper Pennar, Kumudwati, Mid-Pennar and so on. But it is most unfortunate that Anantapur being in Andhra State and all the water sources being in Mysore State, this Kumudwati project and Upper-Pennar are almost a failure, because water sources have been tapped by the Mysore, State, water supply is almost ruined

to these two projects. That is the main reason why the Hindupur taluk and Dharmavaram and Kalyandurg taluks of Anantapur district have not got any benefit out of these two projects. Only we hope if this mid-pennar project is finalised and completed, atleast a few lakhs of acres in Anantapur district as well as in Cuddapah district will benefit—a small portion of the districts of Anantapur and Cuddapah.

But, Sir, these big projects will not touch every village. They touch only certain areas of the district and not other parts of the district. Whether it is Anantapur, Cuddapah or other drought affected areas of the State, majority of the villages must be covered by some schemes which will ensure some sort of perennial source of growing some crop or other For that, I have got a few suggestions. I feel Sir, that the main stay in the villages of Anantapur, Cuddapah and other parts is one well irrigation Ofcourse, Government has been allotting a lot of funds for well irrigation but they are not fully planned. Atleast in some stray cases they have been a bit liberal But the mere increase in the number of wells will not solve the problem unless the water table in the area also is raised. What is the method of raising the water table of those areas? I think Sir, of my own experience that starting of these contour bunding to some extent raises the water table in those areas With what little rain we get in a particular area, if that rain water is sunk there itself, it will to a great extent raise the water table of that area Therefore, I suggest to the Gvernment that they should take up losst of these contour bunding schemes.

Another thing is, Sir, if you just go to any village in Anantapur district and other parts of Rayalaseema districts, every village has one or two kuntas; small tanks and none of these kuntas or tanks has any irrigated land I was wondering why these tanks were built some years back by our ancestors. I have always found, Sir, that at the lower level of these tanks there were always a few irrigation wells. That, means our ancestors felt that if there is a tank a bit above the wells whatever water is stopped in the tank, ultimatlely it is a water source for the wells which are in the lower level than those tanks Therefore, I suggest that these small kuntas and tanks which appear to be useless normally, may be rennovated. They may not cost much. Each tank may cost Rs. 200 to 500 and in extra-ordinary cases Rs. 1,000. Where the tanks are really useful for increasing the water table of these wells, should be immediately rennovated, as I am sure they will raise the water table of those places to some extent atleast. In this way you increase the number of wells in those villages and also do. What little bit you can for raising the water table of those wells.

Then, next problem comes how to see that well irrigation is made profitable. The old method of hauling out water with the help of bulls, as every one of us know, is not at all paying. It is a laborious task where a pair of bulls and a man will on the averagerealise not more than Rs. 2 a day and poor ryot with the help of bulls is not able to cultivate more than 3 to 4 acres per year. Instead, if they could use oil engines they could cultivate much more. But knowing the present price of oil, it will not help to the betterment of the ryots if they were to take to oil engines. The only last source, Sir, will be power. I am

not able to understand why the Government is not able to realise that giving little power for well irrigation will solve a great many problems They are thinking of the huge profits by giving power to industries I am not against it But, don't you think, Sir, that if in every village some 20 to 30 wells are given power and about 100 families in each village are bettered because of supply of power, , it will be a some sort of national asset for the whole country ? But unfortunately our Govrnment are not able to realise this aspect and whenever we want it, they say" we have no money for rural electrification " I remember when Sri A C Subba Reddy took over the port-folio of power there was not even a pie for rural electrification Some how he managed to pilfer or steel—I do not know how he managed—he could help a few villages being electrified by hook or crook for which I congratulate him and thank him also Unless, Sir, you give power to us in the villages, it will not help I have a suggestion to make which, ofcourse, the Secretariat will always object to They have some money under Famine Relief Fund They could use this fund, atleast a portion of it for subsidising these electric lines But the Secretariat will always think of their conservative rules That money can be utilised profitably for the betterment of villagers and agriculturists Why not use it ? If we cannot use it out-right, why not use it as some sort of a loan to the Electricity Board and realise it later on when funds are available for rural electricfication ? Unless you do this, things cannot improve and your scheme of rural electrification may take even centuries By that time we may have to face a number of drought conditions, a num-, ber of famines, and probably inumerable deaths also Therefore Sir, without taking much more time and dropping off all other schemes I only suggest to the Government if they want to face and ward off the drought conditions in future especially in the drought affected districts of our State, the only solution is "Do what all is possible to raise the water table of these wells, increase the number of wells that you can give to poor ryots and give him cheap power so that he can grow better crops and make him more and more rely on his own legs and not depend on vagaries of the Monsoon."

Thank you, Sir.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —అధ్యక్షా, నేను మా తాలూకా పరిస్థితులు చెప్పాలనుకుంటున్నాను మా తాలూకాలో వర్షాలు లేనందువల్ల పైరులు వేయడం జరగలేదు అక్కడక్కడ వేస్తే కూడ బ్రతికే పరిస్థితి లేదు మిర్చి మా ప్రాంతంలో పండుతుంది, అది ఇంతవరకు అసలు వేయలేదు ఒక ఊరికి పంట కనుపిస్తుంది, రెండవ వూరికి వుండదు. గుంటూరు జిల్లాలో వున్న మెట్ట తాలూకాలోని స్థితి యిది అందువలన, అక్కడకు కావలసిన ధాన్యం, జొన్నలు మున్నగునవి తరువాత యిబ్బంది పడడంకంటె ముందే ఏర్పాట్లు చేయడం మంచిది వర్షం పడితే సంతోషమే, కరువు రావాలనే కోరిక లేదు. వర్షం వస్తే రిలీఫ్ కావాలని మేము కోరదలచుకోలేదు. మంచిరోజులు రావాలనే కోరుతున్నాము. కాని దురదృష్టవశాత్తు రాకుండా వుంటే - ప్రభుత్వం హెచ్చరికగా వుండాలని. గుంటూరు జిల్లా సర్‌ప్లస్ ఏరియా, డెల్టా ఏరియా అని దానిని గురించి ఆలోచించనక్కరలేదు అనుకోవడం సరైనది కాదని మనవి చేస్తున్నాము. విశాఖపట్టణం.

శ్రీకాకుళం జిల్లాలలో పంటలు లేవు. సూర్యనారాయణరాజుగారు కూడ బియ్యానికి యిబ్బంది పడుతున్నారని అక్కడనుంచి వ్రాశారు. ఎవరిని అడగాలో తెలియకుండా వుంది. జనమంతా భీభత్సంగా వున్నారని అంటున్నారు. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో వర్షాలు లేనందువల్ల పరిస్థితి అపేధంగా ఉన్నది. రాయలసీమ గురించి నేను repeat చేయను. మొత్తానికి ఒక స్పెషల్ ఫండును ఏర్పరచి immediate relief కొరకు మనం ప్రయత్నంచేసి Famine Code restrictions తొలగించి ఎక్కడ వీలయితే అక్కడ చేయాలి. Famine Code అనేది ఒక iron frame. అందులో పడితే ఎవరూ బైటకు రాలేరు. పరిస్థితి ఇంకా inhuman గా తయారు చేయడానికి ఉపయోగపడుతుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వంనుంచి నాలుగవ ప్రణాళికలో కోరిన drought areas కు కావలసిన స్కీములను impress చేయవలసిన పని ఉన్నది. ఇప్పుడు advance గా కోటి కాని రెండు కోట్లు కాని తీసుకుని చేయవలసి ఉన్నది. లోకల్ కమిటీలను ఏర్పాటుచేసి అక్కడ ఉండే ఆఫీసర్లతో ఏర్పాట్లు చేయవలసిందని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. సుబ్బారెడ్డి (కొడూర్):—అధ్యక్షా, 1947 వ సంవత్సరంనుంచి ఇప్పటికి చిన్నవో, పెద్దవో ఏడు కరువులు వచ్చాయి. కరువు బాధ ప్రాంతంలో అనుభవించినవారికి తెలుసునుకాని ఉపన్యాసాలవల్ల కాదు. రేగడిప్రాంతాలలో రెండు మూడు సంవత్సరాలుగా పైరు లేదు. జరిగిన సంవత్సరం రూ. 300 లు ఎకరానికి ఖర్చుచేస్తే రెండు మూటలు పండని గ్రామాలున్నాయి. బద్వేలు, సిద్దవటంతాలూకాలలో ఇదే పరిస్థితి ఉన్నది. ఈ సంవత్సరం రేగడి తాలూకాలలో ముంగారు వర్షాలు కొద్దిగా కురిసిన ప్రాంతాలలో సెనక్కాయ మొదలైనవి వేశారు. ఇది 9 వ తేదీ వరకు తెలిసిన విషయం. చాలాభాగం వేయనేలేదు. రాయచోటి, సిద్దవటం, బద్వేలు తాలూకాలలో చెప్పనలవికాని కష్టాలున్నాయి. రెండు సంవత్సరాలుగా ఆ పరిస్థితి ఉంటూనే ఉన్నది. ఎన్నాళ్లగానో ఇట్లాగే ఉండడంకంటే శాశ్వత క్షామ నివారణ చేయడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి, శాశ్వతమైన క్షామ నివారణ కావాలి. అధికాహారోత్పత్తికి తోడ్పడాలి. ప్రస్తుతం కూలీలకు పని కల్పన ఉండాలి. మూడు విషయాలకు అందుబాటులో ఉండేట్లు అంచనాలు తయారుచేయాలి. చిన్ననీటివసర్లు, పంపింగ్ స్కీములు కొద్దిపాటిగా రికార్డుకు సంబంధించిన ఆలస్యమేమైనా అయినా తక్షణమే ఇరిగేషన్ మంత్రిగారు, రివెన్యూ మంత్రిగారు ఆలోచించుకుని తక్షణం పని కల్పిస్తే రెండువిధాలుగాను ఉపయోగపడుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. శాశ్వతమైన క్షామనివారణ కావాలంటే సిద్దవటం, బద్వేలు తాలూకాలలో కె. సి. కెనాలు నీరు అహోబిలం ప్రాంతంనుంచి సులభంగా రావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఆ ప్రాంతానికి నీరు తక్కువ వస్తుందనే అభిప్రాయం ఉంది. అందుకే నేను చెప్పేది ఏమిటంటే— అక్కడ నీరు వచ్చినప్పటినుంచి రెండు మాసాలు వాడుతున్నది లేకుండా ఉన్నది. అట్టి సందర్భాలలో అవతలకు విడిస్తే కొంత ప్రాంతాలలోఉన్న గ్రామాలకు పారుదల కావడానికి మెట్ట ప్రాంతాలకు ఉపయోగపడడానికి వీలుంటుంది. నగిలేరుకు పడమట కాలువను investigate చేయాలని ఉత్తరువు వేశారు. దానిని investigate చేస్తున్నారు. దానివల్ల అక్కడ 18 చెరువులకు నీరు రావడానికి అనుకూలంగాఉంటుంది. కరువుకాలంలో పెద్ద ప్రాజెక్టుప్రాంతాలలో ఇరిగేషన్ పనులుచేయడంవల్ల అధికోత్పత్తి

అయ్యేదానికంటె తగ్గడానికి అవకాశం ఉంటుంది, లేబరు కావలసి ఉంటుంది కొంత ప్రాంతాలలో నీటివసతి ఏర్పాటుచేస్తే సత్వరంగా పనులు జరుగుతాయి అధికాహారోత్పత్తికి వీలుంటుంది ప్రస్తుతం కూలి కల్పన చేయడానికి, అధికాహారోత్పత్తికి, శాశ్వత కరువునివారణకు అన్నింటికి ఉపయోగపడే స్కీములను తక్షణం పనిచేయించాలని మనవిచేస్తూ విరమిస్తున్నాను కరువు విషయాలనుగురించి అనేకమంది చెబుతున్నారు. అక్కడ బాధ వర్ణనాతీతంగా ఉంది.

శ్రీ పి సుబ్బయ్య — అధ్యక్షా, మామూలుగా కరువుప్రాంతం అంటే రాయలసీమ జిల్లాలకే అనువర్తిస్తూండేది కాని దురదృష్టవశాత్తు ఈ సంవత్సరం విశాఖపట్నం, శ్రీకాకుళం, సర్కారుజిల్లాలలోని upland areas లోను సక్రమంగా వర్షాలు లేక నాట్లు చాలా ఆలస్యంగా పడుతూండడంవల్ల ఈ కరువు రాయలసీమకేకాకుండా రాష్ట్రం మొత్తంపై భయాందోళనలు కల్పిస్తున్నదనేది మొదటి విషయం. అనంతపురంజిల్లానుంచి కలెక్టరు పంపిన రిపోర్టులున్నాయి, అక్కడ కాంగ్రెసు సంస్థలు చేసిన తీర్మానాలున్నాయి మంత్రివర్గానికి అందేఉంటాయి చిత్తూరుజిల్లా కలెక్టరుకూడా అటువంటి పరిస్థితులున్నాయని తెలియజేశారు. కడపజిల్లా కలెక్టరుకూడా అదెవిధంగా వ్రాశారు. కర్నూలుజిల్లాలో ఆలూరు, ఆదోని, ప్రత్తికొండ, ధోన్, మార్కాపురం, గిద్దలూరుతాలూకాలలో పరిస్థితి చాలగడ్డుగా ఉన్నది. మార్కాపురంలో ఈ సంవత్సరం వర్షం 2 అంగుళాలు పడింది దానితో పంటలు ఎట్లా ఉన్నాయో అర్థంచేసుకోవచ్చును. ఇటువంటి పరిస్థితులు మొత్తంగా ఉన్నప్పుడు, మామూలుగా కరువు వచ్చింది అంటే చేసేది ఏమిటి-రెమిషన్ ఇవ్వడం, కరువు పనులు ప్రారంభించడం ఒక పరిపాటి అయిపోయింది. దానితో కరువు ఏమాత్రం పరిష్కారం కాదు. శాశ్వతంగా కరువు పరిష్కారం కావాలంటే ప్రభుత్వం ఏ పరిస్థితులు అవలంభించాలి, ఏ చర్యలు తీసుకోవాలి అనేది ప్రధాన సమస్య, దానిని పరిష్కారం చేయకుండా ఉన్నంతకాలం కరువు వల్ల రాష్ట్ర ఆర్థికవిధానము తలక్రిందులైపోయి రెండు అడుగులు ముందుకు వేయాలంటే మూడు అడుగులు వెనుకకు పోయే పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. నాలుగవ ప్రణాళిక ఆఖరుకు per capita income రూ 413 లు చేయాలని అంటున్నారు, ఇటువంటి కరువు పరిస్థితులను తొలగించనంతవరకు వెనుకబడుతూనే ఉంటాము కాని దానిని reach కాలేము, శాశ్వతంగా చేయాలంటే ఆర్థిక కారణాలు చెబుతారు. Famine affected areas కు సంబంధించి ఒక blue print ప్రభుత్వానికి ఉంటే, visualize చేసి ఉంటే, దానిని అమలు చేస్తేతప్ప కరువు పరిస్థితులు పోవు అనేది ప్రధానమైనది, రిమిషన్ ఇవ్వడం మామూలు: తరువాత కరువు పనులు, ముప్పై నయాపైసలు గ్రాంటు ఆ ప్రాంతాలలో ఇచ్చినపుడు 2/3 గ్రాంటు ఇస్తూ 1/3 contribution ఇవ్వాలి అంటున్నారు. దానిని ఆలోచన చేసి relax చేయకపోతే అక్కడ 1/3 contribution రావడం, అక్కడ కడుపుకు లేక చస్తూంటే, చాలా అసాధ్యమైన విషయం, ఇప్పుడున్న కూలిరేట్లు గిట్టడంలేదు. కూలి రేట్లను రివైజు చేసే విషయంలో ఆలోచించాలి. వెంటనే పంచాయతికి ఒక Fair Price Depot పెట్టాలి. ఏదో కొంతమంది డీలర్సుకు చెప్పాము ధాన్యం తీసుకోమని అంటే అనంతపురం కడప జిల్లా అనుభవం చూపిన తరువాత వ్యాపారస్థులుకూడా ఆర్థిక స్థోమతే సరిగాలేని కారణంచేత వారు తీసుకువచ్చి

అమ్మలేరు. ప్రభుత్వమే దానికి ఒక మార్గం చూసి తప్పకుండా సప్లయి చేసి no profit no loss పద్ధతిమీద అందచేయాలి. పశుగ్రాసం లభింపచేయడానికి ఫుల్లరి రద్దు చేయాలి. తక్కావీ ఋణాలు విషయంలో ఎక్కడైనా వసూలు చేయవలసినవి ఉంటే ఆపుచేయాలి. శాశ్వతంగా తప్పనిసరిగా మనం geological survey చేసి water column table పైకి తీసుకుని రావడానికి సర్వే చేయించాలి. జిల్లాకు రెండువేల సబ్సిడీ వెల్సు మంజూరు చేయాలి. విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా ముఖ్యంగా ఉండాలి. ఆయా ప్రాంతాలలో ఉండే మేజర్, మైనర్ ఇరిగేషన ప్రాజెక్టులు అమలు పరచాలి. కర్నూలు జిల్లాలో గార్లదిన్నె ప్రాజెక్టు పత్తికొండ, డోన్ తాలూకాకు ఉపయోగపడుతుంది. అట్లాగే కరువు ప్రాంతాలలో మైనరు, మేజరు ఇరిగేషను పనులు సక్రమంగా చేయాలంటే డబ్బు ఎక్కడిది అనే ప్రశ్న వస్తుంది. రెండు సలహాలు చెబుతున్నాను. రాయలసీమలో Fabulous God లాక్ వెంకటేశ్వర ఉన్నారు. కొన్ని లక్షలు వస్తున్నాయి. కనీసం ఆ డబ్బు కరువుకు గురియైన ప్రాంతాలకు వినియోగించడానికి తప్పనిసరిగా ప్రభుత్వం చేయాలని కోరుతున్నాను. ప్రజలందరు కరువుతో బాధపడుతున్నప్పుడు ప్రొహిబిషన్‌ను రద్దుచేసి దానివల్ల వచ్చే డబ్బును వెనుకబడిన కరువు ప్రాంతాలకు విరివిగా ఖర్చుపెట్టాలి. అదికాకుండా 25 కోట్ల రూపాయలు నాలుగవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో అనుకున్నాం. దానితో సమస్య పరిష్కారం కాదు బ్లూప్రింటు వేసి 200 కోట్ల రూపాయలైనా క్షామ ప్రాంతాలపైన ఖర్చుపెట్టవలసిన పరిస్థితి ఉంది. బ్లూప్రింట్ వేసుకుని ఆర్థిక వనరులు సేకరించుకుని పరిస్థితి బాగుచేయకపోతే రాష్ట్ర ఆర్థిక విధానం తలక్రిందులు అవుతుంది దీనిని ఆలోచించాలి. చేతులు కాలిన తరువాత ఆకులు పట్టుకుని లాభంలేదు. అందువల్ల ప్రభుత్వం వెంటనే పరిష్కారం చేయాలి. క్షామ ప్రాంతాలకు అధికారులతో అనధికారులతో కమిటీవేసి ఏ ప్రాంతంలో ఎంత తీవ్రత ఉందో పరీక్షించి సత్వర చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు (పాతపట్నం):— అధ్యక్షా, నేను కరువుప్రదేశాలైన శ్రీకాకుళం విశాఖపట్నం జిల్లాలలో నాలుగైదుదినాలు పర్యటనచేసి చూశాను. ప్రతి కరువులోను ఆజిల్లాలలో నాలుగుతాలూకాలలో వర్షంపడితే నాలుగుతాలూకాలలో పడక పోవడం మామూలు. కాని ఈసంవత్సరానికి సంబంధించినంతవరకు తునిమొదలు ఇచ్ఛాపురంవరకు వర్షంలేదు. పెద్దవయస్సులో ఉన్నరైతులను అడిగితే యిటువంటి కరువు ఎప్పుడూచూడలేదన్నారు. అదేవిధముగా రాయలసీమలో కరువువస్తున్నది. దానిని ఏవిధముగా పరిష్కారంచేయాలని జాగ్రత్తగా ఆలోచించాలి. శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్నం జిల్లాలవరకు ఒకటి మనవిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం కొంచెం శ్రద్ధతీసు కుంటే అక్కడ కరువురాకుండా ఉండేఅవకాశంఉంది. అనేకనదులున్నాయి. ఆరెండుజిల్లాలకు ఒక డెవలప్‌మెంటు బోర్డువేసి sub-soil water ను river water ను బయటకితీసుకువస్తే గోదావరి, కృష్ణాజిల్లాలలో మాదిరిగా పంటలుపండేవి. డెవలప్-మెంటు బోర్డు వేయాలి. ఆప్రదేశంలోని ప్రజానీకానికి నూతనమైన ఉద్రేకం కలుగుతున్నది. దానినిఆపడం న్యాయంకాదు. వారిని సంతృప్తిపరచడానికి ఆకార్యక్రమాలు సాధించాలని కోరుతున్నాను. కరువు ప్రతిసంవత్సరం ఏదోప్రాంతానికి వస్తూనేఉంది. మొత్తం మనబడ్జెటులో Famine Relief Fund ఒకదానిని create

చేసి వచ్చేపరిస్థితులను ఎదుర్కొనడానికి డబ్బులేదని చెప్పకుండా సహాయంచేయవచ్చు. ఒకమాట చెబుతున్నాను. రైతుఅంటే ఎవరు? రెండుసినీమాలుచూసి మోటారు బస్సులలో తిరుగుతూ నేనురైతును అంటే అటువంటివాడు రైతుకాదు. కేవలం భూమిమీద ఆధారపడి ఒకసంవత్సరం పంటపోతే నాలుగుసంవత్సరాలు బాగాపండినా ఆర్థికస్థితి బాగుచేసుకోలేడు. అనేకమంది రైతుకుటుంబాలను చూస్తున్నాము కరువుకు సర్వనాశనంకావడం చూస్తున్నాం వారు నాశనంకావడానికి తప్పులుచేస్తున్నారేమో చూడడానికి కమిటీవేసి పరిశీలనచేయండి సర్వనాశనం అయిపోవడానికి ఎప్పటి కప్పుడు వస్తున్న కరువుకి తట్టుకోలేకపోవడమే అందుచేత ఈపరిస్థితులలో రైతులలో ఒకవిధమైన ఆందోళన ఆవేదనతో బాధపడుతున్నారని ఈసమయంలో రివిన్యూమంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను రైతుదగ్గరనుండి రావలసినబాకీ ఎప్పటికైనా వసూలవుతుంది. సక్రమంగా పంటపండితే వసూలవుతుంది. ప్రస్తుతానికి minimum relief గా చిన్నచిన్న బాకీలుంటే వసూలుచేయడం ఆపండి వారికి తగిన సౌకర్యం లేదు నూతులున్నాయి శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్నం జిల్లాలలో sub-soil water ను తీయడానికి electricity లేదు. అందుచేత రూల్సుఅని చూసుకుంటేకాదు రూల్సు కాకుండా ఉన్నడబ్బును వినియోగించి ఆప్రాంతాన్ని అభివృద్ధిచేయడానికి ఎలక్ట్రిసిటీ కూడా యివ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను. వంశధార బ్యారేజిఉంది. చాలబాధగాఉంది. శ్రీకాకుళంజిల్లాలో ప్రతిఒక్కరికి బాధగాఉంది. నాలుగైదు సంవత్సరాలక్రితం ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నవారు పునాదిరాయివేశారు. ఈనాటివరకు పనికాలేదు అంటే ఢిల్లీలో ఆటంకంఉండవచ్చు, లేదనికాదు. ప్రధానంగా ఈపని పూర్తయిఉంటే 30 వేల ఎకరాలకు నీళ్ళుసప్లయి అయ్యేది ఇవ్వాళ కరువులేకుండాఉండేది. బారేజికి ఢిల్లీప్రభుత్వం ఆటంకంపరుస్తున్నదని చెప్పకుండా immediate గా ఎందుకుతీసుకోకూడదు శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్నం జిల్లాలలో నీటియిబ్బందిలేదు. ఈసంవత్సరం దురదృష్టవశాత్తు వర్షంపడలేదు. వర్షంపడితే 45" వర్షంపడే అవకాశంఉంది అనేకనదులున్నాయి జీవనదులున్నాయి. నదులలోనినీటిని తీసుకువెళ్ళి పొలాలకు పండించుకునే అవకాశంఉంది. అందుచేత భగవంతుడిచ్చిన అవకాశాలు ఉన్నప్పటికీ ఏదోఒక ఆటంకంవల్ల దానికిసరియైనశ్రద్ధ తీసుకోకపోవడం వల్ల ఇదిజరుగుతున్నదని ప్రజలలో ఆవేదనఉంది. రెండుజిల్లాలలోను రమారమి 45 లక్షల జనాభాఉంది 45 లక్షల ప్రజానీకం ఆవేదనపొందుతున్నారు. కాంగ్రెస్ పట్ల భక్తి విశ్వాసాలున్నవారు దానికి ఒక డెవలప్‌మెంట్ బోర్డు వేయాలి పూర్వం రాయలసీమకుఉండేది తెలంగాణాకు రీజినల్ కమిటీద్వారా రక్షణకల్పించారు. శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్నం జిల్లాలకు రక్షణకల్పించడానికి ఒక డెవలప్‌మెంట్ బోర్డు వేస్తే రెండుమూడు సంవత్సరాలలో results వచ్చేఅవకాశాలుంటాయి కాబట్టి experiment ఎందుకుచేయకూడదు పరిస్థితులను ఎందుకుబాగుచేయకూడదని మనవిచేస్తున్నాను. ఒకవిషయం మనవిచేస్తాను విశాఖపట్నంలో బియ్యంగురించి ఒకటెలిగ్రాం వచ్చింది. వ్యాపారస్థులకు గట్టివార్నింగ్ ఇవ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను. కరువు వచ్చిందన్న విషయం దేశానికితెలుసు, కాని కరువుపేరుతో స్కేర్సిటిపేరుతో బియ్యందొరకకుండా చేసేవారిపై- వారుపెద్దవారుకాని, లక్షాధికార్లుకాని, కోటీశ్వర్లు కాని కఠినచర్యతీసికొంటాము. జైలులోపెడతాము అని వార్నింగ్ఇవ్వకపోతే

ఆహారసమస్య యింకా క్లిష్టతరమవుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. అంతేకాదు, మన రాష్ట్రంలోవున్న ఆహారధాన్యాలను ఇతరరాష్ట్రాలకు ఎగుమతిచేయకుండా నిలబెట్టుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. వచ్చేసంవత్సరం మరీఅధ్వాన్నపరిస్థితులు వచ్చేటట్లు ఉన్నాయి. మాజిల్లాకు సంబంధించినంతవరకు రాగి మొదలైనపంటలు సర్వనాశనమయ్యాయి. కృష్ణాజిల్లా యింకా ఇతర సర్ప్లస్‌జిల్లాలలో వున్నధాన్యాన్ని మనం నిల్వచేసుకొని ఇతరరాష్ట్రాలకు ఎగుమతిచేయకుండా- ఢిల్లీప్రభుత్వంలో మనరాష్ట్రంలో కరువుపరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. కనుక ఎగుమతిచేయలేమని చెప్పాలని కోరుతున్నాను. ఈకరువుపరిస్థితిని ఎదుర్కోటానికి అవసరమైన ఆహారధాన్యాలను సప్లయిచేయించాలని నూతులుత్రవ్వించాలని చెరువులు మరమ్మతుచేయించాలని కోరుతూ సెలవుతీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న (ఉరవకొండ): — అధ్యక్షా, కరువు కరువు అనేమాట మనం ఎప్పుడూ వింటూనే వున్నాము. కరువు అనేది ఎప్పుడో పెద్దల కాలంలోనే వచ్చింది. రాయలసీమ వాసులకు ఎన్ని బ్రహ్మాండమైన కరువులు వస్తున్నాయో అడిగేవారు లేరు. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 58068 స్క్వేర్ మైల్స్ కరువుకు గురిఅవుతుంటే 158.9 లక్షల మంది ప్రజలు కరువుకు గురిఅవుతున్నారు. కరువు వచ్చినప్పుడు ఏదో గంజి కేంద్రాలు పెట్టుకోవటం, కాస్త రోడ్డుమీద మట్టి వేసుకోవటం, కళ్ళలో దుమ్ము వేసుకోవటం అనే కరువు పనులు చేశామని రెవిన్యూ మంత్రిగారు చెబుతూ వుంటారు. కరువు వచ్చినప్పుడు చేయవలసినవి కేవలం ఇవేకావు. సీడెడ్ డిస్ట్రిక్ట్ ఎకనమిక్ డెవలప్‌మెంట్ బోర్డుకు 1941 సంవత్సరంలో వెంకటనరసయ్యగారు సెక్రటరీగా వున్నప్పుడు వారు కొన్ని సలహాలు ఇచ్చారు. అవి పాటించలేదు 1946 లో P.V సుబ్బారావుగారు స్పెషల్ ఆఫీసర్‌గా రాయలసీమ డెవలప్‌మెంట్ బోర్డు వేశారు. ఆయన ఇచ్చిన సలహాలను కూడా పాటించలేదు. G. O. 1187 dt. 19-5-37 must be changed అన్నారు. అది change చేస్తే కాని కరువు శాశ్వతంగా పోవటానికి వీలులేదని అన్నారు. తరువాత 1952 లో శ్రీ పి. సి. భట్టాచార్య యింకా కొంతమంది కేంద్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగులతో కలిసి ఒక కమీషన్ వేశారు. వారు ఒక రిపోర్టు ఇచ్చారు. 1962 లో M. V. కృష్ణప్పగారు కేంద్రంలో డిప్యూటీ మంత్రిగా వున్నప్పుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం శాశ్వత కరువు నివారణకు ఒక పథకం ఏర్పాటు చేస్తే లాభం వుంది కాని లేకపోతే లేదని, అందుకు ఒక ప్లాన్ తయారుచేసి పంపమన్నారు. ఆంధ్ర ప్రభుత్వం 30 కోట్లతో ఒక plan తయారు చేసి పంపింది. కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు దానిని తగ్గించి పంపమన్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వంవద్ద డబ్బులేదు కాబట్టి plan లోవున్న డబ్బుతో ఆ కార్యక్రమం సాగించుకొండి అని చెప్పారు. 3 వ ప్లానులో కరువుకు ఏమీ కేటాయించకపోయినా 4 వ ప్లానులో 25 కోట్లు కేటాయించినందుకు ధన్యవాదాలు అర్పిస్తున్నాను. అయినా ఆ డబ్బు సముద్రంలో ఒక బిందువు వేసిన మాదిరిగా వుంటుంది. ఆ డబ్బు ఎంత మాత్రం చాలదు. గడచిన బడ్జెటు సమావేశంలో ఒక సప్లిమెంటరి ప్రశ్నకు సమాధానం ఇస్తూ కరువు నివారణకు కేంద్ర ప్రభుత్వంవద్ద కాని, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వద్ద కాని plan అనేది లేదు, దానిని implement చేయటానికి డబ్బు లేదని చెప్పారు. వారు National Council లో మాట్లాడుతూ 200, 250 కోట్ల రూపాయలు కేంద్రం

ఇస్తే కాని ఈ సమస్యను పరిష్కరించటానికి వీలులేదని చెబుతున్నారు మనరాష్ట్రం కరువుకు గురి కాకుండా వుండాలంటే 300 కోట్ల రూపాయలతో ఒక plan వేసుకొని ప్రతి సంవత్సరం కొంత ఖర్చు చేసుకొంటూ ఈ కార్యక్రమం నెరవేరుస్తూ వుంటే కరువు శాశ్వతంగా నివారణ కావటానికి అవకాశాలు వుంటాయని మనవిచేస్తున్నాను. రాష్ట్ర మొత్తంమీద ఒకేసారి కరువు రాదు. 1960–61 లో మాత్రం state మొత్తానికి కరువు వచ్చింది సామాన్యంగా ఒక్కొక్క ప్రాంతానికి ఒక్కొక్కసారి వస్తూ వుంటాయి రాయలసీమలో 58 నుండి 61 వరకు కరువు వచ్చింది. ఈ సంవత్సరం కరువు వచ్చింది ఈ పరిస్థితులు చూస్తుంటే జలపాతం తగ్గి desert గా మారి పోతుందేమోననే అనుమానం కలుగుతున్నది అక్కడ శాశ్వతంగా కరువును నివారించాలంటే 300 కోట్ల రూపాయలలో 20 సంవత్సరాలకు ఒక plan తయారు చేయాలి మహారాష్ట్ర గవర్నమెంటు గడచిన సంవత్సరం surface waters survey చేయించి well sinking scheme programme ను చేపట్టింది అలాగే మన ప్రభుత్వం కూడ డ్రాట్ ఎఫెక్టెడ్ ఏరియాస్ ఏవో, ఎక్కడెక్కడ ఎంతెంత వర్షపాతం వున్నదో చూసి, ఎక్కడ surface water వున్నదో జ్యాయలాజికల్ సర్వే చేయించి sinking of wells programme చేపట్టాలి. దానికి electricity, lift irrigation facilities కలుగచేయాలి, రాయలసీమలో ఎక్కువ భాగం వేరుసెనగ పండుతుంది పత్తి పండుతుంది. వేరుసెనగను ముడిసరుకుగా అమ్ముతున్నారు అలా కాక నూనె తీసి waste product లో బిస్కట్లు తయారుచేసే industry ని develop చేయాలి అంటే బైప్రొడక్ట్స్ బైటకు రావాలి కాటన్ యారన్ తయారు చేయవచ్చు Cloth గానే బైటకు రావాలి. కొత్త నూనె తయారవుతుందని, అది డాల్డా కంటె బాగుంటుందని తెలుస్తోంది. నెయ్యిగా ఉపయోగించుకోవచ్చునంటున్నారు. కనుక బైప్రొడక్ట్సుగా బైటకు రావటానికి వీలుగా అక్కడ కావలసిన industries ను develop చేయటానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయాలని కొరుతున్నాను. పోతే కావలసినన్ని minerals వున్నాయని చెబుతున్నాను. ఆ survey కూడా conduct చేయించి ఒకవైపు agricultural development రెండవ వైపు industrial development ఆ రెండు జరిగిననాడే ఆ కార్యక్రమాలు సక్రమంగా సాగి శాశ్వత నివారణకు అవకాశాలుంటాయికాని లేకపోతే మనమే కాదు మన సంతతి కూడా యీ కరువుకు గురి కావలసి వస్తుంది ప్రభుత్వము యీ పరిస్థితులు పట్టించుకోదన్న దృష్టితోనే భగవానుడు వెంకటరమణుడు రాయలసీమలో ప్రత్యక్షమై ఉన్నాడు. ఆ డబ్బును అయినా వినియోగించి రాయలసీమను బాగుజేస్తారనే ఉద్దేశముతో వెంకటేశ్వరుడు అక్కడ వున్నాడేమో అనిపిస్తుంది. ఆ వెంకటేశ్వరుడి డబ్బును ఉపయోగిస్తే రాయలసీమ అభివృద్ధి కావడానికి అవకాశముంది ఆ దేవుడి డబ్బుతో రాయలసీమకు ఎక్కువ భాగము ఉపయోగించడానికి ప్రభుత్వము ప్రయత్నము చేయాలని కోరుతూ యీ అవకాశము యిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలర్పిస్తూ సెలవు తీసుకుంటాను.

శ్రీ ఎ సంజీవరెడ్డి (ఆత్మకూరు):—అధ్యక్షా, నెల్లూరు జిల్లాలో non-delta తాలూకాలలో దాదాపు ఎనిమిది మాసాలనుండి వర్షాలు లేక అక్కడ రైతులు చాలా భయానక పరిస్థితులను ఎదుర్కొంటున్నారు. non-delta ప్రాంతములో ముఖ్యంగా

ఆత్మకూరు, ఉదయగిరి, రాపూరు తాలూకాలలో ఏ చెరువులలో నీరు లేదు. ప్రతి బావి ఎండిపోయింది. త్రాగడానికి మంచినీళ్లు లేక రాత్రంతా బావుల దగ్గర వుండి బురదనీరు దేవుకునే పరిస్థితులు ఏర్పడినాయి. వ్యవసాయ కూలీల పరిస్థితి మరి అధ్వాన్నంగా వుందని ప్రతి ఒక్కరికి తెలిసినదే. చెరువులలో నీరులేక నారుమళ్లు యింతవరకు వేసుకోలేదు మెట్ట పైరులు యింతవరకు యీ non-delta ప్రాంతములో పెట్టలేదు. నెల్లూరు జిల్లాను, ముఖ్యంగా non-delta ప్రాంతమును కరువు ప్రాంతముగా ప్రకటించి, సహాయ పరిశ్రమలను పెట్టి వ్యవసాయ కూలీలకు పని కల్పించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. జిల్లా పరిషత్తు మట్టి Road, వేసే దానికి అవకాశము కల్పించాలి మంచినీటి బావులను లోతు చేసుకోడానికి అవకాశము కల్పించాలి. బావులకు subsidy యివ్వాలి. ముఖ్యంగా చెరువులన్ని ఎండి పోయాయి. వాటిని repair చేయడానికి minor Irrigation క్రింద జిల్లా పరిషత్తుకు డబ్బు కేటాయించాలని కోరుతున్నాను. కలక్టరుగారి రిపోర్టు ప్రభుత్వానికి ఏమి వచ్చిందో తెలియదు నెల్లూరు నుంచి వచ్చిన జాబునుబట్టి చూస్తే యిప్పటివరకు బాగానేవుంది, గాని యింకా పదిరోజులు యిలాగేవుంటే అసలు పరిస్థితిని ఎదుర్కోవలసి వస్తుందని వారు వ్రాసినట్లు తెలుస్తుంది. ఇప్పటివరకు పరిస్థితులు బాగాలేవని ప్రతిఒక్కరికి తెలుసు. ఇప్పటివరకు బాగున్నాయంటే ఏ చెరువులో నీరు లేదు — మా కలక్టరుగారి నివాసము నెల్లూరు చెరువు గట్టుదగ్గర వుంది ఆ చెరువులోకి పెన్నానది నుండి నీళ్లు వస్తాయి. వాటినిచూసి బహుశః జిల్లా అంతా అలాగే ఉంటుందనుకొని వుండవచ్చు — Non-delta ప్రాంతమంతా దుర్భర క్షామానికి గురిఅవుతుంది. దానికి తక్షణమే minor-irrigation కు, తక్కినవాటికి ధనము కేటాయించాలని కోరుతూ ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి. — అధ్యక్షా! ఈ చర్చ సందర్భములో రెవిన్యూ మంత్రిగారే గాక P.W.D మంత్రిగారు కూడా సభలో వుండడము చాలా ముదావహమైన విషయము. కరువు అనేది చాలా ప్రాంతాలలో వుంది. కర్నూలు జిల్లాలో యింతవరకు ఫర్వాలేదు బాగానేవుంది అనుకున్నాముగాని యిప్పుడిప్పుడే వస్తున్న వార్తలను బట్టిచూస్తే కరువు తప్పదనిపిస్తుంది. Electricity సరఫరా విషయములో P.W.D మంత్రిగారు ఒక మంచి సూత్రాన్ని ఏర్పాటు చేశామన్నారు. Irrigation వసతులువున్న ప్రాంతాలలో electricity యివ్వము. ఆ వసతులు లేని ప్రాంతాలకు మాత్రము electricity యివ్వడానికి ప్రయత్నము చేస్తామన్నారు. కర్నూలు జిల్లాలో K.C. canal క్రింద Tungabhadra low level canal ప్రాంతము తప్ప మిగతా ప్రాంతములో irrigation facilities ఏ మాత్రము లేవు. ముఖ్యంగా కుందూనది లోయవెంట అంతాకూడా యీ సంవత్సరము క్షామానికి గురి అయ్యే పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నాయి. నంద్యాల కోయిలకుంట్ల తాలూకాలు యీ కుందూనది వెంట వున్నటువంటి గ్రామాలన్నికూడా కరువుకుగురిఅయ్యే పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నాయి. చాలా కాలమునుండి ఈ ప్రాంతములో lift irrigation కు మంచి అవకాశాలు ఉన్నాయి. Wells కూడాఎక్కువగా ఉన్నాయి. Electricity యివ్వమని కోరితే యిస్తారుగాని దురదృష్టవశాత్తు ఆ ప్రాంతములో ఏ గ్రామానికికూడా యింతవరకు electrify కాలేదు. ఇకమీదట అయినా వారు చెప్పినటువంటి సూత్రము

dry areasకు electricity priority యివ్వడము-తు చ తప్పకుండా అమలుజరపడము అవసరము ఈ కరువుప్రాంతాలలో ప్రతిసంవత్సరము కనీసము 6, 7 గ్రామాలను electrity చేయడము అవసరము గత మూడు సంవత్సరాలనుండి కర్నూలు జిల్లాలో ఏ 2, 3 నాలుగు గ్రామాలకో విద్యుచ్ఛక్తి వచ్చిందిగాని అంతకుమించి రాలేదు. చాలా విచారకరమయిన విషయము — రాష్ట్రములో electricity చాలాకొరతగావుంది. రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికాంతానికి Electricity Department వారు supply చేసినటువంటి statistics ను బట్టిచూస్తే 126 గ్రామాలకంటె ఎక్కువ గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా కాలేదని తెలుస్తుంది ఏమైతేనేమి చాలా మందకోడిగా జరుగుతుందని చెప్పక తప్పదు ఇక రెండవది, minor irrigation, medium irrigation, యీ కరువు ప్రాంతాలలో, వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో చాలా శోచనీయమైన పరిస్థితులు వున్నాయి. Minor irrigation కు సంబంధించి ప్రతి జిల్లాకు యీ సంవత్సరము వెంటనే కొన్నికొన్ని schemes తీసుకుని ఒకనెల, రెండు నెలలలో finalise చేసి ఆ schemes అమలులోకి వచ్చేట్లు తప్పకుండా ప్రయత్నము చేయాలి. ఇప్పుడు సమితి కిస్తున్న బావుల సబ్సిడి amount ను ఎక్కువ చేయడము చాలా అవసరము లక్ష్మణదాస్‌గారు చెప్పినట్లు ఒక Famine Relief Fund ఉండడము చాలాఅవసరము. Relief Fund అనేదానిని Budget లో కేటాయించడం అవసరము ప్రతి జిల్లాకు కొంత మొత్తాన్ని కేటాయించవలసిన అవసరముంటుంది. ముఖ్యంగా రాయలసీమ ప్రాంతానికి, మిత్రులు చెప్పినట్లు తిరుపతి క్షేత్రానికి వచ్చినటువంటి దానిలోనుండి కొంత మొత్తాన్ని కరువు నివారణకు యిస్తే బాగుంటుందేమో సిద్ధాంతరీత్యా సక్రమంగావుంది గాని చట్టము అనుమతించదు. దేవస్థానము Act, H. R. E. Act— దేవస్థానము Funds దేనికొరకుకూడా divert చేయడానికి వీలులేదని యిటీవల మనము చూశాము. అది లేకపోయినా యింకొక revenue వస్తుంది. పోయిన సంవత్సరము చూశాము. అనంతపురం జిల్లాలో నీరా societies నుండి కనీసము 25 లక్షల ఆదాయము వచ్చింది. కర్నూలు జిల్లాలో 22 లక్షల ఆదాయము వచ్చింది. కరువు ప్రాంతాలలో యీ సంవత్సరము వచ్చిన నీరా societies ఆదాయాన్ని వెంటనే క్షామ ప్రాంతాలకు వినియోగించడానికి ప్రభుత్వము ప్రయత్నంచేస్తే కనీసము ప్రతి ఒక్క జిల్లాకు, 20, 22, 25 లక్షల పరిహారం వచ్చేదానికి వీలుంటుంది ప్రతి ఒక్క సమితికి ఆ మొత్తాన్ని కేటాయిస్తే relief పని సక్రమంగా జరుగుతుంది. వెంటనే మంత్రిగారు—యీ నెలలో—కరువు ప్రాంతాలను పర్యటించి ప్రజా ప్రతినిధులను, సమితి అధ్యక్షులను, జిల్లా పరిషత్తు ఛైర్మన్‌ను, జిల్లా పరిషత్తు members ను కలిసి కార్యక్రమాన్ని అమలుపరచవలసినదిగా కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ సి. బాలిరెడ్డి (పులివెందల) — అధ్యక్షా, నవగ్రహాలలో శనేశ్వరుడు వున్నట్లు దేవతలలోకూడా క్షామ దేవత ఒక చోట అని కాకండా దేశమంతా అక్కడక్కడ బుద్ధిపుట్టినప్పుడల్లా తొంగిచూస్తుంటుంది. అందులో ముఖ్యంగా రాయలసీమకు ఎక్కువగావస్తున్న సంగతి అందరికి తెలిసిన విషయమే. మనము ఎప్పుడు క్షామదేవతరాకూడదని భజనలుచేస్తూ, బలికూడా యిస్తూవుంటాము అక్కడక్కడ కావలసినప్పుడు—ఈ దేవతరాకుండా వుండాలంటే, మన ఎ. సి సుబ్బారెడ్డిగారు బలవంతులు, వారు తీవ్రరూపము ధరించగలరనుకుంటాను—విషయమంతా వారి

చేతులలోవుంది. క్షామప్రాంతాలలో ముఖ్యంగా కడపజిల్లా అందులోకూడా తాడిపత్రి, అనంతపురముజిల్లా, పులివెందల — వీటిలో ఎక్కువగా కరువురావడానికి అవకాశము వుంటుంది నిన్న మొన్నటివరకు వర్షాలులేవు. క్షామం వస్తావుంటుంది. 4 సంవత్సరములనుండి వర్షముపడాలని దేవుణ్ణిప్రార్థిస్తున్నాం. నిన్నామొన్న కొద్దిగావర్షం పడిందన్నారు ఈ క్షామం శాశ్వతంగా పోవాలని చెప్పిన మంత్రులు యింతకుముందు చెప్పారు. మేం కోరేది high level canal ఒకటి వున్నది. దానిని బాగాచేయమని హామీతీసుకున్నాం కాని కొన్నిరోజులు centre ఒప్పుకోలేదని, కొన్నిరోజులు డబ్బు లేదని అంటుంటారు. అదిలేకుంటా high level canal పులివెందలవరకు ప్రసరింపచేస్తే యీ క్షామ ప్రాంతంలో నీరుపారుదల అయి ఎండిపోయిన బావుల్లో నీరువుండడానికి కొంత వీలువుంటుంది కాబట్టి ఈ high level project, Gandikota project త్వరగా చక్కబడాలని మనవిచేస్తున్నాను. సబ్సిడీ wells యిచ్చినందువల్ల చాలా వుపయోగంగావుంది. ముఖ్యంగా వారాప్రాంతానికి యింకా యివ్వాలని మరి మరి విన్నవించుకుంటున్నాను. బావులక్రింద తోటలుపెట్టుకుంటే వాటిలో నీరులేకుండా పోతోంది. 300 అడుగుల లోతుకు bore చేసి నప్పటికే water రానటువంటి స్థలంలో పులివెందల తాలూకాలో వున్నాయి. కాబట్టి ఒక rock blasting unit అనేది అక్కడ ఏర్పాటుచేసి ఆ తాలూకాలో పెద్దబావులను లోతుచేయాలని ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను, నీరులేని స్థలాలకు విద్యుచ్ఛక్తి చాలావరకు యిస్తామని మంత్రిగారు చెపుతువుంటారు. అధ్యక్షా, మాకు sub-station sanction అయి రెండు సంవత్సరాలయింది. అదేమోగాని యింతవరకు ఒక్కగ్రామానికి విద్యుచ్ఛక్తి రాలేదు. ఈ sub-station విషయం ఏమయిందంటె transformers లేదంటారు. మా ప్రాంతం వెనుకబడివున్నది కనుక transformers ఎక్కడైనావుంటేతెచ్చి విద్యుచ్ఛక్తి తొందరగా ప్రసరింపచేయాలనికోరుతున్నాను భూమితనఖాబ్యాంకులద్వారా అప్పులుయిస్తామని చెపుతారు ద్రాక్షతోటలకుకూడా యీ బ్యాంకులద్వారా యిస్తామనిచెప్పారు. అందులో చాలాకష్టమయినవిషయం ఒకటివారుచేశారు. ఇంతకుముందు మేం కట్టలు కట్టడానికి, భూమిని పదునుచేసుకోడానికి అప్పులు యిస్తూంటే అందులో యీ క్షామ ప్రాంతమయిన వుండెల్ల, కదిరి యిటువంటిప్రాంతాలన్నింటికి కొంతవరకుపయోగంగా వుండేది. ఇప్పుడే తీగలువేసుకోడానికి యిస్తామనిచెప్పారు. చాలసంతోషం. ఒక 100 రూ. లు అప్పుయిస్తే 25 రూ. లు దానికిమళ్లీ debentures కట్టాలని యిప్పుడు వుత్తరువువచ్చింది. 25 రూ. లు అది 10 రూ.లు యింకోటిమొత్తం 35 రూ. లు ప్రభుత్వానికి అప్పిచ్చే పరిస్థితిలోవుంటే మేము అసలు యీ అప్పేతీసుకోమని చాలామంది రైతులు వత్తిడిచేస్తున్నారు. అధ్యక్ష్యా, యిటువంటివిలేకుండాచేసి land mortgage Banks ద్వారా మాకు అప్పులు యివ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ వర్షాలు రావడానికి minor irrigation ద్వారా అక్కడకూడా చెరువులువుంటే వాతావరణం చల్లనై వర్షంవస్తుందనుకుంటే 4,5 schemes పులివెండ్ల తాలూకాలో పెన్నారు, దేశ్వారు యీ చెరువులు అన్నికూడా యెన్నిరోజులనుండి వేస్తున్నామన్నారు. యింతవరకు చేయలేదు అదికూడా తీసుకోవాలి. చెట్లుంటే వర్షంవస్తుందంటారు. Reserve forest వుంది, అక్కడ forest reserved station ఏర్పాటుచేసి చెట్లను యెక్కువచేయడానికి సదుపాయం చేయించాలని మనవిచేస్తూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. పెద్దయ్య (దేవరకొండ).—అధ్యక్షా, మా దేవరకొండ ప్రాంతంలో వర్షాలు వెనుకబడినాయి. కార్తీకం ఆఖరులో కొద్దిపాటి వర్షాలుపడ్డాయి. పెద్ద వర్షాలు లేక కుంటలకుకూడా నీరు రాలేదు పంటలు పండక, నీరులేక, పశువులకు మేతలేక చాలా భీభత్సంగావుంది. నేటివరకు బావుల క్రింద మొక్కలు నాటుకోడానికి engines కు నూనె దొరకక చాలా గందరగోళంగావుంది. దేవరకొండ ప్రాంతం కరువుప్రాంతమని మంత్రివర్గానికి బాగా తెలుసు మా area లో గిండి ప్రాజెక్టు ఉన్నది. దానికి జూలై నెలలో నీరు వదలిపెట్టారు 15 రోజులు ఆలస్యమయినందు వల్ల పంటలు 20 రోజులు వెనక్కుపోయాయి ఆకులకు తెగుళ్లు తగిలాయి. ఎరువులు సరిగా దొరకడంలేదు. తాలూకా కేంద్రానికి వెళ్ళి నగదురూపాయలిచ్చి కొందామన్నా ఎరువులు దొరకడంలేదు. తిండిగింజలు దొరకడంలేదు. ఈ సంవత్సరం దానిని కరువుప్రాంతంగా గుర్తించి తక్కావీ బకాయీలు వసూలు మానివేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. మంజూరైన pumping schemes పేళ్లమర్తి చెరువు, బావండ్లపల్లివద్ద ఉన్నాయి. కాని వాటి పని యింతవరకు ప్రారంభించలేదు ఆ పని వెంటనే ప్రారంభించాలని అక్కడి ప్రజలకు పని కల్పించాలని రోడ్లు వగైరా పనులను చేపట్టి పని కల్పించాలని మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. తిండిగింజలు కేవలం teachers కు, ఉద్యోగస్తులకు తప్పితే రైతాంగానికి దొరకడంలేదు. అదయినా ఒక్క తాలూకా కేంద్రంలో తప్పితే మరెక్కడా యీ రేషనింగ్ కొట్లు లేవు గ్రామాలలో పెద్దరైతులదగ్గర ధాన్యం నాముకు తీసుకుని చిన్నవారు నష్టపడె పరిస్థితులున్నాయి. సంవత్సరానికి 100, 140, 150 రూపాయలు జీతం తీసుకొని కార్మికులు పనిచేస్తున్నారు వారి పిల్లలకు, వారికి యీ జీతం సరిపోతుందాయని ఆలోచించుకున్నట్లయితే మన ప్రభుత్వం దీనిని ప్రజారాజ్యమని యెలా చెప్పుకుంటోందో అర్థం కావడంలేదు పల్లెటూళ్లలో క్రోసు నూనె దొరకడంలేదు అక్కడ పంటలు వేసుకునేపరిస్థితి కలుగుతున్నది. దేవరకొండ area లో కోళ్లచర్ల చెరువు ఏవైతే ఉన్నాయో అవన్నీ త్వొందరగా చేపట్టాలని మంత్రిగారిని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను

శ్రీ కె నర్సయ్య (పొందూరు) —అధ్యక్షా ! శ్రీకాకుళంజిల్లాలోని కరువు గురించి ఒక statement ఇవ్వడం జరిగింది నేను మొన్న 5వ తేదిని శ్రీకాకుళం వెళ్ళాను. ఆ జిల్లాలో యిచ్ఛాపురం, సోంపేట, టెక్కలి, నర్సన్నపేట, శ్రీకాకుళం, చీపురుపల్లి యింకా మరికొన్ని ప్రాంతాలలో అసలు వర్షాలే లేకపోవడంగాక సోంపేటలో కలరాకూడా వచ్చి 4, 5 గురుకూడా చనిపోవడం జరిగింది శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఒక్క వర్షాలు లేకపోవడమేగాక ఆ జిల్లా పారిశ్రామికంగా, విద్యావిషయకంగా, ఆర్థికంగా చాలా వెనుకబడివుంది ఆంధ్రప్రదేశ్ అంతటితో దీన్ని సమానంగా తీసుకురావడానికి లక్ష్మణదాసుగారు అన్నట్లుగా ఒక Development Board అవసరం. దాని విషయంలో ప్రభుత్వం తప్పనిసరిగా ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉన్నది. తరువాత శ్రీకాకుళంజిల్లాలో బహుదా, మహేంద్రతనయ, వంశధార, నాగావళి, ఇంకా మరికొన్ని ముఖ్యమైన కాలువలు ఉన్నాయి ఇన్ని irrigation sources వుండికూడా అక్కడ ప్రమాదంవచ్చే పరిస్థితి యేర్పడింది బహుదా ప్రాజెక్టు యిప్పటికీ అలాగే ఉండిపోయింది పలసనందివాడ ప్రాజెక్టు కావాలని ప్రజలు ఎన్నోవిధాల కోరుతు

న్నారు. ఈ ప్రాజెక్టుకు 62 లో foundation వేయబడింది. ఇంకా యిది 3 వ ప్రణాళికలోనైనా ప్రారంభంకాలేదు. తరువాత రణస్థలం శ్రీకాకుళంజిల్లాలో ఏదైనా మెట్టప్రాంతం ఉన్నదా అంటే అది చీపురుపల్లి రాజాం తాలూకాలోని రాజాం తాలూకా వలన నందివాడ ప్రాజెక్టుకు యిక్కడనే మంచి అవకాశం వుంది. రాజాం, చీపురుపల్లి రెండూ కలిసివస్తాయి. ఈ ప్రాజెక్టు పూర్తి అయితే ప్రజలు ఎన్నో విధాల ముందుకు రావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. దీన్ని యిప్పుడు Planning Commission కు పంపించారు. కనీసం దీన్ని 65-66 లో ప్రారంభిస్తే మంచిదని నేను ప్రభుత్వాన్ని పదేపదే కోరుతున్నాను. ఇక పోతే 42 సంవత్సరంలో కరువు వచ్చినప్పుడు కోస్తల్ area లో ఉన్న ప్రజలు అనేకమంది చనిపోయారు చాలామంది కలకత్తా మొదలగు ప్రాంతాలకు పారిపోయారు. ఈమేరకూడా మనము గుర్తించవలసి ఉన్నాదానివల్ల యిక్కడి ప్రజలు చాలా ఆత్రుతతోఉన్నారు కాబట్టి labour ఎక్కడఅయితే ఎక్కువగా ఉన్నారో అక్కడ Fair Price Shops పెట్టాలని ప్రభుత్వానికి సూచిస్తున్నాను. అదేవిధంగా ఈ శ్రీకాకుళంజిల్లాలోవున్న రైతులలో ఎక్కువమంది 5 ఎకరాలలోపు వారే. 10 ఎకరాలు ఉన్నవారిని పెద్ద రైతులని చెప్పుకుంటారు యిక్కడ. ఈ పేదరైతులు ఈ కరువును ఏ విధంగా తట్టుకోగలరని ఆందోళనగా వున్నది. కాబట్టి లక్ష్మణదాసుగారు అన్నట్లుగా ఈ సంవత్సరం బకాయీలు ఏమైనావుంటే ఆపుచేయ వలసిందిగా కోరుతున్నాను. శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్టణంజిల్లాలకు ఒక Development Board ఉన్నప్పుడే ఆ జిల్లాలు అభివృద్ధికావడానికి అవకాశం ఉంటుంది అందుచేత ఈ విషయమై ప్రభుత్వం ప్రత్యేకశ్రద్ధ తీసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నదని హృదయపూర్వకంగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ డి. మురళీధరరెడ్డి (అలంపూర్) :— అధ్యక్షా ! అలంపూర్, మహబూబ్ నగర్, గద్వాల, ముక్తాల, ఆత్మకూరు తాలూకాలు పూర్వంనుంచి క్షామ ప్రాంతాలే. ఆ ప్రాంతాలకు నీటిపారుదల సౌకర్యాల నిమిత్తమై ప్రాజెక్టులు యేర్పాటు చేయాలని అప్పటి ప్రభుత్వం తలపెట్టింది దానిలో ఒక భాగంగా రాజోలిబండ ప్రాజెక్టు కట్టబడింది. రాజోలిబండ ప్రాజెక్టు అలంపూర్ తాలూకాలోని ఒక 80 వేల ఎకరాల full wet and irrigated dry కు మాత్రం నీరు యిస్తుంది ముఖ్యంగా అలంపూర్ గద్వాల తాలూకాలలో చెఱువులు లేవు. చెఱువులు లేని ప్రాంతాలలో బావులు త్రవ్వడానికి చాలా కష్టంగా వుంది కొన్ని గ్రామాలలో నీరు లేక 4, 5 మైళ్లుపోయి ఒక కడవ నీరు తెచ్చుకొని ఒక రోజు ఆ కుటుంబం అంతా గడుపవలసి వస్తోంది. ముత్యాలపాడు అనే గ్రామంలో ఒక పెద్ద గుంట త్రవ్వి వర్షం వచ్చినప్పుడు ఆ గుంటను నింపి అదే నీటిని పంటలకు, గుడ్డలకు, స్నానాలకు వాడతారు ఆ నీటి దుస్థితి యింతవరకు దూరం చేయజాలలేదు. అలంపూర్ తాలూకాలోని ముత్యాల చాలా వెనుకబడ్డ ప్రాంతం దానికి ప్రాజెక్టు water supply కాని irrigation sources గాని లేవు అక్కడి రైతులు చాలా తాపత్రయ పడుతున్నారు. Pilot ప్రాజెక్టుక్రింద ఎక్కువ బావులు sanction చేసి 30, 40 గ్రామాలలో ఈ బావులను విరివిగా త్రవ్వించి electricity supply చేయించినట్లయితే బాగా సేద్యం చేయ గలుగుతారు. అదీ కాకుండా ఈ ప్రాంతానికి గద్వాల తాలూకాలోని కొంత ప్రాంతానికి తుంగభద్రా High level canal వుంది. భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రం అయిన తరువాత

మైసూరు ప్రభుత్వం దానికి అంగీకరించక రాయచూరువద్ద ఆపుచేసినందువల్ల కాలువ రాలేదు. రెండు మూడు పర్యాయాలు కూడా యిక్కడ ప్రస్తావన చేయడం జరిగింది. దీనికి సంబంధించిన మంత్రిగారి దృష్టికి కూడా తేవడం జరిగింది. మైసూరు ప్రభుత్వంతో ప్రయత్నంచేసి, ఏ విధంగానైనా ఒప్పించి తుంగభద్ర High level canal తీసుకున్నట్లయితే గద్వాల్, అలంపూర్ తాలూకాలు పూర్తిగా సశ్యశ్యామలం అవుతాయి. అదే విధంగా ఆత్మకూరు, ముక్తాల, వనపర్తి, కొల్లాపూర్ పూర్తిగా నీటిపారుదల కావడానికి upper కృష్ణా భీమా ప్రాజెక్టులు నైజాం ప్రభుత్వంలో తలపెట్టబడినాయి. కాని భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రాలైన తరువాత అవి ఆపుచేయబడ్డాయి. అవి యిప్పుడు ఏ స్థితిలో వున్నవో తెలియదు. అందుచేత మన ప్రభుత్వం పట్టుదలతో మైసూరు ప్రభుత్వంతో మంతనాలు జరిపి వారు వాడుకోగా మిగిలిన నీటిని అయినా సప్లయి చేసినట్లయితే ఈ క్షామ పరిస్థితులు రావని మనవిచేస్తున్నాను. ఆత్మకూరు, ఆలంపూర్, గద్వాల్ తాలూకాలోని 100 గ్రామాంలో 60 గ్రాములు జాగీరు area క్రింద వుండడంవల్ల develop కాక చాలా వెనుకబడివున్నాయి. యిటువంటి పరిస్థితులలో ప్రభుత్వం తగిన శ్రద్ధ తీసుకుని ఆ ప్రాంతాలను develop చేయాలని కోరుతున్నాను. Pilot Schemes క్రింద విరివిగా బావులు యిస్తూ Oil engines pump sets, electricity supply యివ్వాలని, తక్కావీలను ఈ సంవత్సరానికి ఆపుచేయాలని కోరుతున్నాను. ఆ తరువాత ఆత్మకూరు తాలూకాలో oil engines కిరసనాయిలుతో నడుస్తున్నాయి. ఈ engines కు కిరసనాయిలు దొరకడంలేదు. 4 గాలన్లు టిన్ను 20 రూపాయలకు అమ్ముతున్నారు. చాలా ప్రయాసతో రాయచూరు మొదలైన దూరదూర ప్రాంతాలకు పోయి రైతులు తెచ్చుకుంటున్నారు. ఈ విషయాన్ని Collector దృష్టికి తీసుకువస్తే వారు 30 బారన్లు యిచ్చి మనిషి ఒక్కంటికి 72 లీటర్లు చొప్పున సప్లయి చేయించారు. అది తాత్కాలికమైన సప్లయి, అది విరివిగా సప్లయి చేయాలని వ్యవసాయ శాఖా మాత్యులైన శ్రీ బలరామరెడ్డిగారి దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. దానికి మంత్రిగారు ఆలోచిస్తామన్నారు. కాబట్టి యే యే ప్రాంతాలలో కిరసనాయిలు లేక డీసిల్ oil లేక oil engines ఆగిపోతున్నాయో ఆ ప్రాంతాలకు సాధ్యమైనంత త్వరలో oil supply చేసి రైతులకు తోడ్పడాలని నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె సుబ్బారావు (హిందూపూర్):— అధ్యక్షా, అతివృష్టి అనావృష్టుల వలన కరువులు సంభవిస్తూ వుంటాయి. పోయిన సంవత్సరం అతి వృష్టివల్ల కరువు వచ్చి దేశంలో అనేక అనాహూతాలు జరిగాయి. చెరువులు తెగిపోయినాయి. అనేక మంది బాధలు పడ్డారు. ఇప్పటి కరువు తిండి కరువు. మనుష్యులకు తిండి దొరక్కుండా బాధపెట్టే కరువు ఎక్కువగా కనబడుతోంది. నా జీవితంలో సుమారు 15 కరువులు చూశాను. ఇది డబ్బు వుండి కూడా ధాన్యం దొరకని కరువు యిది కనుక దీనికి ప్రభుత్వం బాగా ఆలోచనచేసి వ్యవహరించవలసి వుంది. వ్యవసాయ కూలీలు చాలా కష్టపడుతున్నారంటున్నారు. కాని వీళ్లు కూలి లేక, డబ్బు లేక బాధ పడ్డంలేదు. కూలీ దొరుకుతోంది. ఆ కూలీకి సరైన ధాన్యం దొరక్క బాధలు పడుతూ, ఉపవాసం వుంటూ మలమల మాడుతూ వుండే స్థితిని చూస్తున్నాం. మధ్య తరగతి ప్రజలు అనేక రకాలుగా బాధలు పడుతున్నారు. కూలీచేయడానికి వాళ్ళను

పిలవరు. కూలికి పోవడానికి అవకాశంలేదు. పోనీ పండిన పంటలను, ప్రభుత్వం తీసుకు పోయినది కాకుండా మిగిలిన ధాన్యాన్ని అమ్ముకుందాం అంటే ధరలు ఎక్కువగా లేవు. ఈ కారణాలవల్ల మధ్యతరగతి ప్రజలు అనేక బాధలు పడుతున్నారు. Famine code లో 75 లక్షలు పెట్టాలని వుంది బడ్జెట్ వచ్చినప్పుడు మొట్ట మొదట 75 లక్షలు ప్రభుత్వం దానికి జమ వేయవలెననే అభిప్రాయం ఒకటి వుంది. కనుక రు. 75 లక్షలు ఖర్చు పెట్టే అవకాశం వుంది. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వ కాలంలోనే Famine code పుట్టి వుంది. తరువాత Famine Code Revision Committee ఒకటి ప్రకాశం పంతులుగారి ప్రభుత్వంలో ఏర్పడింది. దాంట్లో నేను కూడ ఒక సభ్యుడిగా వున్నాను.

బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం రోజులలో 9 పైసలు కూలీ వుండేది. 9 పైసలు స్త్రీకిగాని, పురుషునికిగాని కూలి యిచ్చి రాళ్ళు కొట్టిస్తూ, రోడ్లు కొట్టిస్తూ వుండటం చూసినాం. తరువాత దాన్ని ఎక్కువ చేశారు. కాని ఎంత ఎక్కువ చేసినా, దినమునకు రూపాయి కూలి యిచ్చినా అప్పటి వ్యవహారం యిప్పుడు జరుగదు ఇప్పుడు కరువు వచ్చింది. ఈ కరువు నివారణకు అనేకులు అనేక వ్యవహారాలు చేసినారు. కాంటూర్ బండింగ్ చట్టం ఒకటి చేసినాం. ఆ చట్టంలో, దేశంలో వుండే భూములకు కాంటూరుబండింగు వేయించి, ప్రభుత్వం వారికి ఎంత ఖర్చుపెట్టే శక్తి వుందో అంత ఖర్చుపెట్టి ఆ పనులు చేయించి తరువాత ఆ భూముల వాళ్ళ నుంచి వసూలు చేసే అవకాశం వుంటుంది. కనుక ఆ కాంటూర్ బండింగ్ చేయించే ప్రయత్నం చేయాలి. రెండవది, 1902 వ సంవత్సరం యిరిగేషను కమిటీలోనే ఎక్కడెక్కడ పరిస్థితులు బాగాలేవో అక్కడ ప్రభుత్వం వారే పంపింగు సిస్టంపెట్టి బావులు త్రవ్వించాలి. పూర్వం బావులు త్రవ్వించినారు. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం వారు సబ్సిడీలు యిచ్చి బావులు త్రవ్విస్తున్నట్లే అప్పుడు విక్టోరియారాణి కాలంలోనూ బావులు త్రవ్వించినారు. Electricity గురించి చెప్పినారు. Electricity వస్తూనే వుంది. అనేక చోట్ల electricity ని అమర్చుస్తున్నాం. కాని దీని విషయంలో కూడా వున్నవాళ్ళూ లేనివాళ్లూ అని వుంది. వున్నవాళ్ళు తమ బావులకు electricity వేసుకుని రాత్రింబవళ్ళు నీళ్లతోడిస్తే ప్రక్కనున్న బావుల్లో నీళ్ళు అయిపోతున్నాయి. కాబట్టి ఎంత పెద్ద సావుకారు అయినా, భూస్వామి అయినా 'ఇన్నిహార్సు పవరు కంటే ఎక్కువ పెట్టుకో కూడదు' అనే ఏర్పాటు చేయాలి. అలాచేస్తే అందరికీ కూడా నీళ్ళు దొరికే అవకాశం కలుగుతుంది. పెద్ద పెద్ద వాళ్ళు electricity తో నీళ్ళు తీసుకు పోతూవుంటే ప్రక్క నుండే వాళ్ళకు నీళ్ళు దొరకని పరిస్థితులు ఏర్పడు తున్నాయి. కనుక ప్రభుత్వం యివన్నీ ఆలోచించి, కంటూర్ బండింగ్ సిస్టం ప్రవేశపెట్టి, ఈ పనిచేసే వాళ్ళకు డబ్బుకు బదులు ధాన్యం యిచ్చే దానికి పూనుకొని, తగిన వసతులు కల్పించి, ఈ నాటి కరువు పరిస్థితిని తప్పించే ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— అధ్యక్షా ! మన ప్రభుత్వం ఈనాటివరకూ Famine Code revise చేయకపోవడం విచారకరం. ఈ Famine Code ఏనాడో బ్రిటిషువారి కాలంలో పెట్టినట్టిది. మనుష్యులు చచ్చిపోతేగాని, పశువులు చచ్చిపోతేగాని Famine అనడానికి వీలులేదు అనే సిద్ధాంతం, పద్ధతి ఆ కోడ్‌కు సంబంధించి వున్నది. అందువల్ల కరువు పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నాయి అనేమాట ఈనాడు మంత్రిగారు కాని,

మరొకరుగాని చెప్పినా వాస్తవానికి కరువు అన్నది ప్రభుత్వం అంగీకరించినా, ఆ తరువాత చేయవలసిన కార్యక్రమాలన్నీ చేయాలి అంటే ఈ Famine Code యొక్క conditions అన్నీ satisfy అయితేగాని చేయడానికి వీలులేని administrative గా కొన్ని ప్రతి బంధకాలు ఉన్నాయి. అందువల్ల కరువు పరిస్థితులు రాకుండా ఉండడానికి తగిన జాగ్రత్తలు తీసికునే విషయంలో ఆనాడు మన Famine Code లో సవరణలు చేసుకోవలసిన అగత్యం ఉంది. కరువు వచ్చిన తరువాత ఏమిచేదాం అనేదానికంటే కరువు రాకుండానే దానికి తగిన కట్టుదిట్టాలు చేసుకుందాం. దానివల్ల ప్రజలలో లేనిపోని బాధలు, కష్టాలు కలుగకుండా చూసుకుందాం అనేది మొట్టమొదట ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి అని నేను మనవిచేస్తున్నాను మన రాష్ట్రంలో, రాష్ట్రవ్యాప్తంగా కరువు పరిస్థితి ఏర్పడినట్లుగానే కనిపిస్తున్నది. కృష్ణా, గోదావరి డెల్టాలలోగాని, కర్నూలు కడప కాలువలు కాని—మరి నిజాంసాగర్ పరిస్థితి ఎలా ఉందో నాకు తెలియదు—మొత్తంమీద నాట్లు పడ్డాయన్నమాటేగాని—బందరు ప్రాంతంలో యిదివరకు వేసిన నాట్లు చచ్చిపోతే తిరిగి నాట్లు వేయడానికి పూనుకుంటున్నారు. కృష్ణానది కాలువ సరఫరా కూడా సరిగ్గా లేనటువంటి పరిస్థితి ఈనాడు రాష్ట్రంలో ఉందంటే రాష్ట్రం మొత్తం పరిస్థితిని ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన పని లేకుండానే అర్థం చేసుకోవచ్చు. నేను ఈ నెల 12, 13 తేదీల్లో విశాఖపట్టణం, అనకాపల్లి ప్రాంతాలలో పర్యటించి వచ్చాను. విశాఖపట్టణంలో ఈనాడు బియ్యం కిలో ఒకటికి రూపాయిన్నర ఉంది ప్రక్కనే తూర్పుగోదావరి జిల్లా, surplus జిల్లా ఉంది. మరొక ప్రక్క శ్రీకాకుళం surplus జిల్లా ఉంది కాని విశాఖపట్టణంలో బియ్యం ధర రూపాయిన్నర అమ్మబడుతున్నది. దీన్ని బట్టి మన ప్రభుత్వం restrictions, controls పెట్టడంవల్ల ప్రజలకు మరికొంత కరువు తెచ్చిపెట్టడమే కాని కరువు పరిస్థితిని చక్కదిద్దడం అనేది లేదని ఋజువు అవుతోంది. శ్రీకాకుళం జిల్లా పరిస్థితి చూస్తే—ఒక ప్రక్క irrigation గురించి అధిక ఆహారోత్పత్తి గురించి ప్రభుత్వం ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసికుంటోందనీ, కోట్ల కొలది రూపాయలు దానిక్రింద ఖర్చు పెడుతోందనీ, medium, minor irrigation గురించి శ్రద్ధ తీసుకుంటోందనీ కేంద్ర ప్రభుత్వం అయితేనేమి, ప్లానింగు కమీషను అయితేనేమి, శాసనసభలో అయితేనేమి మంత్రులు, పెద్దలంతా ప్రకటనలు చేయడమేగాని ఆచరణలోకి వచ్చేసరికి దాని పరిస్థితి తారుమారు అవుతున్నది. శ్రీకాకుళం జిల్లా పరిస్థితులు గురించి కాంగ్రెసు పక్ష్యాలు కూడ చాల ఆవేదనతో మాట్లాడిన విషయం నేను ప్రత్యేకంగా చెప్పాల్సిన అవసరం లేదు. ప్రతిపక్షం వారు చెబుతున్నారంటే విమర్శకోసం చెబుతున్నారని అంటారు. కాని ఈనాడు అధికార పక్షంలో ఉన్న ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ కమిటీ కార్యదర్శి — లక్ష్మణదాసుగారు, తదితర మిత్రులుకూడ చెప్పారు. పనసనందివాడ ప్రాజెక్టుకు, వంశధార ప్రాజెక్టుకు వేసిన పునాదిరాళ్లు సమాధిరాళ్లుగా పరిణమించే పరిస్థితి రావడం శోచనీయం ఆ విధంగా ఎలెక్షన్సుకు ముందు పునాదిరాళ్లు వేయడం ప్రజలను మోసగించటానికైనా వేసి ఉండాలి; లేక అప్పుడు ఉన్న మంత్రివర్గం వేసిన దానికి మనకేమి నిమిత్తం అని ఇప్పుడున్న మంత్రివర్గం ఊడపీకడానికైనా ప్రయత్నించి ఉండాలి. ఈ రెండు కారణాలు తప్ప మరొకటి జరగడానికి వీలులేదు. స్వర్గస్థులైన సత్యనారాయణరాజుగారు, ఈనాడు కేంద్రంలో మంత్రిగా ఉన్న సంజీవయ్యగారు

ఎన్నికలముందు ఆ పునాదిరాళ్లు వేశారు. వంశధారా ప్రాజెక్టు క్రింద రైట్ చానెల్ త్రవ్వడానికి ఒక సబ్‌డివిజన్ ఏర్పాటుచేసి [illegible] ఏర్పాటు చేశారు. Head works చేయడానికి ఏర్పాటుచేసి [illegible]. రెండుచోట్ల రెండు సబ్‌డివిజన్లు ఏర్పాటయినాయి. ఎన్నికలు అయిపోయినాయనో మరే కారణమో కొత్త మంత్రివర్గం సంజీవరెడ్డిగారి మంత్రివర్గం వచ్చిన వెంటనే కాలవల సబ్‌డివిజన్ ముందు ఎత్తివేయడం జరిగింది. [illegible] లో నక్కలు కుక్కలు [illegible] అవకాశం ఇచ్చారు. ఇంకొక ఏడాది జరిగిన ముందే హెడ్‌వర్క్సు సబ్ డివిజన్‌కూడా ఎత్తివేశారు. ఇది చాలా శోచనీయం. పరిస్థితి ఏమంటే, ఒరిస్సా అభ్యంతరం పెడుతున్నారు. ఇంకా సెంట్రల్ పి. డబ్ల్యు. డి. టెక్నికల్ శాంక్షన్ రాలేదని అందుచేత పని చేయడానికి వీలు లేదని అన్నారు. అంటే టెక్నికల్ శాంక్షన్ లేకుండ అక్రమంగా అంతకు పూర్వమే కాంగ్రెసు మంత్రివర్గం యీ చర్య తీసుకొన్నదా? లేక అప్పటివారు చేసిన పని చెడగొట్టడానికి ఇప్పటి మంత్రివర్గం యీ చర్య తీసుకున్నదా అనేది అసలు ఆ లోపలిగుట్టు పెరుమాళ్లకే తెలియాలి. ఒకవేళ ప్రకటనలు చేసిన ప్రకారం పనులు జరగడం లేదు. ఎక్కడెక్కడ పనులు జరుగుతున్నాయంటే అధికారంలో ఉన్న వారిని ఆశ్రయించుకొన్నవారి తాలూకు బంధువుల భూములు [illegible] చేయడంకు ఏమైనా పనులు జరిగియుంటే జరగాలి తప్ప ఇంకెవరికైనా జరుగుతున్నాయా? సాధారణంగా దేశంలో అందరికి పనికి వచ్చేవి ఎన్ని పనులు గత మూడు ఏళ్లలో చేశాము, పేదలకు యింతలాభం కలుగజేశాము, ప్రభుత్వం చేసిన మీడియమ్, మైనర్ ఇరిగేషన్ కార్యక్రమాలవల్ల సాధారణ మధ్య తరగతి, దిగువ తరగతి పేద రైతులకు ఉపయోగపడే భూములు ఎన్ని ఎకరాలు సాగులోకి వచ్చినవో చెప్పగలిగితే నిజంగా యీ మంత్రివర్గానికి ధన్యవాదాలు అర్పించవలసిన అగత్యం ఉన్నదని మనవి చేస్తున్నాను. కాని అట్లా లేదు. ఎవరు అధికారంలో ఉంటే వారిని అనుసరించినవారికి ఒక స్కీము శాంక్షన్ అయిపోవడమే. అంతవరకు ప్లానులో లేకపోయినా వెంటనే ఎమర్జెన్సీ క్రింద శాంక్షన్ అయి వస్తుంది. అభివృద్ధి చేయాలంటే యీనాడు దేశంలో అనేక అవకాశలున్నాయి. శ్రీకాకుళం జిల్లా పరిస్థితి చెప్పాలంటే ఉమ్మడి మద్రాసు రాష్ట్రంలో అప్పుడు గోపాలరెడ్డిగారు మంత్రిగా ఉన్నపుడు శ్రీకాకుళం జిల్లా పర్యటనకు వచ్చి వర్ణించారు — చక్కని సముద్ర తీరం ఉన్నది, సెలఏర్లు ఉన్నవి, నాగావళి, వంశధార, బాహుదా, మహేంద్రతనయ మొదలైన నదులు ఉన్నవి, ఓహో, డెల్టా ఏరియా అనడం తప్పుకాదా అన్నారు. అదే మాకొచ్చిన కర్మ అని ఆనాడు మనవి చేశాను. ఆ నాడు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘం ప్రెసిడెంటుగా వారికి సన్మానం ఇచ్చినపుడు గోపాలరెడ్డిగారు బహిరంగ సభలో ఆ విధంగా వ్యాఖ్యానం చేశారు. కాని అన్నీ ఉన్నప్పటికి అడుక్కు తినే పరిస్థితి మాకువచ్చింది, అదే మా బాధ; లేక ఏడ్చేవారు కొంతమంది, ఉండి ఏడ్చేవారు కొంతమంది; కనుక అక్కడ ఉన్న సెలఏర్లకు అవకాశంకల్పించి మైనర్ ఇరిగేషన్ వర్క్సు క్రింద వెంటనే తీసుకుంటే ఇప్పుడున్న సర్‌ప్లస్ జిల్లా రెండుమూడు జిల్లాలకు ఆహారం పెట్టే పరిస్థితి వస్తుంది. అటువంటిది లేకుండ ఒకప్రక్క డబ్బు ఖర్చు అవుతోంది. కాని రూపాయకు అణా డబ్బులు రాబడి తెచ్చే పరిస్థితి కనబడుట లేదు, రూపాయకు రెండు రూపాయలు ఖర్చు అవుతోంది. ఇదీ ఉన్న పరిస్థితి. ఇతర జిల్లాల పరిస్థితి చూస్తే, కృష్ణ కాలవ క్రింద ఉన్న

బందరు ఏరియాలోకూడ, అక్కడ వేసిన నాట్లు చచ్చిపోయి తిరిగి నాట్లు వేస్తున్నారు. నిన్ననే చూచి వచ్చాను అటువంటి పరిస్థితులు వచ్చినవి అంటే చాల శోచనీయం. దేశంలో అనావృష్టి పరిస్థితులు వచ్చినప్పుడు ప్రభుత్వాన్ని నిందించడంకాదు — మనం ఎటువంటి జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలనే దానిలో ప్రభుత్వ ఉపేక్ష వహిస్తోంది అందుకు మేము బాధపడుతున్నాము అనావృష్టికి, అతివృష్టికి, ఏ మానవశక్తి బాధ్యత వహించలేదు ప్రకృతి సిద్ధంగా వచ్చిన ఆ దలనుంచి ప్రజలను రక్షించడానికి మన శక్తిలో ఉన్నంతవరకు ఏమి చర్యలు తీసుకోవాలనేది ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నారో. లేదో, తెలియదు ఇప్పుడు ఆహార ధాన్యాల సరఫరా గురించి 100 కోట్ల రూపాయలతో Food Corporation ఏర్పాటు చేశారు. అందులో 25 కోట్ల రూపాయలు గోడౌన్లు కట్టడానికి అన్నారు — అందులోకి ఎలికలు, పంది కొక్కులు వెళ్ళకుండ మనుషులు వెళ్ళే గోడౌన్లు అవుతున్నవి, అవి కడుతున్నారు ఒక్క ప్రక్క జీతాలు, భత్యాలతో సిబ్బంది విపరీతంగా పెరుగుతుంది ఈ Food Corporation ద్వారా కొని అమ్మే వస్తువుల మీద, ఈ establishment ఖర్చులు వేస్తారు — చివరకు ఈ ఖర్చు అంత పేద పౌరుని నెత్తిమీద పడుతున్నది. ఈనాడు కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క వత్తిడికి మొగమాటానికి లోబడి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్న విధానాలు, వైఖరి, వ్యతిరేకించి పోతున్నవి బందరులో చూశాను. ధాన్యానికి గవర్నమెంటు రు 25/- ల ధర పెట్టారు. కాని బజారులో రు 39/- లకు కొనడం జరుగుతోందని చెబుతున్నారు ఈ విధంగా ప్రైవేటు వర్తకులు మిల్లులు, దుకాణాలు మూసేసి ప్రభుత్వం కొనమంటే కొనడం లేకపోతే మానివేయడం జరుగుతోంది, కావలసిన సరుకు బజారులోకి రావడంలేదు. దేవుడుకినుక వహించి తెచ్చిన ఆపదలకు తోడుగా మన తెలివితక్కువ వల్ల అయితేనేమి, పొరపాట్లవల్ల తప్పుడు విధానాలవల్ల అయితే నేమి అదనపు కరువు తెచ్చి ప్రజలలో ఆందోళన కలిగించటానికి కారణం అవుతోంది. కనుక ప్రస్తుతం ఉన్న ఆహార విధానాన్ని సవరించడానికి ప్రభుత్వం పూనుకుంటేనేగాని లేకపోతే తీవ్రమైన విషమ పరిస్థితులు ఎదుర్కోవలసివస్తుంది. అటువంటివిరాకుండ చూడటానికి ప్రభుత్వం తగుచర్యలు తీసుకోవాలని మనవిచేస్తూ సెలవుతీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ బి శ్రీరామమూర్తి (విజయనగరం) :— అధ్యక్షా, ఒక్క లచ్చన్నగారి మాటలలో మాత్రం కోపం, తాపం, కనిపించింది గాని తక్కిన సభ్యులు మాట్లాడుతున్నప్పుడు కరువు, కష్టం మాత్రమే కనిపించింది కష్టం ఎవరు అనుభవించినా, కరువు ఎక్కడ ఉన్నా అది అందరూ సమానంగా అనుభవిస్తారు

శ్రీ జి. లచ్చన్న — నామాటలలో మాత్రం కోపం, తాపం, కనిపించింది అనడానికి ఏ పదాలు ఆధారంగా తీసుకొని వారు వెలవిచ్చారో చెబితే నేను దిద్దుకొంటానని నామనవి.

శ్రీ బి శ్రీరామమూర్తి :— వారికి కోపములేదండి, నాకు తెలుసు. (నవ్వు)

శ్రీ జి లచ్చన్న — నేను ఈ రోజున ఆవేదనలేకుండ ఉన్న వాస్తవ పరిస్థితులు మాట్లాడాను కాని లచ్చన్ననుగురించి ఈ మాటలు అంటే మంత్రిగారికి మెప్పు వస్తుందనివారు అన్నారో ఎమిటోగాని నాకు దానిలో ఏమీ అర్థం కనబడుట లేదు.

శ్రీ బి శ్రీరామమూర్తి :—హెచ్చు కోపం ఇందాక రాలేదన్నది నిజం. ఎందుకంటే అంతకోపంవస్తే ఏమిమాట్లాడుతున్నారో వారుమరచిపోతారు సామాన్యంగా. ఇప్పుడు అదేచేశారు. ఏమైనప్పటికీ ఇక ఆ విషయం వద్దు.

శ్రీ జి లచ్చన్న —నామనవి—నాకు కోపము, తాపము అన్నమాటకు వారు దానిని సాదృశ్యంగా బలపరిచనైనా బలపరిచాలి లేకపోతే నేను withdraw చేసుకుంటు న్నాను అని అనాలి అంతేగాని దానిని గురించి ఎక్కిరించటం మంచిదికాదు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—దానిని అట్లనే విడిచిపెట్టండి. ఇక :—no more explanations.

Sri G. Lachanna - No more personal explanations అది కాదు.

Mr *Deputy Speaker* : - He is not serious.

శ్రీ జి లచ్చన్న :—శాసన సభలో సీరియస్ మాటలు ఒకటి, సీరియస్ కాని మాటలు ఒకటి అనే పద్ధతి పెట్టుకుంటే —ఇది పత్రికలలో చూపించు కొనుటకు చెప్పినమాటలు అనవలసివస్తుంది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—Lively discussion కొరకు —

శ్రీ జి లచ్చన్న :—Lively కాదండి — కోపము, తాపము అన్నమాటకు ఏదైనా ఆధారం ఉంటే అనాలి. లేకపోతే ఈ మాటలవల్ల కోపాలుతాపాలువస్తే రావచ్చును, గాని లేనిది సృష్టించుకొనుటకు ఇది ఒక యుక్తివాదముగా చమత్కారంగా అంటే అది మంచిపని కాదని నామనవి.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—శ్రీరామమూర్తిగారు చమత్కారం తగ్గించి అసలు విషయాలకువస్తే మంచిది

మిస్టర్ డిప్యూటీస్పీకర్ : - మంచిది, ఇక సబ్జెక్ట్ మేటర్‌కురండి.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :—ఈ రోజు ఎవరుమాట్లాడినప్పటికీ, వినదలచుకొన్న సభ్యులు ఎవరైనప్పటికీ చెప్పదలచుకొన్న విషయం మాత్రం ఒక్కటే. అది కరువు గురించి; ప్రజలుఅనుభవిస్తున్నకష్టముగురించి, సుఖముగాని, సంతోషంగాని అనుభవించే టప్పుడు, అనుభవించే మార్గంలో తేడా ఉండవచ్చును, వ్యత్యాసం ఉండవచ్చును, కాని కష్టము వచ్చినప్పుడు, కరువు వచ్చినప్పుడు, ఏ ప్రాంతానికి చెందినా, ఏ జిల్లాకు చెందినా, అందరూ అనుభవించే కష్టం ఒకటే. అందువల్ల ప్రత్యేకించి నేను విశాఖపట్టణం జిల్లాకుచెందిన మనిషిని అయినప్పటికీ ప్రత్యేకించి నేను కొత్తగా చెప్పగలిగిన విషయం మాత్రం ఉండదు. ఎవరు ఏ జిల్లాగురించి చెప్పినప్పటికీ స్థూలంగా అందరు చెప్పినది ఇంతే —అటు పొలానికి నీరులేదు, ఇటు పశువులకు మేత లేదు, మనుషులకు తిండి లేదు అని —ఇదే ఉన్న పరిస్థితి. మాజిల్లాకు సంబంధించి యింకొకమాటకూడ నేను అనవలసియుంటుంది. అది ఏమంటే —అసలు ఆకు వేయనేలేదు, వేసినచోట చాలవరకు పోయింది, పోకుండ ఉన్నచోట రి-ట్రాన్స్ ప్లాంటేషన్ జరిగే అవకాశం లేకుండ పోయింది. ఎన్నిసార్లుచెప్పినా ఇదే పరిస్థితి ఉన్నది. ఈ కరువు పరిస్థితి ఉన్నపుడు అది పోగొట్టుటకు ప్రత్యేకించి ప్రయత్నం

చేయడం ఎంతైనా బాగుంటుంది ఆ రకంగా చేయాలి. పంచాంగం కార్యకర్తలు ప్రత్యేకించి సంవత్సర ఫలితం వ్రాసేటప్పుడు ఆ కుంచం ఎవరి చేతుల్లో ఉన్నదనేది వ్రాస్తుంటారు కనీసంవచ్చే సంవత్సరం పంచాంగంలో అయినా ఆ కుంచం లచ్చన్నగారి చేతుల్లో పెట్టితే బాగుంటుందేమో: మనకు పూర్తిగా వర్షం కలుగుతుంది ప్రకృతి సిద్ధముగా వస్తున్న యీ కరువును, అనావృష్టిని ఎదుర్కొనుటకు ప్రయత్నం చేయాలి ప్రభుత్వం కొంతప్రయత్నం చేసినమాట నిజమే. 4వ ప్రణాళికలో 25 కోట్ల రూపాయలు డ్రాట్ ఎఫెక్టెడ్ ఏరియాస్‌కోసం ప్రభుత్వం కేటాయించడంజరిగింది. రాష్ట్ర చరిత్ర చూచినట్లయితే అతివృష్టిగాని అనావృష్టి సంభవిస్తూనే ఉన్నవి. గత సంవత్సరం 60 కోట్లరూపాయిలు అతివృష్టివల్ల వరదలవల్ల నష్టం సంభవించిందని అంచనాలు వేయబడ్డాయి అందుచేత ఒకప్రక్క వరదలు వచ్చినందువల్ల వచ్చిననష్టం అది. రెండవప్రక్క కరువుపరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నవి నూటికి 20 వంతుల భూమి కరువు ప్రాంతంగా ఉన్నదని ఇదివరకు శాసనసభలో చెప్పటం జరిగింది. మొత్తం దక్షిణాదిలో నూటికి 66 వంతుల ఫామిన్‌ఏరియా ఆంధ్రరాష్ట్రంలోనే ఉన్నదని చెప్పటం జరిగింది ఇటువంటి పరిస్థితులను తట్టుకోవటానికి ప్రత్యేకంగా దీర్ఘ కాలిక పథకాలు చాలా అవసరము అవుతున్నది రాయలసీమ ప్రాంతానికి సంబంధించి ప్రభుత్వం ఒక పథకం చేపట్టాలని నిర్ణయం చేసుకోవటం జరిగింది. కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ఆర్థికసహాయం కావాలని అర్థించటం. ఆ ఆర్థికసహాయంకోసం ఎదురుచూడటం జరుగుతున్నది వారినుండి సహాయం ఏ రూపంలో వస్తుందో తెలియదు ఆ సహాయంకోసం మనం వేచిచూస్తున్నాము. ఈ సందర్భంలో మనం ఒకమాట మాత్రం కేంద్రానికి జ్ఞాపకం చేయవలసిన అవసరం ఉంది మన రాష్ట్రం నుండి ఆహారధాన్యాలు కేంద్రానికి ఇవ్వవలసిన పరిస్థితి ఉన్నప్పుడు, మన రాష్ట్రంలో కరువు పరిస్థితి ఉన్నప్పుడు ఇక్కడ కరువు నివారణకు, ఇక్కడి ప్రజలను ఆదుకోవటానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం సహాయం చేయవలసిన విధి. ఆవసరము ఉన్నదని మనం వారికి తెలియజేయాలి. అతివృష్టివల్ల 60 కోట్ల రు. నష్టం ప్రతి సంవత్సరం మనకు ఏర్పడుతున్నది దీనిని తట్టుకోటానికి కావలసిన పథకానికి అవసరమైన ఆర్థిక సహాయం కేంద్ర ప్రభుత్వం చేయవలసిన ఆవసరం ఎంతైనా ఉంది. రాయలసీమలో ఏ రకంగానైతే ప్రత్యేకంగా పథకాలు వేయాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించుకొన్నదో, అదేవిధంగా విశాఖజిల్లాకు సంబంధించినమేరకు ప్రత్యేకించి ఒక డెవలప్‌మెంట్ బోర్డు వేయవలసిన అవసరం ఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను. విశాఖ శ్రీకాకుళం జిల్లాలు వెనకబడిన కారణంగా ప్రతి సంవత్సరం అక్కడ పంట పోయి ప్రజలు ఇబ్బంది పడుతున్నకారణంగా ప్రత్యేకంగా ఇటువంటి ప్రయత్నం చేయవలసిన అవసరం ఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను ఎగ్రికల్చర్‌కు ప్రత్యేకించి ఒక ప్లాను వేయబోతున్నారని పత్రికలలో తరచు పడుతున్నది. అందుకు మేము చాలా సంతోషించాము వ్యవసాయ అభివృద్ధికోసం ప్రత్యేకంగా ఒక ప్రణాళిక వస్తోందంటే—యీనాటి అన్ని రకాల పరిస్థితులు దృష్టిలో పెట్టుకొంటారని, సమగ్రమైన ఆలోచనలు చేయబడతాయని, పంట నష్టాన్ని అరికట్టి, అధికపంటలు తప్పే దానికి—యీ రెండింటికి సరిపడిన విధానాలు అమలుచేయబడతాయని ఆశించాము. ఆ అగ్రికల్చరల్ ప్లాను ఏమయినదో తెలియదు. ఈనాడు దానిని గురించి ఏమీ లేదు. ఎగ్రికల్చర్‌కు ప్రత్యేకంగా ప్లానింగ్ కావాలని పూర్వం చేయబడిన ప్రకటన

అమలుచేయవలసిన అత్యవసర పరిస్థితి యీనాడు ఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను. మనది నూటికి 20 వంతులు కరువుప్రాంతం, సంవత్సరానికి 60 కోట్ల రు. యీ వరదల వల్ల నష్టం వస్తున్న ప్రాంతం మనది మనది మిగులు రాష్ట్రమని ప్రతి సంవత్సరం ఆహారధాన్యాలు మనం కేంద్రానికి ఇస్తున్నప్పుడు, కేంద్రం మన రాష్ట్రంలోని యీ పరిస్థితులను గుర్తించి మన రాష్ట్రానికి సహాయం చేయటానికి యీ పరిస్థితులను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉపయోగించాలని మనవిచేస్తున్నాను మా జిల్లాకు సంబంధించింది చెప్పవలసిఉంది. మా జిల్లాలో ఒక లక్ష 20 వేల టన్నుల పంట మాత్రమే పండింది లక్ష 60 వేల టన్నులు డెఫిసిట్ ఉంది అని ప్రభుత్వం చేసిన అంచనా ప్రకారమే నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఆ జిల్లాలో ఉన్న పాడేరు తాలుకాలో 12 మాసాలు కరువు అక్కడ ఏమీ పండవు 12 మాసాలు పంటచాలని తాలుకాలు మొదలుకొని, 2 మాసాలు పంట చాలని తాలుకాలవరకు ఆ జిల్లాలో అనేక తాలుకాలు ఉన్నవి పట్టణాల జనాభా 4 లక్షలు ఉంటే, పల్లెటూళ్ల జనాభా 18 లక్షలు ఉంది ఈ 18 లక్షల జనాభాకు సంవత్సరానికి 6 మాసాలు మాత్రమే సరిపడే గ్రాసం ఉంటుంది ఆ మిగిలిన ఆరునెలలకు ప్రభుత్వం చేసే ఆహార దినుసుల సప్లయి సవ్యంగా సక్రమంగా లేదు ఈ పట్టణాలలోని జనాభాకు ఆహార ధాన్యాల సరఫరా సక్రమంగా జరిగేటట్లు చేసినప్పటికీ, యీ పల్లెలలో ఉన్న జనం ఏమవుతారు? అక్కడ పంటపోయింది వర్షాలులేవు. అక్కడ మెట్టపంట పోయింది. తొలకరిపంట పూర్తిగా చెడిపోయింది. వేరుసెనగ, జనుములాంటి వ్యాపారపంటలు పూర్తిగా నష్టపడ్డాయి అందుచేత వారు సంవత్సరానికి మూడుమాసాలు మాత్రమే మెట్టపంట మీద ఆధారపడుతున్నారు ఈ మెట్టపంటకూడ పూర్తిగా పోయిన కారణంగా అక్కడి ప్రజలు తీవ్రంగా బాధపడుతున్నారు. విశాఖజిల్లా యీనాడు కరువుప్రాంతమై అన్ని విధాలా ప్రజలకు పనిలేనటువంటి స్థితిలో ఉన్నది. అక్కడ కరువుపనులు తక్షణమే ప్రారంభించాలని, అక్కడి రైతులకు అప్పులు ఇవ్వాలని, నూతులు త్రవ్వించటానికి ప్రభుత్వం అదనంగా డబ్బు మంజూరుచేయాలని మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ జి. గంగారెడ్డి (మధోల్):- అధ్యక్షా, ఇక్కడ మాట్లాడిన గౌ సభ్యులందరియొక్క భావము ఒకటే, కరువు రాబోతున్నదని కరువుపరిస్థితుల నివారణకు కొందరు తాత్కాలిక పథకాలు వేయాలని, ఎక్కువమంది శాశ్వతమైన పథకాలు వేయాలని చెప్పారు సామాన్యంగా, అదిలాబాద్ జిల్లాలో ఎప్పుడూ ఎక్కువ వర్షాలు పడతాయి అక్కడ 60 అంగుళాల వర్షం పడితేగాని పంటలు పండవు. కాని యీనాడు ఒక తాలూకాలో 10 అంగుళాలు, ఒక తాలుకాలో 12 అంగుళాలు, ఒక తాలుకాలో 8 అంగుళాలు యీ విధంగా అక్కడ వర్షాలు పడ్డాయి. కాని మధోల్ తాలుకా నిర్మల్ తాలుకా ప్రజలు నూతనంగా ఆలోచించుకొని, మక్క పంట వేసుకొంటే అది శీఘ్రంగా వస్తుందనిచెప్పి. తొలకరి వానలు ప్రారంభించగానే మక్కలు పెట్టినారు. మందులుకూడ వాడినారు. కాని, తర్వాత వర్షాలు లేకపోవటం వల్ల అవన్నీ మాడిపోయాయి.

[*Sri B. Sriramamurthy in the Chair*]

ఆంధ్రలో విత్తనాలు వేయలేదని కొందరు చెప్పినారు. విత్తనాలు వేయనివారు.

క్షేమంగానే ఉన్నారు. వారి విత్తనాలు వారికి క్షేమంగా దక్కినవి, వేసే కష్టం దక్కింది, పశువుల కష్టం దక్కింది. కాని ఇక్కడ వేసిన విత్తనాలు పోయి నష్టమయినది. ఇక్కడ కూలి నష్టమయినది. ఇక్కడ వేసిన వేరుసెనగ కూడ మాడిపోయినది. పల్లెటూళ్లలో ప్రజలకు ధాన్యంకూడ దొరకటంలేదు. రైతు కూలీలకు కరువు ఎక్కువగా ఉంది. బీడీ లేబరర్స్‌కు, సిమెంట్ ఫ్యాక్టరీలో పనిచేసేవారికి కరువు కనబడటంలేదు. కేవలం వ్యవసాయ కార్మికులకే, యీనాడు పనులు చేద్దామన్నా పనులులేవు. అందుచేత వారికి పనులు కల్పించే కార్యక్రమం ప్రభుత్వం చేపట్టాలి. కాని ఇందుకు మొత్తంప్లానువేసి, ఎస్టిమేట్స్ వేసేటప్పటికి యీ కరువూ పోతుంది, వాళ్లుకూడ కాటికిపోతారు. పంచాయతీ సమితులు, గ్రామ పంచాయతీలు చేయబోయే పనులు శీఘ్రంగా తీసుకొని చేస్తే వారికి కూలినాలి దొరకటానికి అవకాశం ఉంటుంది. లేకపోతే కరువు దగ్గరనే ఉన్నట్లు ప్రజలకు అభిప్రాయం కలుగుతుంది. సబ్సిడీబావులు త్రవ్వించాలని కొందరు మిత్రులు చెప్పారు. అయితే సబ్సిడీబావి త్రవిస్తే, అనావృష్టిపోయి అధికవర్షం కురిసినపుడు ఆ విధంగా బావి త్రవ్వించిన వ్యక్తి నష్టపడతాడని నేను అభిప్రాయ పడుతున్నాను. బావి త్రవ్విస్తే యీనాడు కూలివారికి కూలి దొరుకుతుందనే గ్యారంటీ లేదు. బావి త్రవ్వించగానే అధికవృష్టిపడితే, ఆ బావి త్రవ్వించిన యజమానికి చాలా నష్టం కలుగుతుందని నేను అభిప్రాయ పడుతున్నాను. తాత్కాలికంగా యిప్పుడు వాళ్ళకు ఏదైతే కూలినాలి పనులు ఉన్నాయో వాటిని ఆ మోస్తరుగానే ఉంచి, ఆ మోస్తరుగనే తాత్కాలికంగా ఒక వారం దినముల లోపలనే అన్నిచోట్లలో అయ్యేటటువంటి ఒక plan వేసుకొని ప్రభుత్వం ఒక G O. జారీచేసిన ఆవిధంగా చేసినట్లయితే ఈనాడు వ్యవసాయ కూలీలకు దొరకడానికి మార్గం ఉన్నది. తదితర కూలీలందరికి యిప్పుడేమి కష్టంలేదు. వాళ్ళు గింజలు దొరకడంలేదనే అభిప్రాయపడుతున్నారు. వారికి సరైనటువంటి డబ్బులు ఉండి ధాన్యం దొరకడంలేదు. వ్యవసాయ కూలీలకు పనిలేదు, గింజలు లేవు. అందుచేత వాళ్ళు చాల బాధపడుతున్నారు. నా నియోజకవర్గం మహారాష్ట్ర borderలో ఉన్నది. అక్కడక్కడ check posts ఖాయంచేసినప్పటికీ, అవి సరైన పద్ధతిలో check చేయడంలేదు. అక్కడ ఉండేటటువంటివాళ్లు బస్తాకు రూపాయి రెండురూపాయిలు లంచం తీసుకొని బైటకుపోనిస్తున్నారు. దానికి ప్రభుత్వం గట్టి చర్యలు తీసుకోవాలి. లేకపోతే ఆ check postలపైన ఉంచబడిన అధికారులకు నిజమైన క్షామం పోయి క్షేమం కుదురుతున్నది. వాళ్ళు check post దగ్గర ఉండడంవల్ల ప్రజలందరికి క్షామం బయటపడుతున్నదని నేను గట్టిగా చెపుతున్నాను. రాత్రివేళలో ఒంటెలపైన గాడిదలపైన లారీలమీద పోయినప్పటికీ check posts దగ్గర ఉండేవారు కళ్ళుమూసు కొని ఈ విధంగా తీసుకొంటున్నారు. దానికి కఠినంగా చర్యలు తీసుకోవాలని నేను ప్రభుత్వానికి గట్టిగా మనవిచేసుకుంటూ విరమించుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి. సి. కొండయ్య:—అధ్యక్షా, నా అభిప్రాయంలో కరువుప్రాంతంమీద ఎవరు మాట్లాడినా ఒకటే మాట్లాడవలసివస్తున్నది. కరువు అనేది తరతరాలనుంచి ఉన్నది మనం చూస్తున్నాము. కరువు నివారణచర్యలు అని తాత్కాలికంగా [illegible] తుడిచే చర్యలు చేసి, ఆవిధంగా ప్రభుత్వ డబ్బు దుర్వినియోగం [illegible]

నివారణ కాకపోగా మరల periodical గా రావడం జరుగుతూ ఉన్నది. దానిని ఎట్లా అరికట్టాలి అనే విషయంమీద ప్రభుత్వం scientific గా ఆలోచిస్తే బాగాఉంటుం దని నేను అనుకుంటున్నాను. మా areas లో రెండుమూడుసార్లు కరువు నివారణ పనులు అని ఏదో పని కల్పించడంకొరకు కొన్ని రోడ్లు వేయడం జరిగింది. తిరువాత వాటికి maintenance చేసేవారుకూడా లేకుండాపోయారు. మళ్ళీ యిప్పుడు కరువు నివారణ అంటే ఆ పాడుపడిన రోడ్లు మరల వేయడానికి పూనుకుంటారేమో ! కాస్త మట్టి పోస్తారు. అవి మళ్ళీ కొట్టుకుపోతూ ఉంటాయి. తరచుగా కరువువస్తున్నది. కొన్ని ప్రాంతాలలో అధికవర్షాలవల్ల కరువు వస్తున్నది అంటున్నారు. మరి కొన్ని ప్రాంతాలలో periodical గా వస్తున్నది. 20% of the Andhra Pradesh లో rains తగ్గిపోవడంవల్ల తీవ్రమైన క్షామం రావడం జరుగుతోంది. దీనిని నివారించడం కొరకు శాశ్వతంగా ఏ పథకాలు అనుసరిస్తే వీలు ఉంటుంది అనేది చూడాలి. Regular గా eight months భూమిమీద నీళ్లు పారడం జరిగినట్లయితే sub-soil water పైకివస్తుందని, అక్కడ బావులు త్రవ్వినా నీళ్లు ఉంటాయని scientific గా అగ్రికల్చరల్ శాస్త్రజ్ఞులు చెపుతున్నారు. అటువంటి అవకాశాలు వున్నట్లయితే- యివ్వాళ లక్షలు, కోట్లు, తగలవేస్తున్నాము కరువు నివారణకు అని యిది వృధాగా దేనిమీదనో వేసి, దానిలో మళ్ళీ కొంతమంది చిన్న చిన్న contractors క్రింద తయారై కరువులోకూడ దగా, బ్లాక్‌మార్కెట్ లాభాలు ఈ రకంగా వియారై వృధా కాకుండా, వీటికి ఏదైన perennial river sources నుంచి చిన్న చిన్న నీటివసతులకు connect చేసి ఆ రకంగా శాశ్వత కరువు నివారణకు వీలు ఉన్నదా అని అది చూడడం, ఆ విధంగా కాకపోయినట్లయితే క్రిందనుంచి నీళ్లు తీసి వాళ్ళకు జాస్తి నీటివసరులు కుదర్చడంకోసం ప్రయత్నంచేస్తే, కొంతకాలం ఆ రకంగా జరిగిపోయిన తరువాత అది కరువుప్రాంతంకాకుండాపోవడంకొరకు వీలుఉన్నదాఅని అదిచూడడం, ఈవిధంగా నీటివసతులదృష్ట్యా అక్కడ అప్పుడప్పుడుతటస్థించే scarcity of rain ప్రభావంలేకుండా అరికట్టడంకొరకు వీలుఉన్నదేమో అది చూడమని నేను కోరుతున్నాను. అంతేకాకుండా ప్రవాహాలుకూడ తరచుగా వస్తున్నాయి. ఈ ప్రవాహాలు వచ్చినప్పుడు కొన్ని ప్రాంతాలు మునిగిపోవడం, కొన్ని ప్రాంతాలలో వేసుకొన్న పైరులు పోవడం జరుగుతున్నది. ముంపు నివారణ కార్యక్రమాలు అని పరుసగా మాట్లాడుకుంటున్నాము. కాని యింతవరకు systematic గా ఎటువంటి కార్యక్రమాలు జరిగినట్లుమాత్రం తోచ డంలేదు. మనకు తెలుసు. కొన్ని ప్రాంతాలలో రెండు నెలలు delay అయిపోయింది. Rains కొన్ని ప్రాంతాలలో ఒక నెల delay అయిపోయింది. ఇప్పటికే దాదాపు పైరులు అంతా పోయినాయి. ఇప్పుడు వర్షం కురిసినా మరల అవి చెడగొట్టివేస్తే తప్ప ఆ పైరులు మాత్రం పూర్తి కావు. మన ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో irrigation sources క్రింద వ్యవసాయం కన్న non-irrigation sources క్రింద ఉన్న వ్యవ సాయం ఎక్కువ. అదంతా దెబ్బ తినిపోయిందని మనకు తెలుసు. Irrigated sources లో కూడ దెబ్బ తినిపోయింది. Late rains వల్ల late plantation జరిగిందని కూడ అంటూ ఉన్నారు. బిగపట్టినటువంటి ఆకాశం వారం, 10 రోజులలో తీవ్రంగా కురుస్తుందేమో. కురిసి ఎండకు ఎండిపోయిన కట్టలనుకూడ కొట్టుకొని పారేసే ప్రమాదంకూడ ఉంటే ఉండవచ్చు. అందుచేత తరచుగా ప్రవాహాలు వచ్చి దెబ్బ తినే areas లో- ప్రవాహాలు వచ్చినప్పుడు ఏ ప్రాంతాలు మునుగుతాయి,

వీటిని divert చేయడంకోసం ఏమి చేయవలసి వుంటుందని systematic గా ఒక పథకం వేసి ఆ విధంగా పెడితే ఖర్చుకు ఫలితం ఉండేటట్లు, శాశ్వతంగా నివారణ జరిగేటట్లు ఆలోచించమని నేను ప్రార్థిస్తున్నాను. ఒకొక్కక్కసారి ప్రకృతి తన యిష్టం వచ్చినట్లు విహరించి పిచ్చి చేష్టలు చేసి అసలే rains లేనప్పుడు అధిక వర్షాలు కురిసినప్పుడు ఎవరు ఏమిచేయలేరు అనుకోండి అటువంటిది కాకుండా తరచుగా జరిగేవాటిని నివారించడంకొరకు ఒక శాస్త్రీయమైన పథకాన్ని వేస్తే బాగా ఉంటుందని నేను ప్రభుత్వానికి సలహా యిస్తున్నాను ఎక్కడ పట్టినాసరే కరువుతోపాటు జరగబోయేది-తిండి కొరత అనేది మాత్రం స్పష్టం. ఈ late rains ముందు ముందు, క్రొత్త పాతల మధ్య నవంబరు డిశంబరు వచ్చే టప్పటికి తిండి కరువును తీవ్రతరం చేస్తాయి దీని ప్రభావం వచ్చే సంవత్సరం అంతా చాల తీవ్రంగా ఉంటుందనేది మనకు తెలుసు ఆ విషయాలు తరువాత మాట్లాడుకోవచ్చు మరల అసెంబ్లీ ఉంటుంది మాట్లాడుకోవచ్చు. కాని immediateగా జరిగేది ఏమిటంటే-ఈ ప్రాంతాలలో food scarcity వస్తుంది కరువు నివారణ పనులు ప్రారంభించినా, ఎవరో మిత్రులు చెప్పినట్లు డబ్బు రూపంలో యిచ్చినా ధాన్యం దొరకకపోవచ్చు తీవ్రమైన సమస్య ఎదుర్కొవలసిన పరిస్థితి వస్తుంది. కొన్ని ప్రాంతాలలో గడ్డి లేక పశువులు దెబ్బ తినే పరిస్థితికూడ వస్తున్నది అందుకని ఈ రెంటిని meet కావడంకొరకు, ఏ ప్రాంతాలలో కరువు తీవ్రత అధికంగా ఉండి ఆహార కొరత ఏర్పడుతుందో అక్కడ కొన్ని మాసాలకు stocks నిలవచేసి, కరువు నివారణ పనులు ప్రారంభించినప్పుడు ఆ పనులకు డబ్బు కాకుండా ధాన్యం యిచ్చి ఆ రకంగా తాత్కాలికంగా ఆహారకొరత ఎదుర్కొవడం కొరకుకూడ plan వేయ వలసి ఉంటుంది ఆ విధంగా శాశ్వత కరువు నివారణ పథకాలు వేసి, తక్షణం వాళ్ళకు పని, ఆ పనికి తగినట్లు డబ్బు కాకుండా ధాన్యం యిచ్చే పద్ధతి, యిదంతా co-ordinated action చేస్తే తప్ప దీనిలోనుంచి బైట పడడం కష్టం అని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను ఇంక మా జిల్లా గురించి రెండు ముక్కలు చెప్పి ముగిస్తాను మా జిల్లాలో నేను ఎఱిగినప్పటినుంచి, మా పెద్దవాళ్ళు ఎఱిగినప్పటి నుంచి ఒక ప్రాజెక్టు కావాలి అని చెప్పుకుంటున్నారు. అది యింతవరకు రాలేదు. మూడు ప్రణాళికలను ఈ దేశం చూసినది 4వ ప్రణాళికలోకూడ మాకు వచ్చేటట్లు లేదు. ప్రధానంగా మా జిల్లాలో రెండు తాలూకాలలో మాత్రం అధికభాగం delta area మిగతా తాలూకాలన్నికూడ non-delta area అధోగతిగా ఉన్నది పరిస్థితి. మంచి నీళ్ళు లేవు పశువులకు గ్రాసంలేదు వేసిన విత్తనాలు, ఖర్చుపెట్టి వేసిన పైరులు అన్నిపోయాయి ప్రజలుఅంతా బాధపడుతున్నారు. ప్రత్యేకంగా ఈ areas లోనే ఒకటిరెండు తాలూకాలకు నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు కుడికాలవ పెన్నవరకు యిప్పించి నట్లయితే ఈ areas కు కలిసివస్తాయనే ఆశించాము. ఆకుడికాలవ గుంటూరు సరిహద్దు దాటిరాదని అధికారయుతంగానే వింటున్నాము ఇదిపోతే పోయింది. మాజిల్లామధ్యన పెన్నానదిఅని ఒకపెద్దనది పారుతూఉన్నది ఆనదికి కడపజిల్లా సరిహద్దులో సోమశిలఅనే ప్రాంతంలో ఒక reservoir, 70 feet 90 feet reservoir కట్టి divert చేసి ఆ water ను supply channels యిచ్చిన యివ్వుతు existing tanks కు అయినా పడుతుంది. ఈ areas అన్నికూడ 7, 8 తాలూకాలు సోమశిల నుండి వెంకటగిరివరకు మద్రాసుసరిహద్దువరకు. ఆత్మకూరు మొదలుకొని కావలి ఈతాలూకాలన్నీ non-delta areas కాకుండా, కరువుకాటకాలతో 8 సంవత్సరాలు

నాలుగుసంవత్సరాలకు ఒకసారి తప్పనిసరిగా దాపరించే areas యివి. ఈ areas ను ఆప్రాజెక్టు fulfil చేస్తుందని ఎంతోకాలంగా చెపుతూవచ్చాము. మా 10½ కోట్లు, 15 కోట్లతో అయిపోయే medium project అనికూడ మాకు అంచనావేసిచెప్పారు. ఇంకా 10 కోట్లుఅయినా ఫరవాలేదు శాశ్వతంగా తాత్కాలికంగా మూడుపేండ్లకు ఒకసారి కొన్నికోట్లు, కొన్నిలక్షలు వ్యయంచేసినా దానివల్ల నివారణలేదు మరల నాలుగవసంవత్సరం కరువురావడం, అల్లరిచేయడం మరల ఏదో నాలుగుబండ్ల మట్టి అక్కడపోయించడం శాశ్వతంగా ప్రభుత్వం డబ్బు దుర్వినియోగంకావడం శాశ్వత కరువునివారణకాకుండా పోవడంఅనేది మానివేసి యీయపథకాన్ని వేసినట్లయితే పనిచూపించినవారు అవుతారు, శాశ్వత కరువునివారణకొరకు ఆప్రాంతానికైనా ఒక పథకాన్ని వేసినవారు అవుతారు గనుక సోమశిలప్రాజెక్టును కరువు పేరుతో ప్రారంభించడం కొరకు ప్రయత్నంచేయండి. ప్రభుత్వానికి డబ్బువృధాగకాదు, ప్రజలకు వినియోగంఅవుతుంది అని విజ్ఞప్తిచేస్తూ నేను శెలవుతీసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ చైర్మన్ -- ఇంకా ఎవరుండునారు. తొమ్మండుగురు మాట్లాడేవారు ఉన్నారు Wind up చేయడానికి 20 నిముషాలుకావాలని విశ్వేశ్వరరావు గారి అభిప్రాయం మినిస్టర్‌గారికి half an hour ఉండాలి. ఇంక పైవాళ్ళు మాట్లాడడానికి అవకాశంలేదు ఇంకకొంచెం సేపు అదనంగా కూర్చుందామనుఅంటే అభ్యంతరంలేదు. మాట్లాడవచ్చు. Half-hour కూర్చోవలెనుకుంటే మాత్రం ఉండేవారికి అవకాశంఉంటుంది లేదంటే యింతటితో ముగించవలసియుంటుంది.

శ్రీ కె. రాజమల్లు - అధ్యక్షా, నేను అధికంగా మాట్లాడవలసిన అవసరంలేదు. కరువుగూర్చి చాలామంది మాట్లాడారు. ఈరకమైన, similar condition అన్ని చోట్ల ఉన్నవి. తిండికొరత ఉన్నప్పుడు, డబ్బుకొరత ఉన్నప్పుడు ఎవరికైనా కోపంవచ్చేమాట నిజమే. అయితే, మనకు కోపంవచ్చినంతమాత్రాన ఆసమస్య పరిష్కారం అయిపోతుందనుకోవడానికి వీలులేదు. ఇప్పటికే మనం చాలాయిబ్బంది లలో ఉన్నాం. ఈసంవత్సరం వర్షాలురాకపోవడంతో చాలాకష్టమైనరోజులు ముందుముందు రాబోతున్నవి క్షామప్రాంతాలలో పరిస్థితి మరీవిచారించవలసినదిగా ఉంటుంది. అధ్యక్షా, నానియోజకవర్గంనుండి యీరోజున నాకొక ఉత్తరంవచ్చింది. అందులోనుండి రెండువాక్యాలు వినిపిస్తే సరిపోతుందనుకుంటాను మరెక్కువగా మాట్లాడవలసిన అవసరంలేదు. ఆఉత్తరంలో యీవిధంగా వారువ్రాశారు. "ఇక్కడ సుమారు నెలరోజులనుండీ వర్షాలులేవు మొక్కజొన్న, పచ్చిపెసర, వరిపొలా లలో పైరులన్నీ ఉల్లారిపోయినవి భూములు సాగుకావడానికిలేదు. కాబట్టి మన అసెంబ్లీలో యీవిషయంచెప్పి, కరువుప్రకటించే ప్రయత్నంచేసి, ఏమైనా పండ్లు ఎలాట్ చేయించగలరు మొక్కజొన్న, వరి మొదలైనపంటలు ఉల్లారిపోయినవి. కాబట్టి మంత్రిగారినిగాని, రెవిన్యూబోర్డు మెంబరునుగాని తీసుకువచ్చి చూపించేది" అని ఉత్తరంలోవ్రాశారు. మావద్ద పెద్దప్రాజెక్టులు ఏమీలేవు. చెరువులుకూడాలేవు. అక్కడన్నీ ఆకాశపంటలు, అంటే rain fed crops వర్షంమీద ఆధారపడవలసినదే. నెలరోజులనుండే వర్షాలులేవు అందువలన ఏపంటలువేసినా అది ఉల్లారిపోతున్నవి. ఇంకా ఎటువంటి అవస్థలురానున్నవో అని వారు భయపడుతున్నారు. కాబట్టి grain

bank ద్వారా, యితరత్రా ఏర్పాట్లుచేసి ధాన్యాన్ని భద్రపరచి కష్టసమయంలో ప్రజలను ఆదుకొనడానికి ప్రయత్నించవలసినదిగా, సహాయపడవలసినదిగా ప్రభుత్వానికి మనవిజేస్తూ విరమిస్తున్నాను

శ్రీ పి వి రమణ (కొండకర్ల) - అధ్యక్షా, ఈ క్షామపరిస్థితుల గూర్చి అన్ని జిల్లాలలోని విషయాలు చెప్పినట్లుగానే మా విశాఖ జిల్లాగూర్చి కూడా చెప్పారు. కండిషన్సు అన్నిబాగుంటి విశాఖ జిల్లాలో పూర్తి పంటపండితే అది అక్కడ మూడు నెలలకు మాత్రమే సరిపోతుంది ఈ పరిస్థితిలో యీ సంవత్సరం యింతవరకు అక్కడ వర్షాలులేవు. మృగశిర, ఆరుద్రలలో తప్ప ఆ తర్వాత వర్షాలు పడితే అవి పంటలకు వుపయోగపడవు ఈ విషయం అందరికీ తెలుసు గత సంవత్సరాలలో ఆ అనుభవం వున్నది. ఇంతవరకు వర్షాలులేవు టెలిగ్రాములు వస్తున్నవి. ఉత్తరాలు వస్తున్నవి ఈ సమయంలో మెట్ట పంటపూర్తిగా నాశనం అయింది ఈ పరిస్థితులన్నీ దృష్టిలోపెట్టుకుని Fair Price Shops ద్వారా యితరత్రా ప్రభుత్వం 5 వేల టన్నులకు పైగా అక్కడ supply చేయకపోయినట్లయితే పరిస్థితి మరింత విషమిస్తుందని మనవి జేస్తున్నాను విశాఖ జిల్లాలో పెరినియల్ వాటర్ రిసోర్సెస్ ఏమీలేవు కాబట్టి అక్కడ పండే పంట చాలాతక్కువగావున్నది రామపాదసాగర్ వస్తుందని ఆశించడం జరిగింది, ఆందోళనచేయడం జరిగింది అది పర్మనెంటుగా రావడంలేదు. వీటన్నింటినీ దృష్టిలోపెట్టుకుని వర్షాలు లేనప్పుడు ఉపయోగపడే నిమిత్తం మైనర్ యిర్రిగేషన్ గాక లిఫ్టు యిర్రిగేషన్, సబ్సిడీ బావుల కార్యక్రమాలకు ఎక్కువ ప్రాముఖ్యం యిచ్చి చేయవలసిందిగా తమద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవి జేస్తున్నాను, లిఫ్టుయిర్రిగేషన్ కు సంబంధించి మొన్న వచ్చిన 74 స్కీములలో విశాఖ జిల్లాకు సంబంధించి ఒక్క స్కీముకూడా లేదు. క్రాష్ ప్రోగ్రామ్సులో ఒకటికూడాలేదు. మైనర్ యిర్రిగేషన్ విషయంలోకూడా బాలెన్సు షీట్ చేస్తున్నారేమో, గత సంవత్సరం కంటే యీసారి బాగా తగ్గింది అందువలన, లిఫ్టు యిర్రిగేషన్ పై, సబ్సిడీ బావులపై అధికంగా ఖర్చుపెట్టడానికి ప్రయత్నించవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. డిపార్టుమెంటు వేసిన లెక్కలుచూసి ఆయా జిల్లాలలోని పరిస్థితులు బాగానేవున్నాయనుకుంటున్నారు. అది సరియైన పద్ధతికాదు వర్షాలులేక క్షామ పరిస్థితులు ఏర్పడినవి మెట్ట పంటలు పోయే పరిస్థితివున్నది. అందువలన మంత్రిగారే స్వయంగా ఆయా ప్రాంతాలలో పర్యటించి పరిస్థితులను క్షుణ్ణంగా తెలుసుకుని తగు చర్యలు తీసుకొనవలసినదిగా కోరుతున్నాను ఎలమంచిలినుంచి యివాళే కొన్ని ఉత్తరాలుకూడా వచ్చాయి వర్షాలు లేకపోవడంవల్ల, క్షామ పరిస్థితులు ఏర్పడడం వలన ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నవి బస్తా 110 రూపాయలు అమ్ముతున్నది. రోజూ అక్కడ నుండి టెలిగ్రాములు వస్తున్నవి. ఉత్తరాలు వస్తున్నవి. అక్కడ పరిస్థితులను ప్రభుత్వం గమనించాలి. ఈ విషయంలో ఉదాసీనత వహించక తగు చర్యలు వెంటనే తీసుకోవలసినదిగా కోరుతున్నాను. రెండవది - అక్కడ 8 వేలటన్నులు బఫర్ స్టాకువుంటే దానిలో నుండి రెండువేల టన్నులు ఖర్చుపెట్టాలని కలెక్టర్సుకు అధికారం యిచ్చారు. శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్నం, యీస్టు గోదావరి జిల్లాలనుండి [illegible] పరిస్థితిలో కలెక్టర్సు తప్పనిసరిగా దానిని ఖర్చుపెట్టవలసి వచ్చింది [illegible] స్టాక్సు దాచిన పెద్ద వారిపై ఏమీచర్య తీసుకోవడం లేదు [illegible]

పట్టుకుని బ్లాకుమార్కెటును అరికడతాం అని చెబుతున్నారు. ఇది సరియైన విధానం కాదు. పెద్ద ఎత్తున దాచిన వారినికూడా పట్టుకొనడానికి తగిన కట్టుదిట్టాలుచేసి అందుకు ప్రభుత్వం పూనుకోవాలి అంతేగాక, అక్కడ 50 వేల టన్నులవరకు బఫర్ స్టాకును వుంచకపోతే పరిస్థితి విషమిస్తుందని నేను తమ ద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవిజేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. లక్ష్మీనరసింహారావు (జగిత్యాల్)-అధ్యక్షా, ఈ సంవత్సరం మన స్టేటులోని చాలా భాగాలలో లేట్ రెయిన్స్ వచ్చినట్లే కరీంనగర్ జిల్లాలోకూడా జూన్ నెల చివరి వారంలో వచ్చాయి అప్పుడు పునాస విత్తనాలు చల్లారు పిమ్మట చాలరోజులవరకు వర్షాలు లేకుండె, జులై 16వ తేదీన వర్షం పడింది. మళ్లా మాసం వరకు వర్షంలేనందువల్ల పెసర, వేరుసెనగ, మొక్కజొన్న మున్నగు పైరులు మాడిపోయాయి. పునాస పండలేదు, జులై 16న వచ్చిన వర్షంవల్ల కరీంనగర్ జిల్లాలో కొన్ని తాలూకాలలోని చెరువులు, కుంటలు నిండిపోయినవి కాని జగిత్యాల మెట్టపల్లి తాలూకాలలో చెరువులు, కుంటలు నిండలేదు, అక్కడ అబీపంటకూడలేదు. జగిత్యాలలో త్రాగే నీటికి కూడ యిబ్బంది అవుతోంది. అక్కడ క్రిందటి సంవత్సరం కూడ మాన్సూన్స్ ఫెయిల్ అయినాయి రెండు సంవత్సరాలు వరుసగా వర్షాలు లేకపోవడంవల్ల త్రాగేనీటికి కూడ యిబ్బంది కలుగుతోంది కొంతమంది క్షామం రాబోతోంది అంటున్నారు కాని మా తాలూకాలో క్షామం రానేవచ్చింది. ప్రజలంతా చాలా భీతి చెందుతున్నారని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం ఆఫీసరుల రిపోర్టులకొరకు వేచివుండకుండా తక్షణ చర్యలు తీసుకుంటే బాగుంటుంది. ఆఫీసరులు ఎంత సావకాశంగా, సావధానంగా రిపోర్టులు యిస్తారో మనకు తెలుసు. ఇప్పటివరకు మా జిల్లా కలెక్టరునుండి రిపోర్టు రాలేదని రెవిన్యూ మంత్రిగారు అంటున్నారు. ప్రభుత్వమే ఆలోచించి తగు చర్యలు తీసుకుంటే బాగుంటుంది. ప్రతి జిల్లాకు ఒక రెవిన్యూ బోర్డు మెంబరునో, మంత్రిగారినో-యీ విధంగా వేసుకొని అక్కడి పరిస్థితులు గమనించి యీ సంవత్సరమంతా గడపడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకోవాలో నిర్ణయించాలి లాంగ్ రేంజ్ ప్రోగ్రాం వుండనేవుంది. ఆహార ధాన్యాలు సప్లయిచేస్తే మునిసిపల్ ఏరియాలకు, టౌన్సుకు మాత్రమే సప్లయిచేస్తున్నాము. కాని, యీ సంవత్సరం ప్రతి గ్రామంలోకూడ కరువు వచ్చే పరిస్థితివుంది ప్రజలు బాధపడుతున్నారు, ఇంతవరకు వారికి కర్మఫిలాసఫీమీద నమ్మకం వుంది అజిటేషన్సు చేయడంలేదు ఆకలిబాధ ఎక్కువ అయితే ఆ కర్మఫిలాసఫీమీద నమ్మకంకూడ సడలిపోతుంది. ఆకలిబాధలకు తాళలేక గ్రామాలలోనివారంతా అజిటేషను ప్రారంభిస్తారని భయంగావుంది. అన్ని గ్రామాలకు కూడ ఆహారధాన్యాలు సరఫర అయ్యేటట్లు చూడాలి. మొక్కజొన్నలు, బియ్యం మన రాష్ట్రంనుంచి యింకొక స్టేటుకు ఎక్స్‌పోర్టు చేయడానికి పర్మిట్ యిస్తున్నారని వింటున్నాము, యీ పరిస్థితులలో ఆ పర్మిట్స్‌ను రద్దుచేయవలసిన అవసరంవుంది. లేకపోతే యిక్కడ యిబ్బంది వస్తుంది. ఫామిన్ వున్నప్పుడు శిస్తు రెమిషను, తక్కావి అప్పుల వసూలు నిలుపుదల కావాలి. పశుగ్రాసానికి కూడ కరువువచ్చే పరిస్థితి వుంది. ప్రభుత్వం ఏమి ఆలోచిస్తుందో గాని కరీంనగర్ జిల్లా విషయంలో శ్రద్ధ తీసుకోవలసిందని కోరుతున్నాను. జగిత్యాల తాలూకా పరిస్థితులుకూడ క్షీణించి పోయాయి కనుక వారు యీ విషయాలన్నీ దృష్టికి తీసుకొని తగు చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను,

శ్రీ కె అప్పలనాయుడు(రేవిడి) — అధ్యక్షా, దురదృష్టవశాత్తు మన రాష్ట్రంలో ప్రతిసంవత్సరం ఏదో కొన్ని ప్రాంతాలలోనే కరువు రావడం జరుగుతోంది. కాని ఇప్పుడు విశాఖపట్టణంజిల్లాలో యీ తరం వారిని ఎవరిని అడిగినా ఇంతకు ముందెన్నడూ కూడ ఇటువంటి పరిస్థితులు ఏర్పడలేదని చెబుతున్నారు రైతులకు తొలకరి పంటలు పండినపిదప పంటలు పోయినప్పటికీ ఏదో సర్దుబాటుచేసుకొనేవారు కాని ప్రస్తుతం అక్కడి జనాభాకు మూడు మాసాలకు సరిపోయే ఆహార దినుసులు తొలకరి-పంటలు దెబ్బతినడంవల్ల ప్రతి ఒక్కరు బ్రతకడం ఎట్లాగా అని భయంతో వుంటున్నారు. వరి తరువాత, వ్యాపార పంట అయిన వేరుసెనగకూడ దెబ్బతినడంవల్ల యీ సంవత్సరం యిబ్బందులు కలుగుతాయని ఆందోళన వుంది కరువు కాటకాల నుంచి రక్షించుకోడానికి చిన్న ఇరిగేషను సోర్సెస్ బాగుచేయడమే కాకుండా బోరింగ్ వెల్స్ కూడ త్రవ్వించాలని కోరుతున్నాను విశాఖపట్టణంజిల్లాకు సంబంధించినంతవరకు ఇంతవరకు బోరింగ్‌వెల్స్ ఎక్కడా ప్రవేశపెట్టలేదు పవర్ డ్రిల్స్ మెషిన్స్ ఏర్పాటు చేసి సబ్సిడీ, గ్రాంట్సు యిచ్చి సర్వేచేయించి సానుకూలమైనచోట్ల ఆ నూతులు త్రవ్వించి కరువు కాటకాలు లేకుండా చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను మెట్ట పంటలు కూడ పోవడంవల్ల రెమిషను యివ్వాలని, తక్కావి రుణాలు, రెవిన్యూ బకాయిలు వసూలు చేయకుండా వుండాలని కోరుతున్నాను ఈ శాసనసభా సమావేశాలు అయిన వెంటనే మంత్రిగారు మా జిల్లాకు దయచేసి ఆ జిల్లా ప్రజలకు మేము వున్నాము, మీకేమీ ఫరవాలేదు అని హామీ యిచ్చి, సంచారం చేసి పరిస్థితులు గమనించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను

శ్రీ సి నారాయణరెడ్డి — అధ్యక్షా, కరువు వచ్చిందని చెప్పడానికి పెద్దలు ఒక గుర్తు చెబుతారు ఉత్తర చూచి ఎత్తర గంప అంటారు అంటే ఉత్తర కార్తిలో వర్షం లేకపోతే కరువు వచ్చిందని అర్థం అన్నమాట రాష్ట్రమంతటా కరువు వుందని అందరూ చెబుతున్నారు మా జిల్లాలో మా తాలూకాలో కూలీలకు, పేద రైతులకు పనులులేక మైసూరు రాష్ట్రానికి వెళ్లిపోతున్నారు. మా తాలూకాలో ఇంత వరకు మెట్టపైర్లుగాని, వరినాట్లుగాని వేయలేదు. పశుగ్రాసం కూడ దొరకడం కష్టంగా వుంది. ప్రభుత్వం తక్షణమే రుణాల వసూలు వాయిదా వేసి, పన్నుల వసూలుకూడ నిలపాలని మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇటీవల మా తాలూకాకు వచ్చారు. అక్కడ బద్వేలులోతప్ప మిగతా గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి లేదని చూచి ఆశ్చర్యపోయారు విద్యుచ్ఛక్తిలేనందువల్ల చాల గ్రామాలకు నీటిసౌకర్యాల కష్టంగా వుంది అక్కడ బావులపైన ఆధారపడటమే జరుగుతోంది. అప్పుడు శాంక్షను అయిన స్కీములకైనా డబ్బు కేటాయించి పనులు చేయాలని కోరుతున్నాను. మిడియం, మైనరు ఇరిగేషను స్కీములు త్వరగా పూర్తి చేయాలని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ వి. వాసుదేవరావు (హుజూర్‌నగర్). — అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో అన్ని జిల్లాలకంటె నల్లగొండ జిల్లా పరిస్థితులు మెరుగుగా లేవని చెబుతున్నాను. వర్షాలు చాలా లేటుగా వచ్చాయని చాలమంది సభ్యులు చెప్పారు. నల్లగొండ జిల్లాలో కూడ అవే పరిస్థితులు ఉన్నాయి. గత నెల 14-15 తేదీలలో ఒక వర్షం వచ్చింది. అప్పటినుంచి ఇప్పటివరకు సరైన వర్షం లేదు. అందుకూడ [illegible] నల్లగొండ

జిల్లాలోనే తూర్పు భాగంలో కురిసి కొన్ని చెరువులు నిండాయి. 12 చెరువులు తెగి కొట్టుకుపోయాయి పునాస పైరులు పెసరపంటివి ఏమాత్రం కూడ పండలేదు. వేరుసెనగ ఎండిపోతోంది. వర్షాలు లేని కారణంగా వరిపొలాలు నాట్లు వేసిన తరువాత ఎర్రరోగం పట్టుకొని చచ్చిపోతున్నాయి. గ్రామాలలో తిండి గింజలకొరత అట్లాగే వుంది. ప్రభుత్వం వెనువెంటనే క్రింది అధికారుల దగ్గరనుంచి వాస్తవమైన పరిస్థితిపై సమగ్రమైన రిపోర్టులు తెప్పించుకోవలసిన అవసరం వుంది. ఇదివరకు నైజాం ప్రభుత్వ కాలంలో పై అధికారి కారుమీద వెడుతూ ఒక చెరువులో నీరు కనబడితే సబ్ ఠీక్ హై అని చెబుతూ వుండేవారు. ఇప్పటి అధికారులు కూడ పరిస్థితులన్నీ సవ్యంగా ఉన్నాయని చెప్పకుండా మరో విధమైన పిచ్చరు యిస్తే ఏమవుతుందోనని యదార్థస్థితి చెప్పలేని స్థితి ఉంది తిండిగింజల విషయంగాని, వర్షాభావం గాని, పైరులు ఎండిపోవడంగాని — చెప్పడంలో వారికికూడ కొంత హెసిటేషన్ ఉన్నట్లు ఉంది. పూర్వం ఎప్పుడో తయారుచేసిన ఫామిన్ కోడ్ ఉంది. అది ఫామిన్ రావడానికి పెట్టిన కోడ్ కాని పోవడానికి పెట్టినది కాదు. దానిని సవరించవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం వెంటనే ఒక పదిహేనురోజులలో ఆయా జిల్లాలలోని శాసనసభ్యులతో, పంచాయతి ప్రెసిడెంట్లతో, కలెక్టరుగారు సమావేశము జరిపి వాస్తవ పరిస్థితి స్వయంగా తెలుసుకొని ప్రభుత్వానికి సమగ్రమైన నివేదిక సమర్పిస్తే — ప్రివెన్షన్ యీజ్ బెటర్ దేన్ క్యూర్ — సమగ్రమైన ఆలోచన చేసి కరువు నివారణకు పూనుకోవడానికి వీలుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ టి పాపారావు (నగరికటకం) · — అధ్యక్షా, కరువును గురించి మిత్రులందరు చెప్పారు శాసన సభ్యులందరు నష్టం వచ్చిందని చెబుతున్నారు. అదే మరల చెప్పవలసి వస్తుంది శ్రీకాకుళం జిల్లాలో వర్షాభావంచేత మెట్ట పొలాల్లో తొలకరి పంటలు నష్టపోయాయి. మాగాణి పంటలకు ఇంతవరకు వర్షమే లేదు. అన్ని తాలూకాల మొత్తంపై నార్లు పూర్తిగా పోయాయి. వారికి క్రొత్త నారులు వేసుకోడానికి time లేదు. రైతులు కొంతమంది వలసలు పోతున్నారని ఇప్పుడిప్పుడు తెలుస్తోంది. టెక్కలి, సోంపేట తాలూకాలలో ఈతి బాధలు, కలరా, మశూచికం వ్యాపించినట్లు భోగట్టాలు వస్తున్నాయి రాత్రి నాకు ఒక phone వచ్చింది; ఈవేళ రెండు టెలిగ్రాములు వచ్చాయి. ఇంతవరకు అక్కడ వర్షం ఏమీ లేదు. డెల్టా ఏరియాలలో తప్ప మిగిలిన చోటంతా dry area అయిపోయింది. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో స్వతసిద్ధమైన నదులున్నాయి. బాగా డెవలప్ చేసుకోడానికి అవకాశం ఉన్నది. మొదటి, మూడు ప్రణాళికలు అయిపోయి నాలుగవ ప్రణాళికలోనికి వస్తున్నాము. ఈనాటికి శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఎన్ని వనరులున్నా కరువు వస్తోంది అంటే నిజంగా విచారించదగ్గ విషయం. మనకు ప్రజాప్రభుత్వం ఉన్నప్పటికీ ఈనాడు అవకాశాలున్నచోట కూడా డెవలప్ చేసుకోడం లేదు. రాయలసీమ జిల్లాలలో ఎన్ని కోట్లు ఖర్చు చేసినా తక్కువ వనతులు లేవు కాబట్టి ఇబ్బంది ఉండవచ్చును. నూరు సంవత్సరాలనుంచి ఆందోళన చేస్తున్నప్పటికి వంశధార ప్రాజెక్టుకు అతీగతీ లేకుండా ఉన్నదంటే ఏమి అనుకోవాలి నాగావళి, మహేంద్రతనయ మొదలైన ఎనిమిది మంచి నదులున్నాయి. వాటిపై ప్రాజెక్టులు కట్టి నీరు ఉపయోగించుకుంటే విశాఖపట్నం. శ్రీకాకుళం జిల్లాలలో ఎంత మాత్రం కరువు లేదని ఘంటా పథంగా

చెప్పగలను కాని చూసేవారు లేరు. శ్రీకాకుళం జిల్లా ఒరిస్సా బోర్డరులో 600 మైళ్ల దూరంలో ఉంది కాబట్టి ప్రభుత్వానికి మంత్రులకు దూరంగా ఉన్నారు కాబట్టి ఇక్కడకు వచ్చినపుడు అరుస్తూంటారు అనే నిరాదరణ ఉంది ముఖ్యమంత్రిగారు ఇక్కడే ఉన్నారు వారికి ప్రత్యేకించి మనవిచేస్తున్నాను శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్నం జిల్లాల ప్రజలు 50 లక్షలమంది వారిపై దృష్టి పెట్టుకుని ఉన్నారు. అక్కడ శాశ్వతంగా కరువు రాకుండా చేయడానికి తగిన పనులు ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను శ్రీకాకుళం విశాఖపట్నం జిల్లాలకు ఒక డెవలప్‌మెంటు బోర్డు రాష్ట్ర లెవెలులో ఏర్పాటుచేసి అక్కడ sources ఉన్నాయి కాబట్టి కరువు రాకుండా కావలసిన ప్రాజెక్టులు, అభివృద్ధి పనులు పూర్తి చేయాలని కోరుతూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ డి సీతారామయ్య — అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో వానలు లేక క్షామంతో బాధపడే ప్రాంతాలుగురించి తెలియజేసేందుకు ఈ చర్చ ఏర్పాటుచేయబడింది చిత్తూరు జిల్లాలో పడమటి తాలూకాలు ఆరు ఉన్నాయి మదనపల్లి, పుంగనూరు, పలమనేరు, కుప్పం, బంగారుపాలెం, వాయిల్పాడు తాలూకాలు అక్కడ దాదాపు ఆరులక్షల ఎకరాలు మెట్టపంటలు పండే భూములున్నాయి మే నుంచి ఇప్పటివరకు వానలులేనందువల్ల విత్తనాలు చల్లలేదు కొద్ది ప్రదేశాలలో చల్లితే వాటిలో వచ్చిన పైరు ఎండిపోయింది ఈవిధంగా ఆరులక్షల ఎకరాలు దెబ్బతిన్నతరువాత ఆర్థికవిధానం ఏ విధంగా దెబ్బతిని ఉంటుందో మనం ఊహిస్తే సరిగా అర్థం అవుతుంది. గతసంవత్సరము ఇలాగే వానలులేనందువల్ల పంటలు దెబ్బతిన్నాయి ప్రభుత్వంవారు గుర్తించక పోయినా ప్రజలు కరువుతో బాధపడ్డారు ఆ సంవత్సరం గ్రామసీమలలోని జనసామాన్యం, వ్యవసాయకూలీలు, చేతిపనివారలు, పేదరైతులు నిరాధారులైపోయారు. పంటలు ఎండడంవల్ల ఎండలలోనే విత్తనాలు భూములలో వేసి పోగొట్టుకున్నారు, ఆకులు, అలము, గడ్డలుతిని జీవిస్తున్నారంటే అతిశయోక్తి కాదని, యథార్థమైన విషయమని మనవిచేస్తున్నాను మదనపల్లిలో నేను చూచాను చెరువులలో వట్టి గడ్డి తింటున్నారు కలబందగడ్డలు, చివరకు గాదరఆకు, చెళ్ళాఆకు ఉడికించి తింటున్నారు తినడానికి తిండిలేక బాధపడుతున్నారు ధాన్యం గిరాకీగా ఉన్నది. శేరు బియ్యం రూ 1 75 పైసలు అమ్ముతుంటే కొనడానికి శక్తి లేకుండా ఉన్నది గ్రామాలలోను పట్టణాలలోనుకూడా పనులు లేనందువల్ల ప్రజలు ఇతర తాలూకాలకు మైసూరు రాష్ట్రానికి వలసపోతున్నారని తెలియజేస్తున్నాను ఇటువంటి పరిస్థితులలో వెంటనే ప్రభుత్వం తగిన చర్యలు తీసుకోవాలి దీర్ఘకాలికమైన ప్రణాళికలువేసి పనిచేయవచ్చును అది విధానం కాదు తక్షణం ఈ ప్రజలకు సహాయం అందించడానికి, వారు జీవించే అవకాశం కలిగించడానికి తగు చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉందని అభిప్రాయపడుతున్నాను. రోడ్లపని, మట్టిపని, చెరువుల రిపేరు పనులు వెంటనే తీసుకుంటే చాలామందికి పనులు కలగడానికి అవకాశం కలుగుతుంది. కనుక వెంటనే వాటిని తీసుకోవాలి బియ్యం, రాగులు కిలో 50 పైసలకు అమ్మించేపద్ధతి ప్రభుత్వం చేపట్టాలి లేకపోతే కొద్దిగా సంపాదించుకునేవారు 80 పైసలునుంచి 100 పైసలవరకు పెట్టి కొనడానికి శక్తి లేదు. బ్లాక్‌మార్కెటులో కొనే శక్తి లేదు. బ్లాక్‌మార్కెటులో రూ. 1-60 పైసలు మొదలు రూ. 1-75 పైసలవరకు బియ్యం శేరు

అమ్ముతున్నారు. ఈ బియ్యాన్ని కొనలేక పేదప్రజలు గ్రామాలలోను, పట్టణాలలోను బాధపడుతున్నారు. సబ్సిడీ రేట్లతో బియ్యం ఇప్పించాలని నేను కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వ దృష్టికి మరొకటి తెస్తున్నాను. గత జూలై నెలలో మదనపల్లిలో జరిగిన జమాబందీకి నేను హాజరు అయినాను. ఎనిమిదిదినాలు నేను హాజరుఅయితే, చాలా మంది రైతులు వచ్చి అప్లికేషన్సు పెట్టుకున్నారు. రానివారి గతి అధోగతే. వచ్చిన వారు అప్లికేషను పెట్టుకుంటే రూ. 10 లు నీటితీరువను రూ. 5 లకు తగ్గించారు. గవర్నమెంటు పోరంబోకు భూములలో సేద్యంచేసేవారిపై 20, 40, 50, 100 ఈ విధంగా పెనాల్టీలు వేసిన ఉదంతాలున్నాయి. వ్యవసాయకూలీలు, పేదరైతులు జీవనోపాధి లేకుండాఉంటే ప్రభుత్వ పోరంబోకులనైనా సేద్యంచేసి కొన్ని గింజలు పండించి బ్రతుకుదాము అనుకుంటే పెనాల్టీలు విధించబడుతున్నాయి. వాటిని రద్దుచేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. కరువుతో బాధపడే ఈ పేదప్రజలు పెనాల్టీలు కట్టుకోడానికి వీలుంటుందా ? గత సంవత్సరం చిత్తూరు జిల్లాకలెక్టరుగారికి మంత్రివర్గంనుంచి రివెన్యూడిపార్టుమెంటునుండి ఒక సర్క్యులర్ ఇవ్వబడింది. దానిప్రకారం తమంత తామే స్వయంగా హెచ్చుగా వేసిన పెనాల్టీలు రద్దుచేయాలని కోరుతున్నాను. ఎవరైన రద్దుచేయాలని అప్లికేషను పెట్టుకుని ఆచరణలోనికి రాకపోతే strongగా instructions పంపి పెనాల్టీలను రద్దుచేయించడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నంచేయాలని కోరుతున్నాను. మదనపల్లితాలూకాలో బహుధా ప్రాజెక్టు అని కట్టడానికి చాలా సంవత్సరాలుగా ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. ప్రభుత్వం ఎస్టిమేట్లు తయారైనాయి. శాంక్షన్ అయిన డబ్బు ఇతరత్రా ఖర్చుచేయబడింది. ఫిబ్రవరినెలలో డాక్టర్ కె. ఎల్. రావు గారు వచ్చి బహుధా ప్రాజెక్టు సందర్శించి ఇంజనీర్లతో పరీక్షచేసి అక్కడ పెద్ద మీటింగుపెట్టి ఈ సంవత్సరం ఏప్రెలు ఒకటినుంచి ప్రారంభిస్తామని గట్టిగా హామీ ఇచ్చారు. దానిని వెంటనే తీసుకోవాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి కె ఆర్ శర్మ - అధ్యక్షా, వర్షాభావ పరిస్థితులు, కరువుకి సంభవించే టటువంటి ప్రమాదం ఉందని మొత్తం రాష్ట్రంలో 20 జిల్లాల సభ్యులు మాట్లాడినట్లు మనకు యిక్కడ తెలుస్తున్నది కాని నాకుమాత్రం ఒకటి భయంగా నమ్మకంగా తెలుస్తున్నది ఏమిటంటే మంత్రిగారులేచి జవాబు చెప్పేటప్పుడుమాత్రం తప్పకుండా కలెక్టరు రిపోర్టుననుసరించి ఎక్కడా అటువంటి ప్రమాదపరిస్థితులు లేవని తప్పకుండా చెబుతారు. నేను ఎందుకోసం చెప్పవలసిన అవసరం ఏర్పడుతోందంటే ఇక్కడ శాసన సభలో సభ్యులుగా ఉంటూ బాధ్యత వహించి ప్రజలతో సన్నిహితమైన ప్రజా ప్రతినిధులుగా మనం ఇక్కడ కూర్చుని, "అయ్యా, జిల్లాలలో ఈ పరిస్థితులున్నాయి. వానలు పడటం లేదు, నీళ్లు నిండడం లేదు, పైరులు ఎండిపోతున్నాయి" అని చెబితే ఎక్కడ నుంచో వచ్చిన రివిన్యూ ఇనస్పెక్టరు తహసీల్దారు రిపోర్టులు పట్టుకుని కలెక్టరు రిపోర్టు పట్టుకుని ప్రమాద పరిస్థితులు ఏమీలేవు, క్షామంవచ్చే పరిస్థితి ఏమీ కనిపించడం లేదు అని మంత్రిగారు చెప్పబోతున్నారు. అక్కడఉండే పరిస్థితులు భిన్నంగా ఉన్నాయి.

[*Quorum Bell was rung*]

ఇంతకుముందు జిల్లాపరిషత్తు చైర్మను యిచ్చిన స్టేటుమెంటులోని మాటలు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావలసిన అవసరముంది. కలెక్టరు పంపించిన రిపోర్టు సక్రమంగా

లేదు, అక్కడ ఉండే పరిస్థితులకు భిన్నంగా ఉంది అని బాధ్యతాయుతముగా చెప్పారు పోయినసారి శ్రీ గుర్రం చిన్న వెంకన్నగారు కలెక్టరు రిపోర్టు తప్పుఅని ఛాలెంజ్‌చేసి మంత్రిగారిని తీసుకొనివెళ్లి చూపించారు కాబట్టి నేను ప్రధమంగా ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చేది ఏమిటంటే బాధ్యతగల సభ్యులు చేప్పే విషయాలను సమగ్రంగా పరిశీలించి సమస్యను పరిష్కారం చేయకుండా కలెక్టర్ల రిపోర్టుల ఆధారాలతో దీనిని చూస్తే సక్రమమైన దృష్టితో చేసినవారు కాలేరు. రెండు రకాల ప్రాంతాలున్నాయి. శాశ్వతంగా కరువు ప్రాంతాలు ఒకటి, తాత్కాలిక కరువు ప్రాంతాలు ఒకటి పరిష్కార మార్గాలు వాటిలో శాశ్వతంగా పరిష్కరించే మార్గాలున్నాయి తాత్కాలికంగా తక్షణం చేయవలసిన మార్గాలున్నాయి ఈ నాలుగు అంశాలను దృష్టిలో పెట్టుకుంటూ శాశ్వతంగా కరువు ప్రాంతాలుఉంటే దానికి పరిష్కార మార్గంగురించి పలువురు సభ్యులుచెప్పారు తాత్కాలికమైన కరువు గురించి శ్రీ కల్లూరు సుబ్బారావుగారు చెప్పిన విషయం జ్ఞాపకం ఉంచుకోవాలి అక్కడ ఒకవేళ కూలిచేసినా నాలిచేసినా ఏపని ప్రారంభించినా డబ్బులుయిస్తే వారికి తిండిగింజలు దొరికే పరిస్థితులు లేవు, సర్వసాధారణంగా surplus గా ఉన్న గత సంవత్సరంలోనే తిండిలేని పరిస్థితులు ఈ మాసములో ఏర్పడిన సంగతి ఎరుగనిది కాదు, ఇప్పుడు కరువు పరిస్థితి ఏర్పడిన సందర్భంలో కూలిపని చూపించినా డబ్బులు యిస్తే తిండిగింజలు దొరకవు కనుక గింజలరూపంలో యివ్వాలి ప్రతి స్థలంలో ఆహార ధాన్యాలు సక్రమమైన ధరలకు ప్రజలకు అందించగలిగే పద్ధతిని surplus జిల్లాలనుంచి తెప్పించి ప్రతి జిల్లాలో స్టాకు ఉంచవలసిన అవసరం ఎంతయినా ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. కర్నూలు జిల్లాలో మొత్తం 5 తాలూకాలు శాశ్వతముగా కరువు ప్రాంతాలు, ఆలేరు, ధోన్, ప్రత్తికొండ, కంబం, మార్కాపురం, ఈ 5 తాలూకాలుకాక ఈసంవత్సరం పరిస్థితులుచూస్తే మొన్నటివరకు వానలులేక విత్తనాలు వేసుకోని పరిస్థితి ఏర్పడింది. ప్రభుత్వం ఈ పరిస్థితులను గమనించాలి. మొన్ననే బలరామిరెడ్డిగారు అనంతపురం జిల్లా చూడడానికి పోయినారు. దురదృష్టవశాత్తు వారు పోయిననాడే వానపడ్డది కాబట్టి అక్కడ నిజంగా పూర్తిగా వాన వుందనుకునే ప్రమాదం ఉంది కాబట్టి పరిస్థితులను అన్నిటిని సంపూర్ణముగా క్షుణ్ణంగా పరిశీలించి ఏదయినా పరిష్కార మార్గాలు చూడాలి లేకపోతే ఆందోళనకరంగా రాష్ట్రవ్యాప్తంగా కరువు వుంటుందని మనవిచేస్తూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ రంగారెడ్డి (నాగారం) — అధ్యక్షా, అనేక మంది మిత్రులు రాష్ట్రంలోని వివిధ జిల్లాలకు సంబంధించిన కరువు పరిస్థితులను గురించి చెప్పారు. కాని మా నల్లగొండ జిల్లా విషయం కూడా చెప్పక తప్పడం లేదు. నల్లగొండ జిల్లా కరువులో క్షామప్రాంతమైన రాయలసీమ కంటె ఏమీ తక్కువ కాదు ఇక్కడకు వచ్చే శాసన సభ్యులందరూ మా జిల్లా మీదుగా రావలసి ఉంది కనుక అక్కడి పరిస్థితులు అందరికీ బాగా తెలుసును. ఈ మారు తొలకరి వానలు వచ్చినప్పుడు మేము అనుకున్నాము. ఇది చాలమంచి కాలం రైతులు సంతోషంగా ఉత్సాహంగా మెట్ట పైరులకు ఎరువులు వేస్తున్నారు బాగుపడతారు అనుకున్నాము కాని ఆ వర్షము పడ్డ తరువాత [illegible] నెల తరువాత వర్షము పడింది ఆరు గంటలు కురిసినది. మార్కాపేట [illegible] గ్రామాల చెరువులు ఊడ్చుకుపోయినవి 58 గ్రామాలలో కొద్ది కొద్దిగా [illegible] నీళ్లు నిండినవి. కొన్ని చోట్ల విత్తనం వేశారు. కొన్ని చోట్ల వేయలేదు. విత్తనం

వేయని ప్రాంతంలో మూసి ప్రాజెక్టు ఏరియా ఉంది. అయితే దురదృష్ట వశాత్తు మేము ఏమి పొరపాటు చేశామని భగవంతునికి కోపం వచ్చిందో తెలియదు. మూసీ నీరు ఉన్నప్పటికీ left canal అకస్మాత్తుగా తెగిపోయింది. కొన్ని పొలాలలో నాట్లు పడ్డాయి. కొన్ని పొలాలలో నాట్లు పీకిపెట్టినారు. మొత్తం మీద మూనెడు గింజలు పండే నమ్మకం లేదు. ఏ ప్రాంతంలోనైతే మూసీ ప్రాజెక్టు తెగిపోయిందో అక్కడ తొలకరి వానలు పడలేదు. మెట్టపైరు విత్తనాలు పెట్టలేదు. మెట్టపైరు లేదు. మూసీప్రాజెక్టు left canal తెగిపోయింది. అందువల్ల అక్కడ పరిస్థితులు పోయాయి. ప్రజలు హాహాకారాలు చేస్తున్నారు. పశువులకు మేత లేదు. మనుష్యులకు తినడానికి తిండి లేదు. కరువు వచ్చిందంటే సర్కారు రూపాయలు తీసుకుపోయి వెదజల్లండి అని అనడం లేదు. కరువువచ్చే సూచనలు కన్పిస్తున్నవి. రైతులు పర్షాలు లేక బాధ పడుతున్నారు. పశువులకు మేత లేదు. ప్రభుత్వం గట్టి చర్యలు తీసుకోవాలి. ఏ పని చేసినా శాశ్వతంగా ఉండిపోవాలి. లేబరు సమస్య. వారు కూలి దొరక్క యిబ్బంది పడుతున్నారు. కాబట్టి famine work తీసుకొని అక్కడ ప్రజలకు తిండి కొరత లేని పని చేయాలి. ముఖ్యంగా సూర్యాపేట తాలూకాలో ఏపూరు ఆనకట్ట క్రింద 600 ఎకరాల భూమి ఎండిపోయింది. సూదుల చెరువు ఎండి ఎస్టిమేటు అయి ఉంది. దానిని immediate గా చేస్తే పది చెరువులకు నీళ్లు వచ్చే అవకాశం ఉంది. రైతులు బాగుపడతారు. సూర్యాపేట గురించి ప్రభుత్వం గట్టి చర్యలు తీసుకోవాలని మనవి చేస్తూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ వి. సన్యాసి నాయుడు (ఎలమంచిలి). — అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో వర్షాభావం వచ్చినటువంటి పరిస్థితి దృష్ట్యా యివ్వాళ శాసన సభలో చర్చ జరుగుతున్న ఈ సందర్భంలో మా జిల్లా గురించి కేవలం యలమంచిలి తాలూకా గురించి ప్రభుత్వ దృష్టికి కొన్ని విషయాలు తెస్తున్నాను. అక్కడ వర్షాభావంవల్ల మెట్ట పైరులు నాశనమైనవి. అక్కడ ప్రజానీకానికి ఆహార పరిస్థితి బాగులేదు. గత అక్టోబరు నెల లగాయతు యింతవరకు సరియైన వర్షాలు లేవు. ఈ మధ్య ఒక చిన్న వర్షం పడిన మూలాన వరి నాట్లు వేయడం జరిగింది. దానిలో నికరంగా సగం నాటలేదు. నాటిన సగం కూడా వారంరోజుల్లో నారుమళ్ళు ఎండిపోయాయి. రెవెన్యూ మంత్రిగారు పర్యటిస్తే ఇవన్నీ స్వయంగా తెల్సుకోగలరు. అందువల్ల ఈ సంవత్సరం పల్లపు భూములకు, మెట్ట భూములకు రెమిషన్ ఇప్పిస్తే కాని రైతులు బ్రతుకలేరు. మెట్ట ధాన్యం లేకపోవటంవల్ల ప్రస్తుతం వ్యవసాయ మంత్రిగారు కేటాయించిన 5 వేల టన్నులు కేవలం అర్బన్ ఏరియాలకే — తాలూకాకు 200 టన్నుల చొప్పున సరఫరా చేస్తే, అర్బన్ ఏరియాలకే చాలకపోవటంవల్ల గ్రామీణ ఏరియాలకు ఇవ్వటానికి అవకాశం లేకుండా పోతున్నది. మాకు హెచ్చు కోటా ఇస్తేకాని గ్రామీణ ప్రజలకు సప్లయి చేయలేమని ఈ మధ్య తహసిల్దారు చెప్పారు. ఆ ప్రాంతాలలో మెట్ట ధాన్యాలు లేక బియ్యం సరఫరా కాక ప్రజలు చాలా బాధపడుతున్నారు. కనుక ప్రభుత్వం వెంటనే విత్తనాలు ఇస్తే వర్షం పడితే ½ పంట పండటానికి అవకాశం వుంటుంది. కనుక ఉభయ గోదావరి జిల్లాలలో డిపార్టుమెంటు ద్వారా కాని, రైతులకు పర్మిట్లు ఇచ్చి కాని విత్తనాలు సరఫరా చేయాలని కోరుతున్నాను. ఎలమంచిలి తాలూకాలో కరువు పనులు కల్పించాలి. అక్కడ రైల్వే డబుల్ లైన్ కూడ

పూర్తి అయింది. వ్యవసాయ కూలీలకు ఏ పనీ లేదు. కాబట్టి వారికి కావలసిన సదుపాయాలు కలుగచేయాలని కోరుతూ సెలవు తీసికొంటున్నాను

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు —అధ్యక్షా, ఈనాడు కరువు పరిస్థితిగురించి చర్చిస్తున్నాము ఇక్కడ ముఖ్యమంత్రిగారు వ్యవసాయశాఖామంత్రిగారు ఉండిఉంటే సభ్యులు చెప్పే విషయాలను అర్థంచేసుకొనివుండేవారు ఆంధ్రప్రదేశ్‌ను the state of rivers అంటారు అటువంటి రాష్ట్రంలో ఈనాడు కరువు వస్తున్నదంటే. దానికి ఏమి చర్యలు తీసికొంటున్నామని ఆలోచించాలి మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో కరువు నివారణకొరకు శ్రీకాకుళం విశాఖజిల్లాలలోకాని, రాయలసీమ, తెలంగాణా ప్రాంతాలలో కొన్ని కరువునివారణకు తీసికొన్న చర్య లేమిటని ఆలోచించాలి దీన్నిబట్టి ప్రభుత్వం శాశ్వత కరువునివారణకు తీసికొన్నచర్యలు స్వల్పమని అగపడుతుంది. కరువు వచ్చినప్పుడల్లా ఇంగ్లీషువారు పెట్టిన ఒరవడిలోనే ఫామిన్ కోడ్‌ను అమలు పరుస్తూ ఏ రోడ్డో వేయటం, ఏవో చిన్నచిన్న పనులు తాత్కాలికంగా చూపటం, వర్షం కురవగానే పెట్టిన గంజికేంద్రాలుకూడా ఎత్తివేసిన సంఘటనలు ఉన్నాయి ఇప్పుడు శాసనసభ్యులు చెప్పినదానినిబట్టి విశాఖపట్టణం, శ్రీకాకుళంజిల్లాల్లో, రాయలసీమలో, తెలంగాణాలో కరువు తీవ్రంగా ఉన్నట్లు తెలుస్తున్నది దానిని నివారించటానికి ప్రభుత్వం ఏమైనా ఆలోచిస్తున్నదా అని అడుగుతున్నాను అందుకు మైనర్ స్కీములు, మేజర్ స్కీములను పూర్తిచేయకపోతే ఇది పరిష్కారంకాదు. కృష్ణా, వెస్టుగోదావరిజిల్లాలలో 40 నుండి 100 కోట్లవరకు వరదలవల్ల పంటకు నష్టం కలిగింది. ప్రభుత్వం ఇవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని కలెక్టర్లు రిపోర్టులు పంపలేదనే కారణంతో కాకుండా వెంటనే ఆయా ప్రాంతాలలోని ప్రజలకు పనులు చూపవలసిన అవసరం ఉంది. ఈనాడు ఎక్కడా బియ్యం లేకుండాపోయే ప్రమాదం లేదని మంత్రిగారు చెప్పవచ్చు అసలు కొనుక్కోగల్గిన శక్తి ప్రజలదగ్గరలేదు. ప్రజల దగ్గర డబ్బులేదు. పనిపాటలులేవు. నా నియోజకవర్గంనుండి గత నెలరోజుల నుండి వర్షంలేదని ఉత్తరాలు వచ్చాయి. మెట్టభూములలో నాట్లు లేవని ఉత్తరాలు వచ్చాయి మన రాష్ట్రంలో బియ్యం ఉన్నాయికాని వాటిని పట్టణాలకుమాత్రమే పంపిస్తున్నారు పల్లెటూర్లను దృష్టిలో పెట్టుకోలేదు గ్రామాలకుకూడా పంపవలసి ఉంది. అక్కడకూడ చౌకదుకాణాలు ఏర్పాటుచేసి గ్రామీణప్రజలకు బియ్యం సప్లయి చేయించాలి. మంత్రిగారు 5 లక్షల టన్నులు ఇతర రాష్ట్రాలకు ఎగుమతిచేశామని, యింకా 2 లక్షల టన్నులు ఎగుమతిచేయటానికి అవకాశం ఉందనీ చెప్పారు. ఇలా ఎగుమతిచేస్తే రాబోయేరోజుల్లో మన రాష్ట్రంలో బియ్యం లేని పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది ఇప్పటికే పర్మిట్స్ ఇచ్చినా దొరకని పరిస్థితులు ఉన్నాయి ప్రభుత్వమే డబ్బుపెట్టి కొని పంచాయితీలద్వారా, సహకారసంఘాలద్వారా no loss no profit మీద గ్రామీణ ప్రాంతాలకు అందచేయటానికి పూనుకోవాలి ఫామిన్ రిలీఫ్ అనే పేరుతో పి.డబ్ల్యు.డి. హైవేస్‌వారు కొంత డబ్బు ఖర్చుపెడుతున్నారు. అది సరిపోదని నా అభిప్రాయం ఎక్కడైతే కరువు పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయో అక్కడ ప్రభుత్వం వెంటనే ఫామిన్ రిలీఫ్ పనులు ప్రారంభించాలి. 15 return రావాలనే నిబంధన లన్నిటిని తొలగించి ఆ స్కీములు వెంటనే అమలుజరపాలని కోరుతున్నాను. ఇక, మెట్టప్రాంతాలకు విద్యుచ్ఛక్తి ఎక్కువగా సప్లయిచేయాలి. అవసరమైతే ఎలక్ట్రిసిటీ

బోర్డుద్వారా లోన్ ప్రొవైడ్‌చేసి అయినా ఎక్కువగా విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయిచేయాలని కోరుతున్నాను న్యూ సబ్సిడీ వెల్స్ స్కీమ్స్‌క్రింద ఈ సంవత్సరం గత సంవత్సరంకంటే తక్కువ బావులు వచ్చాయి వాటిసంఖ్య పెంచాలని కోరుతున్నాను. సమితి works జరిగేటప్పుడు గ్రామాలు ¼గాని, సగంకాని భరించాలంటున్నారు. డబ్బులేని పరిస్థితులలో, ఈ కరువుపరిస్థితులలో అది ఎలా సాధ్యమౌతుంది? కనుక ఆ నిబంధనను తొలగించి సమితికార్యక్రమాలు వెంటనే తీసికోవాలనే సహాయం కలుగచేయాలని కోరుతున్నాను అదేవిధంగా మిత్రులుచెప్పుతున్నారు—మెట్టప్రాంతాలలో ఎలక్ట్రిసిటీలేనిచోట Oil-engines పెట్టి వ్యవసాయము చేయదానికి ప్రయత్నముచేస్తున్నారు. ఉన్నకొద్ది నీరునుకూడా బావులనుండి బయటికి తోడడానికి ప్రయత్నముచేస్తున్నారు—అటువంటి చోట్ల ప్రభుత్వము వెంటనే engines కు కావలసిన కిరోసిన్‌ను, డీజిల్ ఆయిల్‌ను సప్లయిచేయడానికి ప్రత్యేకశ్రద్ధతీసుకోవాలని కోరుతున్నాను - ఇక పోతే రాష్ట్రములో కోటిమందివరకున్న వ్యవసాయకూలీల సమస్య ఏమిటని ప్రభుత్వము ఆలోచించకపోతే చాలా ప్రమాదకరమైన పరిస్థితులు ఏర్పడుతాయి—వ్యవసాయకూలీలు, విశాఖ, శ్రీకాకుళములకు చెందినవారు కలకత్తాకు, రాయలసీమవారు బొంబాయికి, తెలంగాణాలో వున్నటువంటివారు బొంబాయి, మైసూరు ప్రాంతాలకు కూలీకొరకు పొట్టచేతిలో పట్టుకొని, తక్కువకూలీకివెళ్ళే పరిస్థితులున్నాయి—వస్తులుండే పరిస్థితులువస్తున్నాయి—అందుకని వ్యవసాయకూలీలకు చౌక డిపోలుపెట్టే పంచాయితి board ద్వారా, సమితి ద్వారా, వారికి సప్లయిచేయడానికి ప్రయత్నము చేయాలి - అలా చేయకపోతే సహజంగా వర్షాభావంవల్ల ఏర్పడినటువంటి లోపమేకాకుండా ఆహారకరువుకూడా ఏర్పడే ప్రమాదమువుంది. తప్పనిసరిగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వము మనరాష్ట్రానికి కావలసిన బియ్యమును సేకరించి buffer stocks పెట్టుకోడానికి చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ సెలవుతీసుకుంటాను.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఈ seasonal conditions పైన చర్చజరిగినప్పుడు దాదాపు 80 మంది గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడారు —కూర్చున్నవారు మాత్రము అందులో సగంకూడాలేరు—ప్రతి సంవత్సరమూ, రెండు సంవత్సరాలకొకసారి, మూడు సంవత్సరాలకొకసారి కరువువచ్చే ప్రాంతాలున్నాయి. కాని యీ సంవత్సరము, దురదృష్టవశాత్తు కేవలము ఒక రాయలసీమ ప్రాంతానికికాదు, యితర ప్రాంతాలలోకూడా అక్కడక్కడ వర్షాభావమువల్ల ప్రత్యేక పరిస్థితులున్నాయి-ప్రభుత్వము ఎప్పటికప్పుడు జిల్లాలనుండి తాలూకాలనుండి ప్రత్యేక reports తెప్పిస్తున్నది. Collectors' conference జరిగినప్పుడు యీ reports తెప్పించడము జరిగింది. ప్రతి వారముకూడా reports తెప్పిస్తున్నాము ప్రతి కలక్టరునుండి taluk-wise గా మొత్తము cultivable land ఎంత? ఎంత cultivation అయింది? పైరుల పరిస్థితి ఏ విధంగా వుంది, చెరువులలో నీరు ఎంతవరకు సరఫరా అవడానికి అవకాశముంది, వర్షమువచ్చినట్లయితే standing crops wet కానివ్వండి, dry కానివ్వండి, ఎంతవరకు ఏవిధంగా save చేసుకోడానికి వీలుంటుంది? Drinking water scarcity ఎక్కడైన వుందా? Price level ఏ విధంగావుంది? యీ విధంగా ఎప్పటికప్పుడు తెప్పిస్తున్నాను—Latest reports నాదగ్గరవున్నాయి—కొంతమంది గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు అతివృష్టివల్ల ప్రతిసంవత్సరము ఏదో ఒకప్రాంతానికి కొంతబాధకలుగుతుంది.

గత సంవత్సరము అతివృష్టివల్ల ఏర్పడిన పరిస్థితులను అధిగమించడానికి ప్రభుత్వము ఏ విధంగా చర్యలు తీసుకుందో ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన అవసరము లేదు. వెంటనే affected areas కు వెళ్ళి ప్రత్యక్షంగా చూసి ఏ విధంగా remission యిచ్చామన్న విషయము గౌరవ సభ్యులు జ్ఞాపకము ఉంచుకోవాలి. Remissions ప్రతి సంవత్సరము యిస్తూనే వున్నాము. కేవలము flood and famine కే కాక మిగతావాటికి—crops కు pests తగిలినప్పుడుగాని, తదితర కారణాలవల్ల affected — normal remission rules కాదు. Special remission rules కూడా apply చేసి remission యివ్వడం జరిగింది. తాత్కాలికంగా అపుజేసి తరువాత అజ్మాయిషీ చేసిన తరువాత remission యివ్వడం జరుగుతుంది. గత సంవత్సరము నాలుగు కోట్ల పై చిలుకు ఖర్చు పెట్టడము జరిగింది. తెగిపోయిన చెరువులకైతేనేమి, roads కు buildings కు అయితేనేమి పెద్దలకు నష్టముఅయితేనేమి, వాటికి remission యివ్వడమే కాకుండా వాటిని repair చేయడానికి ప్రభుత్వము special division కూడా create చేసి ఆ విధంగా బాగు చేయడానికి ప్రయత్నము చేసింది. ప్రభుత్వము డబ్బు ఖర్చు పెట్టడానికి వెనుదీయలేదని చెప్పడానికి మాత్రమే యీ సందర్భములో యిదంతా మనవి చేయవలసివచ్చింది. కేంద్ర ప్రభుత్వమునుండి వస్తుందని ఆశించాము. ముఖ్యమంత్రి గారు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వ్రాయడము, డిల్లీకి వెళ్ళి చెప్పడము జరిగింది. కేంద్ర మంత్రులు సంజీవరెడ్డిగారు, సుబ్రహ్మణ్యముగారు, కే యల్ రావు గారు, సంజీవయ్య గారు మొదలైనవారు ప్రత్యక్షంగా చూశారు. చాలా నష్టము జరిగిందని అంచనా వేయడము జరిగింది. కేంద్ర ప్రభుత్వము డబ్బు యిస్తుందా లేదా అనే ఆలోచన లేకుండా ఖర్చుపెట్టి అవాంతరాన్ని ఎదుర్కొనడము జరిగింది. ప్రభుత్వము తీసుకున్న సత్వర చర్యలకు ప్రతి పక్షాలుకూడా హర్షించాయి. ముఖ్యంగా యన్. జి. రంగాగారు పార్లమెంటులో ఆ విధంగా speech చేసిన విషయము మనము జ్ఞాపకము చేసుకోవలసిన అవసరముంటుంది. ఇప్పుడు strictly conditions అక్కడక్కడ లేవని మనవి చేయడము లేదు. కేవలము రాయలసీమలోనే కాదు, తెలంగాణాలోనే కాదు, delta area లో కూడా అక్కడక్కడ వుండే వుండవచ్చు. కేవలం రాయలసీమ విషయమేగాక delta upland revenue విషయము ప్రభుత్వ దృష్టిలో లేదనికాదు. అన్ని తాలూకాలనుండి సక్రమంగా reports తెప్పించడము జరుగుతుంది. ప్రభుత్వము జాగ్రత్తగా యీ విషయాన్ని పరిశీలిస్తున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ శాసన సభా సమావేశములు మొదలైన తరువాత ప్రత్యేకంగా అనంతపురము జిల్లా శాసన సభ్యులు సమావేశమై ముఖ్యమంత్రిగారిని కలుసుకున్న విషయము గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు. నేను ప్రత్యేక సమావేశము ఏర్పాటు చేయించాను. Revenue Secretary, Board Members ను పిలిపించాము. అన్ని విషయాలు తెలుసుకోవడం జరిగింది. వెంటనే కొన్ని decisions తీసుకోవడం జరిగింది. Orders కూడా issue అయ్యాయి. Normal works కూడా expedite చేయడానికి ఉత్తర్వులు యివ్వబడ్డాయి. Contourbunding schemes కు అయితేనేమి, roads కు అయితేనేమి, minor irrigation schemes కు అయితేనేమి వెంటనే చర్యలు తీసుకుని డబ్బుమ ఖర్చు పెట్టి ఆ schemes ను తొందరగా కొనసాగించాలని ఉత్తర్వులు యివ్వబడ్డాయి. Normal grants కాకుండా అనంతపురం జిల్లాకు బావులకు ఒక వది లక్షలు అదనంగా యివ్వాలని ఉత్తర్వులు యివ్వబడ్డాయి. ప్రభుత్వము [illegible]దని కాదు.

జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తున్నాం ఎప్పుడు ఏ విధమైన చర్య తీసుకోవాలో ఆ విధంగా తీసుకుంటున్నది. ఏమి భయభీతి చెందవలసిన అవసరము లేదని మనవిచేస్తున్నాను. Rural parts లో confidence create చేయాలి Scarcity వుంటే ఉందని తప్పకుండా చెప్పాలి-తప్పులేదు. శాసన సభలో చర్చించినట్లయితే తప్పులేదు. గౌరవ సభ్యులు తాత్కాలికంగా relief ఏ విధంగా యివ్వగలుగుతాము. శాశ్వతంగా ఏ విధంగా యివ్వగలుగుతామనే విషయము చర్చించి నిర్మాణాత్మకమైన సూచనలు చేస్తే ఎవరికి అభ్యంతరము వుండదు ప్రభుత్వము వాటిని తప్పకుండా గ్రహించి సకాలములో చర్యలు తీసుకుంటుంది గాని scarcity వున్నదని scare create చేయడము మాత్రము న్యాయము కాదు. శాసన సభలో బయటకూడా, ఆ విధంగా చేయడము న్యాయము కాదు. ఆ పరిస్థితులు ఒకరు తీసుకవచ్చినవి కావు. లచ్చన్నగారు సెలవిచ్చినట్లు అటువంటి పరిస్థితులు ఏర్పడితే రాజకీయ విభేధాలు లేకుండా, యిది అందరికి సంబంధించిన సమస్య అనే ధోరణిలో ఆలోచించి ఉమ్మడిగా ఎదుర్కోవడానికి వాతావరణము సృష్టించవలసినదిగా అందరితో మనవిచేస్తున్నాను. అనంతపురము విషయములో యిక్కడినుండి ఊరిలోకి వెళ్ళిపోయిన తరువాత Collector నుండి telegram వచ్చింది అనంతపురము జిల్లాలో ఒక inch నుండి 4 inches వరకు మొత్తము జిల్లాలో వర్షము పడిందని, మీరు యిచ్చే orders తాత్కాలికంగా ఆపు చేయమని అనంతపురము కలెక్టరునుండి telegram వచ్చింది. చిత్తూరు జిల్లాలోకూడా అక్కడక్కడ Scattered rainfall వుందని వచ్చింది. తెలంగాణా ప్రాంతములో కొన్ని జిల్లాలలో భారీవర్షాలు పడ్డాయని reports వచ్చాయి. కొన్ని జిల్లాలలో, కొన్ని ప్రాంతాలలో పడలేదని reports వచ్చాయి. Taluk-wise గా యీ reports అన్ని చదవాలంటే సాధ్యము కాదు. Compared to last year, last before year, యీ corresponding period లో rain fall ఎంత వుంది. ఈ సంవత్సరము corresponding period లో rain fall ఎంత వుంది? Tanks లో water ఎంత ఉంది? uneven rain fall ఏమైన వుందా? లేకపోతే సక్రమంగా వుందా? ఈ విధంగా పరిస్థితులు ఎట్లా వున్నాయని వెంటవెంటనే reports తెప్పించు కోవడము జరుగుతున్నది. Situation is being closely watched by the Collectors as well as by me by getting reports frequently; every week-end we are getting reports taluk-wise, crop-wise and about the availability of water and scarcity of water and all these things. వెంకన్నగారు చెప్పారు. Drinking water scarcity ప్రత్యేకంగా ఉరవకొండ మొదలగు తాలూకాలలో ఉన్నదని వ్రాసారు. వెను వెంటనే order issue చేయడం జరిగింది తొమ్మిది గ్రామాల్లో drinking water scarcity గతసంవత్సరం యే procedure లారీలతో supply చేస్తున్నారో అటువంటి conditions ఉన్నట్లయితే వెనువెంటనే అక్కడ drinking water supply చేయవలసిందని వుత్తర్వులు జారీ చేయబడినవని మనవి చేస్తున్నాను. అయితే శాశ్వత కరువు నివారణకొరకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వంవారు కేంద్ర ప్రభుత్వంవారికి వ్రాసి పంపించినారు 30 కోట్ల రూపాయిలు కేటాయించి శాశ్వత కరువునివారణ చేయించాలని వ్రాసి పంపించిన సమాచారం గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు. కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు తమకు budget లేదని, మీరే దానికి finance చూసుకుంటే బాగుంటుందని చెప్పి జవాబుకూడా

వచ్చింది. దానిని దృష్టిలో వుంచుకుని ముఖ్య మంత్రిగారు take up చేస్తారు. ఈ plan లో 25 కోట్ల రూపాయిలు ప్రత్యేకంగా famine relief కొరకు యే విధంగా distribute చేయాలో ఆ విధంగా చేసుకోవచ్చును. ప్రతి సంవత్సరం 75 లక్షలు కేటాయింపు చేస్తున్నారు. 70 లక్షల రూపాయిలు అదనంగా ఖర్చు అయినదని, కేంద్ర ప్రభుత్వం మేము భరిస్తామని ఆ విధంగా చెప్పడం జరిగింది గత సంవత్సరం. ముందుముందు Finance Code ను కూడా సవరించారు. Land revenue codification మొత్తం జరగాలని మనం యిప్పటివరకు నిర్ణయించుకున్నాం. Land codification, కానివ్వండి land revenue codification కానివ్వండి యీ రెండింటినికూడా codify చేసుకోవాలని చెప్పి యీ రెండింటిని Law Commission కు పంపించినాం. ఆ Law Commission వారు క్షుణ్ణంగాచూచి land revenue codification జరగాలనేది దీర్ఘంగా రిపోర్టు పంపించారు. దానిని Board of Revenue కి పంపించారు. వారు scrutiny చేసి ప్రభుత్వానికి పంపించారు. ప్రభుత్వ level లో దాని పరిశీలనజరిగింది. తొందరలోనే ప్రభుత్వం దానిని ఆమోదించినట్లయితే, దానిని వచ్చే సమావేశంలో యేమే మార్పులు చేయడానికి అవకాశం ఉంటుందో దానిని చర్చించడానికి అవకాశం ఉంటుందని నేను మనవి చేస్తున్నాను. 20 సం॥ల నుండి రాయలసీమలో ఎప్పటికప్పుడు కరువు వస్తూనేవుంది. గౌరవ సభ్యులు ప్రభుత్వం ఏమిచేసింది. చేయలేదు అని విమర్శించారు. అదికూడా కొన్ని జిల్లాలలోమాత్రం ప్రత్యేకంగా schemes తీసుకుని వచ్చారు. తుంగభద్ర scheme, తుంగభద్ర high level scheme అవి ఏవైతే అమలులో ఉన్నాయో దానిని తొందరగా కొనసాగించాలనే ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. నీరు వచ్చినట్లయితే 1966 June లో నీరు యివ్వడానికి అవకాశం ఉంటుందని P W D శాఖ మంత్రిగారు యింతకుముందు చెప్పారు. ఇటువంటి schemes; K C canal అయితే యేమి యింక యిటువంటి schemes అనుసరించి కొన్ని ప్రాంతాలలో లాభం కలుగుతూనేఉంది. భైరవానితిప్ప అమలులో ఉన్నది కనుక ఆ ప్రాంతంలో relief చాలావరకు జరిగింది. శాశ్వత కరువు నివారణకొరకు యివన్ని ఉపయోగబడుతున్నాయి. కొన్ని schemes take up చేయవలసిన అవసరం వుంది. వర్షపాతం లేక ప్రాజెక్టులు కట్టి కూడా లాభం లేకుండా పోతూంది. దాని గురించి సుబ్బారెడ్డిగారు చెప్పారు. 12 మైనర్ ఇరిగేషన్ స్కీమ్స్ రాష్ట్రంలో sanction చేశామని చెప్పడం జరిగింది. మార్కాపూర్ తాలూకాలో sanction అయిందని యేదో చెప్పారు. రాయలసీమ ప్రాంతంలోనూ, యితర ప్రాంతాలలోనూ schemes sanction చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో water potentiality కానివ్వండి, rain fall కానివ్వండి సక్రమంగానే ఉంది. దురదృష్టవశాత్తు యీ సంవత్సరం యీ విధంగా వచ్చింది కాని ప్రతి సంవత్సరం శ్రీకాకుళం జిల్లాలో, గోదావరి జిల్లాలో development schemes కు అవకాశమున్నట్లు, జీవనదులు చాలా ఉన్నాయి. వాటికి ఆనకట్టలు కానివ్వండి లేకపోతే ప్రాజెక్టులు కానివ్వండి [illegible] ప్రయత్నాలు చేసుకుంటూనే ఉన్నారు. కాని అక్కడక్కడ కొన్ని technical difficulties వస్తాయి. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి, 4 వ ప్రణాళికలో చేర్చవలసిందని ఆ విధంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పంపించడం జరిగింది. ఈ విధంగా ప్రభుత్వం శాశ్వత కరువు నివారణకు ప్రయత్నిస్తూనే ఉన్నది. Subsidy schemes వచ్చిన తరువాత

ఏ విధంగా కేటాయింపులు జరుగుతున్నదనేది చూడాలి. అనంతపూర్ జిల్లా కానివ్వండి, రాయలసీమ జిల్లాలు కానివ్వండి పోయి చూచినట్లయితే సామాన్య రైతులు 2, 3 ఎకరాలు ఉన్నవారు బావుల్లో నుంచి విద్యుచ్ఛక్తి ద్వారా నీరు ఉపయోగించుకుని చీనితోటలు అవి వేసుకుని, అక్కడక్కడ [illegible] [illegible]ప్పటికిని పచ్చగా కన్పించి ఏ విధంగా ఉన్నారో చూస్తూనే ఉన్నారు. పెద్ద పెద్ద ప్రాజెక్టుల కంటే లేకుండా యీ రాయలసీమ జిల్లాలకు ప్రత్యేకించి బావులకు విరివిగా యిచ్చినట్లయితే, విద్యుచ్ఛక్తి హెచ్చుగా సప్లయి చేసినట్లయితే యిది శాశ్వతం sub-soil water ని మనం tap చేయడానికి, యీ difficulties ను [illegible] ఉపయోగపడుతుందని దానిని అనుసరించి normal కేటాయింపు [illegible] రానికి 10 లక్షలు అనంతపూర్ జిల్లాకు యివ్వాలని చెప్పి ఆ విధంగా [illegible] చేయడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. కొంతమంది గౌరవసభ్యులు విద్యుచ్ఛక్తి supply కానివ్వండి, new wells subsidy కానివ్వండి delta areas కంటే, non-delta areas famine areas యేవైతే ఉన్నాయో వాటికి preference యివ్వాలని చెప్పారు. నేను వారితో పూర్తిగా యేకీభవిస్తున్నాను. ఆ విధంగా మనం preference యిచ్చినప్పుడు అటువంటి areas కు హెచ్చుగా [illegible] అవకాశం ఉంది. Food scarcity ని గురించి చాలామంది గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. Food debate లో యిదివరకు బలరామిరెడ్డిగారు దాని వివరాలు చెప్పారు. ఆ restrictions, యితర రాష్ట్రాలకు పోకుండా check up చేయాలనే దృష్టితోనే inter-district movements అక్కడక్కడ పెట్టడం జరిగిందని వారు వివరంగా చెప్పారు. కిరోసిన్, డీజల్ ఆయిల్ గురించి చూస్తే position చాలా Case లు ఉన్నవని Collectors వ్రాశారు. దాని ననుసరించి యిబ్బంది అంత హెచ్చుగా లేదు. కొంతమంది గౌరవసభ్యులు యీ affected తాలూకాలకు, జిల్లాలకు వెళ్లి చూస్తే బాగుంటుందని సలహా యిచ్చారు. అది నేనొక్కడినే వెళ్లి చూడాలంటే సాధ్యంకాదు. నేను ముఖ్యమంత్రిగారితో యిప్పుడే చర్చించినాను. వారు cabinet లో దానిని పెట్టించి, రిపోర్టు తెప్పించిన తరువాత మంత్రులను ఎక్కడెక్కడికి యే విధంగా యెప్పుడు పంపించాలో ఆ విధంగా నిర్ణయాలను తీసుకోవడమే కాకుండా Board members ను, మిగతా senior officers ను యే విధంగా ఉండాలో, ఆ ప్రాంతాలకు వెళ్లి చర్య తప్పకుండా తీసుకోడానికి ప్రయత్నం జరుగుతుంది. కనుక scarcity conditions ఉన్నప్పటికీ scare మనమెవరం create చేయడం మంచిదికాదు, న్యాయంకాదు. ప్రభుత్వం యే situation వచ్చినప్పటికీ meet చేస్తుందని ప్రజలు చిక్కులపాలు కాకుండా కాపాడుతుందని మనవిచేస్తూ, యీ చర్చలో గౌరవసభ్యులు యేవైతే నిర్మాణాత్మకమైన సూచనలు యిచ్చారో వాటిని గ్రహించి అన్ని departments అవసరమైతే చర్చించిన తరువాత, Collectors' reports వచ్చాయి. వాటిని గూడా దీర్ఘంగా పరిశీలించి అవసరం ఉన్నట్లయితే collectors ను పిలిపించడానికి నాకు అభ్యంతరం లేదు. వెంటనే implement చేయడానికి ప్రయత్నం జరుగుతుంది.

కాని భగవత్ కృపవల్ల అటువంటి situation రాకుండా కాపాడాలని మనందరం ప్రార్థన చేయవలసిన అవసరముంది ఆనంతపూర్ జిల్లా పరిస్థితి చెడిపోయిందని అన్నారు. అక్కడ 4" rain fail పడిందని చాలా ప్రాంతాలలో వర్షాలు వస్తాయని fore cast చూస్తే తెలుస్తోంది. భగవదనుగ్రహం తప్పదని నేను మీ అందరికి మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

Mr. Chairman —The House is adjourned to 8–30 a.m. tomorrow.
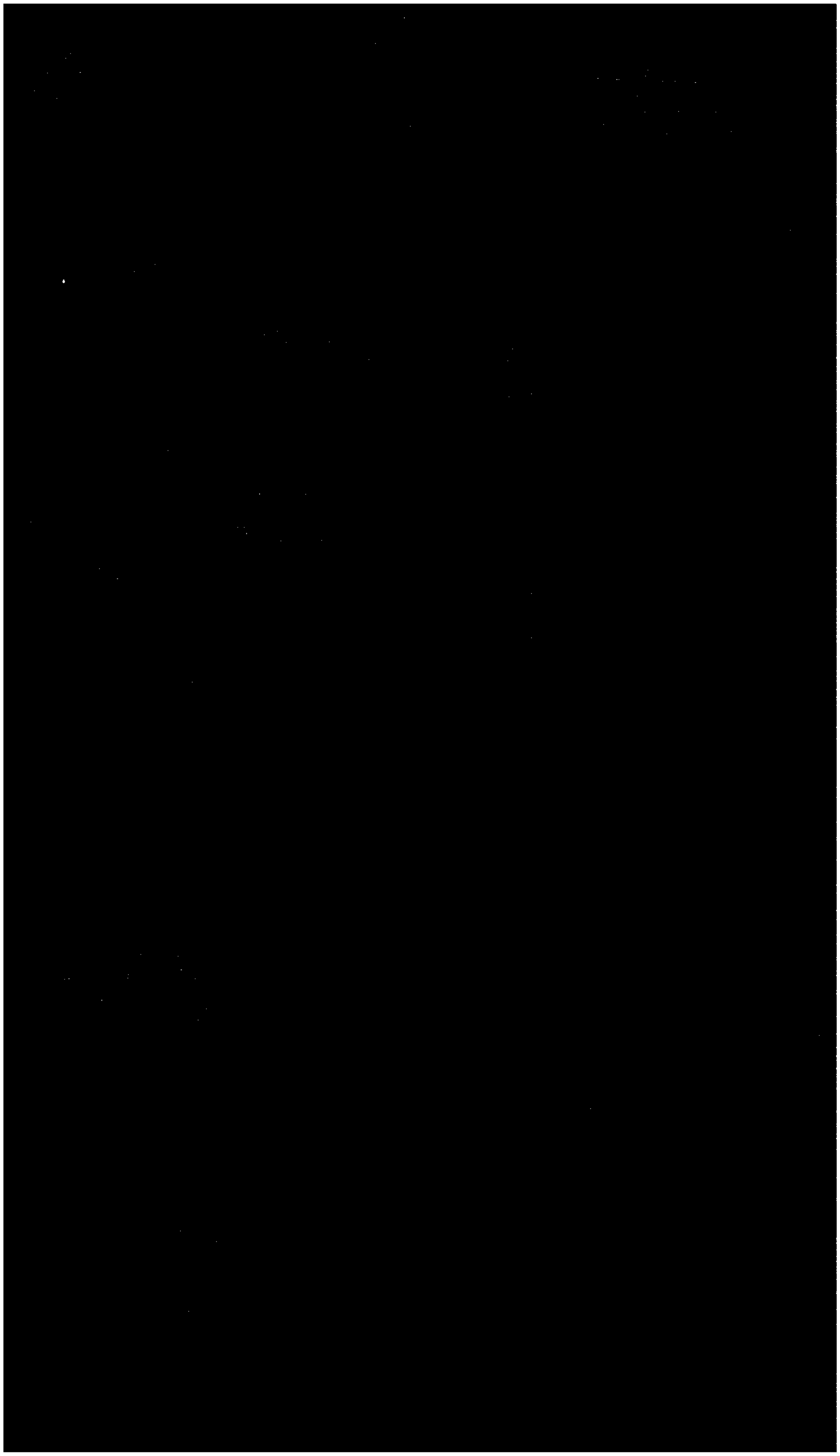
The House then adjourned till Half Past Eight of the clock on Thursday, the 19th August, 1965